

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И УРБАНИЗАМ

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ „ЗЛАТИБОР”

-НАЦРТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА-

ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ
INSTITUTE OF ARCHITECTURE AND URBAN & SPATIAL PLANNING OF SERBIA

Ј П ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

Београд, мај 2019. године

**ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ПАРКА ПРИРОДЕ „ЗЛАТИБОР”**

Носилац израде:

МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

Извршиоци:

ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ
Директор
др Саша Милијић, научни саветник

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ Ниш
Директор
мр Миролуб Станковић, д.и.а.

GeoGIS konsultanti d.o.o.
Директор
Ђорђе Нинков

Београд, мај 2019. године

РАДНИ ТИМ ЗА ИЗРАДУ
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ПАРКА ПРИРОДЕ „ЗЛАТИБОР”

Руководни тим:

Одговорни планери:

Проф. др Марија Максин, број лиценце 100 0014 03
дипл. инж. арх. **МП**

др Саша Милијић, број лиценце 100 0007 03
дипл. просторни планер **МП**

Одговорни урбаниста (детална разрада):

др Ана Никовић, број лиценце 200 1474 14
дипл. инж. арх. **МП**

др Божидар Манић, број лиценце 200 1101 08
дипл. инж. арх. **МП**

<i>Синтезни тим:</i>	проф. др Марија Максин, дипл. инж. арх. др Саша Милијић, дипл. просторни планер Божидар Васиљевић, дипл. географ др Ана Никовић, дипл. инж. арх. др Божидар Манић, дипл. инж. арх. Александра Гајић, маст. просторни планер др Милица Максић дипл. инж. арх.
<i>Координатори израде:</i>	Александра Гајић, маст. просторни планер др Милица Максић дипл. инж. арх.
<i>Шири радни тим:</i>	
<i>КОНЦЕПТ ОДРЖИВОГ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ</i>	проф. др Марија Максин, дипл. инж. арх. др Саша Милијић, дипл. просторни планер Божидар Васиљевић, дипл. географ др Драгиша Дабић, дипл. инж. арх.

<i>ДЕТАЉНА РАЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА</i>	др Ана Никовић, дипл. инж. арх. др Божидар Манић, дипл. инж. арх. др Милица Максић дипл. инж. арх. др Тијана Црнчевић, дипл. инж. пејз. арх. Борјан Бранков, маст. инж. арх. Владимир Богдановић, дипл.инж.грађ. Ивица Димитријевић, дипл.инж.ел. Милан Милосављевић, дипл.инж.маш. Весна Стојановић, дипл.инж.грађ.
<i>ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ, ПРЕДЕЛА И КУЛТУРНИХ ДОБАРА</i>	Божидар Васиљевић, дипл. географ
<i>РАЗВОЈ ТУРИЗМА</i>	др Драгиша Дабић, дипл.инж.арх.
<i>РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА</i>	проф. др Марија Максин, дипл.инж.арх.
<i>МРЕЖА НАСЕЉА, СТАНОВНИШТВО И СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ</i>	Александра Гајић, маст. просторни планер
<i>ЗАШТИТА И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА (пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, ерозиони процеси, геолошки ресурси,)</i>	др Марија Николић, дипл. инж.пољ. проф. др Милан Медаревић, дипл. инж. шум. др Снежана Обрадовић, дипл. инж.шум. Биљана Пешић, дипл. инж.шум. Мирјана Стигнић, дипл. инж.шум. Александра Гајић, маст. просторни планер др Борис Радић, дипл. инж. пејзажне арх. Љубиша Безбрадица, маст. инж шум.
<i>ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ</i>	Владимир Богдановић, дипл.инж.грађ. Ивица Димитријевић, дипл.инж.ел. Милан Милосављевић, дипл.инж.маш. Весна Стојановић, дипл.инж.грађ. Милијана Петковић-Костић, дипл.инж.пејз.арх. Радован Јовановић дипл. инж. телеком др Марина Ненковић-Ризнић, дипл. просторни планер
<i>ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ</i>	др Марина Ненковић-Ризнић, дипл. просторни планер
<i>КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ЗА ОДБРАНУ И У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА</i>	др Никола Крунић, дипл. просторни планер
<i>СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА</i>	проф. др Марија Максин, дипл.инж.арх. др Саша Милијић, дипл. просторни планер др Марија Николић, дипл. инж.пољ. Божидар Васиљевић, дипл. географ др Ана Никовић, дипл. инж. арх. др Драгиша Дабић, дипл.инж.арх.

<p><i>БАЗА ПРОСТОРНИХ ПОДАТАКА (ГИС), РЕФЕРАЛНЕ КАРТЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА и КАРТЕ ДЕТАЉНЕ РАЗРАДЕ</i></p>	<p>Александра Гајић, маг. просторни планер др Никола Крунић, дипл. просторни планер др Ана Никовић, дипл. инж. арх. др Божидар Манић, дипл. инж. арх. Данијела Срњић, маг. просторни планер Борјан Бранков, маг. инж. арх. Божидар Васиљевић, дипл. географ</p>
<p><i>СНИМАЊЕ ТЕРЕНА И ИЗРАДА ТОПОГРАФСКИХ КАРТА ЗА ПОДРУЧЈЕ ДЕТАЉНЕ РАЗРАДЕ GeoGIS konsultanti d.o.o</i></p>	<p>Ђорђе Нинков, дипл. менаџер Љиљана Стојковић, дипл. инж. геод. Слободанка Георгиев, дипл. инж. геод.</p>

С А Д Р Ж А Ј

УВОД	9
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	11
1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	11
1.1. Територијални обухват подручја Просторног плана	11
1.2. Положај и основне одлике подручја Просторног плана	12
1.3. Границе подручја Просторног плана	16
1.4. Границе целина и потцелина посебне намене	17
1.5. Посебне намене подручја Просторног плана	46
2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА	47
2.1. Просторни планови	47
2.2. Остали релевантни развојни документи	49
3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА	50
3.1. Посебне намене подручја	50
3.1.1. Заштита природе, природних вредности и предела	50
3.1.2. Заштита непокретних културних добара	52
3.1.3. Воде и водно земљиште	53
3.1.4. Туризам и рекреација	53
3.2. Друге намене на подручју Просторног плана	58
3.2.1. Природни ресурси	58
3.2.2. Становништво, мрежа насеља и јавне службе	64
3.2.3. Инфраструктурни системи	66
3.2.4. Заштита животне средине	72
3.2.5. Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље и у ванредним ситуацијама	74
3.3. Синтезни приказ потенцијала и ограничења просторног развоја подручја посебне намене	74
II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	76
1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	76
2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	76
3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ	78
4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	79
4.1. Општа концепција	79
4.2. Полазишта и принципи за релативизацију конфликтних интереса	80
III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	82
1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ	82
1.1. Просторне јединице и локалитети по режимима заштите у Парку природе „Златибор”	82
1.2. Режији заштите природних вредности у Парку природе „Златибор”	90
2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА	94
3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	99
4. ТУРИЗАМ	101

5. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ.....	109
5.1. Природни системи.....	109
5.1.1. Заштита и коришћење пољопривредног земљишта и развој пољопривреде.....	109
5.1.2. Заштита и коришћење шума и шумског земљишта и развој ловства.....	111
5.1.3. Заштита и коришћење геолошких ресурса.....	113
5.2. Становништво, мрежа насеља и јавне службе.....	113
5.3. Просторни развој инфраструктурних система.....	114
5.3.1. Водна инфраструктура.....	114
5.3.2. Саобраћајна инфраструктура.....	116
5.3.3. Енергетска инфраструктура.....	116
5.3.4. Електронске комуникације и поштански саобраћај.....	117
5.3.5. Третман отпада.....	118
5.4. Заштита животне средине.....	119
5.5. Заштита од акцидентата, елементарних непогода и обезбеђење интереса за одбрану земље.....	123
6. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ.....	124
IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА.....	125
1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ЗОНЕ СА ПОСЕБНИМ РЕЖИМОМ ЗАШТИТЕ.....	125
1.1. Заштита природних вредности.....	125
1.2. Заштита непокретних културних добара.....	125
1.3. Заштита изворишта водоснабдевања.....	125
2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ИЗГРАДЊЕ ЗА ТУРИСТИЧКЕ И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ САДРЖАЈЕ.....	126
3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ.....	131
3.1. Правила уређења и грађења инфраструктурних система.....	131
3.2. Правила уређења и грађења за објекте јавне намене.....	134
4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА.....	134
4.1. Правила уређења и грађења за објекте стамбене намене.....	134
5. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА У ОБУХВАТУ ДЕТАЉНЕ РАЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	135
5.1. Обухват и опис подручја детаљне разраде.....	135
5.2. Планирана намена површина, врста и намена објеката.....	136
5.3. Правила уређења.....	137
5.3.1. Саобраћајне површине.....	137
5.3.2. Инфраструктура.....	138
5.3.3. Општи услови за зеленило.....	142
5.4. Правила грађења.....	144
5.4.1. Општа правила грађења.....	144
5.4.1.1. Услови за формирање грађевинске парцеле.....	144
5.4.1.2. Положај објеката на парцели.....	144
5.4.1.3. Услови за ограђивање.....	145
5.4.1.4. Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила.....	145
5.4.1.5. Минимални степен опремљености инфраструктуром.....	145
5.4.1.6. Правила архитектонског обликовања.....	145
5.4.2. Образовни кампус.....	146

5.4.3. Спорт и рекреација.....	147
5.4.4. Верски објекат.....	149
5.5. Смернице за спровођење плана у границама детаљне разраде.....	149
V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	151
1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ.....	151
2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	152
2.1. Смернице за спровођење Просторног плана у другим планским документима и однос према донетим планским документима.....	152
2.2. Смернице за спровођење Просторног плана у секторским плановима и програмима ...	154
3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ.....	154
4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	155

Карте:

- Реферална карта број 1. „Посебна намена простора”, у размери 1:50000;
- Реферална карта број 2а. „Мрежа насеља саобраћајна и водопривредна инфраструктура”, у размери 1:50000;
- Реферална карта број 2б. „Мрежа насеља електроенергетска инфраструктура, електронске комуникације и поштански саобраћај”, у размери 1:50000
- Реферална карта број 3. „Природни ресурси, туризам, заштита животне средине, природних и културних добара”, у размери 1:50000;
- Реферална карта број 4. „Карта спровођења” у размери 1:50000;
- Карте детаљне разраде: лист I-1., „Постојећа намена површина”, лист I-2. „Планирана намена простора”, лист II-3. „Регулација и нивелација са елементима синхрон плана” у размери 1:2500.

Списак табела и слика:

Табела 1: Обухват подручја Просторног плана

Табела 2: Дистрибуција државних шума по ЈЛС

Табела 3: Површина приватних шума

Табела 4: Постојеће и пројектоване количине отпада у насељима на подручју Просторног плана

Табела 5: Евидентирана непокретна културна добра

Табела 6: Пројекција становништва по насељима на подручју Просторног плана до 2029. године

Табела 7: Приказ биланса коришћења простора (у ha)

Табела 8: Постојеће намене површина на подручју детаљне разраде

Табела 9: Планиране намене површина на подручју детаљне разраде

Табела 10: Површине јавне намене

Табела 11. Нормативи за димензионисање парцеле и објекта

Слика 1: Приказ решености водоснабдевања

УВОД

Изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор” (у даљем тексту: Просторни план) приступа се на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор” („Службени гласник РС”, број 104/17) и Одлуке о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор” на животну средину („Службени гласник РС”, број 92/17).

Просторни план ће се радити у складу са принципима/начелима планирања, коришћења, уређења и заштите простора утврђеним чланом 3. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14 и 83/18) и начелима заштите и одрживог коришћења природних ресурса, вредности и добара утврђених чланом 5. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – исправка и 14/16), као и на Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, бр. 88/10), Закону о туризму („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 99/2011 - др. закон, 93/2012 и 84/2015), Закону о културним добрима („Службени гласник РС”, бр. 71/94, 52/11 – др. закони и 99/11 – др. закон), Закону о јавним скијалиштима („Службени гласник РС”, бр. 46/06) Закону о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-одлука УС и 14/16), Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10), Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, бр. 32/19) и другим законским и подзаконским актима Републике Србије који се непосредно или посредно односе на природу и природна добра, туризам и одрживи развој подручја Просторног плана.

Непосредни предмет Просторног плана представљају природне вредности Парка природе „Златибор”, које су утврђене уредбом Владе о проглашењу Парка природе „Златибор”, за заштићено подручје од изузетног значаја, односно I категорије („Службени гласник РС”, број 91/17), као и туристичке вредности Златибора, једне од главних дестинација планинског туризма у Србији.

Просторни план је заснован на планској, студијској и другој документацији, резултатима досадашњих истраживања и важећим документима у Републици Србији, као и на Извештају о спроведеном раном јавном увиду у плански документ (број 350-01-635/2017-11 од 03.08.2018. године) и Извештају о обављеној стручној контроли Нацрта просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор” (број 350-01-00635/2017-11 од 09.04.2019).

Просторни план представља плански основ за заштиту, уређење и одрживи просторни развој подручја Парка природе „Златибор” и преосталог подручја обухваћеног овим планским документом. Садржи детаљну разраду површине од око 230 ha. Просторни план представља плански основ за издавање локацијских услова, урбанистичких пројеката, утврђивање јавног интереса и спровођење поступка експропријације и израду пројеката парцелације и препарцелације за простор у обухвату детаљне разраде (Образовни и спортско-рекреативни комплекс „Крива бреза”), као и за израду других планова детаљне регулације и урбанистичких пројеката.

Просторни план јесте плански основ за усклађивање донетих планских докумената и планских докумената чија је израда у току (просторних планова подручја посебне намене, просторних планова јединица локалне самоуправе и урбанистичких планова) према смерницама утврђеним у делу V Просторног плана.

Текстуални део Просторног плана садржи:

1) Полазне основе (са положајем, просторним обухватом и описом граница подручја Просторног плана, граница целина и потцелина посебне намене; обавезама, условима и смерницама из Закона о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године и других развојних докумената; скраћеним приказом постојећег стања, потенцијала и ограничења);

2) Принципе, циљеве и концепцију просторног развоја (принципе просторног развоја; опште и оперативне циљеве просторног развоја; регионални аспект развоја подручја посебне намене и функционалне везе и односе са окружењем; концепцију развоја подручја посебне намене, као и полазишта и принципе за релативизацију конфликтних интереса);

3) Планска решења просторног развоја подручја посебне намене (заштите природних вредности и предела, заштите непокретних културних добара, вода и водног земљишта са режимима заштите, уређења и коришћења простора, развоја туризма; са анализом утицаја посебних намена на природне ресурсе, демографски развој, мрежу насеља, привреду и јавне службе; просторни развој инфраструктурних система; заштиту животне средине и заштиту од елементарних непогода и акцидената; основну намену простора с билансом површина посебне намене);

4) Правила употребе земљишта, правила уређења и грађења (правила уређења за зоне са посебним режимом заштите; правила уређења и грађења за туристичке и спортско-рекреативне садржаје; правила уређења и грађења површина и објеката јавне намене; правила уређења и грађења за објекте осталих намена; правила уређења и грађења у обухвату детаљне разраде Просторног плана);

5) Имплементацију Просторног плана (институционални оквир и учеснике у имплементацији; смернице за израду планске документације и спровођење Просторног плана; приоритетна планска решења и пројекте; мере и инструменте за имплементацију Просторног плана).

Рефералне карте и графички прилози Просторног плана су:

1. Реферална карта број 1. „Посебна намена простора”, у размери 1:50000;
2. Реферална карта број број 2а. „Мрежа насеља саобраћајна и водопривредна инфраструктура”, у размери 1:50000;
3. Реферална карта број 2б. „Мрежа насеља електроенергетска инфраструктура, електронске комуникације и поштански саобраћај”, у размери 1:50000;
4. Реферална карта број 3. „Природни ресурси, туризам, заштита животне средине, природних и културних добара”, у размери 1:50000;
5. Реферална карта број 4. „Карта спровођења” у размери 1:50000;
6. Карте детаљне разраде: лист I-1. „Постојећа намена површина”, лист I-2. „Планирана намена простора”, лист II-3. „Регулација и нивелација са елементима синхрон плана” у размери 1:2500.

Саставни део Просторног плана чини и Извештај о Стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Границе Просторног плана подручја посебне намене, приказане су на рефералним картама Просторног плана (1-4) и описане према ситуацији на топографским картама (ТК) размере 1:50000, као и према дигиталној катастарско-топографској подлози у одговарајућој размери 1:1000 и 1:2500, те на основу ортофото снимака. У случају неслагања са текстом, меродавна је ситуација на рефералним картама. Све координате карактеристичних тачака са елементима за геодетско обележавање дате су са тачношћу која одговара класи размере картографско-топографске подлоге.

За потребе детаљне разраде Просторног плана извршено је снимање терена из ваздуха мобилним мултиплексним ласерским скенирањем, а на основу добијених података урађен је топографски план хоризонталне тачности 1-2 cm и висинске тачности 3-5cm. На основу урађеног топографског плана, ширег подручја, дефинисане су границе детаљне разраде површине око 190 ha. У случају међусобног неслагања текстуалних и графичких података или неслагања због накнадних промена насталих одржавањем катастра непокретности меродавна је ситуација на детаљним картама Просторног плана.

1.1. Територијални обухват подручја Просторног плана

Одлуком о изради Просторног плана дата је прелиминарна граница обухвата Просторног плана на подручју града Ужице и општина Чајетина, Нова Варош и Прибој (укупне површине од око 876,4 km²), која се коначно утврђује планским документом.

Нацртом Просторног плана предлаже се граница обухвата Просторног плана површине од око 656,2 km², такође на подручју града Ужице и општина Чајетина, Нова Варош и Прибој.

У односу на прелиминарно утврђене границе обухват је измењен изостављањем делова катастарских општина:

- Мокра Гора у Граду Ужице, Семегњево у општини Чајетина, Негбина и Сеништа у општини Нова Варош које су изван обухвата Парка природе „Златибор”, у складу са условима Завода за заштиту природе Србије (број 360-11350-01-635/17 од 18.07.2018. године); и
- Рача и Бања које су изван граница заштићеног подручја на територији општине Прибој, јер не представљају функционалну целину са преосталим обухваћеним подручјем.

Границама Просторног плана обухваћене су следеће катастарске општине:

- на територији града Ужица – део једне (1) катастарске општине: Мокра Гора;
- на територији општине Чајетина – једанаест (11) катастарских општина, и то десет (10) целих: Стубло, Алин Поток, Бранешци, Гостиље, Доброселица, Дренова, Јабланица, Љубиш, Чајетина и Шљивовица, и део једне (1) катастарске општине Семегњево;

- на територији општине Нова Варош – једна (1) цела катастарска општина Бела Река, и делови три (3) катастарске општине Негбина, Драглица и Сеништа; и
- на територији општине Прибој – делови три (3) катастарске општине: Бања, Кратово и Рача.

Граница Просторног плана пружа се спољним границама наведених катастарских општина које су у целости обухваћене овим планским документом, односно границом заштићеног подручја на обухваћеним деловима катастарских општина.

Границама Просторног плана обухваћено је у целости подручје Парка природе „Златибор” укупне површине од око 419,2 km², и то:

- део катастарске општине Мокра Гора (град Ужице), на површини од око 2311 ha;
- катастарска општина Стубло и делови катастарских општина Алин Поток, Бранешци, Гостиље, Доброселица, Дренова, Јабланица, Љубиш, Семегњево, Чајетина и Шљивовица (општина Чајетина), на површини од око 32946 ha;
- делови катастарских општина Бела река, Драглица, Негбина и Сеништа (општина Нова Варош), на површини од око 5169 ha; и
- делови катастарских општина Бања, Кратово и Рача (општина Прибој), на површини од 1497 ha.

Табела 1: Обухват подручја Просторног плана

Јединица локалне самоуправе (ЈЛС)	Површина ЈЛС обухваћена Просторним планом km ²	%	Површина ЈЛС обухваћена Парком природе „Златибор” km ²	%
Ужице	23,2	3,5	23,1	5,5
Чајетина	539,9	82,3	329,4	78,6
Нова Варош	78,1	11,9	51,7	12,3
Прибој	15,0	2,3	15,0	3,6
Укупно	656,2	100	419,2	100

Граница заштићеног подручја и режими заштите утврђени Уредбом о проглашењу Парка природе „Златибор”, биће описани Просторним планом преко природних (топонима и хидронима) и антропогених објеката и геодетских тачака (кота и тригонометара и координатне мреже).

1.2. Положај и основне одлике подручја Просторног плана

Подручје просторног плана налази се у западној Србији, припада старом, историјском и географском крају званом Стари Влах. Обухвата заталасану златиборску површ надморске висине 1000-1150 m, са које се уздижу гребени и врхови Чиготе (1422 m н.в.), Муртенице (Бријач – 1480 m н.в.), Торника (Бандера – 1497 m н.в.), Лиске (1356 m н.в.), Љуљаша (1269 m н.в.), Виогора (1281 m н.в.) и др. Ова површ у свом централном делу има изглед висоравни са плитко усеченим речним долинама и развођима широких темена, а у ободним деловима је делимично снижена и снажно дисецирана клисурастим долинама Увца, Црног Рзава и Великог Рзава и њихових речних мрежа. Сматра се да су наведени елементи рељефа Златибора (висораван, узвишења и речне долине) настали комбинованим деловањем тектонских покрета и ерозивних процеса на простору заравњене флувио-денудационе површи карактера пинеплена која је постојала у геолошкој историји у доба терцијара, пре интензивног раседања и набирања терена у току алпске орогенезе у олигомиоцену. Око 43%

подручја је на надморским висинама 1000-1250 метара, 37% у распону 750-1000 m, 12% на висинама испод 750 m и 8% изнад 1250 m н.в.

Златибор представља највећи ултрамафитски масив у Србији, перидотитски магматски плутонит, при чему стене тог петролошког комплекса јурске старости (харцбургити и серпентинити, мање лезролити и дунити) покривају преко 75% подручја просторног плана и изграђују, осим највећег дела златиборског платоа, гребен Чиготе и део Торника. Од других стена, значајније распрострањење имају тријаски кречњаци (Муртеница и подручја села Бела Река, Гостиље, Алин Поток и Голово у сливу В. Рзава и Негбина, Доброселица и Стубло у сливу Увца). Стене дијабз рожначке формације, тј. офиолитског меланжа јурске старости представљене су највећим делом пешчарима, глинцима, рожнацима и плочастим силикикованим кречњацима (Палисад, Рудине, Алин Поток) и дијабазима и сполитима (јужна страна Торника и подручје села Јабланица). Неогени седименти јављају се у неколико мањих партија миоценских конгломерата, пешчара и пескова у језерским басенима Семегњева и Бранешког поља. Од квартарних седимената, који су мале површине и моћности (речни нанос, сипарски и други делувиијум), најинтересантнија је појава изворског бигра у долони Гостиљског потока, притоке Катушнице.

Одлике климе, осим општим географским положајем планског подручја у односу на устаљене регионалне правце кретања ваздушних маса, условљене су значајном просторном варијабилношћу климатских чинилаца везаном за надморску висину и висинске разлике, експозиције, нагиб, морфолошки склоп (отвореност или заклоњеност) терена и др. Према подацима метеоролошких осматрања за референтни период 1961-1990. године на ГМС Златибор (1028 m н.в.), као станици из државне осматрачке мреже која се налази у централном делу планског подручја, средња годишња температура ваздуха износи 7,1°C, а средња годишња количина падавина 964 mm. Најтоплији месеци су јул и август (са истом вредношћу просечне температуре - 16,3°C), а најхладнији јануар (-3,3°C), при чему негативну средњемесечну температуру ваздуха имају децембар и фебруар. Апсолутни забележени максимум температуре ваздуха у том периоду био је 34,0 °C а апсолутни минимум – 22,8. Средњи број мразних дана је 120,3 а тропских свега 1,3 док је просечно годишње трајање сунчевог сјаја 1940,3 часова. Највише падавина се излучи у тромесечју мај-јул, са максимумом у јуну (110 mm), мају (100 mm) и јулу и секундарним максимумом у новембру (85,4 mm) и септембру (83,4 mm), а најмање у зимском периоду (јануар-март) са минимумом у фебруару (60,8 mm) и секундарним минимумом у октобру (66,6 mm). Максимална дневна количина падавина од 116,0 mm забележена је у септембру. Просечно годишње трајање снежног покривача већег од 1 cm је 112,3 дана а просечан број дана са појавом магле 117,3. Највећу учесталост имају ветрови из југозападног квадранта (са доминацијом правца SW – 27,1% и SSW – 9,2%), а затим из североисточног квадранта (са доминацијом правца N – 11,0% и NE – 8,1%) док је учесталост тишина доста мала и износи 10,0%. Анализом података метеоролошких осматрања на истој станици за период 1981-2010. године констатовано је повећање средњих вредности температура ваздуха, годишњих (на 7,7°C), јулских и августовских (на 17,2 и 17,5°C) и јануарских (на -2,2°C), као и апсолутног температурног максимума (на 35,8°C) и минимума (на -19,5°C) и повећање средње годишње количина падавина (на 1017,3 mm) у односу на период 1961-1990. године. Може се претпоставити, да се у зависности од надморске висине и експозиције средње годишње температуре ваздуха крећу од 9 °C у најнижим, долињским деловима (Увца и Црног Рзава) до 6°C на горњим, планинским деловима подручја, на надморским висинама преко 1400 метара (Чигота, Торник, Муртеница). Положај на месту интезивног сусрета маритимних (јужних) и континенталних (северних) ваздушних маса, изванредна проветреност и

умерена, иако честа, промена временских стања у три годишња доба (осим летењег, временски стабилнијег периода) и мања израженост температурних екстрема у односу на панонску област и котлине у Србији, основа су познате благотворности субпланинско-планинске климе Златибора и њеног лечилишног и рекреативног значаја.

Површинске воде подручја Просторног плана припадају сливу Дрине (око 2/3 подручја), преко Црног Рзава (и затим Рзава) и Увца (а затим Лима) и сливу Западне Мораве (око 1/3 подручја), преко Великог Рзава и Ћетиње. На деловима водотока у оквиру планског подручја нема хидролошких станица државне осматрачке мреже. Увац је обухваћен на дужини од око 30 km (на делу тока од профила на десетак километара низводно од бране водоакумулације „Радоиња“ до неких 4,5 km узводно од ушћа у Лим) а његове главне притоке су Расничка и Доброселичка река и потоци Грижа и Крвавац. Слив Црног Рзава, на коме је 1971. године формирана водакумулација „Рибница“ за водоснабдевање насеља Златибор и Чајетина заузима централни део златиборске висоравни а главне притоке су Јабланица, Рибничка и Семегњевска река, са низом притока нижег реда, и поток Обудојевица. Слив Белог Рзава припадају горњи, изворишни делови водотока Камишне, Крманског потока и Друганцице, док слив Ћетиње обухвата део простора на коме је развијена речна мрежа Сушице. У сливу Великог Рзава обухваћени су делови водотока и сливова Приштанице, Катушнице, Љубишнице и Беле реке.

Подземне воде су на највећем делу подручја представљене пукотинском издани везаном за раседне зоне и приповршинску кору распадања магматских и метаморфних стена, пре свега харбургита и серпентинита а затим дијабаза и спилита али и за друге стене дијабаз-рожначке формације. Та издан се празни дифузним истицањем, у облику пишталина, или преко бројних извора мале издашности (мање од 0,01 l/s), ретко у максимуму јачим од 0,5 l/s. Међутим, у стенама ултрамафитског масива Златибора има и око 20 извора максималне издашности веће од 1 l/s, а код неколико извора максимална издашност процењена је на око 5 l/s. Јаки извори налазе се на дну дубоко усечених долина, највише у клисури Црног Рзава, а занимљиво је да се један снажан извор издашности до 1,4 l/s налази и високо на северној страни Торника у близини места званог Равни Торник. У тријаским кречњацима је развијен дисолуциони, карстни (пукотинско-кавернозни) тип порозности, са интензивном подземном циркулацијом и појавом јачих извора и врела. Врела веће издашности, преко 10 l/s, налазе се у Горњој Јабланици, Белој Реци, Љубишу и Гостиљу. Интергрануларна (збијена) издан неогених наслага Семегњева и Бранешког поља, везана за слабопропусне пескове и слабовезане конгломерате и пешчаре мале је дебљине и капацитета и празни се преко извора или директно у водотоке и користи се за локално водоснабдевање. Квартарни шљунковито-песковити и други седименти не садрже респективне ресурсе подземних вода. Већи број извора каптиран је и уређен у облику јавних чесми, међу којима су познатије Краљева вода, спомен чесма Око на локалитету Очка гора, Туцовача у Рибници, Пашића врело у Чајетини и др. Такође, познати извори су и Локино и Сенино врело, Гудурка, Ђоково врело, Буковик и Рајевац, Раково врело, Хајдучко врело, Бијела чесма, Ђурковац, Буквића извор, Ћирова чесма, Мало око у кориту Катушнице у Гостиљу и др.

Од типова педолошког покривача доминирају ранкери, хумусно-силикатна земљишта, А-С профила, развијена на стенама ултрамафитског масива (перидотитима и серпентинитима) и дијабаз-рожначке формације (пешчари, глинци, дијабази) у вишим деловима подручја, укључујући и њихове скелетне и скелетоидне еволутивне и морфолошке варијетете, док су на овим стенама у нижим и мање нагнутим деловима подручја развијена кисела смеђа земљишта, веће дубине и А-В-С профила (дистрични

камбисол). На кречњацима и доломитима, у зависности од надморске висине и механичких особина матичне подлоге, јављају се такође земљишта А-С профила (црнице – калкомеланосоли и рендзине у вишим и стрмијим деловима подручја) и смеђа земљишта А-В-С профила (калкокамбисол на теренима мањег нагиба и висине). Кисела смеђа земљишта (дистрични камбисол) су везана за све типове подлоге, при чему су највише заступљена на пешчарима, глинцима и другим стенама дијабаз-рожначке формације и неогеним седиментима Семегњева и Бранешког поља, у којима се јављају и илимеризована (лувисол), испрана земљишта бледосиве боје. Земљишта ниског бонитета (од шесте до осме бонитетне класе) са потпуном неподесношћу или веома озбиљним ограничењима коришћења за друге намене осим за сточарство (ливаде, пашњаци) и гајење шума доминирају у односу на обрадива земљишта средњег бонитета (од треће до пете бонитетне класе), погодна за воћарство, ливадарство и делом ратарство.

Живи свет одликује се изузетном специјском и екосистемском разноврсношћу. Флористички фонд представљен је са око 1050 таксона, од чега је према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016) на националном нивоу заштићено 146 биљака, од чега 34 строгом заштитом (која подразумева забрану брања, чупања или уништавања, као и нарушавања станишта) а 112 таксона су у категорији заштићених од којих је 47 на листи Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС”, бр. 31/05, 45/05-исправка, 22/07, 38/08, 9/10 и 69/11); 76 биљака су ендемити а 80 врста се налази на прелиминарној Црвеној листи флоре Србије; на међународном нивоу, за три врсте биљака које су обухваћене Директивом о стаништима потребне су посебне активности заштите, односно издвајање Натура 2000 подручја (*Echium russicum* – црвена лисичина) или примена одговарајућих мера очувања и управљања (*Galanthus nivalis* - висибоба и *Gentiana lutea* - линцура); 29 таксона је на листи СИТЕС-с (све врсте златиборских орхидеја и висибоба). У погледу просторне заступљености шумске вегетације, преовлађује у односу на травну вегетацију пашњака и ливада и хазмофитску вегетацију камењара и стена иако травњаци централног дела златиборске висоравни и зељаста вегетација серпентинитских и кречњачких клисура и планинских падина, представљени низом разноврсних биљних асоцијација, захватају велике површине подручја. Најпространија пашњачка зона се пружа од Груде (у атару Шљивовоце и Бранежаца), на северозападу, преко Бијелих вода, Тустог брда и Обадовице, Брегова и Краљеве воде, и даље уз Црни Рзва, преко Дебелог брда и Смиљанских закоса до Јокине ћуприје, на југоистоку, укључујући са овом зоном спојене травнате падине западне стране Чиготе. Друга велика пашњачко-ливадска зона обухвата извориште и средњи слив Катušнице у северном и североисточном подножју Чиготе. Лишћарске шуме представљене су чистим и мешовитим заједницама балканског храста китњака и буковим састојинама, претежно на источним падинама Чиготе и деловима долинских страна Увца и Рзава. Шуме црног и белог бора заузимају највеће површине под шумском вегетацијом, при чему се најзначајније црнборове састојине налазе на Торнику и са леве стране Црног Рзава а чисте белоборове шуме на северним и вишим падинама Торника. Састојине смрче и јеле налазе се на Муртеници и мањим делом на Торнику.

Птице су заступљене са 154 врсте, од чега је 127 врста строго заштићено и 27 врста заштићено од којих 19 има статус ловне дивљачи. Посебно значајне врсте птица су из групе грабљивица (сури орао, сиви соко, орао змијар, белоглави суп, црни лешинаар), затим лештарка, камењарка, прдавац, шумска шљука, а претпоставља се и ширење популације великог тетреба са Таре, преко Шаргана и Виогора на Златибор. На

подручју стално или повремено живи око 45 врста сисара, највише глодара (13 врста), затим звери (12 врста, од којих су три под строгом заштитом: видра, мрки медвед и шарени твор) и бубоједи (9), а од слепих мишева за сада су констатоване само три врсте. Херпетофауну чини 19 врста и то 8 врста водоземаца (шарени даждевњак, обични мрмољак, жутотрби мукач, обична крастача, зелена крастача, гаталинка, шумска жаба и зелена жаба) и 11 врста гмизаваца (слепић, зидни гуштер, ливадски гуштер, кратконоги гуштер, зелембаћ, белоушка, рибарица, степски смук, обични смук, смукуља и поскок). Све врсте херпетофауне, осим зидног гуштера и зелембаћа, имају одређени заштитни статус на националном нивоу. У ихтиофауни подручја евидентирано је 19 врста риба од којих су две строго заштићене (вијуница, лињак) и 13 је у категорији заштићених. Неколико врста нису аутохтоне за воде Златибора већ су унете порибљавањем у Рибничку акумулацију и поједине водотоке (лињак, деверика, буцов, сом, шаран, скобаљ, мрена, бодорка). Са становишта Бернске конвенције, односно Директиве о стаништима значајно је присуство младице, поточне мрене, двопругасте уклије и пеша. Међу до сада истраженим и евидентираним врстама инсеката (правокрилаца, тврдокрилаца, стеница, лептира, и др.) њих 15 ужива одређени статус заштите, на националном и/или међународном нивоу.

У намени простора, односно коришћењу земљишта на подручју просторног плана доминирају површине обрасле шумском и жбунастом вегетацијом (55,8%), затим су заступљене травне површине (33,9%), интензивно коришћено пољопривредно земљиште у знатно мањем обиму (6,9%), док остали видови коришћења простора (насеља, инфраструктура и и други изграђени и антропогено измењени терени, водене површине и голети) заједно заузимају 3,4% подручја Просторног плана. У Парку природе „Златибор” учешће шума (којима је обухваћено и земљиште обрасло шикарама и шибљацима) је 58,3%, травних површина 39,5%, док је учешће површина под ратарским, повртарским и воћарским културама изузетно мало и износи свега 1,1%, а остали облици покривености простора – водене и изграђене површине и голети, заузимају заједно само 1,1% од укупних површина.

Карактеристично обележје предела централног дела златиборске висоравни су простране сувати односно секундарне травне (пашњачке и ливадске) површине, прошаране или окружене природним шумама црног бора или мешовитим шумама црног и белог бора и мешовитим шумама букве, јеле и смрче. На ободу висоравни, на странама клисурастих речних долина преовлађују мешовите (лишћарско-четинарске) или чисте лишћарске шуме храстовог и буковог појаса, са честом појавом голети на стрмијим деловима терена, плитким или скелетним земљиштем и веома оскудним травним покривачем. Осим биолошких одлика, природним вредностима заштићеног подручја значајно доприноси лепота и привлачност златиборског предела заснована на композицији и својствима рељефних (геоморфолошких) и вегетацијских одлика, допуњена хидролошким феноменима, објектима и облицима традиционалног градитељства и народног живота и споменицима културе

1.3. Границе подручја Просторног плана

Граница Просторног плана дефинисана је претежно границама Парка природе и границама катастарских општина, а приказана је графички и описно, на следећи начин:

1) Северна граница се пружа од локалитета Пањак и прати границу Парка природе у КО Мокра Гора на територији града Ужица, затим прелази на територију општине Чајетина и у КО Семегњево наставља да прати границу Парка природе, потом се удаљава и наставља дуж северне спољне границе КО Шљивовица. Након 8 km граница пресеца државни пут IB реда број 28. и наставља да се пружа даље ка истоку

све до границе са КО Бранешци и прати њену североисточну спољну границу. На територији ове КО граница пресеца државни пут IB реда број 23. и након 1 km улази на територију КО Чајетина. Наставља да прати њену северну спољну границу прелазећи преко коте од 900 m н.в. у близини засеока Барјактаревићи.

2) Источна граница се пружа дуж спољне североисточне и источне границе КО Чајетина и прати источну спољну границу КО Алин Поток све до границе са КО Гостиље. Граница наставља да прати источну спољну границу ове КО и на око 3,7 km пресеца државни пут ПА бр. 195. Одатле наставља спољном границом ове КО и улази на територију КО Дренова. Након 1 km граница пресеца државни пут ПБ бр. 406 и наставља спољном источном границом ове КО, пресеца ток реке Катушнице и наставља ка југу где прати спољну источну границу КО Љубиш. У овој КО, након 4,4 km граница пресеца пут ПА бр. 196 и ток Љубишнице. Одатле се граница пружа јужно и улази на територију општине Нова Варош и прати спољну североисточну и источну границу КО Бела Река, пресеца ток Беле реке и наставља ка југу да прати југоисточну спољну границу КО Бела Река.

3) Јужна граница се пружа дуж јужне спољне границе КО Бела Река и наставља ка западу и прати границу Парка природе у КО Негбина, Драглица и Сеништа на територији општине Нова Варош, а затим улази на територију општине Прибој и у КО Кратово, Бања и Рача прати границу Парка природе до границе општине Прибој са територијом општине Чајетина.

4) Западна граница се пружа северно од границе територије општине Прибој са територијом општине Чајетина и прати западну спољну границу КО Јабланица, а уједно и границу Парка природе све до локалитета „Пањак” у КО Мокра Гора на територији града Ужице, то јест до почетне тачке овог описа.

1.4. Границе целина и потцелина посебне намене

Граница Парка природе „Златибор” и границе просторних јединица и локалитета парка природе са режимом заштите I и II степена преузете су из Уредбе о проглашењу Парка природе „Златибор” („Службени гласник РС”, број 91/17), са мањом редакцијом поднаслова и описане, првенствено, преко тачака Гаус-Кригерове координатне мреже и катастарских парцела.

1.4.1. Граница Парка природе „Златибор”

Граница Парка природе „Златибор” почиње на западној страни заштићеног подручја, у тачки која се налази на реци Увац, на државној граници Босне и Херцеговине (Република Српска) и Републике Србије. На истој тачки је међа КО Рача и КО Јабланица и међа општина Прибој и Чајетина. Граница из те тачке иде ка северу, пратећи државну границу између БиХ и Србије, целом дужином западне границе КО Јабланица, код локалитета Горовуч, кат. парц. број 566 КО Јабланица, прелази у град Ужице, КО Мокра Гора, прати државну границу у правцу севера, до међе кат. парц. бр. 4392, 4401/1 и 9540. Граница Парка природе „Златибор” се ту одваја од државне границе, и даље у правцу севера у КО Мокра Гора, прати кат. парц. број 4401/1, пресеца је у тачки са координатама $Y=7379118$ $X=4843995$ код кат. парц. број 4400. Затим кат. парц. број 4401/1 сече у тачкама са координатама: $Y=7379123$ $X=4844018$, $Y=7379110$ $X=4844034$, $Y=7379087$ $X=4844045$, $Y=7379066$ $X=4844040$, $Y=7379043$ $X=4844045$, $Y=7378989$ $X=4844076$, $Y=7378978$ $X=4844097$, $Y=7378965$ $X=4844130$, $Y=7378945$ $X=4844142$, $Y=7378916$ $X=4844152$, $Y=7378897$ $X=4844170$, $Y=7378884$ $X=4844191$, $Y=7378880$ $X=4844204$, $Y=7378876$ $X=4844217$, $Y=7378871$ $X=4844255$,

Y=7378859 X=4844312, Y=7378849 X=4844339, Y=7378822 X=4844365, Y=7378804
 X=4844383, Y=7378798 X=4844392, Y=7378792 X=4844401, Y=7378791 X=4844403,
 Y=7378788 X=4844421, Y=7378791 X=4844431, Y=7378793 X=4844438, Y=7378799
 X=4844460, Y=7378798 X=4844476, Y=7378793 X=4844491, Y=7378776 X=4844523,
 Y=7378763 X=4844560, Y=7378752 X=4844572, Y=7378751 X=4844574, Y=7378736
 X=4844574, Y=7378712 X=4844570, Y=7378666 X=4844564, Y=7378645 X=4844557.
 Граница затим прати кат. парц. број 4402, њеном северозападном границом долази до
 реке Црни Рзав кат. парц. број 9495, сече реку у тачкама са координатама: Y=7378591
 X=4844629, Y=7378587 X=4844665. Затим, граница прати ток реке Црни Рзав, узводно,
 обухватајући ток до ушћа са притоком код локалитета Пањак. Прати притоку кат. парц.
 број 4033, затим кат. парц. бр. 4042, 4046, 4043, 4044, 4045, 3817, 3818, 3826 коју сече у
 правцу североистока, изнад врха Вилино коло 799,7 m н.в. у тачкама са координатама:
 Y=7378672 X=4846739, Y=7378689 X=4846735, Y=7378706 X=4846728, Y=7378730
 X=4846716, Y=7378756 X=4846708, Y=7378786 X=4846700, Y=7378799 X=4846695,
 Y=7378808 X=4846693, Y=7378837 X=4846685, Y=7378852 X=4846678, Y=7378877
 X=4846678, Y=7378901 X=4846678, Y=7378923 X=4846673, Y=7378940 X=4846664,
 Y=7378950 X=4846656, Y=7378961 X=4846647, Y=7378973 X=4846618, Y=7378984
 X=4846595, Y=7378988 X=4846560, Y=7378987 X=4846520, Y=7378986 X=4846491,
 Y=7378989 X=4846462, Y=7378995 X=4846456, Y=7379015 X=4846470, Y=7379019
 X=4846473, Y=7379052 X=4846497, Y=7379089 X=4846525, Y=7379106 X=4846545,
 Y=7379137 X=4846564, Y=7379163 X=4846592, Y=7379186 X=4846614, Y=7379229
 X=4846668, Y=7379258 X=4846702, Y=7379280 X=4846726, Y=7379308 X=4846760,
 Y=7379332 X=4846788, Y=7379362 X=4846816, Y=7379395 X=4846838, Y=7379420
 X=4846849, Y=7379466 X=4846858, Y=7379502 X=4846860, Y=7379542 X=4846858,
 Y=7379581 X=4846858, Y=7379622 X=4846864, Y=7379637 X=4846869, Y=7379647
 X=4846873, Y=7379673 X=4846888, Y=7379688 X=4846895, Y=7379712 X=4846900,
 Y=7379734 X=4846900, Y=7379756 X=4846900, Y=7379776 X=4846898, Y=7379794
 X=4846933, Y=7379803 X=4846954, Y=7379812 X=4846976, Y=7379825 X=4846999,
 Y=7379851 X=4847041, Y=7379854 X=4847046, Y=7379892 X=4847100, Y=7379927
 X=4847144, Y=7379945 X=4847165, Y=7379962 X=4847185, Y=7380012 X=4847217,
 Y=7380053 X=4847250, Y=7380113 X=4847295, Y=7380160 X=4847326, Y=7380187
 X=4847348, Y=7380221 X=4847377, Y=7380244 X=4847392, Y=7380265 X=4847406,
 Y=7380287 X=4847442, Y=7380291 X=4847467, Y=7380291 X=4847489, Y=7380291
 X=4847508, Y=7380291 X=4847513, Y=7380291 X=4847517. Граница долази до кат.
 парц. број 1503 (поток Друганчица), сече је праволинијски у тачкама са координатама:
 Y=7380291 X=4847522, Y=7380288 X=4847539. Од те тачке, граница сече кат. парц.
 број 3619/1 у правцу североистока, у тачкама са координатама: Y=7380249 X=4847531,
 Y=7380234 X=4847532, Y=7380211 X=4847532, Y=7380209 X=4847536, Y=7380203
 X=4847550, Y=7380179 X=4847608, Y=7380177 X=4847634, Y=7380177 X=4847665,
 Y=7380180 X=4847702, Y=7380180 X=4847705, Y=7380186 X=4847741, Y=7380200
 X=4847769, Y=7380215 X=4847795, Y=7380230 X=4847822, Y=7380250 X=4847850,
 Y=7380259 X=4847866, Y=7380277 X=4847898, Y=7380293 X=4847925, Y=7380307
 X=4847942, Y=7380322 X=4847951, Y=7380338 X=4847968, Y=7380353 X=4847983,
 Y=7380370 X=4848004, Y=7380383 X=4848024, Y=7380386 X=4848032, Y=7380391
 X=4848048, Y=7380398 X=4848067, Y=7380400 X=4848071, Y=7380407 X=4848085,
 Y=7380420 X=4848105, Y=7380430 X=4848116, Y=7380433 X=4848119, Y=7380448
 X=4848132, Y=7380467 X=4848144, Y=7380479 X=4848152, Y=7380498 X=4848163,
 Y=7380512 X=4848171, Y=7380520 X=4848175, Y=7380533 X=4848183, Y=7380561
 X=4848197, Y=7380585 X=4848216, Y=7380619 X=4848241, Y=7380648 X=4848259,
 Y=7380675 X=4848271, Y=7380697 X=4848278, Y=7380720 X=4848280, Y=7380731

X=4848281, Y=7380761 X=4848284, Y=7380778 X=4848285, Y=7380798 X=4848283, Y=7380813 X=4848286, Y=7380823 X=4848288, Y=7380829 X=4848291, Y=7380845 X=4848298, Y=7380872 X=4848310, Y=7380898 X=4848326. Граница долази до кат. парц. број 3618, сече је у тачкама са координатама: Y=7380898 X=4848326, Y=7380925 X=4848349, Y=7380928 X=4848354, Y=7380932 X=4848359, Y=7380935 X=4848360, Y=7380938 X=4848363. Затим долази до кат. парц. број 9454 и сече је у тачкама са координатама: Y=7380938 X=4848363, Y=7380940 X=4848367. Граница даље прати кат. парц. број 9454 у правцу југоистока у дужини 78 m, долази до тачке са координатама Y=7381012 X=4848337, одакле граница праволинијски ка северу, прелази у кат. парц. број 3523 и сече је у тачкама са координатама: Y=7381014 X=4848359, Y=7381013 X=4848349. Граница у правцу севера прелази у кат. парц. број 3524 и сече је у тачкама са координатама: Y=7381014 X=4848360, Y=7381016 X=4848379, Y=7381022 X=4848444, Y=7381026 X=4848471, Y=7381033 X=4848497, Y=7381033 X=4848519, Y=7381033 X=4848552, Y=7381035 X=4848568, Y=7381032 X=4848579, Y=7381030 X=4848586, Y=7381028 X=4848592, Y=7381022 X=4848612, Y=7381020 X=4848626, Y=7381022 X=4848673, Y=7381019 X=4848698, Y=7381017 X=4848711, Y=7381012 X=4848725. Граница прати даље међу кат. парц. бр. 3524 и 3519/1, 3519/2 и 3519/1, излази на Крсмански поток кат. парц. број 3502, кат. парц. број 3587 (пут) коју пресеца у тачкама са координатама: Y=7380988 X=4848765, Y=7380992 X=4848779, Y=7380995 X=4848783. Граница одатле прати западну границу кат. парц. број 3516/1 до њене најсеверније тачке и сече кат. парц. број 3524 у правцу истока, у тачкама са координатама: Y=7381074 X=4848890, Y=7381081 X=4848909, Y=7381093 X=4848927, Y=7381108 X=4848951, Y=7381126 X=4848982, Y=7381145 X=4849008, Y=7381169 X=4849040, Y=7381188 X=4849048, Y=7381211 X=4849060, Y=7381247 X=4849076, Y=7381279 X=4849091, Y=7381314 X=4849102, Y=7381353 X=4849106, Y=7381415 X=4849114, Y=7381449 X=4849130, Y=7381462 X=4849137, Y=7381477 X=4849153, Y=7381494 X=4849172, Y=7381527 X=4849211, Y=7381566 X=4849245, Y=7381606 X=4849286, Y=7381613 X=4849293, Y=7381646 X=4849327, Y=7381681 X=4849349, Y=7381688 X=4849356, Y=7381720 X=4849386, Y=7381732 X=4849397, Y=7381760 X=4849413, Y=7381791 X=4849423, Y=7381820 X=4849432, Y=7381856 X=4849443, Y=7381878 X=4849447, Y=7381901 X=4849446, Y=7381926 X=4849445, Y=7381949 X=4849453, Y=7381969 X=4849451, Y=7381993 X=4849449, Y=7382049 X=4849462, Y=7382134 X=4849469, Y=7382150 X=4849468, Y=7382153 X=4849468, Y=7382182 X=4849467, Y=7382183 X=4849466, Y=7382193 X=4849462, Y=7382199 X=4849460, Y=7382204 X=4849458, Y=7382224 X=4849452, Y=7382245 X=4849451, Y=7382246 X=4849450, Y=7382249 X=4849448, Y=7382276 X=4849425, Y=7382310 X=4849403, Y=7382312 X=4849402, Y=7382369 X=4849364, Y=7382397 X=4849344, Y=7382403 X=4849340, Y=7382505 X=4849268, Y=7382514 X=4849262, Y=7382554 X=4849233, Y=7382600 X=4849310, Y=7382610 X=4849323, Y=7382631 X=4849348, Y=7382665 X=4849376, Y=7382695 X=4849395, Y=7382700 X=4849396, Y=7382767 X=4849417, Y=7382817 X=4849460, Y=7382883 X=4849446, Y=7382920 X=4849425, Y=7382933 X=4849417, Y=7382931 X=4849358, Y=7382930 X=4849349, Y=7382942 X=4849307, Y=7382945 X=4849297, Y=7382949 X=4849283, Y=7382952 X=4849203, Y=7382951 X=4849152, Y=7382947 X=4849111, Y=7382945 X=4849091, Y=7382940 X=4849038, Y=7382949 X=4848980, Y=7382959 X=4848940, Y=7382960 X=4848939, Y=7382964 X=4848920, Y=7383071 X=4848951, Y=7383165 X=4848931, Y=7383304 X=4848884, Y=7383305 X=4848884, Y=7383350 X=4848875, Y=7383420 X=4848862, Y=7383459 X=4848851, Y=7383487 X=4848842, Y=7383545 X=4848851, Y=7383659 X=4848900, Y=7383675 X=4848906, Y=7383742 X=4848935. Граница долази до међе КО Мокра Гора и КО Семегњево, и прелази у КО Семегњево пратећи границе кат.

парц. број 501, 516, 517, 519, 520, 521, 522, 529, 530, 539, 558, 582, 583, 20, 19, 20, 21, 49, долази до реке Камишине кат. парц. број 4756, сече је, обухвата и прати узводно, односно граница се даље поклапа са међом КО Семегњево и КО Кремна, иде у правцу истока и долази до тромеђе КО Семегњево, КО Кремна и КО Шљивовица. Од тромеђе, граница Парка природе прати међу КО Семегњево и КО Шљивовица све до локалитета Велика Груда, Суви врх и Дебело брдо. У тачки са координатама $Y=7390146$ $X=4848739$ граница се одваја од међе, улази у КО Шљивовица и прати кат. парц. бр. 5068, 4455 до њене најјужније тачке, долази до кат. парц. број 5068 (пут), сече је праволинијски у тачкама са координатама: $Y=7391084$ $X=4848439$, $Y=7391095$ $X=4848429$. Даље граница прати кат. парц. број 4456/1 до међе КО Шљивовица и КО Бранешци, која се налази између локалитета Мађарово трло, Шкодрића прибој и Дуга коса. Граница улази у КО Бранешци и то кат. парц. број 2784, пратећи је граница мења правац ка југу. У тачкама са координатама: $Y=7393853$ $X=4846146$, $Y=7393853$ $X=4846139$ граница сече кат. парц. број 3967 (пут), затим прати кат. парц. бр. 3817, 3118, 3819, 3820, 3821, 3810/7, 3822, 3823, 3824, 3864, 3865, 3879, 3872/1 којом долази до пута Семегњево-Партизанске воде кат. парц. број 4012 КО Бранешци, прати ка југоистоку границу те парцеле у дужини од 16,6 m, и у тачкама са координатама: $Y=7393397$ $X=4844023$, $Y=7393392$ $X=4844019$ граница сече кат. парц. број 3218/2 (пут) и у правцу југа прати међу КО Бранешци и КО Чајетина, затим прати међу КО Бранешци и КО Јабланица. У тачки са координатама $Y=7392114$ $X=4842582$ на кат. парц. број 3951 КО Бранешци, прелази у КО Јабланица, сече кат. парц. број 1148 (река Црни Рзав) у тачкама са координатама: $Y=7392114$ $X=4842582$, $Y=7392120$ $X=4842562$. Граница даље прати кат. парц. бр. 64, 68, 69, 70, 72/2, 73/2, 88/14, 88/11, 89/2, 89/3, 89/4, 89/5, 107/1, 102/1 сече у тачкама са координатама: $Y=7392292$ $X=4841859$, $Y=7392322$ $X=4841704$. Граница даље прати кат. парц. бр. 109/1, 109/2, 115/1, 115/2, 125/3, 125/2, 125/1, 25, 12/1, 26/5 и долази до тромеђе кат. парц. бр. 27, 26/5 и 1428/1, у тачкама са координатама: $Y=7391220$ $X=4839737$, $Y=7391321$ $X=4839758$, $Y=7391352$ $X=4839737$, $Y=7391384$ $X=4839739$, $Y=7391404$ $X=4839752$, $Y=7391425$ $X=4839767$. Граница се враћа на границу кат. парц. бр. 1428/1 коју је секла, долази до пута, кат. парц. број 1424, сече га у тачкама са координатама: $Y=7391985$ $X=4839669$, $Y=7391993$ $X=4839664$. Граница даље прати границу кат. парц. бр. 1435/1, 1436/2, 1435/1 коју сече у тачкама са координатама: $Y=7392763$ $X=4839920$, $Y=7392784$ $X=4839903$. Граница даље прати међу кат. парц. број 1435/1 и кат. парц. број 1435/7 и кат. парц. број 4925 (Река Црни Рзав) граница сече реку Рзав у тачкама са координатама: $Y=7392706$ $X=4839757$, $Y=7392722$ $X=4839753$ и прелази у КО Чајетина, сече кат. парц. број 7010/9 и прелази у КО Чајетина, сече кат. парц. број 7010/9 у тачкама са координатама: $Y=7392722$ $X=4839753$, $Y=7392901$ $X=4839717$. Даље граница прати кат. парц. број 7010/9 до локалитета Брезићи, односно до најисточније тачке кат. парц. број 7020, одакле праволинијски сече кат. парц. број 7010/9 у тачкама са координатама: $Y=7393242$ $X=4839714$, $Y=7393421$ $X=4869632$. Граница даље сече кат. парц. број 7010/17 у тачкама са координатама: $Y=7393535$ $X=4839580$, $Y=7394654$ $X=4839110$, $Y=7394914$ $X=4839092$, $Y=7394929$ $X=4839082$, $Y=7394979$ $X=4839058$, $Y=7395002$ $X=4839027$, $Y=7395022$ $X=4838999$, $Y=7395060$ $X=4838963$, $Y=7395080$ $X=4838938$, $Y=7395085$ $X=4838916$, $Y=7395080$ $X=4838889$, $Y=7395079$ $X=4838855$, $Y=7395099$ $X=4838827$, $Y=7395143$ $X=4838785$, $Y=7395181$ $X=4838730$, $Y=7395197$ $X=4838677$, $Y=7395205$ $X=4838620$, $Y=7395212$ $X=4838555$, $Y=7395212$ $X=4838537$, $Y=7395222$ $X=4838512$, $Y=7395217$ $X=4838455$, $Y=7395217$ $X=4838431$, $Y=7395224$ $X=4838416$, $Y=7395237$ $X=4838403$, $Y=7395242$ $X=4838391$, $Y=7395249$ $X=4838363$, $Y=7395247$ $X=4838349$, $Y=7395243$ $X=4838338$, $Y=7395236$ $X=4838326$, $Y=7395232$ $X=4838313$, $Y=7395218$ $X=4838299$, $Y=7395214$ $X=4838285$, $Y=7395201$ $X=4838266$, $Y=7395195$

X=4838238, Y=7395191 X=4838214, Y=7395183 X=4838201, Y=7395170 X=4838192, Y=7395131 X=4838167, Y=7395081 X=4838069, Y=7395100 X=4838048. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 7010/17 и 7055 и реку Рзав до тромеђе кат. парц. река Рзав, 7052/1 и 7050/1, прелази у кат. парц. број 7052/1 и сече је у тачкама са координатама: Y=7395743 X=4837318, Y=7395785 X=4837341, Y=7395903 X=4837408. Граница излази на међу КО Чајетина и КО Доброселица, прати међу КО Чајетина и КО Доброселица, у правцу југа у дужини од око 110 m, где у тачки са координатама Y=7395940 X=4837314 код локалитета Петачка дол, прелази у КО Доброселица. Граница нагло окреће ка северу, пратећи међу кат. парц. бр. 5912 и 536/1, у дужини око 108 m до тачке из које иде ка истоку, улази у кат. парц. број 536/1 и сече је у тачкама са координатама: Y=7395966 X=4837419, Y=7395990 X=4837434, Y=7396008 X=4837428, Y=7396028 X=4837426, Y=7396037 X=4837429, Y=7396069 X=4837434, Y=7396098 X=4837433, Y=7396123 X=4837443, Y=7396134 X=4837448, Y=7396153 X=4837455, Y=7396190 X=4837472, Y=7396225 X=4837473, Y=7396259 X=4837478, Y=7396276 X=4837484, Y=7396288 X=4837493, Y=7396299 X=4837501, Y=7396323 X=4837517, Y=7396363 X=4837548, Y=7396414 X=4837596. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 536/1 и 5881/1 у правцу југа, у дужини од око 183 m, сече кат. парц. број 5881/1 (пут) у тачкама са координатама: Y=7396466 X=4837425, Y=7396475 X=4837427 излази на границу кат. парц. број 535 и прати је до њене најсеверније тачке, где је истовремено и међа КО Доброселица и КО Љубиш. Граница улази КО Љубиш, у правцу севера пратећи кат. парц. бр. 6325/1, 6281/2, 6281/3, 6281/1, 6283, 6274, 6250, 6247, 6246, 6245, 6240, 6253, 6254, 6255, 6256, 6184, 6175, излази на међу КО Љубиш и КО Чајетина, прати је у правцу севера, пратећи кат. парц. бр. 7064, 7061, 7065, долази до пута кат. парц. број 7354 који не улази у заштићено добро, одваја се од међе и прати кат. парц. бр. 7065, 7073, 7071/1, 7070, 7069, 7070, 7071/6, 7071/7, 7065, 7068, 7118/2, 7119/1, 7120/9, 7120/2, 7120/1, 7120/2, 7122, 7123, 7124/1, 7124/3, 7124/4, 7124/2, 7127, 7138, 7139/1, 7191, 7192, 7196, 7197, 6627, 6618, 6553, сече реку Катушницу у тачкама са координатама: Y=7399009 X=4840677, Y=7399015 X=4840681. Граница даље наставља да прати кат. парц. бр. 6607, 6605/1, 6606, 6604, 6603, 6601, 6600, долази до потока Ћировина, кат. парц. број 7306, сече га у тачкама са координатама: Y=7399784 X=4840779, Y=7399795 X=4840783. Граница прати кат. парц. бр. 6518, 6535, 6527, 7307, 6231, којом долази до међе КО Чајетина и КО Алин поток. Граница скреће југоисточно, у КО Алин поток, пратећи кат. парц. број 1493, пресеца кат. парц. број 3461 (пут) код места Дабићи у тачкама са координатама: Y=7402638 X=4840181, Y=7402644 X=4840180. Граница даље прати кат. парц. број 1676, којом долази до пута кат. парц. број 3465 и пресеца га у тачкама са координатама: Y=7403131 X=4839856, Y=7403135 X=4839853, излази на тромеђу кат. парц. бр. 3465, 1796 и 1794/1 и прати границу кат. парц. бр. 1794/1, 1798, 1799, 1794/1, 1794/2, 1793/2, 1790, 1789, 1788, 1787, 1786, 1783, 1784, 1764, 1766, 1768, 1767, 1763, 1762, 1758, 1757, 1753, 1751, 1752, 1750, 1744/2, 1744/1, 1745, 1730, долази до пута, кат. парц. број 3466, и сече га у тачкама са координатама: Y=7403711 X=4839263, Y=7403718 X=4839262, даље прати кат. парц. бр. 1724, 2002, 2023, 2022, 2021, 2016, 2015, 2505, 2504, 2503/3, 2503/2, 2503/1, долази до међе КО Алин поток и КО Гостиље, прелази у КО Гостиље, пратећи кат. парц. број 89/1, сече кат. парц. број 4785 (пут) у тачкама са координатама: Y=7405659 X=4837159, Y=7405659 X=4837155, затим прати кат. парц. бр. 877, 874, 859, 863, 864, 868 на чијој најисточнијој тачки сече кат. парц. број 4775/1 (пут) у тачкама са координатама: Y=7405956 X=4836955, Y=7405962 X=4836958. Затим прати кат. парц. бр. 839, 826, 825, 821, 813, 814, 815, 822, 964, 971, 972, 977, 992, 993, 989, 988, 987, сече кат. парц. број 4779 у тачкама са координатама: Y=7406423 X=4836462, Y=7406428 X=4836455. Затим прати кат. парц. бр. 1217, 1218/1, 1218/4, 1218/5, 1223/1, 1224, 1225, 1206, 1207/2,

1207/1, 1240, 1242, 1243, 1244, 3334, 3333, сече кат. парц. број 4783 у тачкама са координатама: Y=7406762 X=4835752, Y=7406765 X=4835753, затим прати кат. парц. бр. 3337/1, 3337/2, 3337/3, 3337/4, 3342, 3343, 3349, у тачкама са координатама: Y=7407019 X=4835775, Y=7407022 X=4835772, сече кат. парц. број 3347 и наставља да прати кат. парц. бр. 3364, 3362, 3363, 3377, 3379, 3384, 3382/4, 3434, излази на међу КО Гостиље и КО Дренова. Граница прелази у КО Дренова, пратећи кат. парц. бр. 842, 840/1, 839, 836, 837, 836 до њене најисточније тачке од које у правцу југа, праволинијски сече кат. парц. број 802 до најсеверније тачке кат. парц. број 835. Наставља да прати кат. парц. бр. 835, 831, 830, 827, 868, 865/2, 865/1, 866, 864/2 долази до њене најисточније тачке и у тачкама са координатама: Y=7408412 X=4834208, Y=7408414 X=4834187, Y=7408411 X=4834172, Y=7408396 X=4834154, Y=7408384 X=4834134 граница долази до кат. парц. број 1226 и сече је праволинијски у тачкама са координатама: Y=7408384 X=4834136, Y=7408389 X=4834117. Граница долази до кат. парц. број 860/1 и прати њену источну границу до тачака са координатама: Y=7408379 X=4834094, Y=7408343 X=4834072 у којима сече кат. парц. број 860/1, излази на међу кат. парц. бр. 858 и 857, прати је до тачака са координатама: Y=7408331 X=4834041, Y=7408295 X=4833991. Граница даље прати јужну границу кат. парц. број 857, затим 856/1 и долази до међе КО Дренова и КО Гостиље, прелази у КО Гостиље пратећи кат. парц. бр. 3769, 3766, 3767. бр. 3766, 3765, 3764, 3763, 3762, 3759, 3756, 3758, 3757, 3790, 3794/1, 3795, 3796, 3800, 3799, сече кат. парц. број 4803 у тачкама са координатама: Y=7407620 X=4834120, Y=7407618 X=4834121, наставља да прати кат. парц. бр. 3742, 3727, 3726, 3725, 3721, 3719, 3718, 3719, 3717, 3715, 3714, 3713, 3712, 3711, 3710, 3319/1, 3702, 3701, 3319/1, 3435, 3448, 3449, 3455, 3319/1, 3326, 3325, 3324, 3322, 3323, 3319/1, 3320/3, 3320/1, 1258 сече у тачкама са координатама: Y=7406456 X=4835210, Y=7406445 X=4835222. Излази на међу кат. парц. бр. 1254/1 и 1257/9, прати је до најсеверније тачке кат. парц. број 1257/9 и сече кат. парц. број 1254/1 у тачкама са координатама: Y=7406417 X=4835231, Y=7406296 X=4835248. Прати даље кат. парц. број 1254/1, долази до висинске коте 862, која је раскрсница путева, прати кат. парц. бр. 1268/1, 1268/2, 1270, 1271, 1272, 1273, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1322, 4774 коју сече у тачкама са координатама: Y=7405916 X=4835969, Y=7405910 X=4835970. Граница даље прати кат. парц. бр. 1323, 1358, 1324/1, 1324/4, 1324/3, 1325, 1326/3, 1326/1, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1345, 1334/1, 1334/2, 4788 сече у тачкама са координатама: Y=7405248 X=4835978, Y=7405238 X=4835979, даље прати кат. парц. бр. 1820/2, 1819, 1849, 1848, 1841, 4789 коју сече у тачкама са координатама: Y=7404827 X=4835956, Y=7404821 X=4835959. Граница даље прати кат. парц. бр. 1854/1, 1855, 1856, 1857, 1858, 4794 коју сече у тачкама са координатама: Y=7404444 X=4835868, Y=7404440 X=4835868, даље прати кат. парц. бр. 1924/1, 1924/2, 1924/3, 1922/2, 1928/1, 1928/2, 2675, 2673, 3115/3, 3115/1, 3114, 3113, 4771, 3168, 3169/1, 3169/2, 3160, 4793, 2501/1, 4772 сече у тачкама са координатама: Y=7403139 X=4833890, Y=7403141 X=4833887, даље прати кат. парц. бр. 4545, 4541/1, 4542/1, 4542/2, 4541/2, 4543, 4548/4, 4548/1, 4550, 4558/3, 4558/2, 4573/2, 4641/1, 4817 сече у тачкама са координатама: Y=7402433 X=4833365, Y=7402420 X=4833358, прати кат. парц. бр. 4776/2, 4685/2, 4640/2, 4639/1, 4638/2, 4638/1 долази до међе КО Гостиље и КО Љубиш, прелази у КО Љубиш пратећи кат. парц. бр. 28/2, 28/1, 36, 29/1, 36, 29/1, 35, 29/2, 6764, 2663, 2662, 6764 (река Љубишница) прати је низводно све до места Ршуми код Ршумске пећине, где граница сече Љубишничку реку кат. парц. број 6764 у тачкама са координатама: Y=7404043 X=4831668, Y=7404040 X=4831664, даље прати кат. парц. бр. 2436, 2439, 2440/2, 2441, 2442/2, 2443/2, 2415/1, 2415/2, 2399, 2395, 2389, 2396, кат. парц. број 2387 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7404430 X=4831386, Y=7404434 X=4831383, а затим и реку кат. парц. број 6731/1 сече у

тачкама са координатама: Y=7404434 X=4831383, Y=7404437 X=4831382, даље прати кат. парц. бр. 3003, 3183 сече у тачкама са координатама: Y=7405417 X=4831346, Y=7405426 X=4831353 наставља да прати кат. парц. бр. 3180, 3183, 3003, до локалитета Ребра, где у тачкама са координатама: Y=7405930 X=4831025, Y=7405927 X=4831002, Y=7405932 X=4830971, Y=7405941 X=4830947, Y=7405960 X=4830923, Y=7405966 X=4830905, Y=7405965 X=4830873, Y=7405967 X=4830864 сече кат. парц. број 3006/1 и пратећи границу исте кат. парц. број 3006/1, ка северозападу, долази до висинске коте 1116 m, где на тремеји кат. парц. бр. 3030/1, 3035/2 и 3006/1 скреће на југ, пратећи границе кат. парц. бр. 3030/1, 3030/2, 3029, 3020, 3021, 3023, 3024, 3015, 3012, 3011, 3091, 3092 и излази на међу КО Љубиш и КО Бела река, као и међу општина Чајетина и Нова Варош. Граница прелази у општину Нова Варош, КО Бела река и прати границе кат. парц. бр. 107/10, 107/4, 107/3, 107/2, 107/1, 106, 115, 117, 118, 198, 197, 173, 172/1, 172/3, 171/1, 171/2, 170, 169, 182, 183, 3159/1 (пут) коју сече у тачкама са координатама: Y=7406492 X=4828709, Y=7406477 X=4828704, Y=7406468 X=4828702. Даље, прати кат. парц. бр. 229/4, 229/5, 229/2, 229/8, 229/10, 230/5, 221, 220/2, 219/3, 1993, 1992, 1988/2, 1987/2, 1986/2, 1986/1, 1998, 1999, 2004, 2005, сече кат. парц. број 2008 (пут) у тачкама са координатама: Y=7406013 X=4828036, Y=7406011 X=4828034. Прати кат. парц. број 1967, а кат. парц. број 3162 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7405922 X=4828015, Y=7405921 X=4828008. Граница даље прати кат. парц. бр. 2014, 2015, 2016, 3175 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7405896 X=4827910, Y=7405898 X=4827907, даље прати кат. парц. бр. 2041, 2042, 2041, 2040, 2039, 2036, 2174/1, 2174/3, 2174/4, 2089 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7405820 X=4827622, Y=7405826 X=4827606, даље прати кат. парц. бр. 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2097, 2098, 2099, 2106/2, 2105, 2104, 2131, 2130, 2127, 2126, 2125, излази на међу граница КО Бела река и Кужћани. Прати међу општина у правцу северозапада, пратећи кат. парц. бр. 2125, 2126, 3168, 2133, 2134 чијом најјужнијом тачком долази до тремеје КО Бела река, КО Кућани и КО Негбина. Граница даље прати међу КО Негбина и КО Кућани у правцу југа, до локалитета Горња раван 1279 m н.в., односно Лазови кат. парц. број 794. Граница скреће на запад пратећи кат. парц. бр. 794, 792, 791, 790, 789, 2903, 736, затим скреће ка северозападу кат. парц. бр. 737, 738, 752/2, 753/2, 753/1, 754, 2962, 592, 593/1, 2954, 703, 701/6, 699, 701/6, 700/3, 700/1, 628, 639, 2965 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7404089 X=4825663, Y=7404085 X=4825664, затим наставља кат. парц. бр. 652/2, 653/2, 653/1, 654, 655, 656, 661, 663/2, 665, 667/2, 668, 669/2, 672, 670, 671, 840, 839/1, 839/2, 825, 824, 823, 814, 813, 811, 1336, 1338, 1336, 1340, 1343, 1344, 1345, 1346, 1348, 202, 1384, 1390, 1392, 1393, 1391, 2968 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7401830 X=4824510, Y=7401824 X=4824505. Граница парка наставља у правцу севера, пратећи кат. парц. бр. 1423, 1405/2, 1406, 1411/2, 1411/1, 1274, 1269, 2950 поток сече у тачкама са координатама: Y=7401398 X=4824794, Y=7401386 X=4824795, даље прати кат. парц. број 1243, сече кат. парц. број 2961 (пут) у тачкама са координатама: Y=7401380 X=4824794, Y=7401377 X=4824789, даље прати кат. парц. број 294, кат. парц. број 1798 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7400656 X=4825128, Y=7400650 X=4825127, даље прати кат. парц. број 1794, кат. парц. број 3960/3 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7400536 X=4825026, Y=7400530 X=4825024. Граница излази на међу КО Негбина и КО Сеништа, прати је у правцу југа у дужини око 80 m кат. парц. број 307/2, долази до пута Чајетина-Нова Варош, код ког граница скреће на северозапад, пратећи пут и границу кат. парц. бр. 307/2, 306/2, 3305/1, долази до међе КО Сеништа и КО Драглица, граница прелази у КО Драглица, пратећи кат. парц. бр. 2215/1, 2212/2, 2234 (Карјански поток), 1834/1, и код пута кат. парц. број 2202 граница прати међу КО Драглица и КО Сеништа кат. парц. број 1517 скреће у правцу југозапад, у КО Сеништа пратећи

границе кат. парц. бр. 46, 48, 59, 58, 61, 60, 63, 64, 67, 68, 74, 72 391, 389, 383, 380, 379, 378, 182, 184, 185, 186, 187, 365 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7398276 X=4826231, Y=7398275 X=4826227, даље прати кат. парц. бр. 206, 207, 365, 357, 382, 383, 471/3, 471/4, 471/1, Сенички поток, кат. парц. број 2450 сече у тачкама са координатама: Y=7397649 X=4825575, Y=7397643 X=4825571, даље прати ток Сеничког потока низводно, све до ушћа Рашничког потока у Сенички, а затим наставља низводно до ушћа у реку Увац, што је истовремено и тромеђа КО Сеништа, КО Драглица и КО Кратово. Граница даље прати међу КО Драглица и КО Кратово, што је истовремено и међа општина Нова Варош и општине Прибој, као и ток реке Увац узводно. Граница прати реку Увац, узводно, све до међе кат. парц. бр. 1150/5 и 1150/4 када сече реку Увац кат. парц. број 2285 у КО Драглица Y=7394938 X=4827080 и Y=7394892 X=4827077, скреће у општину Прибој, у КО Кратово, прати кат. парц. бр. 21, 20, 19, 32, 40, 43, 42, 74, 72, 74, 84, 79, 100, 96, 100, 97 коју делом прати, а онда сече у тачкама са координатама: Y=7393217 X=4825423, Y=7393187 X=4825422, Y=7393149 X=4825433, Y=7393117 X=4825451, Y=7393086 X=4825469, Y=7393031 X=4825497, Y=7392981 X=4825509, Y=7392849 X=4825541, Y=7392742 X=4825541, Y=7392604 X=4825540. Граница даље прати кат. парц. бр. 98, 100, улази у кат. парц. број 97 и сече је у тачкама са координатама: Y=7392147 X=4825450, Y=7392057 X=4825427, Y=7392036 X=4825419, Y=7391967 X=4825396, Y=7391877 X=4825384, Y=7391803 X=4825391, Y=7391720 X=4825428, Y=7391663 X=4825457, Y=7391618 X=4825461, Y=7391540 X=4825485, Y=7391511 X=4825497, Y=7391443 X=4825509. Граница даље прати кат. парц. бр. 856, 851, 852, 853, 104, 105, 104, 108, 104, 4759 (река Увац) сече у тачкама са координатама: Y=7390478 X=4826108, Y=7390473 X=4826009, даље прати кат. парц. бр. 717, 725, 724, 723, 718, 715/1, 714/1, 714/2, 716 до тачке када се одваја од кат. парц. број 716, улази у кат. парц. број 141 и сече је у тачкама са координатама: Y=7390261 X=4826792, Y=7390180 X=4827138. Граница даље прати кат. парц. бр. 1, 143, 149, 144, 147/2, 146/2, 145, 1 и долази до међе КО Кратово и КО Бања. Граница долази до међе КО Кратово и КО Бања, улази у КО Бања и прати кат. парц. бр. 75, 73, 71, 72, 71, 73, 76 коју сече у тачкама са координатама: Y=7388501 X=4829009, Y=7388502 X=4829038, Y=7388526 X=4829083, Y=7388537 X=4829110, Y=7388539 X=4829127, Y=7388494 X=4829241, Y=7388467 X=4829277, Y=7388416 X=4829378, Y=7388361 X=4829466, Y=7388355 X=4829462, Y=7388322 X=4829449, Y=7388290 X=4829404. Граница иде међом кат. парц. бр. 76 и 67, 68, затим прати кат. парц. бр. 59, 58, 56, 55, граница излази на међу КО Бања и КО Рача. Улази у КО Рача и прати кат. парц. бр. 1401, 1399, 316 коју сече у тачкама са координатама: Y=7387090 X=4829471, Y=7387069 X=4829506, Y=7387062 X=4829513, Y=7387042 X=4829534, Y=7387048 X=4829564, Y=7387032 X=4829585, Y=7387012 X=4829600, Y=7387004 X=4829618, Y=7387004 X=4829641, Y=7387000 X=4829657, Y=7386976 X=4829683, Y=7386947 X=4829718, Y=7386929 X=4829726, Y=7386889 X=4829740, Y=7386855 X=4829754, Y=7386845 X=4829786, Y=7386831 X=4829767, Y=7386815 X=4829746, Y=7386792 X=4829713, Y=7386773 X=4829697, Y=7386731 X=4829669, Y=7386696 X=4829657, Y=7386657 X=4829637, Y=7386629 X=4829628, Y=7386598 X=4829618, Y=7386556 X=4829732, Y=7386540 X=4829774, Y=7386468 X=4829941, Y=7386390 X=4830088, Y=7386381 X=4830105. Граница даље прати кат. парц. бр. 245, 246, 316 коју сече у тачкама са координатама: Y=7386273 X=4830191, Y=7386239 X=4830258, Y=7386230 X=4830286, Y=7386152 X=4830314, Y=7386105 X=4830314, Y=7386032 X=4830310, Y=7386009 X=4830304, Y=7385994 X=4830305. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 316 и 243, 242, 236, 235, 232, 209, 198, 197, граница сече кат. парц. број 316 у тачкама са координатама: Y=7385213 X=4830138, Y=7385211 X=4830140, Y=7385208 X=4830181, Y=7385224 X=4830237, Y=7385246 X=4830324, Y=7385253 X=4830410,

Y=7385235 X=4830434, Y=7385194 X=4830431, Y=7385185 X=4830433, Y=7384968 X=4830491. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 316 и 180, 177 до тачака када опет сече кат. парц. број 316 Y=7384616 X=4830525, Y=7384512 X=4830618, Y=7384473 X=4830695, Y=7384462 X=4830716. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 316 и 176/2, њеном источном, јужном и западном страном, и затим опет сече кат. парц. број 316 у тачкама са координатама: Y=7384284 X=4830751, Y=7384252 X=4830750, Y=7384212 X=4830749, Y=7384199 X=4830749, Y=7384173 X=4830750, Y=7384113 X=4830748, Y=7384113 X=4830689, Y=7384103 X=4830658, Y=7384099 X=4830644, Y=7384095 X=4830633, Y=7384080 X=4830592, Y=7384080 X=4830512, Y=7384056 X=4830441, Y=7384009 X=4830410, Y=7383988 X=4830416, Y=7383952 X=4830405, Y=7383904 X=4830346, Y=7383901 X=4830455, Y=7383901 X=4830475, Y=7383884 X=4830587, Y=7383882 X=4830599, Y=7383881 X=4830609, Y=7383843 X=4830946, Y=7383802 X=4830930, Y=7383760 X=4830902, Y=7383693 X=4830836, Y=7383687 X=4830831, Y=7383616 X=4830734, Y=7383543 X=4830642, Y=7383512 X=4830572, Y=7383497 X=4830563, Y=7383492 X=4830563, Y=7383476 X=4830563, Y=7383447 X=4830571, Y=7383420 X=4830573, Y=7383394 X=4830563, Y=7383363 X=4830536, Y=7383321 X=4830506, Y=7383300 X=4830497, Y=7383296 X=4830408, Y=7383294 X=4830404, Y=7383288 X=4830385, Y=7383280 X=4830396, Y=7383274 X=4830405, Y=7383271 X=4830409, Y=7383245 X=4830447, Y=7383241 X=4830452, Y=7383143 X=4830561, Y=7383141 X=4830563, Y=7383088 X=4830621, Y=7383014 X=4830716, Y=7382997 X=4830731, Y=7382984 X=4830742, Y=7382984 X=4830755, Y=7382971 X=4830756, Y=7382961 X=4830757, Y=7382915 X=4830788, Y=7382854 X=4830824, Y=7382743 X=4830883, Y=7382642 X=4830938, Y=7382614 X=4830952, Y=7382400 X=4831057, Y=7382397 X=4831058, Y=7382308 X=4831094, Y=7382242 X=4831156, Y=7382192 X=4831235, Y=7382159 X=4831362, Y=7382159 X=4831421, Y=7382044 X=4831406, Y=7382045 X=4831432, Y=7382042 X=4831471, Y=7382042 X=4831504, Y=7382045 X=4831519, Y=7382049 X=4831536, Y=7382034 X=4831556, Y=7382020 X=4831565, Y=7382004 X=4831572, Y=7381997 X=4831572, Y=7381987 X=4831564, Y=7381972 X=4831553, Y=7381945 X=4831536, Y=7381923 X=4831518, Y=7381893 X=4831494, Y=7381871 X=4831482, Y=7381861 X=4831506, Y=7381848 X=4831563, Y=7381833 X=4831601, Y=7381821 X=4831599, Y=7381786 X=4831587, Y=7381752 X=4831563, Y=7381695 X=4831498, Y=7381602 X=4831424, Y=7381586 X=4831411, Y=7381522 X=4831364. Граница долази до шумског пута кат. парц. број 3446, прати га не узимајући га у површину заштите II степена, прати границу кат. парц. број 310, затим сече кат. парц. број 405 у тачкама са координатама: Y=7380724 X=4832037, Y=7380724 X=4832041, Y=7380731 X=4832105, Y=7380730 X=4832109, Y=7380717 X=4832178, Y=7380712 X=4832208, Y=7380676 X=4832287, Y=7380618 X=4832357, Y=7380583 X=4832392. Граница долази до пута, кат. парц. број 406, и сече га у тачкама са координатама: Y=7380583 X=4832392, Y=7380578 X=4832397. Граница улази у кат. парц. бр. 405/2 и 3471 и сече их у тачкама са координатама: Y=7380578 X=4832397, Y=7380564 X=4832411, Y=7380560 X=4832415, Y=7380548 X=4832427, Y=7380538 X=4832439, Y=7380509 X=4832473. Граница даље прати кат. парц. бр. 408/3, 413/3, 3471, 413/4, 412/1, граница излази на реку Увац кат. парц. број 3469 до почетне тачке описа границе заштићеног подручја.

1.4.2. Границе просторних јединица парка природе са режимом заштите I и II степена

Режим заштите I степена

1) Виогор

Граница локалитета Виогор почиње код локалитета Пањак, односно локалитета Марића бор и Рупчине, у тачки са координатама $Y=7383325$ $X=4846547$, која је на међи општине Чајетина и града Ужице, и међи КО Семегњево и КО Мокра Гора, на граници кат. парц. број 3652, град Ужице, КО Мокра Гора. Граница даље иде на север, пратећи међу КО Мокра Гора и КО Семегњево до локалитета Полице на врху 1216 m. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 3524 и 3624/1, 3624/3, 3623, 3622, 3621/1 и међу кат. парц. бр. 3524 и 3626, 3636, 3637, 3639, 3638/1, 3638/2, 3638/3, 3639, 3642, 3643, 3644, 3650, 3682, 3686, 3687, 3688, 3689, 3690, 3691, 3692, 3695, 3696, 3697, 3698. Граница долази до тачке, између локалитета Обешени храсти и Јовин гроб, где сече кат. парц. број 3524 у тачкама са координатама: $Y=7382136$ $X=4847580$, $Y=7382140$ $X=4847591$, $Y=7382145$ $X=4847603$, $Y=7382156$ $X=4847625$, $Y=7382163$ $X=4847639$, $Y=7382176$ $X=4847664$, $Y=7382193$ $X=4847696$, $Y=7382210$ $X=4847728$, $Y=7382219$ $X=4847742$, $Y=7382224$ $X=4847749$, $Y=7382230$ $X=4847763$, $Y=7382232$ $X=4847780$, $Y=7382230$ $X=4847795$, $Y=7382231$ $X=4847801$, $Y=7382242$ $X=4847839$, $Y=7382246$ $X=4847855$, $Y=7382251$ $X=4847875$, $Y=7382251$ $X=4847895$, $Y=7382250$ $X=4847917$, $Y=7382250$ $X=4847924$, $Y=7382250$ $X=4847941$, $Y=7382252$ $X=4847955$, $Y=7382253$ $X=4847972$, $Y=7382253$ $X=4847985$, $Y=7382254$ $X=4848003$. Граница излази на водоток кат. парц. број 9502 који сече у тачкама са координатама: $Y=7382254$ $X=4848003$, $Y=7382251$ $X=4848014$. Граница, затим улази у кат. парц. број 3524 коју сече је у тачкама са координатама: $Y=7382251$ $X=4848014$, $Y=7382201$ $X=4847988$, $Y=7382174$ $X=4848003$, $Y=7382134$ $X=4848013$, $Y=7382121$ $X=4848024$, $Y=7382110$ $X=4848033$, $Y=7382117$ $X=4848043$, $Y=7382120$ $X=4848061$, $Y=7382123$ $X=4848089$, $Y=7382125$ $X=4848101$, $Y=7382127$ $X=4848120$, $Y=7382131$ $X=4848125$, $Y=7382142$ $X=4848138$, $Y=7382155$ $X=4848142$, $Y=7382166$ $X=4848142$, $Y=7382184$ $X=4848142$, $Y=7382200$ $X=4848145$, $Y=7382227$ $X=4848153$, $Y=7382228$ $X=4848153$, $Y=7382242$ $X=4848159$, $Y=7382265$ $X=4848175$, $Y=7382281$ $X=4848187$, $Y=7382293$ $X=4848192$, $Y=7382310$ $X=4848194$, $Y=7382334$ $X=4848197$, $Y=7382353$ $X=4848193$, $Y=7382368$ $X=4848190$, $Y=7382380$ $X=4848190$, $Y=7382380$ $X=4848190$, $Y=7382395$ $X=4848199$, $Y=7382454$ $X=4848231$, $Y=7382492$ $X=4848254$, $Y=7382523$ $X=4848272$, $Y=7382537$ $X=4848283$, $Y=7382560$ $X=4848308$, $Y=7382582$ $X=4848326$, $Y=7382599$ $X=4848339$, $Y=7382625$ $X=4848351$, $Y=7382637$ $X=4848362$, $Y=7382642$ $X=4848365$, $Y=7382677$ $X=4848389$, $Y=7382704$ $X=4848400$, $Y=7382732$ $X=4848411$, $Y=7382689$ $X=4848479$, $Y=7382674$ $X=4848496$, $Y=7382659$ $X=4848521$, $Y=7382649$ $X=4848541$, $Y=7382640$ $X=4848556$, $Y=7382636$ $X=4848562$, $Y=7382629$ $X=4848574$, $Y=7382617$ $X=4848608$, $Y=7382600$ $X=4848660$, $Y=7382573$ $X=4848734$, $Y=7382566$ $X=4848752$, $Y=7382568$ $X=4848793$. Граница локалитета Виогор, долази до међе кат. парц. број 3524 и кат. парц. број 3570, прати границу кат. парц. број 3566 до тачке када улази у кат. парц. број 3524 и сече је у тачкама са координатама: $Y=7382568$ $X=4848793$, $Y=7382609$ $X=4848800$, $Y=7382605$ $X=4848816$, $Y=7382589$ $X=4848848$, $Y=7382578$ $X=4848874$, $Y=7382558$ $X=4848896$, $Y=7382533$ $X=4848929$, $Y=7382509$ $X=4848963$, $Y=7382507$ $X=4848989$, $Y=7382506$ $X=4849008$, $Y=7382503$ $X=4849036$, $Y=7382499$ $X=4849073$, $Y=7382503$ $X=4849103$, $Y=7382511$ $X=4849141$, $Y=7382521$ $X=4849174$, $Y=7382527$ $X=4849187$, $Y=7382554$ $X=4849233$. Граница локалитета, даље се поклапа са границом Парка природе „Златибор”, прати је све до границе са КО Семегњево у општини Чајетина, сече кат. парц. број 3524 у тачкама са координатама: $Y=7382554$ $X=4849233$, $Y=7382600$

X=4849310, Y=7382610 X=4849323, Y=7382631 X=4849348, Y=7382665 X=4849376, Y=7382695 X=4849395, Y=7382700 X=4849396, Y=7382767 X=4849417, Y=7382817 X=4849460, Y=7382883 X=4849446, Y=7382920 X=4849425, Y=7382933 X=4849417, Y=7382931 X=4849358, Y=7382930 X=4849349, Y=7382942 X=4849307, Y=7382945 X=4849297, Y=7382949 X=4849283, Y=7382952 X=4849203, Y=7382951 X=4849152, Y=7382947 X=4849111, Y=7382945 X=4849091, Y=7382940 X=4849038, Y=7382949 X=4848980, Y=7382959 X=4848940, Y=7382960 X=4848939, Y=7382964 X=4848920, Y=7383071 X=4848951, Y=7383165 X=4848931, Y=7383304 X=4848884, Y=7383305 X=4848884, Y=7383350 X=4848875, Y=7383351 X=4848875, Y=7383420 X=4848862, Y=7383459 X=4848851, Y=7383487 X=4848842, Y=7383545 X=4848851, Y=7383659 X=4848900, Y=7383675 X=4848906, Y=7383742 X=4848935, Y=7383754 X=4848939, Y=7383757 X=4848937. Граница локалитета, скреће ка југу, пратећи једним делом међу граница града Ужице и општине Чајетина, као и КО Мокра Гора и КО Семегњево, све до тачке са координатама Y=7383797 X=4847862, која се налази у средини између три локалитета – Дивљаке на северу, Полице на западу и Виогор на истоку. Од ове тачке граница улази у општину Чајетина, КО Семегњево и прати међу кат. парц. број 236/1 и кат. парц. бр. 668, 679, 678, кат. парц. број 236/1 коју сече у тачкама са координатама: Y=7383963 X=4847740, Y=7384029 X=4847706. Граница долази до међе кат. парц. бр. 236/1 и 239, прати је и долази до њене најјужније тачке, сече кат. парц. број 236/1 у тачкама са координатама: Y=7383978 X=4847647, Y=7383868 X=4847561. Граница долази до међе кат. парц. број 236/1 и кат. парц. број 182 коју сече неправилно у тачкама са координатама: Y=7383867 X=4847560, Y=7383866 X=4847556, Y=7383857 X=4847486, Y=7383797 X=4847341, Y=7383801 X=4847339, Y=7383768 X=4847271, Y=7383762 X=4847256, Y=7383752 X=4847214, Y=7383750 X=4847208, Y=7383741 X=4847168, Y=7383730 X=4847117, Y=7383706 X=4847113, Y=7383657 X=4847089, Y=7383641 X=4847084, Y=7383602 X=4847052, Y=7383601 X=4847051, Y=7383598 X=4847047, Y=7383529 X=4846959, Y=7383520 X=4846940. Граница долази до кат. парц. број 693, водоток, прати га, долази до међе КО Семегњево (општина Чајетина) и КО Мокра Гора (град Ужице), до локалитета Рупчине и Марића бор, односно до локалитета Пањак, почетне тачке описа границе просторне јединице.

2) Црни Рзав

Граница локалитета „Црни Рзав” почиње код ушћа реке Рибнице у реку Црни Рзав, на међи КО Семегњево и КО Јабланица, на тремеђи кат. парц. бр. 12/14, 4945 (река Црни Рзав) и 4926 (река Рибница) у тачки са координатама Y=7385771 X=4841568. Граница иде североисточно, прати ток реке Црни Рзав, узводно, не обухватајући реку Црни Рзав, пратећи кат. парц. бр. 12/14, 12/13, 12/1, не укључујући пругу Бар-Београд, све до локалитета Крива коса, односно до тремеђе КО Јабланица, КО Бранешци и КО Семегњево. Даље иде ка северу међом КО Семегњево и КО Бранешци, кат. парц. бр. 3959, 3960, 3959, 3958, до пута кат. парц. број 3991, одакле сече неправилно кат. парц. број 3939 у тачкама са координатама: Y=7390404 X=4843179, Y=7390406 X=4843188, Y=7390429 X=4843199, Y=7390458 X=4843215, Y=7390474 X=4843217, Y=7390480 X=4843217, Y=7390486 X=4843213, Y=7390498 X=4843205, Y=7390528 X=4843184, Y=7390548 X=4843176, Y=7390574 X=4843169, Y=7390596 X=4843163, Y=7390644 X=4843153, Y=7390677 X=4843160, Y=7390720 X=4843172, Y=7390759 X=4843178, Y=7390819 X=4843180, Y=7390850 X=4843163, Y=7390907 X=4843110, Y=7390936 X=4843081, Y=7390940 X=4843074. Пресеца кат. парц. број 3991 (пут) у тачкама са координатама: Y=7390940 X=4843074, Y=7390943 X=4843066. Затим сече кат. парц. број 3958 у тачкама са координатама: Y=7390943 X=4843066, Y=7390954 X=4843045, Y=7390975 X=4842976, Y=7390984 X=4842963,

Y=7391010 X=4842935, Y=7391031 X=4842923. Сече кат. парц. број 3959 у тачкама са координатама: Y=7391031 X=4842923, Y=7391066 X=4842914, Y=7391084 X=4842910, Y=7391103 X=4842912, Y=7391121 X=4842923, Y=7391147 X=4842948, Y=7391153 X=4842952, Y=7391192 X=4842981, Y=7391195 X=4842979, Y=7391198 X=4842978, Y=7391198 X=4842978, Y=7391201 X=4842977, Y=7391207 X=4842973, Y=7391214 X=4842970, Y=7391221 X=4842966, Y=7391243 X=4842955, Y=7391252 X=4842951, Y=7391273 X=4842929, Y=7391310 X=4842889, Y=7391333 X=4842864, Y=7391348 X=4842863, Y=7391390 X=4842859, Y=7391404 X=4842860, Y=7391454 X=4842861, Y=7391464 X=4842857, Y=7391499 X=4842840, Y=7391523 X=4842826, Y=7391523 X=4842826, Y=7391544 X=4842816, Y=7391559 X=4842812, Y=7391589 X=4842803, Y=7391618 X=4842790. Граница даље сече кат. парц. број 3955 у тачкама са координатама: Y=7391618 X=4842790, Y=7391664 X=4842768, Y=7391674 X=4842761. Затим, кат. парц. број 3991 сече у тачкама са координатама: Y=7391674 X=4842761, Y=7391679 X=4842758. Даље, кат. парц. број 3949 сече у тачкама са координатама: Y=7391679 X=4842758, Y=7391685 X=4842754, Y=7391734 X=4842722, Y=7391762 X=4842699. Даље, кат. парц. број 3953 сече у тачкама са координатама: Y=7391762 X=4842699, Y=7391764 X=4842698, Y=7391842 X=4842627, Y=7391881 X=4842590, Y=7391929 X=4842540, Y=7391932 X=4842538. Граница даље прати кат. парц. бр. 3953, 3954, 3955, долази до најисточније тачке кат. парц. број 3955, у којој сече реку Црни Рзав у тачкама са координатама: Y=7391507 X=4842563, Y=7391511 X=4842551. Граница даље иде у правцу југа и улази у КО Јабланица, пратећи катастарску поделу. Прати границу кат. парц. бр. 12/1, 25 до тачке код локалитет Кобиља глава, тромеђа кат. парц. бр. 25, 109/1 и 106. Из те тачке, сече кат. парц. број 25 у тачкама са координатама: Y=7391753 X=4841528, Y=7391719 X=4841533, Y=7391643 X=4841537, Y=7391607 X=4841547. Граница наставља да прати јужну границу кат. парц. број 25, до њене ивице, прелази у кат. парц. број 12/1, коју сече у тачкама са координатама: Y=7390943 X=4841827, Y=7390929 X=4841903, Y=7390917 X=4841917, Y=7390909 X=4841920, Y=7390799 X=4841964, Y=7390745 X=4841975, Y=7390722 X=4841981, Y=7390695 X=4841997, Y=7390664 X=4842037, Y=7390643 X=4842072, Y=7390627 X=4842092, Y=7390596 X=4842119, Y=7390570 X=4842130, Y=7390558 X=4842133, Y=7390545 X=4842135, Y=7390532 X=4842146, Y=7390514 X=4842136, Y=7390500 X=4842126, Y=7390471 X=4842054, Y=7390457 X=4842014, Y=7390452 X=4841973, Y=7390442 X=4841921, Y=7390428 X=4841882, Y=7390408 X=4841848, Y=7390392 X=4841816, Y=7390371 X=4841784, Y=7390347 X=4841737, Y=7390321 X=4841682, Y=7390310 X=4841629, Y=7390296 X=4841576, Y=7390282 X=4841532, Y=7390249 X=4841478, Y=7390230 X=4841454, Y=7390226 X=4841449, Y=7390195 X=4841401, Y=7390168 X=4841361, Y=7390165 X=4841346, Y=7390159 X=4841323, Y=7390162 X=4841292, Y=7390144 X=4841285, Y=7390095 X=4841316, Y=7390063 X=4841389, Y=7390047 X=4841423, Y=7389970 X=4841405, Y=7389951 X=4841418, Y=7389886 X=4841446, Y=7389837 X=4841449, Y=7389791 X=4841455, Y=7389734 X=4841500, Y=7389623 X=4841460, Y=7389602 X=4841393, Y=7389582 X=4841269, Y=7389567 X=4841260, Y=7389557 X=4841280, Y=7389542 X=4841301, Y=7389519 X=4841310, Y=7389494 X=4841308, Y=7389468 X=4841298, Y=7389417 X=4841314, Y=7389369 X=4841353, Y=7389336 X=4841408, Y=7389310 X=4841443, Y=7389278 X=4841476, Y=7389239 X=4841496, Y=7389224 X=4841519, Y=7389205 X=4841546, Y=7389151 X=4841548, Y=7389126 X=4841547, Y=7389140 X=4841581, Y=7389158 X=4841623, Y=7389178 X=4841645, Y=7389231 X=4841707, Y=7389206 X=4841750, Y=7389193 X=4841781, Y=7389207 X=4841838, Y=7389209 X=4841846, Y=7389219 X=4841909, Y=7389221 X=4841950, Y=7389238 X=4841996, Y=7389228 X=4841996, Y=7389204 X=4842006, Y=7389189 X=4842020, Y=7389175 X=4842036, Y=7389149 X=4842055,

Y=7389120 X=4842078, Y=7389096 X=4842090, Y=7389074 X=4842100, Y=7389059
 X=4842102, Y=7389044 X=4842094, Y=7389014 X=4842066, Y=7388998 X=4842053,
 Y=7388979 X=4842043, Y=7388960 X=4842026, Y=7388934 X=4841980, Y=7388918
 X=4841952, Y=7388905 X=4841936, Y=7388890 X=4841925, Y=7388863 X=4841911,
 Y=7388839 X=4841910, Y=7388814 X=4841913, Y=7388781 X=4841925, Y=7388761
 X=4841934, Y=7388748 X=4841952, Y=7388737 X=4841975, Y=7388719 X=4841988,
 Y=7388689 X=4842007, Y=7388661 X=4842029, Y=7388641 X=4842036, Y=7388613
 X=4842052, Y=7388594 X=4842068, Y=7388567 X=4842094, Y=7388534 X=4842126,
 Y=7388518 X=4842139, Y=7388491 X=4842158, Y=7388469 X=4842170, Y=7388452
 X=4842173, Y=7388443 X=4842173, Y=7388417 X=4842223, Y=7388415 X=4842218,
 Y=7388412 X=4842198, Y=7388405 X=4842171, Y=7388393 X=4842141, Y=7388386
 X=4842118, Y=7388383 X=4842089, Y=7388384 X=4842067, Y=7388395 X=4842038,
 Y=7388410 X=4842020, Y=7388442 X=4841983, Y=7388464 X=4841960, Y=7388479
 X=4841950, Y=7388496 X=4841933, Y=7388506 X=4841917, Y=7388507 X=4841903,
 Y=7388502 X=4841897, Y=7388490 X=4841896, Y=7388464 X=4841894, Y=7388443
 X=4841896, Y=7388395 X=4841902, Y=7388375 X=4841901, Y=7388354 X=4841895,
 Y=7388342 X=4841883, Y=7388335 X=4841861, Y=7388331 X=4841855, Y=7388322
 X=4841852, Y=7388302 X=4841812, Y=7388263 X=4841782, Y=7388234 X=4841764,
 Y=7388180 X=4841748, Y=7388143 X=4841746, Y=7388076 X=4841703, Y=7388050
 X=4841680, Y=7388020 X=4841654, Y=7387966 X=4841631, Y=7387949 X=4841609,
 Y=7387900 X=4841692, Y=7387841 X=4841772, Y=7387814 X=4841805, Y=7387794
 X=4841831, Y=7387756 X=4841865, Y=7387749 X=4841873, Y=7387744 X=4841875,
 Y=7387734 X=4841907, Y=7387706 X=4841893, Y=7387704 X=4841891, Y=7387699
 X=4841892, Y=7387635 X=4841898, Y=7387534 X=4841901, Y=7387446 X=4841898,
 Y=7387382 X=4841893, Y=7387276 X=4841888, Y=7387282 X=4841873, Y=7387192
 X=4841875, Y=7387156 X=4841869, Y=7387103 X=4841841, Y=7387063 X=4841831,
 Y=7387037 X=4841826, Y=7387010 X=4841798, Y=7386965 X=4841785, Y=7386928
 X=4841782, Y=7386926 X=4841758, Y=7386933 X=4841741, Y=7386958 X=4841719,
 Y=7386961 X=4841706, Y=7386935 X=4841703, Y=7386920 X=4841692, Y=7386916
 X=4841669, Y=7386930 X=4841634, Y=7386968 X=4841603, Y=7387000 X=4841580,
 Y=7387021 X=4841552, Y=7387009 X=4841550, Y=7386955 X=4841583, Y=7386918
 X=4841608, Y=7386912 X=4841607, Y=7386895 X=4841605, Y=7386883 X=4841605,
 Y=7386862 X=4841605, Y=7386875 X=4841581, Y=7386869 X=4841584, Y=7386808
 X=4841600, Y=7386856 X=4841559, Y=7386854 X=4841469, Y=7386845 X=4841425,
 Y=7386834 X=4841378, Y=7386821 X=4841327, Y=7386818 X=4841313, Y=7386812
 X=4841285, Y=7386776 X=4841223, Y=7386745 X=4841178, Y=7386742 X=4841173,
 Y=7386717 X=4841176, Y=7386693 X=4841177, Y=7386671 X=4841180, Y=7386649
 X=4841187, Y=7386626 X=4841211, Y=7386591 X=4841232, Y=7386562 X=4841251,
 Y=7386509 X=4841282, Y=7386491 X=4841293, Y=7386480 X=4841300, Y=7386448
 X=4841315, Y=7386427 X=4841335, Y=7386409 X=4841349, Y=7386389 X=4841364,
 Y=7386379 X=4841395, Y=7386351 X=4841386, Y=7386348 X=4841383, Y=7386345
 X=4841384, Y=7386274 X=4841403, Y=7386182 X=4841432, Y=7386088 X=4841477,
 Y=7386017 X=4841478, Y=7385998 X=4841484. Граница долази до пруге Бар-Београд,
 кат. парц. број 4954, сече је у тачкама са координатама: Y=7385998 X=4841484,
 Y=7385962 X=4841492. А затим, сече кат. парц. број 12/14 у тачкама са координатама:
 Y=7385962 X=4841492, Y=7385888 X=4841526, Y=7385830 X=4841558, Y=7385771
 X=4841568 и долази до почетне тачке описа границе просторне јединице.

3) Клисуре реке Увац
Локалитет За

Граница локалитета обухвата целу кат. парц. број 1118. Граница локалитета почиње на њеној најјужнијој тачки, на реци Увац, иде узводно реком Увац, пратећи међу кат. парц. број 1118 и кат. парц. бр. 5910, 1126, 5910, 5014, 5012, 5010, 5009, 5910, 1122, излази на међу КО Јабланица и КО Стубло, прати је у правцу севера у дужини од око 1 km, граница се одваја од међе КО Јабланица и КО Стубло, прати међу кат. парц. број 1118 и кат. парц. бр. 1120, 1119, поново иде међом КО Јабланица и КО Стубло, затим међом кат. парц. бр. 1118 и 1116, 4970, 4971, 4972, 4973, 4980, 4981, 4985, 4986, 4988, 4989, 4993, 4994, 4998, 5000, 5001, 5003, 5004, 5005, 5006, 5008, 5076, 5039, 5016, 5022 и долази до почетне тачке описа границе локалитета.

Локалитет 3б

Граница почиње у општини Чајетина, КО Стубло, у јужном делу локалитета, на кат. парц. број 5909 (Шарански поток), коју сече у тачкама: $Y=7386151$ $X=4831288$, $Y=7386128$ $X=4831277$. Граница наставља пратећи међу кат. парц. бр. 4969 и 5077, 5046, 5008, 5002, 5001, 4999, 4996, 4995, 4992, 4991, 4985, 4984, 4983, 4979, 4973, 4976, 4978, 4976, 4974, 4972, 4971, 4970, 1131, 1134, 1135, улази у кат. парц. број 4969 и сече је у тачкама са координатама: $Y=7386284$ $X=4832704$, $Y=7386286$ $X=4832700$, $Y=7386295$ $X=4832681$, $Y=7386312$ $X=4832643$, $Y=7386315$ $X=4832630$, $Y=7386343$ $X=4832528$, $Y=7386350$ $X=4832494$, $Y=7386370$ $X=4832405$, $Y=7386402$ $X=4832253$, $Y=7386411$ $X=4832179$. Граница у дужини од око 40 m прати међу кат. парц. бр. 4969 и 5909, сече кат. парц. број 5909 у тачкама са координатама: $Y=7386390$ $X=4832149$, $Y=7386401$ $X=4832146$. Граница прелази у кат. парц. број 1139 и сече је у тачкама са координатама: $Y=7386402$ $X=4832146$, $Y=7386405$ $X=4832145$, $Y=7386492$ $X=4832144$, $Y=7386520$ $X=4832149$, $Y=7386593$ $X=4832104$, $Y=7386639$ $X=4832100$, $Y=7386690$ $X=4832076$, $Y=7386698$ $X=4832048$, $Y=7386738$ $X=4832037$, $Y=7386763$ $X=4832045$, $Y=7386939$ $X=4831998$, $Y=7386957$ $X=4832011$, $Y=7386998$ $X=4832015$, $Y=7387004$ $X=4831991$, $Y=7386984$ $X=4831937$, $Y=7386982$ $X=4831896$, $Y=7386949$ $X=4831862$, $Y=7386954$ $X=4831827$, $Y=7386928$ $X=4831769$, $Y=7386910$ $X=4831708$, $Y=7386890$ $X=4831600$, $Y=7386874$ $X=4831581$, $Y=7386883$ $X=4831555$, $Y=7386861$ $X=4831515$, $Y=7386876$ $X=4831489$, $Y=7386863$ $X=4831477$, $Y=7386822$ $X=4831478$, $Y=7386807$ $X=4831500$, $Y=7386769$ $X=4831526$, $Y=7386752$ $X=4831513$, $Y=7386727$ $X=4831505$, $Y=7386705$ $X=4831517$, $Y=7386677$ $X=4831553$, $Y=7386639$ $X=4831551$, $Y=7386584$ $X=4831570$, $Y=7386563$ $X=4831577$, $Y=7386430$ $X=4831563$, $Y=7386291$ $X=4831454$, $Y=7386164$ $X=4831294$, $Y=7386151$ $X=4831288$.

Локалитет 3в

Граница локалитета почиње у општини Чајетина, КО Стубло, на реци Увац, у насељеном месту Увац, кат. парц. број 5910 (река Увац), у тачки са координатама $Y=7386509$ $X=4830604$. Прати реку Увац узводно око 550 m, до тремеђе кат. парц. бр. 5910, 5151 и 1139 реке, граница даље сече кат. парц. број 1139 у тачкама са координатама: $Y=7386875$ $X=4830835$, $Y=7386800$ $X=4830889$, $Y=7386780$ $X=4830968$, $Y=7386783$ $X=4831051$, $Y=7386798$ $X=4831130$. Граница долази до међе кат. парц. бр. 1139 и 1145, прати је до тачака у којима граница опет сече кат. парц. број 1139 у тачкама са координатама: $Y=7387172$ $X=4831159$, $Y=7387252$ $X=4831322$, $Y=7387294$ $X=4831445$, $Y=7387296$ $X=4831474$, $Y=7387300$ $X=4831559$. Граница прати међу кат. парц. 1139 и 4867 до кат. парц. 4866, одакле прати њену северну границу до локалитета Чисти до, до тока, кат. парц. број 4865, коју сече у тачкама са координатама: $Y=7387417$ $X=4831746$, $Y=7387432$ $X=4831747$. Граница даље прати ток, кат. парц. број 4866, при чему водоток улази у режим I степена заштите, све до ушћа у реку Крвавац, обухвата је, улази у кат. парц. број 1139, прати међу кат. парц. број 1139 и кат. парц. бр. 4873, 4871, 4872, а затим сече кат. парц. број 4866 у тачкама са координатама: $Y=7387618$ $X=4831402$, $Y=7387710$ $X=4831450$, $Y=7387742$ $X=4831462$,

Y=7387755 X=4831467, Y=7387876 X=4831526, Y=7387972 X=4831596, Y=7387995 X=4831623, Y=7388002 X=4831663, Y=7387998 X=4831739, Y=7387998 X=4831773, Y=7388002 X=4831794, Y=7388005 X=4831792. Граница и даље остаје у кат. парц. број 4866, прати међу кат. парц. број 4886 и кат. парц. бр. 4858, 4857, 4856, 4845, 4836/9, 4836/8, 1246, поново излази на ток, кат. парц. број 5908, сече га у тачкама са координатама: Y=7388805 X=4832006, Y=7388804 X=4831999. Граница даље прати међу кат. парц. број 4773 и кат. парц. бр. 4777, 4778, 4827, 4828, 4829, 4830, 4833, 4835, 4834, 4819, 4818, 4813, 4812, 4811, 4803, 4804, 4805, 4806, 4809, 4810, 4809, 4898, 4900, 4901, 4772/3, 4772/6, 4776 коју сече у тачкама са координатама: Y=7389245 X=4829896, Y=7389247 X=4829890. Граница даље прати међу кат. парц. број 5195/1 и кат. парц. број 4776 до тачака у којима сече кат. парц. број 5195/1: Y=7389955 X=4830553, Y=7389970 X=4830540, Y=7390046 X=4830490, Y=7390107 X=4830446, Y=7390114 X=4830439, Y=7390160 X=4830390, Y=7390193 X=4830309, Y=7390220 X=4830239, Y=7390228 X=4830218, Y=7390230 X=4830214. Граница затим прати међу кат. парц. број 5195/1 и кат. парц. број 5193, међу кат. парц. број 5364 и кат. парц. бр. 5363, 5417, 5418, 5421, међу кат. парц. број 5422 и кат. парц. број 5421, међу кат. парц. број 5364 и кат. парц. бр. 5423, 5424, 5425, 5426, 5416/1, 5428, 5429, 5430, 5433, 5434, 5379, 5374, 5375, 5377, 5435, 5436, 5435, 5365, 5910/1 река Увац, коју прати и излази на међу општина Чајетина и општину Прибој, односно КО Стубло и КО Кратово, граница долази до тремеђе кат. парц. бр. 5910/1, 5435 и 5542, одваја се од реке Увац, међа општина и катастарских општина, наставља у КО Стубло, прати међу кат. парц. број 5542 и кат. парц. бр. 5437, 5435, 5553/1, 5550, 5549, 5548, 5545/2, 5545/1, 5544, 5543, 5557, 5558, 5561, 5562, 5563, 5565, 5567/6, 5566/1, поново се враћа на ток реке Увац кат. парц. број 5910/1, обухвата је, уједно је то међа општина Чајетина и Прибој, као и КО Стубло и КО Кратово, прати их све до тачке, на реци Увац, на међи кат. парц. број 5910/1 Увац и кат. парц. број 5880, и на најисточнијој тачки кат. парц. број 5880, граница сече реку Увац кат. парц. број 5910/1 у тачкама са координатама: Y=7392390 X=4826145, Y=7392406 X=4826134. Где граница прелази у општину Прибој, КО Кратово и даље прати кат. парц. бр. 100, 94 до тачака у којима сече поменуте кат. парц. бр. 94, 100 и 98: Y=7392972 X=4825957, Y=7392972 X=4825957, Y=7392969 X=4825946, Y=7392974 X=4825906, Y=7392974 X=4825906, Y=7392996 X=4825834, Y=7392996 X=4825834, Y=7393001 X=4825799, Y=7393006 X=4825755, Y=7393006 X=4825754, Y=7392990 X=4825728, Y=7392988 X=4825728, Y=7392946 X=4825721, Y=7392945 X=4825720, Y=7392844 X=4825720, Y=7392778 X=4825720, Y=7392705 X=4825685, Y=7392661 X=4825648, Y=7392613 X=4825626, Y=7392556 X=4825611, Y=7392512 X=4825631, Y=7392454 X=4825665, Y=7392393 X=4825725. Граница прати међу кат. парц. бр. 98 и 100 до тачака у којима их сече: Y=7392234 X=4825921, Y=7392212 X=4825901, Y=7392182 X=4825919, Y=7392132 X=4825932, Y=7392114 X=4825925, Y=7392077 X=4825875, Y=7392048 X=4825816, Y=7392035 X=4825789, Y=7392020 X=4825742, Y=7391997 X=4825725, Y=7391958 X=4825722. Граница излази на међу кат. парц. бр. 98 и 100 прати је до тачака у којим сече кат. парц. број 100: Y=7391779 X=4825787, Y=7391697 X=4825797, Y=7391639 X=4825802, Y=7391611 X=4825790. Граница прати међу кат. парц. бр. 104 и 100 до тачака у којима сече кат. парц. број 104: Y=7391467 X=4825693, Y=7391423 X=4825666. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 104 и 854, 100 и 852, 100 и 853 до најсеверније тачке кат. парц. број 853 одакле сече кат. парц. број 104 у тачкама са координатама: Y=7391329 X=4825824, Y=7391284 X=4825851, Y=7391253 X=4825856, Y=7391191 X=4825879, Y=7391142 X=4825896, Y=7391081 X=4825919, Y=7391012 X=4825944, Y=7390996 X=4825966, Y=7390987 X=4826013, Y=7390971 X=4826089, Y=7390958 X=4826151, Y=7390932 X=4826151, Y=7390921 X=4826151, Y=7390842 X=4826153, Y=7390800 X=4826155,

Y=7390756 X=4826173, Y=7390736 X=4826201. Граница излази на међу кат. парц. бр. 111 и 104, долази до кат. парц. број 4759 (Брезанска река) обухвата је и прати низводно, затим прати кат. парц. бр. 140, 138, 139, 1 коју сече у тачкама са координатама: Y=7389787 X=4827673, Y=7389735 X=4827710, Y=7389691 X=4827741, Y=7389691 X=4827865, Y=7389692 X=4828265, Y=7389624 X=4828320, Y=7389621 X=4828323, Y=7389565 X=4828334, Y=7389535 X=4828332, Y=7389470 X=4828354, Y=7389422 X=4828370, Y=7389383 X=4828383, Y=7389361 X=4828376, Y=7389334 X=4828381, Y=7389315 X=4828393, Y=7389315 X=4828418, Y=7389311 X=4828445, Y=7389310 X=4828449, Y=7389286 X=4828504, Y=7389272 X=4828536, Y=7389269 X=4828543, Y=7389176 X=4828558, Y=7389162 X=4828560, Y=7389140 X=4828584, Y=7389073 X=4828658, Y=7389054 X=4828679, Y=7389027 X=4828716, Y=7389022 X=4828851. Граница долази до кат. парц. број 4770, сече је праволинијски у тачкама са координатама: Y=7389022 X=4828851, Y=7389020 X=4828872. Граница улази у КО Стубло и прати међу кат. парц. бр. 4773 и 4922, 4921, 4920, 4919, 4918, 4917, 4915, 4914, 4913, 4912, 4911, 4775, 4910, 4909, 4925, 4924, 4933, 4934, 4957/1, 4957/, 4955, кат. парц. број 5908 сече у тачкама са координатама: Y=7387603 X=4830778, Y=7387583 X=4830787. Граница прати међу кат. парц. бр. 5908 и 1139, 1146 и излази на реку Увац кат. парц. број 5910, сече је у тачкама са координатама: Y=7387469 X=4830533, Y=7387475 X=4830507. Граница даље улази у КО Рача, прати кат. парц. број 1393, међу кат. парц. бр. 316 и 1396, сече кат. парц. број 316 у тачкама са координатама: Y=7387271 X=4829925, Y=7387271 X=4829905, Y=7387265 X=4829902, Y=7387265 X=4829902, Y=7387265 X=4829880, Y=7387263 X=4829862, Y=7387259 X=4829810, Y=7387251 X=4829786, Y=7387241 X=4829771, Y=7387226 X=4829755, Y=7387207 X=4829755, Y=7387167 X=4829762, Y=7387153 X=4829791, Y=7387146 X=4829804, Y=7387115 X=4829820, Y=7387070 X=4829828, Y=7386969 X=4829836, Y=7386966 X=4829836, Y=7386963 X=4829837, Y=7386873 X=4829838, Y=7386873 X=4829838, Y=7386869 X=4829876, Y=7386868 X=4829891, Y=7386866 X=4829926, Y=7386860 X=4830043, Y=7386855 X=4830216, Y=7386856 X=4830299, Y=7386855 X=4830299, Y=7386858 X=4830336, Y=7386794 X=4830342, Y=7386744 X=4830310, Y=7386710 X=4830290, Y=7386683 X=4830271, Y=7386669 X=4830299, Y=7386649 X=4830341. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 316 и 265, 268, 267, 265, 262, 261, 259/2 до најсеверније тачке те кат. парц. број 259/2, праволинијски сече кат. парц. број 316 у тачкама са координатама: Y=7386450 X=4830484, Y=7386492 X=4830553. Граница наставља реком Увац, кат. парц. број 3469, до почетне тачке описа границе локалитета.

4) Клисуре Гриже

Граница локалитета почиње код ушћа Доброселичке реке у реку Увац, на међи КО Стубло и КО Доброселица, на тремеђи кат. парц. бр. 5910/1 (река Увац), 5907 (река Доброселичка) и 5681 у тачки са координатама Y=7394332 X=4828834. Граница иде у правцу југозапада пратећи кат. парц. бр. 5681, 5184, 5183, 5182 до тачке са координатама Y=7392427 X=4829918, и сече кат. парц. број 5182 у тачкама са координатама: Y=7392427 X=4829918, Y=7392502 X=4829912, Y=7392561 X=4829929, Y=7392595 X=4829945, Y=7392615 X=4829966, Y=7392678 X=4829942, Y=7392721 X=4829932, Y=7392757 X=4829922. Граница прелази у кат. парц. број 5183, коју сече у тачкама са координатама: Y=7392823 X=4829882, Y=7392913 X=4829856, Y=7392957 X=4829892, Y=7393011 X=4829909, Y=7393100 X=4829900, Y=7393262 X=4829781, Y=7393313 X=4829740, Y=7393317 X=4829737, Y=7393341 X=4829719. Граница даље прати кат. парц. бр. 5184, 5681, долази до кат. парц. број 5907/1 Доброселичка река, која је уједно и међа КО Стубло и КО Доброселица, сече је у тачкама са координатама:

Y=7394665 X=4829517, Y=7394679 X=4829523, Y=7394689 X=4829528. Граница прати реку кат. парц. број 5907/1 у дужини око 180 m низводно, до тачака са координатама: Y=7394623 X=4829374, Y=7394627 X=4829372, Y=7394652 X=4829363, Y=7394688 X=4829356, Y=7394723 X=4829352, Y=7394776 X=4829351, Y=7394808 X=4829339, Y=7394832 X=4829326, Y=7394841 X=4829313, Y=7394869 X=4829255, Y=7394885 X=4829237, Y=7394905 X=4829222, Y=7394926 X=4829211, Y=7394960 X=4829200, Y=7395003 X=4829174, Y=7395066 X=4829125, Y=7395077 X=4829104, Y=7395093 X=4829052, Y=7395098 X=4829035, у којима сече кат. парц. број 5163. Граница се спушта на међу кат. парц. бр. 5163 и 5698, 5692, 5691, 5689, 5688, 5687, 5684, 5683, 5682/1, 5682/2, 5696/2, 5696/1, 5697, 5699, 5700, 5705, 5724, 5778, 5777, 5775, 5771, 5774, 5772, излази на међу КО Доброселица и КО Драглица, прати је у правцу југозапада до тромеђе КО Драглица, КО Доброселица и КО Кратово. Граница у правцу северозапада прати међу КО Кратово и КО Доброселица до почетне тачке описа границе просторне јединице.

Режим заштите II степена

1) Семегњевска гора-Црни Рзав-Чавловац

Граница почиње код локалитета Горовуч, у тачки на тромеђи КО Семегњево и КО Јабланица (општина Чајетина) и КО Мокра Гора (град Ужице), на реци Црни Рзав кат. парц. број 9544. Даље иде северозападно, пратећи реку Црни Рзав, низводно, кат. парц. број 9544, која улази у II степен заштите, долази до међе КО Семегњево и КО Мокра Гора, улази у КО Мокра Гора, прати кат. парц. бр. 4335, 4336, 4337, 4541/3, 4544/2, 4541/2, 4543, 4542, 4480, 4481, 4437, 4476, 4475, 4474, 4473, 4472, 4471, 4469, 4468, 4465, 4435, 4436, 4437, 4438, 4432, 4011, 4116, 4117, 4015, 4016, 4019, 4020, 4023, 4024, 4027, 4046, 4118, 4120, 4145, 4147, 4152, 4153, 4154, 4046, 4029, 4030, 4065, 4067, 4031, 4042, 4046, 4043, 4044, 9455/1, 3817, 3826, долази до локалитета Подпањак, мења смер на исток и сече неправилно кат. парц. број 3826 у тачкама са координатама: Y=7378999 X=4846459, Y=7379003 X=4846455, Y=7379010 X=4846451, Y=7379024 X=4846451, Y=7379026 X=4846451, Y=7379036 X=4846451, Y=7379059 X=4846454, Y=7379065 X=4846461, Y=7379074 X=4846465, Y=7379109 X=4846470, Y=7379126 X=4846478, Y=7379161 X=4846499, Y=7379183 X=4846509, Y=7379186 X=4846510, Y=7379206 X=4846352, Y=7379246 X=4846293, Y=7379285 X=4846273, Y=7379297 X=4846248, Y=7379338 X=4846219, Y=7379354 X=4846204, Y=7379397 X=4846195, Y=7379437 X=4846202, Y=7379494 X=4846204, Y=7379519 X=4846189. Граница излази на пут, кат. парц. број 9455/1, сече га и прати кат. парц. број 4046 до локалитета Ђакино брдо са надморском висином 1101 m. Одатле прати кат. парц. бр. 3897, 3898, 3896, 3893, 3892, 3889, 3888, 3887/1, 3880, 3879, 3878, 3867, 3868, 3791, сече кат. парц. број 9455/1 (пут) код локалитета Котлина, у тачкама са координатама: Y=7382339 X=4846397, Y=7382339 X=4846403. Граница даље, у правцу севера прати кат. парц. бр. 3726, 3725, 3720/2, 3720/1, 3706, 3700, 3851, 3849, 3846, 3845, 3844/1, 3842/1, сече кат. парц. број 3619/1 и кат. парц. број 9654 (пут) у тачкама са координатама: Y=7382113 X=4847467, Y=7381994 X=4847598. Граница у правцу запада даље прати кат. парц. број 3524 до локалитета Обешени храст, висинске коте 1039,8 m, коју сече кат. парц. број 3524 у тачкама са координатама: Y=7381504 X=4847609, Y=7381512 X=4847699, Y=7381502 X=4847752, Y=7381487 X=4847847, Y=7381474 X=4847955, Y=7381474 X=4848015, Y=7381471 X=4848042, Y=7381479 X=4848069, Y=7381487 X=4848089, Y=7381531 X=4848203, Y=7381554 X=4848242, Y=7381559 X=4848250, Y=7381578 X=4848284, Y=7381611 X=4848338. Граница долази до Крсманског потока, кат. парц. број 9302, сече је у тачкама са координатама: Y=7381611 X=4848338, Y=7381618 X=4848350. Даље прати кат. парц. бр. 3524, 3517, 3524 до тромеђе кат. парц. бр. 3524,

3516/1 и 3592. Од тромеђе прати међу кат. парц. бр. 3524 и 3516/1 до најсеверније тачке кат. парц. број 3516/1 од које сече кат. парц. број 3524 у тачкама са координатама: Y=7381074 X=4848890, Y=7381081 X=4848909, Y=7381093 X=4848927, Y=7381108 X=4848951, Y=7381115 X=4848963, Y=7381126 X=4848982, Y=7381135 X=4848994, Y=7381145 X=4849008, Y=7381169 X=4849040, Y=7381188 X=4849048, Y=7381211 X=4849060, Y=7381247 X=4849076, Y=7381279 X=4849091, Y=7381314 X=4849102, Y=7381353 X=4849106, Y=7381415 X=4849114, Y=7381449 X=4849130, Y=7381462 X=4849137, Y=7381477 X=4849153, Y=7381494 X=4849172, Y=7381527 X=4849211, Y=7381566 X=4849245, Y=7381585 X=4849265, Y=7381606 X=4849286, Y=7381613 X=4849293, Y=7381646 X=4849327, Y=7381681 X=4849349, Y=7381688 X=4849356, Y=7381720 X=4849386, Y=7381732 X=4849397, Y=7381760 X=4849413, Y=7381791 X=4849423, Y=7381820 X=4849432, Y=7381856 X=4849443, Y=7381878 X=4849447, Y=7381901 X=4849446, Y=7381926 X=4849445, Y=7381949 X=4849453, Y=7381969 X=4849451, Y=7381980 X=4849450, Y=7381993 X=4849449, Y=7382049 X=4849462, Y=7382134 X=4849469, Y=7382150 X=4849468, Y=7382153 X=4849468, Y=7382182 X=4849467, Y=7382183 X=4849466, Y=7382193 X=4849462, Y=7382199 X=4849460, Y=7382204 X=4849458, Y=7382224 X=4849452, Y=7382245 X=4849451, Y=7382246 X=4849450, Y=7382249 X=4849448, Y=7382276 X=4849425, Y=7382310 X=4849403, Y=7382312 X=4849402, Y=7382369 X=4849364, Y=7382397 X=4849344, Y=7382398 X=4849344, Y=7382403 X=4849340, Y=7382505 X=4849268, Y=7382514 X=4849262, Y=7382520 X=4849257, Y=7382540 X=4849243, Y=7382554 X=4849233, Y=7382527 X=4849187, Y=7382521 X=4849174, Y=7382513 X=4849149, Y=7382513 X=4849148, Y=7382511 X=4849141, Y=7382505 X=4849113, Y=7382503 X=4849103, Y=7382499 X=4849073, Y=7382502 X=4849050, Y=7382503 X=4849036, Y=7382506 X=4849008, Y=7382507 X=4848989, Y=7382509 X=4848971, Y=7382509 X=4848963. У тачки са координатама Y=7382182 X=4849467 граница локалитета се једним делом поклапа са границом Парка природе „Златибор” и Парка природе „Мокра Гора”, до локалитета Прло, затим скреће на југ у тачки са координатама Y=7382554 X=4849233. Граница наставља у правцу југа, наслања се и прати западну границу локалитета „Биогор”, режима заштите I степена, и даље сече кат. парц. број 3524 у тачкама са координатама: Y=7382568 X=4848793, Y=7382568 X=4848783, Y=7382566 X=4848752, Y=7382573 X=4848734, Y=7382600 X=4848660, Y=7382600 X=4848659, Y=7382617 X=4848608, Y=7382627 X=4848578, Y=7382629 X=4848574, Y=7382636 X=4848562, Y=7382640 X=4848556, Y=7382649 X=4848541, Y=7382659 X=4848521, Y=7382674 X=4848496, Y=7382689 X=4848479, Y=7382696 X=4848467, Y=7382732 X=4848411, Y=7382704 X=4848400, Y=7382680 X=4848390, Y=7382677 X=4848389, Y=7382642 X=4848365, Y=7382637 X=4848362, Y=7382625 X=4848351, Y=7382599 X=4848339, Y=7382582 X=4848326, Y=7382560 X=4848308, Y=7382537 X=4848283, Y=7382523 X=4848272, Y=7382492 X=4848254, Y=7382454 X=4848231, Y=7382395 X=4848199, Y=7382380 X=4848190, Y=7382380 X=4848190, Y=7382368 X=4848190, Y=7382353 X=4848193, Y=7382334 X=4848197, Y=7382310 X=4848194, Y=7382293 X=4848192, Y=7382281 X=4848187, Y=7382274 X=4848181, Y=7382265 X=4848175, Y=7382242 X=4848159, Y=7382228 X=4848153, Y=7382227 X=4848153, Y=7382200 X=4848145, Y=7382184 X=4848142, Y=7382166 X=4848142, Y=7382155 X=4848142, Y=7382142 X=4848138, Y=7382131 X=4848125, Y=7382127 X=4848120, Y=7382125 X=4848101, Y=7382123 X=4848089, Y=7382120 X=4848061, Y=7382117 X=4848043, а затим прати међу кат. парц. број 3524 и кат. парц. бр. 3566, 3570 и опет сече кат. парц. број 3524 у тачкама са координатама: Y=7382568 X=4848793, Y=7382568 X=4848783, Y=7382566 X=4848752, Y=7382573 X=4848734, Y=7382600 X=4848660, Y=7382600 X=4848659, Y=7382617 X=4848608, Y=7382627 X=4848578, Y=7382629 X=4848574, Y=7382636

X=4848562, Y=7382640 X=4848556, Y=7382649 X=4848541, Y=7382659 X=4848521,
 Y=7382674 X=4848496, Y=7382689 X=4848479, Y=7382696 X=4848467, Y=7382732
 X=4848411, Y=7382704 X=4848400, Y=7382680 X=4848390, Y=7382677 X=4848389,
 Y=7382642 X=4848365, Y=7382637 X=4848362, Y=7382625 X=4848351, Y=7382599
 X=4848339, Y=7382582 X=4848326, Y=7382560 X=4848308, Y=7382537 X=4848283,
 Y=7382523 X=4848272, Y=7382492 X=4848254, Y=7382454 X=4848231, Y=7382395
 X=4848199, Y=7382380 X=4848190, Y=7382380 X=4848190, Y=7382368 X=4848190,
 Y=7382353 X=4848193, Y=7382334 X=4848197, Y=7382310 X=4848194, Y=7382293
 X=4848192, Y=7382281 X=4848187, Y=7382274 X=4848181, Y=7382265 X=4848175,
 Y=7382242 X=4848159, Y=7382228 X=4848153, Y=7382227 X=4848153, Y=7382200
 X=4848145, Y=7382184 X=4848142, Y=7382166 X=4848142, Y=7382155 X=4848142,
 Y=7382142 X=4848138, Y=7382131 X=4848125, Y=7382127 X=4848120, Y=7382125
 X=4848101, Y=7382123 X=4848089, Y=7382120 X=4848061, Y=7382117 X=4848043.

Граница долази до Крсманског потока кат. парц. број 9502, прати га југоисточно у
 дужини од око 160 m до тремеђе кат. парц. бр. 9502, 3524 и 3698. Граница даље прати
 кат. парц. бр. 3698, 3697, 3696, 3695, 3692, 3691, 3689, 3688, 3687, 3686, 3682, 3650,
 3644, 3643, 3642, 3639, 3638/3, 3638/2, 3638/1, 3639, 3637, 3636, 3626, 3621/2, 3622,
 3623, 3624/3, 3624/2, долази до међе града Ужице и општине Чајетина, као и КО Мокра
 Гора (град Ужице) и КО Семегњево (општина Чајетина) и прати је до локалитета
 Пањак и Марића бор, кат. парц. број 3652 и тачке са координатама Y=7383344
 X=4846489 где граница прелази у општину Чајетина у КО Семегњево и даље пратећи
 западну, а затим и источну границу локалитета „Виогор” и то кат. парц. број 695, поток
 Црквенски кат. парц. број 4747, све до тачке са координатама Y=7383837 X=4846074.
 На потоку Црквенски, граница скреће оштро на север, пратећи кат. парц. бр. 964, 245,
 182 до тремеђе кат. парц. бр. 182, 244 и 4741, граница сече кат. парц. број 182 у
 тачкама са координатама: Y=7383529 X=4846959, Y=7383598 X=4847047, Y=7383601
 X=4847051, Y=7383602 X=4847052, Y=7383641 X=4847084, Y=7383657 X=4847089,
 Y=7383706 X=4847113, Y=7383730 X=4847117, Y=7383741 X=4847168, Y=7383750
 X=4847208, Y=7383752 X=4847214, Y=7383762 X=4847256, Y=7383768 X=4847271,
 Y=7383797 X=4847341, Y=7383857 X=4847486, Y=7383866 X=4847556, Y=7383867
 X=4847560. Граница улази у кат. парц. број 236/1 и сече је у тачкама са координатама:
 Y=7383867 X=4847560, Y=7383978 X=4847647. Граница прати међу кат. парц. бр.
 236/1 и 239, поново улази у кат. парц. број 236/1 у тачкама са координатама:
 Y=7384028 X=4847705, Y=7383958 X=4847737. Граница даље прати међу кат. парц. бр.
 236/1 и 678, 679 и 668, долази до међе града Ужице и општине Чајетина, односно међе
 КО Мокра Гора и КО Семегњево. Граница прати међу КО Мокра Гора и КО
 Семегњево до насеља Шпијунски ливаци, и у тачки надморске висине 1140 m,
 најсеверније тачке кат. парц. број 501 у КО Семегњево граница мења правац на исток и
 прати у КО Семегњево кат. парц. бр. 501, 516, 517, 519, 520, 521, 522, 529, 530, 559,
 558, 598, 582, 583, 582, 20, 19, 20, 21, 49, долази до реке Камишне кат. парц. број 4756,
 обухвата је и прати узводно, што је уједно и међа КО Кремна (град Ужице) и КО
 Семегњево (општина Чајетина), али и део границе Парка природе „Златибор”, све до
 локалитета Пишћевића ракле, односно места где река Камишна добија нови број кат.
 парц. број 4745, на том месту граница прати реку, не узимајући је у своју површину и
 прати кат. парц. број 410, у тачкама са координатама: Y=7386396 X=4849182,
 Y=7386426 X=4849166, Y=7386454 X=4849124, Y=7386468 X=4849064, Y=7386492
 X=4849017, Y=7386538 X=4848985, Y=7386557 X=4848985, Y=7386565 X=4848985,
 Y=7386592 X=4848978, Y=7386637 X=4848924, Y=7386664 X=4848929, Y=7386688
 X=4848896, Y=7386690 X=4848894, Y=7386702 X=4848891, Y=7386746 X=4848880,
 Y=7386770 X=4848838, Y=7386772 X=4848833, Y=7386792 X=4848795, Y=7386927

X=4848690, Y=7386970 X=4848647, Y=7386996 X=4848612, Y=7387022 X=4848509, Y=7387076 X=4848472, Y=7387107 X=4848359, Y=7387142 X=4848313, Y=7387221 X=4848207, Y=7387221 X=4848206, Y=7387196 X=4848179, Y=7387177 X=4848154, Y=7387158 X=4848128, Y=7387111 X=4848093, Y=7387072 X=4848065, Y=7387030 X=4848030, Y=7387018 X=4848009, Y=7386997 X=4848003, Y=7386982 X=4847972.

Сече кат. парц. број 182 повремено пратећи међе кат. парц. број 182 и кат. парц. бр. 206, 206, 210, 211, 212, затим прати кат. парц. бр. 390/2, 182, 777 коју сече у тачкама са координатама: Y=7386863 X=4847540, Y=7386821 X=4847511. Затим опет кат. парц. број 182, коју прати до тачака у којима је сече: Y=7385958 X=4847632, Y=7385898 X=4847636, Y=7385867 X=4847633, Y=7385839 X=4847631, Y=7385721 X=4847634, Y=7385687 X=4847654, Y=7385669 X=4847672, Y=7385643 X=4847674, Y=7385626 X=4847664, Y=7385602 X=4847637, Y=7385544 X=4847570, Y=7385529 X=4847553, Y=7385507 X=4847533, Y=7385476 X=4847527, Y=7385446 X=4847529, Y=7385418 X=4847536, Y=7385392 X=4847545, Y=7385377 X=4847548, Y=7385360 X=4847553, Y=7385332 X=4847532, Y=7385306 X=4847529, Y=7385284 X=4847517, Y=7385274 X=4847456, Y=7385270 X=4847456, Y=7385264 X=4847406, Y=7385259 X=4847403, Y=7385220 X=4847385, Y=7385201 X=4847372, Y=7385186 X=4847361, Y=7385175 X=4847328, Y=7385197 X=4847319, Y=7385191 X=4847300, Y=7385179 X=4847278, Y=7385149 X=4847257, Y=7385127 X=4847216, Y=7385120 X=4847214, Y=7385101 X=4847207, Y=7385088 X=4847196, Y=7385057 X=4847192, Y=7385011 X=4847201, Y=7384974 X=4847194, Y=7384974 X=4847141, Y=7384974 X=4847131, Y=7384975 X=4847098, Y=7384969 X=4847102, Y=7384953 X=4847108, Y=7384953 X=4847108, Y=7384930 X=4847115, Y=7384922 X=4847119, Y=7384913 X=4847129, Y=7384901 X=4847143, Y=7384892 X=4847159, Y=7384885 X=4847182, Y=7384876 X=4847190, Y=7384862 X=4847200, Y=7384853 X=4847210, Y=7384841 X=4847230, Y=7384838 X=4847236, Y=7384828 X=4847256, Y=7384815 X=4847272, Y=7384814 X=4847273, Y=7384803 X=4847277, Y=7384785 X=4847289, Y=7384769 X=4847298, Y=7384755 X=4847297, Y=7384749 X=4847296, Y=7384745 X=4847292, Y=7384747 X=4847286, Y=7384749 X=4847283, Y=7384751 X=4847278, Y=7384754 X=4847272, Y=7384742 X=4847265, Y=7384690 X=4847236, Y=7384689 X=4847206, Y=7384710 X=4847158, Y=7384685 X=4847144, Y=7384645 X=4847114, Y=7384622 X=4847054, повремено се водећи међама кат. парц. бр. 182 и 278, 281, 249, 296 и 249, затим кат. парц. број 249 сече у тачкама са координатама: Y=7384546 X=4846910, Y=7384536 X=4846864, Y=7384525 X=4846855, Y=7384518 X=4846851, Y=7384500 X=4846837, Y=7384501 X=4846824, Y=7384501 X=4846820. Граница наставља да прати међу кат. парц. број 249 и кат. парц. бр. 696, 699, 100/2, 100/3, 707, 706, 721/1, 721/2, 2477, 2478, 2446, 2449, 2447, 2448, 2447, 2446, границу кат. парц. број 260, међу кат. парц. бр. 182 и 2445/1, 2445/2, 2460, 2462, 2461, спушта се на поток Брезовац кат. парц. број 4747 који прати низводно до тремеђе кат. парц. бр. 4747, 2615 и 2616, где граница прати даље кат. парц. бр. 2616, 2617, 2646, 2684, 2683, 2682, 2681, 2688, 2687/1, до места где граница сече кат. парц. број 2664 у тачкама са координатама: Y=7385062 X=4844654, Y=7385068 X=4844651 и наставља да прати кат. парц. бр. 2974, 2975/1, 2975/2, 2985, 2986/1, 2986/2, 2986/3, 2989, 2991, 2996/2, 2978, 2977, до тачака: Y=7385421 X=4844396, Y=7385424 X=4844399 у којима сече кат. парц. број 4736 (пут), прати кат. парц. бр. 3374, 3189, 3190, 3193, 3194, 3195/1, 2207, 2208, 2204, 2202/8, 2201/1, 2200/1, 2209, 2210, 2264, кат. парц. број 4735 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7386409 X=4844680, Y=7386404 X=4844680. Граница мења правац на север, прати кат. парц. бр. 3254, 3231, 3234, 2309/2, 2292, 2290, 2275, 2274, 2273, 2271, 2269, 4730 сече у тачкама са координатама: Y=7386614 X=4845382, Y=7386610 X=4845390 и наставља да прати кат. парц. бр. 1913, 1908, 1910, 1909, сече кат. парц. број 4933 у тачкама са

координатама: $Y=7386701$ $X=4845697$, $Y=7386703$ $X=4845705$. Граница прати кат. парц. бр. 1633, 1634/1, 1635/1, 1635/2, 1636, 1638, 4748 (поток Скакавац), све до ушћа у реку Бјеле воде, кат. парц. број 4755/6, код железничке станице, пратећи је узводно улази у КО Бранешци и даље пратећи реку Бијеле воде, пре ушћа Циганског потока у реку Бијеле воде, креће на југ, сече реку Бјеле воде, кат. парц. број 3996, у тачкама са координатама: $Y=7391285$ $X=4844319$, $Y=7391295$ $X=4844305$. Граница даље прати кат. парц. бр. 3935, 3936, 3937, 3938, сече кат. парц. број 3991 у тачкама са координатама: $Y=7391546$ $X=4843208$, $Y=7391547$ $X=4843205$. Граница даље прати кат. парц. бр. 3957, 3959, 3956, кат. парц. број 3991 сече у тачкама са координатама: $Y=7391837$ $X=4843175$, $Y=7391844$ $X=4843175$. Затим кат. парц. бр. 3949, 3450, 3949, 3951, до тачака: $Y=7392114$ $X=4842582$, $Y=7392120$ $X=4842562$ у којима сече реку Црни Рзав, скреће у правцу југа и улази у КО Јабланица. Граница прати кат. парц. број 64, сече и обухвата кат. парц. број 66 у тачкама са координатама: $Y=7392120$ $X=4842562$, $Y=7392120$ $X=4842549$. Граница прати кат. парц. бр. 67, 70, 69, 72/1, 73/2, 88/14, 88/11, 89/1, 89/2, 89/3, 89/4, 89/5, 101/1, 102/1, 109/1, 109/2, 1015/1, 125/3, 125/2, 125/1, 16, 26/5, 26/4, 26/1, 26/3, 12/1, 26/2, 12/1, и долази до тачака: $Y=7388910$ $X=4839659$, $Y=7388900$ $X=4839655$. У којима сече кат. парц. број 4926 (река Рибница), обухвата је и прати низводно до железничке пруге Бар-Београд, затим прати границу кат. парц. број 314/1, излази на реку Рзав кат. парц. број 4925, која је уједно и међа КО Јабланица и КО Семегњево, обухвата је и прати низводно до почетне тачке описа границе просторне јединице.

2) Бијеле воде

Граница локалитета почиње код ушћа Кани потока у поток Бијеле воде, на тромеђи КО Семегњево, КО Шљивовица и КО Бранешци у општини Чајетина. Граница иде у правцу севера, у КО Шљивовица, пратећи кат. парц. бр. 5026/1, 2025/1, 5025/4, 5025/3, 5025/1 до тачке у којој сече кат. парц. број 5025/1: $Y=7390891$ $X=4846250$, $Y=7390955$ $X=4846231$ и опет се враћа на границу кат. парц. број 5025/1, затим кат. парц. бр. 5026/2, 5027, до тачака у којима сече кат. парц. број 5073 (пут): $Y=7391330$ $X=4846383$, $Y=7391329$ $X=4846390$ и прелази у кат. парц. број 4456/1 коју сече у тачкама са координатама: $Y=7391329$ $X=4846390$, $Y=7391369$ $X=4846464$, $Y=7391396$ $X=4846539$, $Y=7391421$ $X=4846580$, $Y=7391434$ $X=4846607$, $Y=7391439$ $X=4846650$, $Y=7391435$ $X=4846701$, $Y=7391431$ $X=4846743$, $Y=7391442$ $X=4846776$, $Y=7391453$ $X=4846790$, $Y=7391724$ $X=4846904$, $Y=7391992$ $X=4847159$, $Y=7392210$ $X=4847204$, $Y=7392297$ $X=4847190$, $Y=7392394$ $X=4847175$, $Y=7392475$ $X=4847162$, $Y=7392653$ $X=4847106$. Граница излази на међу КО Шљивовица и КО Бранешци, прати међу у правцу североистока, долази до пута, кат. парц. број 4773, који не улази у локалитете са режимом заштите II степена и прати границу кат. парц. број 2784 у КО Бранешци, граница пратећи је скреће на југ, долази до пута кат. парц. број 3917 који сече у тачкама са координатама: $Y=7393853$ $X=4846146$, $Y=7393853$ $X=4846139$. Граница наставља у правцу југа да прати кат. парц. бр. 3817, 3818, 3819, 3820, 3821, 3810/5, 3822, 3823, 3822, 3810/5 коју сече у тачкама са координатама: $Y=7393314$ $X=4845195$, $Y=7393314$ $X=4845195$, $Y=7393273$ $X=4845179$, $Y=7393134$ $X=4845116$, $Y=7393090$ $X=4845062$. Наставља границом кат. парц. број 3810/5 до тачака са координатама: $Y=7392843$ $X=4845205$, $Y=7392675$ $X=4845051$ у којима сече кат. парц. број 3872/1. Граница даље прати кат. парц. бр. 3873, 3810, 3931, 3934, 3933 до тачака са координатама: $Y=7390918$ $X=4845107$, $Y=7390928$ $X=4845123$ у којима сече реку Бијеле воде, кат. парц. број 3996. Граница даље прати реку Бијеле воде узводно, обухватајући и реку, која је и међа КО Семегњево и КО Бранешци, до почетне тачке описа границе просторне јединице.

3) Рибничко језеро

Граница локалитета почиње у његовој најјужнијој тачки са координатама $Y=7393029$ $X=4837342$ на међи КО Јабланица и КО Чајетина, у најјужнијој тачки кат. парц. број 1435/25 у КО Јабланица. Даље даље прати границу кат. парц. број 1435/25, у правцу северозапада, кат. парц. број 1435/5, до тачке са координатама $Y=7392492$ $X=4837781$ где сече кат. парц. број 1435/5 у правцу североистока до тачке са координатама $Y=7392614$ $X=4838000$, тромеђе кат. парц. бр. 1435/5, 1425/25 и 1447. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 1435/5 и 1447 до тромеђе кат. парц. бр. 1435/5, 1447 и 1435/25 одакле у правцу североистока сече кат. парц. број 1435/25 у тачки са координатама $Y=7392805$ $X=4838285$. Из тачке са координатама $Y=7392809$ $X=4838315$ у којој сече кат. парц. број 1435/24, граница прелази у кат. парц. број 1435/30 коју сече у тачки са координатама $Y=7392840$ $X=4838403$. Даље прати границу кат. парц. број 1435/30, која је уједно међа КО Јабланица и КО Чајетина, и коју сече у тачки са координатама $Y=7393008$ $X=4838763$. Тачка је на међи кат. парц. бр. 4925 (Црни Рзав) и 1435/30, одакле улази у КО Чајетина, сече кат. парц. број 4925 у тачки са координатама $Y=7393011$ $X=4838770$. Затим из исте тачке прелази у кат. парц. број 7010/13 коју сече у тачки са координатама $Y=7393047$ $X=4838855$. Граница прелази на међу кат. парц. бр. 7010/13 и 7010/12, одакле улази у кат. парц. број 7010/12 и сече је у тачки са координатама $Y=7393043$ $X=4838869$. Граница у правцу североистока прати кат. парц. бр. 15 и 7010/17 коју сече у тачкама са координатама: $Y=7394142$ $X=4838834$, $Y=7394164$ $X=4838831$, $Y=7394202$ $X=4838824$, $Y=7394255$ $X=4838799$, $Y=7394299$ $X=4838769$, $Y=7394339$ $X=4838746$, $Y=7394380$ $X=4838739$, $Y=7394445$ $X=4838741$, $Y=7394467$ $X=4838745$, $Y=7394499$ $X=4838750$, $Y=7394550$ $X=4838753$, $Y=7394603$ $X=4838750$, $Y=7394651$ $X=4838746$, $Y=7394711$ $X=4838737$, $Y=7394770$ $X=4838703$, $Y=7394848$ $X=4838656$, $Y=7394875$ $X=4838630$, $Y=7394887$ $X=4838617$, $Y=7394936$ $X=4838566$, $Y=7394968$ $X=4838527$, $Y=7394981$ $X=4838510$, $Y=7395005$ $X=4838442$, $Y=7395009$ $X=4838428$, $Y=7395021$ $X=4838372$, $Y=7395020$ $X=4838315$, $Y=7395030$ $X=4838207$, $Y=7395031$ $X=4838174$, $Y=7395032$ $X=4838118$, $Y=7395033$ $X=4838114$, $Y=7395028$ $X=4838073$, $Y=7395049$ $X=4838071$. Граница излази на кат. парц. број 7056, прати је до реке Рзав, коју сече у тачкама са координатама: $Y=7393048$ $X=4838000$, $Y=7395040$ $X=4837990$. Затим граница долази до кат. парц. број 7252 коју сече у тачкама са координатама: $Y=7395040$ $X=4837990$, $Y=7394918$ $X=4837955$. Граница затим сече кат. парц. бр. 7257/1, 7285, 7282, 7294/1 7280/1, 7276/1, 7300/2 (Маринков поток) у тачкама са координатама: $Y=7394919$ $X=4837955$, $Y=7394874$ $X=4837898$, $Y=7394836$ $X=4837879$, $Y=7394802$ $X=4837849$, $Y=7394781$ $X=4837829$, $Y=7394758$ $X=4837802$, $Y=7394739$ $X=4837774$, $Y=7394728$ $X=4837758$, $Y=7394709$ $X=4837743$, $Y=7394675$ $X=4837736$, $Y=7394625$ $X=4837733$, $Y=7394581$ $X=4837730$, $Y=7394564$ $X=4837728$, $Y=7394560$ $X=4837728$, $Y=7394530$ $X=4837723$, $Y=7394478$ $X=4837713$, $Y=7394466$ $X=4837711$, $Y=7394435$ $X=4837703$, $Y=7394415$ $X=4837698$, $Y=7394396$ $X=4837682$, $Y=7394158$ $X=4837678$, $Y=7393813$ $X=4837617$, $Y=7393769$ $X=4837587$, $Y=7393695$ $X=4837580$, $Y=7393479$ $X=4837583$, $Y=7393193$ $X=4837625$, $Y=7393167$ $X=4837624$, $Y=7393140$ $X=4837620$. Граница излази на међу КО Чајетина и КО Јабланица, прати је у правцу југа до почетне тачке описа границе просторне јединице.

4) Равни Торник

Граница локалитета почиње у његовој најјужнијој тачки и креће се у правцу севера пратећи међу кат. парц. бр. 994 и 2084, 2077, 2072/2, 2071, 2076, 1969, 1960/1, затим међу кат. парц. број 332 и кат. парц. бр. 1960/1, 1959, 1948, 1949, 1955, 1947,

1946, 1945, 995, 996, 997/1, 997/6, 997/12, 997/7, 591, а затим скреће у правцу истока и сече кат. парц. број 591 у тачкама са координатама: Y=7392802 X=4835272, Y=7392867 X=4835347, Y=7392883 X=4835364, Y=7392921 X=4835403, Y=7392924 X=4835398, Y=7392942 X=4835383, Y=7392971 X=4835374, Y=7393007 X=4835374, Y=7393024 X=4835377, Y=7393030 X=4835378, Y=7393082 X=4835397, Y=7393102 X=4835403, Y=7393136 X=4835399, Y=7393149 X=4835384, Y=7393168 X=4835345, Y=7393182 X=4835316, Y=7393202 X=4835296, Y=7393224 X=4835290, Y=7393246 X=4835292, Y=7393297 X=4835317, Y=7393368 X=4835362, Y=7393382 X=4835366, Y=7393396 X=4835363, Y=7393416 X=4835351, Y=7393449 X=4835317, Y=7393467 X=4835286, Y=7393473 X=4835261, Y=7393471 X=4835240, Y=7393465 X=4835217, Y=7393467 X=4835188, Y=7393476 X=4835176, Y=7393481 X=4835170, Y=7393510 X=4835150, Y=7393528 X=4835140, Y=7393541 X=4835133, Y=7393551 X=4835116, Y=7393594 X=4835087, Y=7393623 X=4835070, Y=7393642 X=4835037, Y=7393652 X=4835027, Y=7393664 X=4835030, Y=7393669 X=4835029, Y=7393672 X=4835034, Y=7393684 X=4835056, Y=7393712 X=4835078, Y=7393733 X=4835089, Y=7393749 X=4835098, Y=7393773 X=4835101, Y=7393790 X=4835101, Y=7393816 X=4835099, Y=7393835 X=4835099, Y=7393856 X=4835104, Y=7393881 X=4835111, Y=7393906 X=4835130, Y=7393906 X=4835142, Y=7393910 X=4835150. Граница излази на међу кат. парц. број 332 и кат. парц. бр. 676, 677, 680, 683, 687, 688, 977, 969, 967, 968 (пут), до тачака у којима сече кат. парц. број 332: Y=7394645 X=4834785, Y=7394648 X=4834767, Y=7394659 X=4834759, Y=7394669 X=4834752, Y=7394687 X=4834721, Y=7394693 X=4834691, Y=7394693 X=4834689, Y=7394692 X=4834660, Y=7394676 X=4834631, Y=7394674 X=4834617, Y=7394683 X=4834602, Y=7394696 X=4834586, Y=7394761 X=4834534, Y=7394781 X=4834526, Y=7394791 X=4834522, Y=7394804 X=4834519, Y=7394826 X=4834513, Y=7394855 X=4834514, Y=7394873 X=4834522, Y=7394884 X=4834526, Y=7394894 X=4834529. Граница излази на међу кат. парц. бр. 332 и 735/1, прати је у правцу југозапада, до тачака у којима сече кат. парц. број 735/1: Y=7394757 X=4834419, Y=7394769 X=4834414, Y=7394770 X=4834414, Y=7394846 X=4834380, Y=7394852 X=4834378, Y=7394885 X=4834363, Y=7394897 X=4834357, Y=7394917 X=4834347, Y=7394942 X=4834339, Y=7394958 X=4834334, Y=7395148 X=4834272, Y=7395255 X=4834247, Y=7395277 X=4834234, Y=7395284 X=4834222, Y=7395280 X=4834215, Y=7395258 X=4834208, Y=7395230 X=4834198, Y=7395213 X=4834182, Y=7395210 X=4834151, Y=7395221 X=4834122, Y=7395229 X=4834068, Y=7395223 X=4834036, Y=7395200 X=4834020, Y=7395175 X=4834009, Y=7395177 X=4833981, Y=7395190 X=4833971, Y=7395201 X=4833970, Y=7395231 X=4833968, Y=7395248 X=4833954, Y=7395251 X=4833921, Y=7395263 X=4833882, Y=7395274 X=4833849, Y=7395272 X=4833813, Y=7395270 X=4833782, Y=7395266 X=4833777, Y=7395239 X=4833819, Y=7395219 X=4833824, Y=7395204 X=4833826, Y=7395191 X=4833832, Y=7395166 X=4833842, Y=7395153 X=4833773, Y=7395126 X=4833736, Y=7395124 X=4833733. Граница даље, у правцу југа прати кат. парц. бр. 2196, 2194, 2192, 2190 коју сече у тачкама са координатама: Y=7394677 X=4833661, Y=7394563 X=4833659. Затим прати кат. парц. бр. 2189, 2187, 5894 сече у тачкама са координатама: Y=7394401 X=4833739, Y=7394397 X=4833740. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 5894 и 994 све до почетне тачке описа границе просторне јединице.

5) Чигота

Граница локалитета почиње у његовој најјужнијој тачки, на међи општина Чајетина и Нова Варош, КО Доброселица и КО Драглица, и креће се у правцу севера. Полази са реке Рзав, из тачака: Y=7399441 X=4832080, Y=7399438 X=4832087. Граница даље прати међу КО Доброселица и КО Драглица, затим прати у КО Драглица

у правцу севера, кат. парц. бр. 142, 141/1, 140/1, 139/6, 139/3, 138/2, 138/4, 138/1, долази до коте са надморском висином 1158 m, на локалитету Кљајево планиште, пратећи кат. парц. бр. 2573/2, 2573/1, 2572/1, 2565/1, 2564, 2563/1, 2541/1 у КО Доброселица, до тачака пресека: Y=7399263 X=4833094, Y=7399251 X=4833147. Граница даље наставља да прати границе кат. парц. бр. 2541/8, 2541/7, 2541/2, 2540/7, 2540/6, 2540/1, 2538, 2537, 2533/1, 2533/2, 2532/2, 2532/1, 2529, 2521/2, 2520/2, 2519, 825, до висинске коте 1067 m на локалитету Царево поље, где кат. парц. број 5882/1 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7398433 X=4834068, Y=7398435 X=4834072. Граница наставља да прати границе кат. парц. бр. 826, 5906 (поток Рзав) низводно до кат. парц. број 2467, где сече кат. парц. број 5906 у тачкама са координатама: Y=7397389 X=4833871, Y=7397395 X=4833878. Даље граница прати кат. парц. број 857/1 све до источне границе кат. парц. број 5931, улази у ту парцелу и сече је у тачкама са координатама: Y=7396320 X=4833993, Y=7396275 X=4833980. Граница прати кат. парц. број 5913 до међе са кат. парц. број 857/9 и сече је у тачкама са координатама: Y=7396296 X=4834362, Y=7396383 X=4834348. Граница улази у кат. парц. број 857/1 и прати је до тромеђе кат. парц. бр. 857/1, 888 и 5913 коју сече у тачкама са координатама: Y=7396373 X=4834496, Y=7396330 X=4834497. Граница прати кат. парц. бр. 5913, 536/1 која се поклапа са границом Парка природе „Златибор”, кат. парц. број 536/1 сече у тачкама са координатама: Y=7395966 X=4837419, Y=7395990 X=4837434, Y=7396008 X=4837428, Y=7396028 X=4837426, Y=7396037 X=4837429, Y=7396069 X=4837434, Y=7396098 X=4837433, Y=7396123 X=4837443, Y=7396134 X=4837448, Y=7396153 X=4837455, Y=7396190 X=4837472, Y=7396225 X=4837473, Y=7396259 X=4837478, Y=7396276 X=4837484, Y=7396288 X=4837493, Y=7396299 X=4837501, Y=7396323 X=4837517, Y=7396363 X=4837548, Y=7396414 X=4837596. Последња наведена тачка, налази се на међи кат. парц. бр. 536/1 и 5881/1 и прати је у правцу југа у дужини од око 183 m, до тачке у којој сече кат. парц. број 5881/1 (пут): Y=7396467 X=4837426, Y=7396472 X=4837428. Одатле граница долази на границу кат. парц. број 535 и прати је до њене најсеверније тачке, где је истовремено и међа КО Доброселица и КО Љубиш. Граница улази у КО Љубиш, у правцу севера пратећи кат. парц. бр. 6325/1, 6281/2, 6281/3, 6281/1, 6283, 6274, 6250, 6247, 6246, 6245, 6240, 6253, 6254, 6255, 6256, 6184, 6175, излази на међу КО Љубиш и КО Чајетина у правцу севера, пратећи кат. парц. бр. 7063, 7061, 7065, долази до пута кат. парц. број 7354 који не улази у заштићено добро, одваја се од међе и прати кат. парц. бр. 7065, 7073, 7071/1, 7070, 7069, 7070, 7071/6, 7071/7, 7065, граница мења правац ка југу пратећи источну границу кат. парц. бр. 7065, 7075/1, 7106, 7094, 7088, 7087, 7085, 7103, 7105, 7109, 7146, 7144, 7148, 7149, 7176/1, 7167/2, 7167/3, 7167/4, када граница улази КО Алин поток, пратећи кат. парц. бр. 1500/1, 1549, 1621/1, 1621/2, 1637/8, 1637/1, 1637/2, 1637/3, 1637/4, 1637/5, 1637/6, 1637/7, 1632, 1636, кат. парц. број 3463 (река Катушница) коју сече у тачкама са координатама: Y=7401048 X=4839167, Y=7401072 X=4839158. Граница даље прати реку Катушницу кат. парц. број 3463, низводно, кат. парц. број 1697, опет реку Катушницу кат. парц. број 3463 којом улази у КО Гостиље, река Катушница мења број кат. парц. у 3473, али и даље граница прати реку низводно до тачака са координатама: Y=7403576 X=4837549, Y=7403579 X=4837533, у којима сече реку Катушницу, скреће на југ, прелази КО Гостиље, прати кат. парц. бр. 72, 18/1, сече кат. парц. број 4913 (водоток) у тачкама са координатама: Y=7403523 X=4837233, Y=7403526 X=4837227. Граница даље прати кат. парц. бр. 1683/4, 1683/5, 1683/6, 1683/1, 1684, 1685, 1682, 1684 и кат. парц. број 1683/1 коју сече у тачкама са координатама: Y=7403768 X=4836639, Y=7403623 X=4836566. Граница иде међом кат. парц. бр. 1683/1 и 1700, долази до водотока, кат. парц. број 4913, и сече га у тачкама са координатама: Y=7403516 X=4836554, Y=7403498 X=4836548. Граница даље прати

кат. парц. бр. 1689, 1688, 1691/2, 1691/1, 1694, 1699, 2023/1, 4791 коју сече у тачкама са координатама: Y=7403209 X=4836475, Y=7403206 X=4836468. Граница даље прати кат. парц. бр. 2077/1, 2082/1, 2088, 2089, 2100, 2099, 2098, 2097, 2096, 29, 18/1, 4771 (пут) коју сече у тачкама са координатама: Y=7401898 X=4835714, Y=7401896 X=4835711. Граница даље прати кат. парц. бр. 2219/26, 2216/28, 2216/56 (пут) коју сече у тачкама са координатама: Y=7401705 X=4835560, Y=7401706 X=4835557. Граница даље прати кат. парц. бр. 2216/1, 2216/17, 2460/2, 2459/2, 2459/3, 2459/1, 2458, 2455, 2454, 2461, 250, 2447, 2448, 2502/3, 2502/1, 2501/1, 4932 (пут) коју сече у тачкама са координатама: Y=7403097 X=4834813, Y=7403101 X=4834810. Граница даље прати кат. парц. бр. 2501, 4793 коју сече у тачкама са координатама: Y=7403415 X=4834967, Y=7403414 X=4834971. Граница даље прати кат. парц. број 2541, затим опет кат. парц. бр. 2501, 4793 коју сече у тачкама са координатама: Y=7403703 X=4834985, Y=7403703 X=4834988. Граница даље прати кат. парц. бр. 3160, 4793, 2501, 4772 коју сече у тачкама са координатама: Y=7403139 X=4833890, Y=7403141 X=4833887. Граница даље прати кат. парц. бр. 4541/1, 4542/1, 4542/2, 4541/2, 4543, 4550, 4556/3, 4554/3, 4558/2, 4573/2, 4573/1, 4567/1, 4575/2, 4575/1, 4576, 4688, 4633/2, 4632/2, 4631/3, 4630/11, 4817 (пут) који сече у тачкама са координатама: Y=7401994 X=4833883, Y=7401991 X=4833878, Y=7401989 X=4833874, Y=7401983 X=4833866.

б) Клисура Катушнице

Граница локалитета почиње у његовој југоисточној тачки, на међи КО Дренова и КО Гостиље, поклапа се једним делом са границом Парка природе „Златибор”. Граница иде у правцу северозапада у КО Гостиље, прати границу Парка природе „Златибор”, односно кат. парц. бр. 3769, 3766, 3767, 3766, 3765, 3764, 3763, 3762, 3759, 3756, 3758, 3757, 3790, 3794/1, 3795, 3796, 3800, 3799, сече кат. парц. број 4803 у тачкама са координатама: Y=7407620 X=4834120, Y=7407618 X=4834121 и наставља да прати кат. парц. бр. 3742, 3727, 3726, 3725, 3721, 3719, 3718, 3719, 3717, 3715, 3714, 3713, 3712, 3711, 3710, 3319/1, 3702, 3701, 3319/1, 3435, 3448, 3449, 3455 3319/1, 3326, 3325, 3324, 3322, 3323, сече кат. парц. број 3319/1 у тачкама са координатама: Y=7406463 X=4835034, Y=7406446 X=4835037, Y=7406413 X=4835078, Y=7406412 X=4835104, Y=7406405 X=4835125, Y=7406433 X=4835180, Y=7406478 X=4835199. Граница даље прати кат. парц. бр. 3320/2, 3320/3, 3320/1, 1254/1, 1268/1, 1268/2, 1270, 1271, 1272, 1254/1 којом се одваја од граница Парка природе „Златибор”, прати кат. парц. бр. 1274, 1254/1, 1283, 1284, 1254/1, 1286, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1301, 1299, 1302, 4812 (река Катушница) сече у тачкама са координатама: Y=7406230 X=4836375, Y=7406252 X=4836372. Граница даље прати кат. парц. бр. 1227, 1219, 1218/1, 1218/4, 1218/5, 1223/1, 1224, 1225, 1208/1, 1207/2, 1207/1, 1240/1, 1240/2, 1242, 1243, 1244, 3334, 3333, 4783, 3337/1, 3337/2, 3337/3, 3337/4, 3342/3, 3342/1, 3343, 3349, 3347 коју сече у тачкама са координатама: Y=7407019 X=4835774, Y=7407022 X=4835772. Граница даље прати кат. парц. бр. 3362, 3363, 3377, 3379, 3384, 3382/4, 3434, излази на међу КО Гостиље и КО Дренова. Граница прелази у КО Дренова, пратећи кат. парц. бр. 842, 840/1, 839, 836, 837, 836 до њене најисточније тачке од које у правцу југа, праволинијски сече кат. парц. број 802 до најсеверније тачке кат. парц. број 835. Наставља да прати кат. парц. бр. 835, 831, 830, 827, 868, 865/2, 865/1, 866, 864/2, долази до најисточније тачке кат. парц. број 864/2 и сече је у тачкама са координатама: Y=7408412 X=4834208, Y=7408414 X=4834187, Y=7408411 X=4834172, Y=7408396 X=4834154, Y=7408384 X=4834134. Граница долази до кат. парц. број 1226 и сече је праволинијски у тачкама са координатама: Y=7408384 X=4834136, Y=7408389 X=4834117. Граница долази до кат. парц. број 860/1 и прати њену источну границу до тачака: Y=7408379 X=4834094, Y=7408343 X=4834072 у којима сече кат. парц. број

860/1, излази на међу кат. парц. бр. 858 и 857, прати је до тачака: $Y=7408331$ $X=4834041$, $Y=7408295$ $X=4833991$. Граница даље прати јужну границу кат. парц. број 857, затим кат. парц. број 856/1 и долази до међе КО Дренова и КО Гостиље, прелази у КО Гостиље и долази до почетне тачке описа границе просторне јединице.

7) Муртеница

Граница локалитета почиње на његовој југоисточној граници, на међи КО Бела река, КО Кућани и КО Негбина у општини Нова Варош, поклапа се једним делом са границом Парка природе „Златибор”. Граница иде у правцу југа, у КО Негбина и прати кат. парц. бр. 568, 794, 792, 791, 790, 789, 2903, 736, 737, 738, 752/2, 753/2, 753/1, 754, 2962, 592, 593/1, 2954, 703, 701/6, 699, 701/6, 706/3, 700/2, 700/1, 628, 639, 2965 сече у тачкама са координатама: $Y=7404089$ $X=4825663$, $Y=7404085$ $X=4825664$. Граница даље прати кат. парц. бр. 202, 652/2, 653/2, 653/1, 654, 655, 656, 661, 663/2, 665, 667/2, 668, 669/2, 672, 671, 840, 839/1, 839/2, 825, 824, 823, 814, 813, 811, 1336, 1338, 1336, 1340, 1343, 1344, 1345, 1346, 1348, 202, 1384, 1390, 1392, 1393, 1391, 2968 (пут) сече у тачкама са координатама: $Y=7401830$ $X=4824510$, $Y=7401824$ $X=4824505$. Граница парка наставља у правцу севера, пратећи кат. парц. бр. 1423, 1405/2, 1406, 1411/2, 1411/1, 1274, 1269, 2950 (поток) сече у тачкама са координатама: $Y=7401398$ $X=4824794$, $Y=7401386$ $X=4824795$. Граница даље прати кат. парц. број 1243, одваја се од границе Парка природе „Златибор”, скреће ка северу и прати границе кат. парц. бр. 1244, 1245, 1246/2, 1247/2, 1247/1, 1248, 1249, 1250, 402, 399, 268, 264, 263, 262, 258/2, 256, 257, 246, 245, 239, 238/2, 242, 226/2, 223/4, 232/3, 232/2, 232/1, 218, граница прелази у КО Драглица, пратећи кат. парц. бр. 2139, 2140, 2145, 2161, 2158, 2155, 2151, 2168, 2210/1, 1883, 1899/1, 1906/2, 1905, 1992/2, 1991/3, 1991/2, 1991/4, 1919, 1973/2, 1973/3, 1973/1, 1971/1, 1969, 1968, 1903, 1904, 1960, 1959, 1958, 1956, 1953, 1950, 1946, 522, 521, 519/2, 2274/1 сече у тачкама са координатама: $Y=7401776$ $X=4828735$, $Y=7401770$ $X=4828736$. Граница даље прати кат. парц. бр. 648, 647, 652 коју сече у тачкама са координатама: $Y=7401621$ $X=4828894$, $Y=7401631$ $X=4829063$. Наставља границом кат. парц. број 652 када долази до пута кат. парц. број 2270 коју сече у тачкама са координатама: $Y=7401729$ $X=4829105$, $Y=7401740$ $X=4829104$. Граница даље прати кат. парц. бр. 479/1, 486/2 коју сече у тачкама са координатама: $Y=7402206$ $X=4829037$, $Y=7402209$ $X=4829033$. Граница даље прати кат. парц. бр. 485, 488 коју сече у тачкама са координатама: $Y=7402251$ $X=4829002$, $Y=7402249$ $X=4828996$. Граница даље прати кат. парц. број 489/1, долази до границе са КО Љубиш и прелази у општину Чајетина у КО Љубиш, и прати кат. парц. бр. 6121, 6123, 6730 (пут) коју сече у тачкама са координатама: $Y=7403519$ $X=4829289$, $Y=7403517$ $X=4829295$. Граница даље прати кат. парц. бр. 2999, 3002, 3001, 3000, 2977 (пут) коју сече у тачкама са координатама: $Y=7404254$ $X=4829837$, $Y=7404256$ $X=4829836$. Граница даље прати кат. парц. број 3006/1, поново сече пут, кат. парц. број 2977, у тачкама са координатама: $Y=7404483$ $X=4830121$, $Y=7404481$ $X=4830123$. Граница даље прате кат. парц. бр. 3003, 3004, 3003, 2978, 3003, 2977, 2976, 3006/1, 3183 сече у тачкама са координатама: $Y=7405417$ $X=4831346$, $Y=7405426$ $X=4831353$ и наставља да прати кат. парц. бр. 3180, 3183, 3003, до локалитета Ребра, где у тачкама са координатама: $Y=7405930$ $X=4831025$, $Y=7405927$ $X=4831002$, $Y=7405932$ $X=4830971$, $Y=7405941$ $X=4830947$, $Y=7405960$ $X=4830923$, $Y=7405966$ $X=4830905$, $Y=7405965$ $X=4830873$, $Y=7405967$ $X=4830864$ сече кат. парц. број 3006/1 и пратећи границу исте кат. парц. број 3006/1, ка северозападу, долази до висинске коте 1.116 m, где на тремеђи кат. парц. бр. 3030/1, 3035/2 и 3006/1 скреће на југ, пратећи границе кат. парц. бр. 3030/1, 3030/2, 3029, 3020, 3021, 3023, 3024, 3015, 3012, 3011, 3091, 3092 и излази на међу КО Љубиш и КО Бела река, као и међу општина Чајетина и Нова Варош. Граница прелази

у општину Нова Варош, КО Бела река и прати границе кат. парц. бр. 107/10, 107/4, 107/3, 107/2, 107/1, 106, 115, 117, 118, 198, 197, 173, 172/1, 172/3, 171/1, 171/2, 170, 169, 182, 183, 3159/1 (пут) коју сече у тачкама са координатама: $Y=7406492$ $X=4828709$, $Y=7406477$ $X=4828704$, $Y=7406468$ $X=4828702$ и даље прати кат. парц. бр. 229/4, 229/5, 229/2, 229/8, 229/10, 230/5, 221, 220/2, 219/3, 1993, 1992, 1988/2, 1987/2, 1986/2, 1986/1, 1998, 1999, 2004, 2005, сече кат. парц. број 2008 (пут) у тачкама са координатама: $Y=7406013$ $X=4828036$, $Y=7406011$ $X=4828034$. Прати кат. парц. број 1967, а кат. парц. број 3162 (пут) сече у тачкама са координатама: $Y=7405922$ $X=4828015$, $Y=7405921$ $X=4828008$. Граница даље прати кат. парц. бр. 2014, 2015, 2016, 3175 (пут) сече у тачкама са координатама: $Y=7405896$ $X=4827910$, $Y=7405898$ $X=4827907$. Граница даље прати кат. парц. бр. 2041, 2042, 2041, 2040, 2039, 2036, 2174/1, 2174/3, 2174/4, 2089 (пут) сече у тачкама са координатама: $Y=7405820$ $X=4827622$, $Y=7405826$ $X=4827606$. Граница даље прати кат. парц. бр. 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2097, 2098, 2099, 2106/2, 2105, 2104, 2131, 2130, 2127, 2126, 2125, излази на међу граница КО Бела река и КО Кућани. Прати међу општина у правцу северозапада, пратећи кат. парц. бр. 2125, 2126, 3168, 2133, 2134 чијом најјужнијом тачком долази до тромеђе КО Бела река, КО Кућани и КО Негбина, тј. до почетне тачке описа границе просторне јединице.

8) Подручје око клисуре Увца

Граница почиње на међи општина Чајетина и Прибој и граници Србије са БиХ, у општини Чајетина, КО Јабланица, код локалитета Ђуров јастук, у тачки на реци Увац кат. парц. број 4946, креће се ка северу, пратећи државну границу све до тачке где се кат. парц. број 2120 одваја од државне границе, одваја се и граница локалитета, прати северну границу кат. парц. број 2120, затим пратећи и источну границу исте парцеле скреће у правцу југа пратећи пут, прати кат. парц. бр. 2121, 2120, 2123, 4940/1 (пут) сече у тачкама са координатама: $Y=7382510$ $X=4836710$, $Y=7382512$ $X=4836705$. Граница даље прати кат. парц. бр. 2128/3, 2129/2, 2129/1, 2137, 2147/2, 2148/1, 2147/1, 2168, 2167, 2165, 2222/1, 2222/2, 2222/3, 2222/4, 2222/5, 2222/11, 2232, 2231, 4227, 4226/1, 4226/2, 4225, 4424, 4188, 4192, 4200, 4201/1, 4201/25, 4201/6, 4201/9, 4201/10, 4201/12, 4201/26, 4201/12, 4201/14 сече у тачкама са координатама: $Y=7385222$ $X=4834288$, $Y=7385250$ $X=4834286$, $Y=7385401$ $X=4834290$, $Y=7385445$ $X=4834234$, $Y=7385461$ $X=4834202$, $Y=7385473$ $X=4834177$. Граница даље прати северну границу кат. парц. број 4010 до тачака у којима је сече: $Y=7385624$ $X=4834188$, $Y=7385690$ $X=4834160$. Граница се враћа на кат. парц. бр. 4010, 4006, 4010 коју сече у тачкама са координатама: $Y=7385800$ $X=4834059$, $Y=7385815$ $X=4833993$. Граница даље прати кат. парц. бр. 4619, 4010, 4007, 4010, 4678, 4679, 4680, 4681 и 4688 које сече у тачкама са координатама: $Y=7386694$ $X=4833390$, $Y=7386743$ $X=4833353$. Граница даље прати кат. парц. бр. 4689/1, 4699, 4702, сече кат. парц. број 4941 (пут) у тачкама са координатама: $Y=7387165$ $X=4833120$, $Y=7387168$ $X=4833118$. Граница даље прати кат. парц. бр. 4713, 4711/2, 4711/3, 4718/1, 4719, 1139 сече у тачкама са координатама: $Y=7387710$ $X=4832774$, $Y=7387729$ $X=4832770$. Граница даље прати кат. парц. бр. 4859, 4854, 4855, 4845 коју сече у тачкама са координатама: $Y=7388076$ $X=4832127$, $Y=7388223$ $X=4832208$. Граница даље прати кат. парц. бр. 4836/4, 4836/9, 4836/4, 4836/8, 1246 коју сече у тачкама са координатама: $Y=7388755$ $X=4832640$, $Y=7388727$ $X=4832612$, $Y=7388702$ $X=4832568$, $Y=7388673$ $X=4832493$, $Y=7388654$ $X=4832357$, $Y=7388646$ $X=4832301$, $Y=7388670$ $X=4832262$, $Y=7388658$ $X=4832225$, $Y=7388657$ $X=4832211$, $Y=7388682$ $X=4832197$, $Y=7388727$ $X=4832210$, $Y=7388855$ $X=4832256$, $Y=7388888$ $X=4832286$, $Y=7388933$ $X=4832322$, $Y=7388962$ $X=4832333$, $Y=7388978$ $X=4832340$, $Y=7389056$ $X=4832364$, $Y=7389093$ $X=4832365$, $Y=7389094$ $X=4832396$,

Y=7389076 X=4832432, Y=7389055 X=4832494, Y=7389069 X=4832552, Y=7389072
X=4832565, Y=7389097 X=4832596, Y=7389114 X=4832618, Y=7389116 X=4832621,
Y=7389133 X=4832625, Y=7389147 X=4832628, Y=7389191 X=4832651, Y=7389207
X=4832673, Y=7389210 X=4832717, Y=7389218 X=4832735, Y=7389238 X=4832782,
Y=7389266 X=4832820, Y=7389290 X=4832838, Y=7389298 X=4832842, Y=7389304
X=4832790, Y=7389293 X=4832723, Y=7389295 X=4832675, Y=7389311 X=4832625,
Y=7389304 X=4832568, Y=7389296 X=4832519, Y=7389277 X=4832480, Y=7389259
X=4832432, Y=7389243 X=4832402, Y=7389248 X=4832375, Y=7389267 X=4832342,
Y=7389279 X=4832333, Y=7389282 X=4832314, Y=7389251 X=4832297, Y=7389233
X=4832280, Y=7389214 X=4832255, Y=7389207 X=4832224, Y=7389218 X=4832202,
Y=7389244 X=4832173, Y=7389253 X=4832143, Y=7389252 X=4832110, Y=7389230
X=4832065, Y=7389216 X=4832036, Y=7389191 X=4832034, Y=7389179 X=4832041,
Y=7389161 X=4832069, Y=7389145 X=4832075, Y=7389112 X=4832079, Y=7389101
X=4832067, Y=7389057 X=4832033, Y=7389053 X=4832030. Граница даље прати кат.
парц. бр. 4779, 4780, 4783, 4785, 4788, 4754, 4751, 4750/1, 4750/2, 4747, 4746/1, 4746/2,
4746/3, 4745/3, 5901 сече у тачкама са координатама: Y=7389935 X=4831650,
Y=7389934 X=4831647. Граница даље прати кат. парц. бр. 4763, 4764, 4766, 4767,
4772/1, 4776, 5195/1 сече у тачкама са координатама: Y=7390129 X=4831262,
Y=7390215 X=4831325, Y=7390260 X=4831361, Y=7390366 X=4831421, Y=7390399
X=4831439, Y=7390453 X=4831470, Y=7390541 X=4831519, Y=7390635 X=4831583,
Y=7390653 X=4831593, Y=7390656 X=4831595, Y=7390659 X=4831597. Граница даље
прати кат. парц. бр. 5195/3, 5195/2, 5280, 5195/1, 5270, 5198, 5197, 5195/1, 5182, 5191,
5182 коју прати једним делом, а онда је сече у тачкама са координатама: Y=7391461
X=4830909, Y=7391470 X=4830909, Y=7391504 X=4830907, Y=7391528 X=4830901,
Y=7391560 X=4830878, Y=7391590 X=4830850, Y=7391602 X=4830836, Y=7391612
X=4830826, Y=7391633 X=4830811, Y=7391669 X=4830797, Y=7391699 X=4830788,
Y=7391707 X=4830781, Y=7391714 X=4830775, Y=7391723 X=4830756, Y=7391723
X=4830753, Y=7391726 X=4830750, Y=7391747 X=4830729, Y=7391772 X=4830742,
Y=7391790 X=4830750, Y=7391811 X=4830746, Y=7391848 X=4830755, Y=7391894
X=4830754, Y=7391904 X=4830783, Y=7391833 X=4830793, Y=7391866 X=4830822,
Y=7391905 X=4830857, Y=7391931 X=4830879, Y=7392025 X=4830885, Y=7392118
X=4830893, Y=7392231 X=4830895, Y=7392279 X=4830899, Y=7392286 X=4830900,
Y=7392315 X=4830903, Y=7392316 X=4830901, Y=7392337 X=4830871, Y=7392370
X=4830883, Y=7392390 X=4830874, Y=7392419 X=4830871, Y=7392420 X=4830850,
Y=7392435 X=4830814, Y=7392520 X=4830727, Y=7392619 X=4830658, Y=7392754
X=4830604, Y=7392779 X=4830550, Y=7392786 X=4830536, Y=7392850 X=4830511,
Y=7392937 X=4830494, Y=7393006 X=4830482, Y=7393116 X=4830416, Y=7393165
X=4830407, Y=7393203 X=4830410, Y=7393374 X=4830476. Граница затим сече кат.
парц. број 5172 у тачкама са координатама: Y=7393374 X=4830476, Y=7393546
X=4830539, Y=7393561 X=4830546, Y=7393565 X=4830548, Y=7393577 X=4830542.
Граница у правцу југа, наставља да прати кат. парц. бр. 5172, 5175, 5182, 5183, 5185,
граница улази у КО Доброселица, пратећи кат. парц. бр. 5650/2, 5650/1, 5639, 5642,
5653/1, 5653/2, 5666, 5661/1, 4032, 4031, 4025, 4024, 4012, 4133 (Речица река) коју сече
у тачкама са координатама: Y=7394342 X=4829929, Y=7394350 X=4829939. Граница
даље прати кат. парц. бр. 3987, 3984 сече у тачкама са координатама: Y=7394394
X=4829974, Y=7394397 X=4829976. Граница у правцу југоистока прати кат. парц. бр.
3984, 3979/2, у кат. парц. број 3982 улази у облику правоугаоника и сече је у тачкама са
координатама: Y=7394504 X=4829923, Y=7394494 X=4829924, Y=7394502 X=4829982,
Y=7394522 X=4829975. Граница даље прати кат. парц. бр. 3979/2, 3975, 3597 и 3574
сече у тачкама са координатама: Y=7394549 X=4830810, Y=7394578 X=4830833,

Y=7394568 X=4830860, Y=7394533 X=4830963, Y=7394522 X=4830993, Y=7394496 X=4831095, Y=7394483 X=4831138, Y=7394431 X=4831208, Y=7394439 X=4831230, Y=7394437 X=4831248, Y=7394436 X=4831267, Y=7394435 X=4831288, Y=7394420 X=4831329, Y=7394427 X=4831424, Y=7394416 X=4831496, Y=7394351 X=4831537, Y=7394340 X=4831562, Y=7394321 X=4831633, Y=7394317 X=4831640, Y=7394290 X=4831697, Y=7394280 X=4831736. Граница наставља да прати северну границу кат. парц. број 3574, кат. парц. број 5907/1 сече у тачкама са координатама: Y=7394382 X=4831878, Y=7394386 X=4831880. Граница даље прати кат. парц. бр. 3448/1, 3447, 3446, 3445, 3444, 3443, 3444, 3445, 3446, 3447, 3448/1, 3448/2, 3448/4, 3450, 3451/2, 3451/1, 3452, 3606, 3610, 3609, 3611, 3612, 5884/1, 3671/6, 3671/5, 3703, 3284, 3707, 3708, 3709, 3706, 3705, 3706, 3729, 5884/1 сече у тачкама са координатама: Y=7395361 X=4831481, Y=7395359 X=4831480. Граница даље прати кат. парц. бр. 3615, 3604, 3618, 3604, 3965, 3971 сече у тачкама са координатама: Y=7394956 X=4830826, Y=7394955 X=4830826, Y=7394953 X=4830825. Граница даље прати кат. парц. бр. 3967, 5907/1 сече у тачкама са координатама: Y=7394935 X=4830813, Y=7394927 X=4830810. Граница даље прати кат. парц. бр. 3597, 3602, 3597, 5907/1 сече у тачкама са координатама: Y=7395000 X=4830608, Y=7395001 X=4830599. Граница даље прати кат. парц. бр. 3918, 3944 сече у тачкама са координатама: Y=7395100 X=4830574, Y=7395102 X=4830571. Граница даље прати кат. парц. број 5163 до најјужније тачке кат. парц. број 3861/1 и сече кат. парц. број 5163 у тачкама са координатама: Y=7395521 X=4830539, Y=7395489 X=4830485, Y=7395425 X=4830401, Y=7395315 X=4830358, Y=7395262 X=4830329, Y=7395240 X=4830237, Y=7395204 X=4830220, Y=7395201 X=4830153, Y=7395163 X=4830063, Y=7395140 X=4830034, Y=7395100 X=4829985, Y=7395049 X=4829932, Y=7395057 X=4829900, Y=7395087 X=4829801, Y=7395119 X=4829673, Y=7395149 X=4829592, Y=7395262 X=4829407, Y=7395275 X=4829385. Граница се поново враћа на границу кат. парц. број 5163, прелази у кат. парц. број 5724 и сече је у тачкама са координатама: Y=7395380 X=4828898, Y=7395591 X=4828711. Граница се враћа на границу кат. парц. број 5724 и прати кат. парц. бр. 5762, 5785, 5759, 5755/2, 5754/2, 5753/2, 5753/1. Граница локалитета долази до међе КО Доброселица и КО Драглица, улази у КО Драглица и даље прати кат. парц. бр. 1129, 1139, 1131, 1184/3, 1116, 1117, 1114, 4108 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7396493 X=4827817, Y=7396498 X=4827817. Граница даље прати кат. парц. бр. 1087, 1263, 1259, 1260, 1264, 1270/2, 2280 сече у тачкама са координатама: Y=7397508 X=4827582, Y=7397512 X=4827575. Граница даље прати кат. парц. број 2280 (Посрани поток) низводно до ушћа са Расничком реком, сече Расничку реку у тачкама са координатама: Y=7397312 X=4826737, Y=7397309 X=4826732. Граница улази КО Сеништа и прати кат. парц. бр. 467, 446, 455, 456, 462/1, 414, 418/2, 419, 422, 396, 399, 401, 369, 362, 367, 366, долази до границе Парка природе „Златибор” и прати је у правцу југозапада до међе КО Сениште у општини Нова Варош, КО Кратово у општини Прибој и КО Драглица у општини Нова Варош. Граница локалитета и даље прати границу Парка природе „Златибор”, пролазећи кроз општину Прибој, КО Кратово, КО Бања и КО Рача и долази до почетне тачке описа границе просторне јединице.

Целине и потцелине детаљне разраде планираног туристичког комплекса описане су у делу IV, глава „2. Правила уређења и грађења у обухвату детаљне разраде Просторног плана“, и приказане су на рефералним картама Просторног плана и Карти детаљне разраде (Лист 1-3).

1.5. Посебне намене подручја Просторног плана

Главне посебне намене подручја Просторног плана су заштита природе и културних добара у корелацији са уређењем простора за туризам и рекреацију, развој инфраструктуре и руралне економије. У обухвату Просторног плана се налази више посебних намена:

1. Заштићено подручје природних вредности од изузетног значаја (I категорије) – Парк природе „Златибор”;

2. Заштићена непокретна културна добра – спомен кућа Димитрија Туцовића у Гостиљу (од изузетног значаја), црква брвнара у Доњој Јабланици (од великог значаја) и др;

3. Део примарне туристичке дестинације Дрина-Тара-Златибор (са туристичким центром Златибор, туристичком инфраструктуром – скијалиште Торник, планирана панорамска гондола и други садржаји туристичке понуде) и кратка деоница будућег међународног друмског туристичког туринг правца (Е-761);

4. Делови сливова изворишта у Западноморавско-рзавском регионалном систему за снабдевање водом насеља – у регионалним подсистемима „Западна Морава” (акумулација „Врутци” и „Рибничко језеро”), „Рзав” и „Увац”;

5. Подручја инфраструктурних коридора – саобраћајне инфраструктуре (планираног аутопута Е-761, Београд-Сарајево, деоница Пожега-Ужице-Котроман) и енергетске инфраструктуре (постојећи и планирани далеководи 400, 220 и 110 кВ, постојећи и планирани разводни гасовод Златибор-Прибој-Нова Варош).

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

2.1. Просторни планови

2.1.1. Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10)

Законом о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године у области заштите и одрживог коришћења природног наслеђа предвиђено је да ће се дефинисати статус, просторни обухват и режими заштите подручја природног наслеђа у Западној Србији, у које је сврстано и природно наслеђе Златибора.

У склопу туристичког кластера „Средишна и Западна Србија” предвиђен је развој примарне туристичке дестинације са знатним учешћем целогодишње понуде Дрина-Тара-Златибор и међународним друмским туристичким туринг правцем на планираном аутопуту Е-761 Појате – Крушевац – Краљево – Чачак – Пожега – Ужице – Котроман (граница са Републиком Српском).

Западноморавско-рзавско регионални систем за снабдевање водом насеља обухвата делове подсистемима „Рзав”, „Западна Морава” (акумулација „Врутци”) и „Увац, Лим и Дрина” (Чајетина/Златибор – изворишта у сливу Црног Рзава) на подручју Просторног плана. У функционалном и управљачком погледу Златибор је део Западноморавског речног система коришћења, уређења и заштите вода и речног система Дрине са Лимом.

2.1.2. Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана Златиборског и Моравичког управног округа („Службени гласник РС”, број 1/13)

Регионалним просторним планом Златиборског и Моравичког управног округа (у даљем тексту: РПП ЗМО) иницирана је заштита идентификованих просторних целина, као што је и Парк природе „Златибор”.

У РПП ЗМО диференцирана су четири туристичка рејона, међу којима и Златибор са Златарско-Пештерским (Сјеничким) рејоном. Предвиђено је да се главна туристичка понуда рејона развија у Ужицу и општинским центрима (Чајетина), уз интеграцију са бројним туристичким ресурсима и природним и културним вредностима у непосредном окружењу и то: етно селима (Мачкат, Сирогојно, Љубиш, и др.), туристичким комплексима Златибора са Краљевим водама, Рибницом са Торничким скијалиштем (1496 м.н.м., националног значаја) и Водицама, и др.

У склопу регионалног подсистем Уваца, Лима и Дрине за снабдевање становништва водом, за водоводни субсистем Чајетина/Златибор предвиђено је проширење изворишта сливу Црног Рзава у случају пораста потрошње на платоу Златибора. У склопу речног система коришћења, уређења и заштите вода Дрине са Лимом предвиђена је реализације посторојења за пречишћавање отпадних вода за Чајетину/Златибор.

Предвиђена је изградња 400 kV далековода и то: двоструког ДВ 400 kV од планиране ТС 400/x kV „Бајина Башта“ (реконструисане постојеће ТС 220/35 kV „Бајина Башта“) до Пљевља (Република Црна Гора) са увођењем у планирану РХЕ „Бистрица“. Предвиђено је продужење разводног гасовода од Златибора, поред планине Торник, за Прибој и Нову Варош и деонице за Пријепоље и Сјеницу.

2.1.4. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Увац” („Службени гласник РС”, број 83/10)

Просторним планом подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Увац” обухваћен је део територије подручја Просторног плана у КО Негбина и Сеништа у општини Нова Варош.

На обухваћеним деловима територије две катастарске општине предиджено је подручје за заштиту Парк природе „Златибор” за које су утврђене зоне са режимима II и III степена заштите на површини од 1310 ха (табела 9, реферална карта 1).

На обухваћеним деловима територије две катастарске општине налази се сливно подручје – шира зона заштите акумулација у подсистему Увац у склопу Западноморавско-рзавског регионалног система за снабдевање водом.

2.1.3. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене слива акумулације „Врутци” („Службени гласник РС”, број 91/2018)

Просторним планом подручја посебне намене Специјалног слива акумулације „Врутци” обухваћен је део територије подручја Просторног плана у КО Шљивовица у општини Чајетина, изван граница парка природе.

На обухваћеном делу територије катастарске општине Шљивовица налази се сливно подручје – зона II (насеље Пантелићи и Делића брдо) и зона III (западни део КО Шљивовица) заштите акумулације „Врутци” у склопу Западноморавско-рзавског регионалног система за снабдевање водом.

2.1.5. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја изворишта водоснабдевања Регионалног подсистема „Рзав” („Службени гласник РС”, број 131/2004)

Просторним планом подручја изворишта водоснабдевања Регионалног подсистема „Рзав” обухваћен је део територије подручја Просторног плана – целе КО Љубиш, Дренова и Бела Река, и делови КО Чајетина, Алин Поток, Гостиље, Драглица у општини Чајетина и део КО Негбина у општини Нова Варош.

На обухваћеном делу територије подручја Просторног плана налази се сливно подручје – зона III заштите подсистема Рзав у склопу Западноморавско-рзавског регионалног система за снабдевање водом.

2.1.6. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара” („Службени гласник РС”, бр. 100/10)

Просторним планом подручја посебне намене Националног парка „Тара” обухваћен је део територије подручја Просторног плана у КО Мокра Гора у граду Ужицу и КО Семегњево у општини Чајетина.

На обухваћеним деловима територије две катастарске општине предиджено је подручје за заштиту Парк природе „Златибор” за које су утврђене зоне са режимима сва три степена заштите на површини од 6917 ха (табела 9).

У селу Семегњево предиджен је развој мањег туристичког центра и туристичког пута ка туристичком центру Златибор.

2.1.5. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода интерконекција 2x400 kV Република Србија (Бајина Башта)-граница Црне Горе-граница Босне и Херцеговине („Службени гласник РС”, бр. 104/17)

У Просторном плану подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода интерконекција 2x400 kV Република Србија (Бајина Башта)-граница Црне Горе-граница Босне и Херцеговине обухваћени су делови територије Просторног плана у КО Мокра Гора у граду Ужице и КО Јабланица у општини Чајетина. Положај деонице коридора на територији КО Јабланица прелази преко зоне са режимом заштите II степена.

2.1.6. Просторни планови подручја посебне намене у изради

У току је израда Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор ауто-пута Е-761, деоница Пожега-Ужице-граница са Босном и Херцеговином (обављен рани јавни увид септембра 2018, у даљем тексту: ППППН Е-761).

У ППППН Е-761 биће обухваћени делови територије Просторног плана у КО Мокра Гора у граду Ужице и КО Бранешци, Шљивовица и Семегњево у општини Чајетина. Положај коридора на територији КО Семегњево захтева преиспитивање ради усклађивања са режимима заштите парка природе.

2.2. Остали релевантни развојни документи

Стратегијом развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године („Службени гласник РС”, број 98/16) висок приоритет дат је развоју туристичких производа: планине и језера, и здравствени туризам. У склопу туристичких дестинација издвојена је Туристичка регија Западна Србија у којој је Златибор једна од кључних вредности, а Чајетина, Ужице и Нова Варош су међу половима развоја.

Пословним (мастер) планом туристичке дестинације Златибор-Златар (2007, <http://mtt.gov.rs/sektori/sektor-za-turizam/master-planovi/?script=lat>) идентификовани су кључни туристички производи, међу којима: планине и језера, посебна интересовања, рурални туризам, здравствени туризам, пословни туризам и др. Издвојена су четири сектора, међу којима су у обухвату овог просторног плана: Туристички центар Златибор са Торником и северним делом Чиготе, и Рурална зона са Чиготом и североисточним делом Муртенице. У склопу ова два сектора, према туристичким производима диференцирано је седам реона, и то: (1) Туристички центри Златибор, Чигота и Торник; (2) Водице, Торник, Борова Глава; (3) Јабланица, Лиска; (4) Рудине, Алин Поток, Сирогојно, Чигота; (5) Гостиље, Чигота; и (6) Љубиш, Муртеница.

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1. Посебне намене подручја

3.1.1. Заштита природе, природних вредности и предела

Од природних добара која сходно одредбама Закона о заштити природе („Службени гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16) имају својство заштићеног подручја, подручје просторног плана обухвата у целости Парк природе „Златибор” који је 2017. године уредбом Владе проглашен као природно добро од изузетног значаја на основу Закона о заштити природе на површини 41.923,26 ha („Службени гласник РС”, број 91/17), од чега је 46,7% у јавној, првенствено државној својини. Управљање заштићеним подручјем поверено је Јавном предузећу „Србијашуме”, Београд. Парк природе „Златибор” простире се на територији града Ужица (део КО Мокра Гора), општине Чајетина (КО Стубло у целости и делови КО Алин поток, Бранешци, Гостиље, Доброселица, Дренова, Јабланица, Љубиш, Семегњево, Чајетина и Шљивиовица), општине Нова Варош (делови КО Бела река, Драглица, Негбина и Сеништа) и општине Прибој (делови КО Бања, Кратово и Рача).

На заштићеном подручју уредбом о заштити установљен је тростепени режим заштите.

Режим заштите I степена, укупне површине 1.968,89 ha, односно 4,69 % подручја парка природе, обухвата следеће просторне јединице и локалитете:

1) „Виогор”, површине 249,94 ha, општина Чајетина (КО Семегњево) и град Ужице (КО Мокра Гора);

2) „Црни Рзав”, површине 374,96 ha, општина Чајетина (КО Јабланица и Бранешци);

3) „Клисура Увца”, укупне површине 1.121,10 ha, са три локалитета: локалитет „За” површине 129,01 ha, локалитет „3б” површине 75,49 ha и локалитет „3в” површине 916,59 ha, општина Чајетина (КО Јабланица, Доброселица и Стубло) и општина Прибој (КО Рача и Кратово);

4) „Клисура Гриже”, површине 222,83 ha, општина Чајетина (КО Стубло и Доброселица).

Режим заштите II степена, укупне површине 19.255,59 ha, односно 45,93% подручја парка природе, обухвата следеће просторне јединице:

1) „Семегњевска гора-Црни Рзав-Чавловац”, површине 5.858,89 ha, општина Чајетина (КО Семегњево, Јабланица и Бранешци) и град Ужице (КО Мокра Гора);

2) „Бијеле воде”, површине 523,74 h, општина Чајетина (КО Шљивиовица и Бранешци);

3) „Рибничко језеро”, површине 283,42 ha, општина Чајетина (КО Јабланица и Чајетина);

4) „Равни Торник”, површине 293,74 ha, општина Чајетина (КО Доброселица);

5) „Чигота”, површине 3.910,35 ha, општина Чајетина (КО Доброселица, Алин поток, Гостиље, Љубиш и Чајетина) и општина Нова Варош (КО Драглица);

6) „Клисура Катуннице”, површине 220,35 ha, општина Чајетина (КО Дренова и Гостиље);

7) „Муртеница”, површине 2.466,08 ha, општина Чајетина (КО Љубиш) и Нова Варош (КО Негбина, Драглица и Бела Река);

8) „Подручје око клисуре Увца”, површине 5.688,72 ha, општина Чајетина (КО Јабланица, Стубло и Доброселица), општина Нова Варош (КО Драглица и Сеништа) и општина Прибој (КО Кратово, Рача и Бања).

Режим заштите III степена, укупне површине 20.698,78 ha, односно 49,38% подручја Парка природе обухвата преостали део заштићеног подручја који није обухваћен режимом заштите I и II степена.

Подручје Просторног плана, односно Парка природе „Златибор” обухвата следећа еколошки значајна подручја (ЕЗП) установљена Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10): Emerald подручје (под именом Златибор, RS034), међународно значајно подручје за биљке – IPA / *Important Plant Area* (Златибор) и одабрано подручје за дневне лептире – PBA / *Prime Butterfly Area* (Златибор, 30). Такође, Парк природе представља и подручје од изузетног, националног значаја за птице, са ознаком IBAnc-68.

Места, појаве и делови подручја са посебним природним вредностима у односу на разноврсност и богатство популација значајних врста биљака и животиња, њихових заједница и станишта, укључујући и шумске састојине (пре свега аутохтоне шуме црног и белог бора – као потенцијална приоритетна Натура 2000 станишта) и ретке врсте дрвећа (муника, кокочика и др.), као и у односу на посебно вредне елементе геонаслеђа и предела обухваћени су просторним јединицама са режимом заштите I и II степена (планинска узвишења – Чигота, Муртеница, Торник, Вијогор, Чавловац, Семњегњевска гора, Груда, клисурасте и кањонске долине – Увца, Црног Рзава, Доброселичке реке, Гриже, Крваваца, Скакаваца, Катушнице, тресаве, водотоци и водоакumulације – Бијеле воде, Рибничко језеро, врело и водоток Гостиљске реке).

На подручју су као респективна природна вредност евидентирани и бројни објекти геонаслеђа (геолошких, геоморфолошких, спелеолошких и хидролошких вредности). Евидентирано је десетак геолошких појава значајних у петролошком и стратиграфском погледу. У кречњачким стенама, под дејством крашких и флувио-крашких процеса изграђени су различити елементи површинске и подземне крашке морфологије (суве долине, мање увале и вртаче, пре свега на северозападној и западној страни Муртенице, затим три прерасти међу којима је најпознатија и највећа прераст у Доброселици, звана Шупљица или Точковића пећина, већи број пећина и јама – Ршумова, Раковичке пећине, пећина Грлић, Чикина пећина и Мумлавска јама, Говећа пећина, јама на Шеварици). Од карстних извора највећи су Гостиљско врело које је у краткој долини створило моћне наслаге бигра и велики водопад на ушћу у Катушницу. Такође, атрактивни су и водопад Скакавац у Семегњеви и водопад на једној притоци речице Друганцице у селу Пањак. Међу клисурасто-кањонским долинама, које нису изграђене у кречњацима већ у стенама перидотитског комплекса, најизразитије су меандарски извијугана долина Увца, затим клисуре потока Грижа (Доброселица) и Крвавац (Јабланица), десних притока Увца, клисура Црног Рзава и потока Скакавац у Семегњеви. Инструктивне примере геоморфолошког наслеђа представљају и рељефно добро изражени делови златиборског флувио-денудационог пинеплена надморске висине око 1000 m.

На подручју је регистрован већи број биљака и животиња са статусом строго заштићених и заштићених дивљих врста утврђених Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016), на основу Закона о заштити природе. Строго заштићено је 34 биљака а 112 таксона је заштићено, орнитофауна броји 127 строго заштићених и 27 заштићених врста птица, а 80 врста је у категорији СПЕС 1-4, херпетофауна има 13 строго заштићених (7 врста водоземаца и 6 врста гмизаваца) и 4 заштићене врсте, сисари имају 12 строго заштићених и 19

заштићених врста. На листи Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС”, бр. 31/05, 45/05-исправка, 22/07, 38/08, 9/10 и 69/11) налази се 47 врста биљака и по десетак врста гљива и животиња. На листи Конвенције о међународној трговини угроженим врстама дивље фауне и флоре – CITES је 29 врста биљака и неколико врста сисара (видра, дивља мачка).

Значајна и карактеристична обележја (традиционалног) златиборског типа предела, чије очување је један од циљева успостављања и управљања парком природе су пашњачке заравни благих контура на подлози тамнозелених, понегде скоро црних серпентинита и перидотита, између којих кривудају плитке долине водотока речне мреже Црног Рзава, усамљена стабла или чуперци борових шума и камено-дрвене зграде, покривене шиндром намењене становању, држању ствари и стоке. Изван централне и претежне зоне таквих предеоних елемената, на подручју се идентификује и други, равноправни тип предела које се може означити као старовлашки, са модификацијама структуре пејсажа у погледу рељефа, где преовлађују дубоко усечене, клисурасто-кањонске долине у перидотитима и кречњацима, са већим речним токовима, негде и слаповима и водопадима, затим истакнути планински врхови и карстификоване богињаве заравни, са шареноликом шумском и жбунастом вегетацијом у којој има и стабала хрasta китањака и црног и белог бора, али и тамних четинара представљених смрчом и јелом, при чему су традиционалне куће местимично покривене каменим шкриљавим плочама.

3.1.2. Заштита непокретних културних добара

На подручју Просторног плана, сходно Закону о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон), статус заштићеног непокретног културног добра има пет (5) НКД, и то: једно од изузетног значаја (спомен кућа Димтирја Туцовића у Гостиљу), једно од великог значаја (црква брвнара у Доњој Јабланици) и три споменика културе (Манастирски комплекс Увац у КО Стубло, Црква брвнара у КО Доброселица и вила Председништва Владе на Палисаду, туристички центар Златибор).

На основу акта о условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту, који је издао Завод за заштиту споменика културе Краљево и на основу документације просторних планова јединица локалне самоуправе, осим наведених заштићених односно утврђених непокретних културних добара на подручју Просторног плана налазе се 32 евидентирана културна добра (археолошки локалитети, објекти народног, сакралног и другог градитељства и знаменита места).

Према Заводу за заштиту споменика културе Краљево, подручје Просторног плана није било предмет систематског рекогносцирања културног наслеђа, а већина приказаних података је из старе стручне документације. Из тих разлога, ближе локације евидентираних локалитета (осим на нивоу катастарских општина и само за мањи део локалитета на нивоу топонима и објеката на терену, као што су сеоска гробља, црква, остаци шанца и сл.) не могу се за сада одредити и картирати. На подручју се налазе различита спомен обележја посвећена историјским догађајима и знаменитим личностима или други објекти који нису за сада евидентирани као потенцијална културна добра.

3.1.3. Воде и водно земљиште

Подручје Просторног плана припада водном подручју Сава, водној јединици број 42 – Западна Морава – Чачак и водном подручју Морава, водној јединици број 10 – Дрина – Лозница, према Правилнику о одређивању водних јединица и њихових граница („Службени гласник РС”, број 8/2018). Најзначајније воде су река Дрина и Увац, ван подручја Просторног плана, и река Црни Рзав на подручју Просторног плана, као водотоци I реда према Одлуци о утврђивању пописа вода I реда („Службени гласник РС”, број 83/2010).

Западноморавско-рзавско регионални систем за снабдевање водом насеља обухвата делове подсистемима „Рзав”, „Западна Морава” (акумулација „Врутци”) и „Увац, Лим и Дрина” (Чајетина/Златибор – изворишта у сливу Црног Рзава) на подручју Просторног плана. У функционалном и управљачком погледу Златибор је део Западноморавског речног система коришћења, уређења и заштите вода и речног система Дрине са Лимом.

Риболовне воде у обухвату Просторног плана највећим делом, у границама парка природе, припадају Рибарском подручју „Златибор” чији је корисник сходно Закону о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС”, број 128/14) ЈП „Србијашуме” као управљач заштићеног подручја. Најзначајнија риболовна вода је Рибничко језеро.

3.1.4. Туризам и рекреација

Златибор је у 2018. години прославио 125 година туризма. Почетком туристичког развоја сматра се 1893. година када је краљ Александар Обреновић посетио извор Кулашевац, који је у његову част назван Краљева вода. По овом извору названо је и првобитно насеље, које је после Другог светског рата преименовано у Партизанске Воде, да би касније добило име Златибор. Златибор се најпре афирмисао као прва ваздушна бања у Србији (са функцијом клима-терапијског лечења) и спортско-рекреативни центар, а касније и као дечији, омладински, конгресни и транзитни туристички центар.

Посебне природне ресурсе и вредности за туризам представљају планинска узвишења Торник (1496 m н.в.), Чигота и Муртеница, Лиска и др., реке Увац са кањоном, Црни Рзав са клисуром, Јабланица, Катушница, Сушица, Љубишница и друге, Рибничко језеро и др., као и бројна природна добра Парка природе. Културна добра као туристички мотиви обухватају претежно сакралне, споменичке и етно објекте, уз нематеријална културна добра у виду старих заната и фолклора. Дестинација има доста повољан географско-саобраћајни положај на државном путу IБ реда, уз близину Барске пруге Е-79, планираног аутопута Е-761 према БиХ и планираног аутопута у коридору XI према Црној Гори.

Просторни развој ове дестинације покренут је интензивније од 1965. године, на иницијативу локалне заједнице, уз подршку ужичког политичког кадра у државној власти. Имиц ваздушне бање подржавала је посебно Специјална болница (до 2007. Институт за штитасту жлезду и метаболизам, као најафирмисананија у својој медицинској области). Но, како је била социјална установа (цене је одређивао СИЗ здравства), болница је због услова на тржишту запала 80-тих година у материјалне потешкоће, те је издвојен посебан комерцијални здравствено-рекреативан програм „Чигота” за претежно здраве посетиоце, који убрзо постаје заштитни знак Златибора.

Туристичка понуда

Досадашња туристичка понуда Златибора заснивала се на стационарном, одморишно-рекреативном туризму, са доминацијом одморишног туризма, уз значајно учешће здравствено-рекреативног, спортско-рекреативног, руралног и пословног (углавном конгресног) туризма, претежно у летњој сезони. Поред развијеног стационарног туризма, Златибор се услед комплексности туристичке понуде и свог саобраћајно-географског положаја развија и као излетничка и транзитна туристичка дестинација. Из самог туристичког центра се организују излети ка околним туристичким атракцијама, тако да су развијена и секундарна излетничка кретања унутра ширег ареала ове дестинације. Оваква понуда углавном задовољава домаћу тражњу, иако би њено обогаћивање привукло више гостију (посебно млађих генерација на активнијим програмима забаве, авантуризма, едукације и др.). Апсолутни број и удео иностраних туриста се повећава, али и за ову врсту туриста би требало континуирано унапређивати понуду. За транзитни туризам (посебно на релацији Србија-Црногорско приморје) карактеристично је да губи значај, с обзиром да су туристичка кретања према Грчкој постала интензивнија, али са друге стране Златибор је постао незаобилазан пункт за иностране госте који путују ка јужном Јадрану.

Туристичка понуда на подручју Просторног плана обухвата презентацију заштићених непокретних културних добара (родне куће Димитрија Туцовића у Гостиљу, црква брвнара у Јабланици и Доброселици, виле Председништва Владе на Палисаду), као и евидентираних добара у Чајетини, Шљивовици, Семегњеви, Јабланици, Гостиљу, Љубишу, Драглици и др. На Златибору постоје следеће многобројне манифестације током читаве године, а најпосећеније и са дугом традицијом су: Дочек нове Године, Златиборско културно лето (концерти, представе и сл.), Дочек српске Нове Године, Сајам сувомеснатих производа или популарна „Пршутјада” (ван подручја Плана), Сабор ловаца Србије и Златиборска хајка на вукове, Шљивовачки сајам домаће ракије, Сеоски вишебој у Јабланици, Традиционални Сабор трубача и смотра народног стваралаштва, Сабор изворне народне песме „Без извора нема воде..”, Летњи улични ерски кабаре, Ликовна колонија „Трнава” и многе друге.

Туристичку понуду чине и ловишта „Торник - Чавловац” и „Шарган” (део) којим газдују ЈП „Србијашуме” и „Златибор” којим управља Ловачки савез Србије преко Ловачког удружења „Златибор” у Чајетини. У понуди учествује и спортски риболов на риболовним водама језера и река, којим газдује Риболовачко удружење „Рзав”.

Физички садржаји туристичке понуде на подручју Просторног плана најразвијенији су у Туристичком центру Златибор (Краљева Вода), а затим у викенд насељима (Рибница, Водице, Борова Глава, Смиљански Закоси, Царево Поље, Шаиновци, Гајеви, Валенски Гај) и у селима (домаћинске и викенд куће у Гостиљу, Шљивовици, Рудинама, Доброселици, Мушветама, Љубишу и др.). Викенд насеља су већином грађена бесправно, села су углавном добро саобраћајно повезана, а сва насеља су недовољно опремљена јавним службама и сервисима. Од понуде у простору, најразвијеније је скијалиште „Торник” којим газдује ЈП „Скијалишта Србије”.

У ближој и нешто даљој околини подручја Просторног плана, излетничку и транзитну туристичку понуду чине: у оквиру општине Чајетина - Музеј народног градитељства у Сирогојну са етно-занатским производима и Стопића пећина, уређени водопад у Гостиљу са базеном, Стопића пећина, купалишта у Љубишу, Семегњеви, Голову и друго. Ван општине Чајетина - град Ужице, Парк природе Шарган - Мокра гора са Мећавником-Дрвенградом, скијалиштем „Ивер” и Шарганском осмицом, етно насеља Кремна, Врутци и др., планина Златар, Национални парк Тара, Прибојска Бања

са манастиром Св. Николе, језера Врутци, Радоињско, Златарско, Потпећко и Сјеничко и др.

Туристичку понуду координира и промовише Туристичка организација „Златибор” са седиштем у центру Златибор. Од туристичких агенција, на Златибору функционишу "Zlatibor tours", "Trendy Travel" и "Navigator Zlatibor".

Туристички промет

Најбољи резултати туристичког промета на Златибору у бившој Југославији остварени су 1981. године са 123.000 долазака и 644.000 ноћења. Ови резултати надмашени су у броју тек 2015. године (148.372 доласка), а у броју ноћења тек 2016. (651.798 ноћења).

Према последњим расположивим подацима за 2017. годину, на Златибору су остварени следећи резултати регистрованог туристичког промета:

- доласци туриста - укупно 195.172 (6,30% од долазака у Србији); од тога 148.448 домаћих (76,06%, односно 9,34% од домаћих долазака у Србији) и 46.724 страних (23,94%, односно 3,12% од страних долазака у Србији); у оквиру региона Шумадија - Западна Србија, Златибор учествује са 17,97% долазака туриста, односно 17,78% домаћих и 18,60% страних; учешће домаћих туриста варира уз блажи пораст, а учешће иностраних туриста је у значајнијем порасту;

- ноћења туриста - укупно 713.607 (8,57% од ноћења у Србији); од тога 581.419 домаћих (81,48%, односно 11,29% од домаћих ноћења у Србији) и 132.188 страних (18,52%, односно 4,16% од страних ноћења у Србији); просечан број ноћења - 3,9 домаћих и 3,0 страних гостију; у оквиру региона Шумадија - Западна Србија, Златибор учествује са 19,47% ноћења туриста, односно 19,34% домаћих и 20,07% страних; у односу на ноћења у свим планинским местима Србије, Златибор учествује са 34,33%, односно 33,09% домаћих и 41,13% страних; учешће домаћих ноћења варира уз блажи пораст, а учешће иностраних ноћења је у значајнијем порасту.

Ови подаци представљају званично регистрован туристички промет, док је укупан промет, према проценама Туристичке организације Златибор, знатно већи.

Туристички смештај

Број регистрованих туристичких лежаја на Златибору 2017. године био је 6.030, односно 5,69% од регистрованих лежаја у Србији и 26,68% од регистрованих лежаја у свим планинским местима Србије. Туристички смештај заступљен је у хотелима, апартманским насељима, одмаралиштима, вилама, пансионима, викенд кућама, адаптираним сеоским кућама и др.

С обзиром на то да је број регистрованих туристичких лежаја знатно мањи од стварног броја лежаја који се издају (посебно комплементарног смештаја), регистровани туристички промет у броју долазака и ноћења је такође знатно мањи од стварног.

Стварни постојећи број лежаја на Златибору може се проценити на око 30.000, од тога око 7.000 основних и око 23.000 комплементарних. Процена просечне годишње попуњености смештајних капацитета била је око 55% код основних и око 17% код комплементарних. У складу са проценом броја лежаја, може се проценити реалан годишњи туристички промет и то: у броју долазака на око 350.000 и у броју ноћења на око 1.300.000.

На Златибору је подигнуто 11 хотела - „Палисад” (са три категорије објеката), „Торник”, „Зеленкада”, „Олимп”, „Златибор-Мона”, „Монс”, „Институт/Специјална болница”, „Президент”, Хотел-клуб „Сателит”, „Ирис”, „Дунав” и „Новаков двор”, 3 мотела, апартманска насеља „Краљеви конаци”, више вила, одмаралишта и коначишта

са угоститељским објектима (пансионима), уз бројне викенд куће у центру и на дисперзованим локацијама, од којих се већина издаје, као и адаптиране и нове сеоске и викенд куће у околним селима Гостиље, Шљивовица, Рудине, Мушвете, Доброселица, Љубиш, Семегњево, Јабланица, Бранешци, Алин Поток (на подручју Просторног плана), Мачкат, Крива Река, Рожанство, Сирогојно и др. (ван подручја Просторног плана).

Четири хотела („Палисад”, „Вис”, „Зеленкада” и „Олимп”) са 671 лежајем су у стандарду 4*, шест хотела („Палисад”, „Златибор-Мона”, „Институт/Специјална болница”, „Президент”, Хотел-клуб „Сателит”, „Ловац”) са 1.042 лежаја су у стандарду 3*, а три хотела („Палисад”, „Дунав” и „Новаков двор”) са 266 лежаја су у стандарду 2*.

Три мотела („Љубиш”, „Боем” и „Сирогојно” - ван подручја Просторног плана) садрже 84 лежаја. Апартаманска насеља „Краљеви конаци” и „Народна банка” садрже укупно 500 лежаја (од тога 350 у приватном власништву). Од 28 одмаралишта са укупно 1.583 лежаја, 25 припада радним организацијама и јавним установама, два су дечија одмаралишта и једно студентско одмаралиште.

Од око 5.000 категорисаних лежаја у приватном смештају, 4.600 је у оквиру центра Златибор (1.750 лежаја у објектима са 4*, 3.150 лежаја у објектима са 3* и 100 лежаја у објектима са 2*). У сеоском туризму, категорисано је у општини Чајетина око 400 лежаја, на подручју Просторног плана највише у насељима Гостиље, Рудине, Љубиш, Семегњево, Доброселица, Јабланица и Шљивовица.

Спортско-рекреативни садржаји

Од спортско-рекреативних садржаја на Златибору постоје:

- јавно алпско скијалиште „Торник” 1100-1495 m н.в. са три жичаре (6-сед „Торник” дужине 1.850 m капацитета 3.000 ск./h, ски-лифт „Крнево планиште” дужине 1.100 m капацитета 1.200 ск./h и ски-лифт „Бандера” дужине 850 m капацитета 1.200 ск./h), три ски-стазе и три ски-пута (црвена стаза „Чигота”, хомологована црвена стаза „Торник” и хомологована црна стаза „Змајевац”; плави ски-пут између полазних станица жичара „Бандера” и „Торник”, црвени „Рибнички ски-пут” и црни ски-пут између излазне станице жичаре „Крнево планиште” и полазне станице жичаре „Бандера”; укупна дужина ски-стаза и ски-путева је 8.000 m); у саставу скијалишта је техничка база, полигон ски-школе са беби-лифтом, инфо-центар, ГСС, амбуланта, ски-бифе и паркинг (уз полазиште жичаре „Торник”), Визитор центар (уз излазну станицу жичаре „Торник”) и тјубинг полигон са покретном траком (уз полазиште жичаре „Крнево планиште”). Скијалиште је опремљено системом за вештачко оснежавање свих ски-стаза, али без довољно ефеката у условима повишених зимских температура;

- спортско-рекреативни садржаји у оквиру Културно-спортског центра Златибор: језеро у центру, отворени олимпијски базен, спортска хала, два отворена терена за фудбал, терени за мале спортове, као и мало скијалиште „Обудовица” са једним ски-лифтом и ски-стазом; тениски терени „Језеро”, трим стаза „Караула”, нордијска ски стаза и др.; спортска хала у Чајетини;

- већина спорско-рекреативних садржаја је у саставу хотела и неких других смештајних објеката, највећим делом у центру Златибор (затворен 25-метарски базен, fitness сала и wellness програм у „Институту/Специјалној болници”; wellness програм, мали затворени базен, хидромасажа, сауна и теретана у хотелу „Златибор-Мона”; отворени олимпијски базен, отворени дечији базен, спра центар и билијар клуб у хотелу „Олимп”; затворени базен, цакузи, сауна и теретана у Хотел-клубу „Сателит”; спортска хала „Златибор” за све мале спортове на 1.500 m² са могућих 2.500 седишта, fitness центром и теретаном у оквиру комплекса „Краљеве воде”; спортски центар за мали

фудбал, кошарку, одбојку и тенис у студентском одмаралишту „Ратко Митровић“;) и мањим делом у окружењу (центар за рекреацију радника - терени за фудбал, кошарку, одбојку, тенис и боћање, сала за стони тенис, теретана и ски-лифт у хотелу „Ловац“, Водице; два мала отворена базена, џакузи и сауна у Националној кући „Simex“, Љубиш; базен уз вилу „Романтика“ и базен у Гостиљу);

- остали спортско-рекреативни садржаји понуде у окружењу центра Златибор: јахачки полигони Фарма „Златибор“ и Ранч „Зова“, параглајдинг полигони на Торнику и Чиготи, купалишта на малим језерима, излетничке, бицикличке и планинарске стазе и др.; за нордијско скијање уређене су три стазе и стрелиште за бијатлон; за параглајдинг су уређени полигони „Чукер“ на Чиготи, „Градина“ на Торнику и на фарми „Крива Брега“; за картинг је изграђена стаза дужине 350 m; на подручју и ван подручја Просторног плана уређене су следеће стазе: стазе за планинске бицикле у дужини од 160 km, „Озонске стазе Златибора“ за излете (кружна стаза, стазе здравља на Чиготи, „Авантура Мокра гора“, „Златиборске богазе“ и „Сирогојно“ укупне дужине од 98 km), стазе за трим рекреацију, јахање и шетњу (пешачка стаза „Споменик“ и др.); од излетишта и купалишта уређени су: Јокино врело - излетиште на путу према Мокрој гори са малим језером за спортски риболов и уређеним купалиштем (са рестораном и бунгаловима); купалиште уз апарманско насеље „Златиборска језера“ на путу ка Семегњеви (са 3 апартмана и рестораном); купалиште „Код комше“ на путу ка Семегњеви, купалиште у Мушветама и др.;

- у општини Чајетина постоју 17 спортских друштава и клубова, међу којима Кошаркашки клуб „Златибор“ и Смучарски клуб „Златибор“; на Златибору су активне две школе кошарке (А. Николића и Пецарског).

Јавни садржаји у функцији туризма

Садржаји јавних служби и сервиса од значаја за туризам заступљени су у Златибору и Чајетини са солидним функцијама кад се ради о здравству, угоститељству и трговини. Садржаји културе, едукације, администрације, развијени су у Чајетини, али су у насељу Златибор ове функције знатно мање заступљене упркос изузетном високом нивоу развоја туризма. Услед неадекватног уређења насеља Златибор, превеликих коефицијената изграђености и заузетости грађевинског простора, као и високе спратности објеката дошло је до угрожавања концепта развоја туризма (са бројним последицама: трајно губљење јавних површина, проблеми у саобраћају и паркирању, недостатак простора за спорт, забаву и дечије садржаје, лимитираност реализације јавних сервиса и др.). У осталим насељима на подручју Просторног плана све јавне службе и сервиси заостају у односу на потребе развоја туризма и локалног становништва.

Јавна туристичка инфраструктура релативно је развијена, претежно у ски-центру „Торник“, а у центру Златибор и нарочито у осталим насељима заостаје. Саобраћајна инфраструктура је недовољно изграђена и недовољног квалитета за потребе туристичких кретања на подручју Просторног плана. Водна инфраструктура не задовољава потребе за коришћењем вода у туризму. Електроенергетска инфраструктура не покрива потребе туризма, посебно у сеоским насељима, што важи и за телекомуникациону инфраструктуру.

3.2. Друге намене на подручју Просторног плана

3.2.1. Природни ресурси

3.2.1.1. Пољопривредно земљиште

Обухватајући 40,9 % од укупних површина, земљишта намењена пољопривреди (око 22.244 ha трајних травњака и 4565 ha под интензивним културама) чине један од кључних елемената уникатних природних и предеоних вредности подручја Просторног плана и Парка природе „Златибор”, са пространим пашњацима и ливадама на благо заталасаној висоравни. Земљишта која се интензивно користе (њиве, вртови и воћњаци), скромно су заступљена (око 7% од укупних, односно 17 % од пољопривредних површина) и углавном лоцирана у долинама водотока, на теренима са благим нагибима и дубљим педолошким слојем.

Под утицајем процеса деаграризације становништва, праћених депопулацијом малих села, сенилизацијом пољопривредног становништва, напуштањем традиционалног пашњачког сточарења и непланском изградњом објеката за одмор и рекреацију, последних деценија забележена је тенденција сукцесивног смањивања површина и производно-економског потенцијала пољопривредних земљишта, посебно ливадско-пашњачких екосистема, који су данас у знатној мери захваћени природном сукцесијом жбуња, корова и друге вегетације ниске еколошке и економске вредности.

За разлику од пашњака који се већим делом налазе у државној својини, готово сва обрадива земљишта (оранице, воћњаци и ливаде) су у приватном власништву тзв. домаћинстава са пољопривредним газдинством, од којих је добар део настањен изван подручја Просторног плана. На основу Пописа 2002. године може се проценити да око 90% ових домаћинстава користи мање од 3 ha обрадивог земљишта, већином има мешовите изворе прихода, лоше је технички опремљена и слабо тржишно оријентисана.

Сходно природним одликама преовлађујућих хумусно-силикатних земљишта, већином формираних на серпентинитској основи, и травне вегетације спонтано настале на првобитним шумским стаништима, пољопривреда Златибора почива на узгоју говеда и оваца. Традиционалну зимску крмну базу чини сенажа, а летњу – слободно пашарење, током ког животиње без ограничења користе зелену масу на целој површини пашњака. Пашњачко-ливадске површине се одликују великом разноврсношћу биљних асоцијација, које већином сачињавају биљке велике екосистемске, али ниске хранљиве вредности. У 7. и 8. кат. класу сврстано је око 90% од укупних површина пашњака и 70% ливада.

Око половине скромних заступљених ниско продуктивних ораница (само око 1% њива је у 3. и 4., 22% у 5. и 6., а 77% у 7. и 8. кат. класи) је запарложено. Највише обрађиваних ораница је намењено производњи крмног биља, углавном, луцерке и детелине. Од жита се најчешће сеје јечам и овас, такође, за исхрану стоке, а од поврћа – кромпир.

У воћарству је по броју стабала и површини под засадом најзаступљенија шљива, а затим следи јабука. Ове културе се већином екстензивно узгајају на површинама до 30 ари и дају мале и нередовне приносе. На окућницама се среће понеко стабло трешања, вишања и крушака. На локацијама без већих микроклиматских и конфигурацијских ограничења се у новије време подижу засади малина, просечне површине 10-15 ари. Иницирано је и искоришћавање природних погодности за плантажну производњу боровнице.

Реалне изгледе за заокретање дугорочних негативних тенденција у коришћењу земљишних и других аграрних ресурса пружају новије активности на развоју пољопривреде у општини Чајетина, којој припада 82,3% од укупних површина, односно 88,4% травних екосистема и 82,7% ораница и воћњака са територије Парка природе „Златибор”. Реч је о ефектима ИРА пројеката прекограничне сарадње „Златиборско Комски пашњаци”, који је реализован у сарадњи са општином Андријевица и млекаре „Наша Златка” у КО Крива Река – у сарадњи са општином Плав. Ова млекара удружује мале произвођаче са интенцијом да у другој фази реализације понуди јавно-приватно партнерство произвођачима са 20 – 30 крава који се деценијама уназад баве производњом млека. Јуна 2001. године основано је Привредно друштво за развој пољопривреде Златиборски Еко Аграр ДОО из Чајетине, које пружа логистику субвенцијама, реализује разне донаторске програме и пројекте у сарадњи са Министарством за пољопривреду. Између осталог, програме испитивања хемијских и физичких особина земљишта ради побољшања његове продуктивности и усклађивања структуре коришћења са просторно хетерогеним природним условима. У оквиру овог непрофитног друштва послује лабораторија за микробиолошку контролу квалитета млека „Крива Река”, основан је фонд за подизање малињака, обезбеђена стручно-саветодавна подршка Ветеринарског специјалистичког института из Краљева по питањима развоја сточарства, здравствене безбедности хране, примене правила добре пољопривредне праксе, добробити животиња и др., отворен вебсајт (www.ekoagrar.org) за размену искустава, промоцију производа за тржиште и сл.

3.2.1.2. Шуме и шумско земљиште, ловство

На подручју Просторног плана шумом и жбунастом вегетацијом обрасла је површина од 366,38 км², тако да садашња шумовитост износи 42,3% (рачунато без жбуња). У укупној површини државне шуме учествују са 11.765 ха, а шуме у приватном власништву на 16.025 ха.

У Парку природе шуме покривају 58,3% површине, травне површине 39,5%, пољопривредно земљиште 1,1% а остало 1,1%.

Територија Просторног плана припада Тарско-златиборском шумском подручју, на коме су издвојени следећи комплекси:

- алувијалних-хидрофилних типова шума,
- ксеротермофилних сладуново - церових и других типова шума,
- ксеромезофилних китњакових и грабових типова шума,
- мезофилних букових и буково - четинарских типова шума,
- појас фригорофилних четинарских типова шума,
- термофилних борових шума.

Стање државних шума

Шуме у државном власништву на подручју Просторним планом покривају 11.764,86 ха или 42,34 % површине под шумом. Простиру се у два шумска подручја: Тарско Златиборском (шуме на територији општине Чајетина и града Ужице) и Лимском (шуме на територији општина Нова Варош и Прибој). Њима газдују ШГ Ужице (ШУ Златибор и Ужице) и ШГ Пријепоље (ШУ Н. Варош и Прибој) које се налазе у оквиру ЈП „Србијашуме”.

Табела 2: Дистрибуција државних шума по ЈЛС

ЈЛС	Површина (ха)	Површина (%)
Чајетина	7846,64	66,70
Ужице	1177,81	10,01
Прибој	956,80	8,13
Н. Варош	1783,61	15,16
Укупно	11764,86	100

У државним шумама примењује се принцип одрживог и вишефункционалног газдовања. Досадашњом динамичном праксом планирања газдовања шумама и ширења површине под заштићеним природним подручјима, дефинисано осам приоритетних намена са различитим приоритетним циљевима (примарним, секундарним и пратећим). По површини доминантне су заштитне шуме земљишта и вода са 42,11%, шуме производне намене са 17,61%, шуме у Парку природе са 39,96%. Један део очуваних састојина је опредељен као семенски објекат (0,32%).

Просечна вредност запремине је $141 \text{ m}^3/\text{ha}$ а запреминског прираста $3,16 \text{ m}^3/\text{ha}$. У високим шумама производне намене просечна вредност запремине је $177 \text{ m}^3/\text{ha}$, а вредност запреминског прираста $3,98 \text{ m}^3/\text{ha}$, што је блиско просечним вредностима у српским шумама (v $160 \text{ m}^3/\text{ha}$; iv $4,4 \text{ m}^3/\text{ha}$). Највеће производне ефекте по јединици површине су у семенским састојинама јеле и смрче, са просечном запремином од $450 \text{ m}^3/\text{ha}$ и просечним прирастом од $9,36 \text{ m}^3/\text{ha}$, што би се за ову категорију шума могло сматрати производним оптимумом. Релативно високи производни ефекти су у шумама намењеним заштити (изворишта) вода (v $339 \text{ m}^3/\text{ha}$ и iv $7,43 \text{ m}^3/\text{ha}$). Скромни производни ефекти су у шумама Парка природе (51;52;53), у којима је просечна вредност запремине $140 \text{ m}^3/\text{ha}$ а запреминског прираста $3,38 \text{ m}^3/\text{ha}$. Разлог затеченом стању треба тражити у доминантно екстремним ксеротермним условима станишта и старосној структури ових шума. У заштитним шумама земљишта-станишта од водне ерозије тренутни производни ефекти су ниски, у којима се просечна вредност запремине креће од $9 \text{ m}^3/\text{ha}$ до $83 \text{ m}^3/\text{ha}$, а запреминског прираста од $0,1 \text{ m}^3/\text{ha}$ до $1,4 \text{ m}^3/\text{ha}$.

У односу на порекло састојина доминирају шуме високог порекла које покривају 85,08 % укупно обрасле површине, од чега су природно обновљене састојине доминантне са 68,30% учешћа, а вештачки подигнуте састојине покривају 16,78%. Деградиционе форме се јављају у високим и изданачким шумама и покривају 1,07% површине. Изданачке шуме су површински релативно скромно заступљене са 11,61%.

У односу на степен очуваности стање се може сматрати осредњим, иако у укупном шумском фонду доминирају очуване састојине (са учешћем од 75,3% у шумама којима газдује ШУ Ужице до 60,0% у шумама којима газдује ШУ Златибор). Учешће разређених састојина је јасно изражено (23,8% у ШУ Ужице и 30,0% у ШУ Златибор). Девастиране састојине на територији ШУ Ужица покривају 10,0% површине, док је њихово присуство на Територији ШУ Златибор незнатно (0,4%). Присутна разређеност и девастираност састојина у доброј мери условљава мере и радове планског карактера у будућем дугорочном периоду.

У укупном шумском фонду доминирају чисте састојине са учешћем од око 70%, док мешовите шуме покривају 30 % површине. Најзаступљеније категорије шума су борове чисте и мањим делом мешовите састојине које заједно обухватају укупну површину од 8398 ха, од чега су састојине природног порекла заступљене на 6076 ха. Различити су појавни облици у мешовитим шумама, од мешовитих шума црног и белог бора, преко мешовитих шума букве и ц.бора, до полидоминантних заједница смрче/јеле/букве. Састојине природног порекла налазе се на природним боровим стаништима

ултрабазичним земљиштима (на еволуционо-генетској серији земљишта), на перидотиту и серпентиниту и мањим делом на иницијалним земљиштима и црницама (рендзинама) на кречњаку и доломиту. Састојине вештачког порекла су највећим делом површине подизане на одговарајућем станишту, али и делом и на стаништима других шума. Борове шуме, у планском смислу, треба дугорочно посматрати као пионирске врсте – прелазне категорије које по појави прогресивне сукцесије треба препустити аутохтоним врстама.

У односу на актуелне податке састојинске инвентуре шума, евидентирано је 14 врста дрвећа, при чему су 5 са IUCN списка реликтних, ендемичних, ретких и угрожених врста. Специфичност овог подручја је доминација четинарских врста дрвећа са 92% у шумском фонду. Знатно је присуство јеле (12%) као станишно фрагментиране врсте на ширем европском простору. Од лишћарских врста дрвећа најзаступљенији су буква (3,95%) и китњак (3,19%).

Приоритет има противпожарна заштита шума, с обзиром на биоэколошке карактеристике шума.

Стање приватних шума

Шуме у приватном власништву покривају 16.025 ха или 57,66 % површине под шумом.

Према попису шума и шумског земљишта шумских подручја, у Закону о шумама (Сл.гл.РС 46/91) у Тарско – златиборско шумско подручје улазе и приватне шуме на територији града Ужице и општине Чајетина, а у Лимско шумско подручје улазе и приватне шуме на територији општина Нова Варош и Прибој. Ове шуме нису уређене, него се у њима газдује на основу Привремених годишњих планова газдовања. Газдовање овим шумама је поверено ШГ „Ужице” из Ужица и ШГ из Пријепоља.

Табела 3: Површина приватних шума

ЈЛС	Површина (ха)
Чајетина	13 301
Н. Варош	2 587
Ужице	28
Прибој	108
Укупно	16 024

Доминирају шуме букве (на 30,0% површине), шуме цера (24,5%), шуме китњака (7,9%), шуме граба (7,6%), шуме борова (7,9%), шуме сладуна (6,0%), шуме багрема (5,5%), шуме смрче (5,5%) и шуме грабића и ц. граба (1,6%). Остале категорије шума су присутне са учешћем мањим од 1,0%. Учешће четинара у обраслој површини у односу на лишћаре износи 14,3%.

У односу на порекло у шумском фонду у приватном власништву доминирају изданачке састојине (69,1%), потом састојине високог природног порекла (27,7%), док је учешће састојина вештачког порекла незнатно (3,2%). Производни ефекти у високим шумама су осредњи (v 216 m^3/ha ; iv 5,95 m^3/ha), и нешто су изнад просека за ове шуме у Србији. Ипак производни ефекти у наведеној категорији су знатно изнад оних у састојинама изданачког порекла у којима се производни потенцијал користи са око 70% у односу на високе шуме. Скроман производни потенцијал вештачки подигнутих засада четинара је резултат старосне структуре и скромног производног потенцијала станишта на коме се оне налазе. На скромне производне ефекте утиче и тренутна дебљинска структура шумског фонда. Однос запремине танког : средње јаког : јаког дрвета је 62% : 27% : 11%.

У односу на мешовитост, стање се може оценити неповољним. У укупном шумском фонду доминирају чисте састојине које покривају 66% шумом обрасле површине. Овим је значајно угрожена биоколошка стабилност састојина. Ипак, с аспекта тренутних производних ефеката вредности тих показатеља израженије су у чистим у односу на мешовите састојине.

Здравствено стање шума и изложеност ризицима

Од абиотичких фактора данас се посебан значај приписује климатским променама, аерозагађивачима и пожарима. Од штетних биотичких фактора највећи значај имају паразитне гљиве и штетни инсекти, а у мањем степену глодари и паразитне цветнице (нпр. имеле, вилина косица и сл.). На основу снимања здравственог стања шума констатовано је следеће: слабљење имунитета стабала појединих врста дрвећа; умањена производност и биоколошка стабилност; интензивно сушење шума посебно четинара (смрче и јеле) али и релативно слабо изражена дефолијација. Далеко највеће штете од биотичких чинилаца причињавају гљиве *Heterobasidion parviporum* (на смрчи), односно *H. abietinum* (на јели). Од инсеката то су поткорњаци-сипци и губар, посебно на храстовима. Појава епифитоција патогених гљива и/или градација штетних инсеката имају следеће ефекте: тружеж, рак ране, болести коре (букве), извале и преломи. На млађим стаблима белог јасена (*Fraxinus excelsior*), пре 2 године је први пут констатована паразитска гљива *Hymenoscyphus fraxineus*, која доводи до сушења стабла. Свакако ради се о једном од најопаснијих паразита.

Остали фактори ризика су: штете од глодара, појава имеле, шумски пожари, снеголоми, снегоизвале, ветролими и ветроизвале, мразопуцине, утицај полутаната и других загађивача, бесправне сече.

Према садашњим еколошко-фитоценолошким спознајама и искуству – по ступњу запаљивости, могућностима потпаљивања ватре и брзини ширења пожара – заступљене шуме припадају следећим категоријама: II (тешко запаљива вегетација), III (умерено запаљива вегетација) и IV (лако запаљива вегетација). У II категорију спадају изданаčke и високе састојине букве, китњака и цера. У III категорију спадају мешовите шуме јеле и букве, као и јеле, букве и смрче. У IV категорију спадају састојине црног и белог бора, састојине смрче и других четинара, као и све шуме кањона (шикаре граба и црног јасен и шикаре китњака и шикаре букве).

Један од основних предуслова за реализацију планова газдовања шумама у односу на концепт вишефункционалне одрживости је одговарајућа отвореност шумских комплекса шумским путевима. Садашња отвореност је различита по појединим шумским подручјима и износи у Тарско Златиборском шумском подручју 9,46 km/1000ha, а у Лимском шумском подручју 13,46 km/1000ha. Основ наведене отворености су меки шумски путеви, при том нередовно одржавани и запуштени. У целини гледано, полазећи од затечене густине путева и развијености путне мреже, шуме се могу сматрати осредње отвореним, што у приоритете истиче потребу одржавања постојеће путне мреже и увећање густине путне мреже изградњом нових шумских путева.

Ловство

Подручје Просторног плана једним делом обухвата ловиште „Златибор” којим газдује ЛУ „Златибор” из Чајетине и мањим делом ловишта „Шарган”, „Торник-Чавловац” и „Црни врх – Љесковац”, којима газдује ЈП „Србијашуме”. Главне стално гајене врсте ловне дивљачи су дивља свиња, срна и зец. Подручје насељавају и друге (негајене) врсте ловне дивљачи које су ловостајем трајно заштићене (медвед у пролазу,

видра, ласица), затим врсте које се могу ловити у одређеном периоду (јазавац, куна белица, куна златица, веверица, дивља мачка и др.) или у току целе године (вук, лисица). Комерцијални лов, односно ловни туризам, није развијен.

Доминантан бонитет станишта за основне врсте дивљачи у ловиштима је трећи, а добар део површина припада и другом бонитету станишта.

Основне карактеристике стања дивљачи у ловиштима су:

- недовољна бројност основних врста дивљачи у односу на бонитет станишта,
- неповољан квалитативни састав у оквиру садашње бројности основних врста,
- неповољна полна и старосна структура високе аутохтоне дивљачи.

3.2.1.3. Ерозиони процеси

На подручју Просторног плана су заступљене геоморфолошке форме и њима припадајући процеси који припадају доминантно делувијално-пролувијалном али и у одређеном делу крашком рељефу. Највећи део подручја је под нагибима терена преко 6° (преко 80% површине плана) који, у контексту заступљених геолошких и педолошких формација, има потенцијал ка развоју појачаног спирања и одношење земљишног материјала. Велики део подручја покривен је компактним елементима шумске вегетације и квалитетним пашњачким и ливадским формацијама који синергично инхибирају природну склоност предеоних типова Златибора према генези процеса ерозије земљишта.

На подручју Просторног плана доминира V категорија ерозионих процеса, односно, врло слаба ерозија земљишта која заузима површину од 426.18km^2 (59.10%). Ове површине продукују око 55,000 тона годишње што је у границама природне (нормалне, геолошке) ерозије земљишта. Повећање ерозионе продукције на 5.2t по хектару годишње одвија се на површини од 183.03km^2 (25.39%) и представља IV категорију ерозионих процеса. Ове површине су просторно лоциране на вршним деловима сливова Црног Рзава (до ушћа реке Обрадовице укључујући све површине које гравитирају Рибничком језеру), водотока Бијела вода (до профила укрштања са железничком пругом), водотока Катушница, водотока Грижа, на подручју атара насељених места Стубла, Семегњево и левим долинским странама слива водотока Грабовица. Ерозиона продукција на овим површинама је око 70,000t годишње. Средња категорија ерозије је проблематична појава с обзиром на чињеницу да на површини од 103.84km^2 (14.40%) продукује више од 100,000t земљишног материјала годишње. Површине под средњом категоријом ерозије се налазе на простору сливу водотока Сушице, атара насељених места Горње Рудине (зона вододелнице између сливова водотокова Каушница, Приштавица и Грабовица), Гостиље, Доброселица (слив Доброселичке реке), Јабланица, десне долинске стране реке Увац и делова подсливова Црног Рзава. Ерозија средњег интензитета се јавља на површинама које се користе за потребе пољопривредне производње, ливадама и пашњацима у функцији сточарства и рекреације (ски-стазе), голим земљиштима, зонама уских водотокова са израженим подужним падом и сл. Јака ерозија се налази на укупној површини од 7.86km^2 (1.09%) док се ексцесивна ерозија јавља у траговима, углавном као екстремнија форма јаке ерозије, на површини од 0.18km^2 (0.02%). Ове две категорије (I и II) разорности земљишних творевина продукују годишње скоро 15,000 тона земљишног материјала на површини од око 1% подручја што их квалификује као ерозиона подручја. Ове категорије ерозионих форми су лоциране искључиво на просторима са оскудном вегетацијом (форме голети) и пољопривредном земљишту на нагибу.

3.2.1.4. Геолошки ресурси

На основу службене евиденције катастра експлоатационих поља који се води у Министарству рударства и енергетике утврђено је да на територији обухвата Просторног плана постоје експлоатациона поља „Магнезит Ужице” за, експлоатација магнезита на локалитетима Торник (површине 0,05 км²), Бег лук (површине 0,46 км²), Словићи (површине 0,34 км²), Криве стране (површине 0,09 км²), Драглица (површине 13,9 км²), Стубло (површине 1,1 км²).

На подручју Просторног плана истражене су оверене резерве следећих минералних сировина: а) ПРФЛ Агрегати, кречњак као техничко-грађевински камен на локалитету Алин поток (површине 0,1 км²).

На подручју Просторног плана одобрено је извођење геолошких истраживања минералних ресурса „Магнезит Ужице”, истраживање магнезита на локалитету Рибница.

На подручју Просторног плана одобрено је захватање и одрживо коришћење ресурса воде за пиће „Златибор 2р вода доо” из Суботице на врелу Гостиљ, ХТП „Олимп” доо на простору ХТП „Олимп” на Златибору, Општини Чајетина на изворишту Краљев трг на Златибору (Бунар ИЕБТ – 1/11), „Interchem-Nim” доо на изворишту Хемел на Златибору, и ПК „Златибор” а.д. на изворишту Бјела Чесма на Златибору.

Одобрено је истраживање подземних вода – питка вода предузећу „Teikom doo”, ЈКП Водовод Златибор на изворишту Голово и Љубиш.

Апликанти за истраживање су: а) ЈКП Водовод Златибор на извориштима Голово и Љубиш; в) Construzione doo за истраживање подземних вода – питка вода.

3.2.2. Становништво, мрежа насеља и јавне службе

Становништво

Према подацима Пописа из 2011. године, у двадесет осам (статистичких) насеља која су делом или у целости обухваћена Просторним планом живело је 17.952 становника. Подручје Парка природе обухвата делове двадесет три насеља чији је укупан број становника 2011. године износио 13.470. Већину насеља на подручју Просторног плана, изузев Чајетине и Златибора карактерише депопулација. Опадање броја становника последица је ниског природног прираштаја и интензивних миграција становништва ка већим урбаним центрима. У односу на претходни Попис из 2002. године, укупан број становника на подручју Просторног плана смањен је за 8%.

Просечна густина насељености у 2011. години износила је 38 ст./км² при чему је највећа у насељу Чајетина (595 ст./км²), а најмања у насељима Брезна (2 ст./км²) и Семегњево (3 ст./км²). У насељима у обухвату Парка природе просечна густина насељености износила је око 17 ст./км².

У старосној структури на подручју Просторног плана највеће учешће имало је одрасло становништво (19-59 година) са 54%, учешће старог становништва (преко 60 година) износило је 27%, док је учешће младих (0-19) износило 18%. Учешће радно способног становништва (15-64 година) у укупном становништву износило је око 67%. Просечна старост становништва износила је 52 године. Најнеповољнија ситуација је у насељима Семегњево и Стубло где доминира старо становништво (преко 60%), а просечна старост становништва износила је 62 године.

Негативни демографски трендови условљавају смањење броја домаћинства. Према подацима Пописа из 2011. евидентирано је 4841 домаћинство у насељима која су у обухвату Парка природе, што је за 2151 домаћинство мање у односу на 2002.

годину. На подручју Просторног плана ситуација је повољнија захваљујући константном порасту домаћинстава у насељима Чајетина и Рача. У структури домаћинстава на подручју Просторног плана највећи удео имала су двочлана (28%), самачка (21%) и четворочлана домаћинства (18%). Просечна величина домаћинства износила је 2,6 чланова.

Стамбени фонд на подручју Просторног плана бројао је 15.418 јединица од којих је око 40% било настањено. Према Попису из 2011. године око 31% укупног стамбеног фонда користило се повремено, за туризам и рекреацију, при чему је овај проценат највећи у насељима Доброселица (69%), Драглица (54%) и Сеништа (51%).

Мрежа насеља

Мрежа насеља обухвата фрагменте формираних мрежа насеља у оквиру територије града Ужица и општина Чајетина, Нова Варош и Прибој.

То су потпланинско/планинска насеља претежно разбијене морфолошке структуре. Мрежу насеља на подручју Просторног плана карактерише доминација патуљастих насеља (< 250 становника). Према величинској категорији издвајају се четири насеља у којима се број становника кретао од 250 до 500. Пет насеља припадало је категорији средње мањих насеља (500-700), док су се насеља Чајетина, Бања, Златибор и Рача налазила у категорији великих насеља (преко 1000 становника). Просторна и функцијска трансформација мреже насеља на подручју просторног плана одвијала се под утицајем развоја градског центра Ужице и општинских центара Чајетина, Нова Варош и Прибој.

У погледу функцијских карактеристика на територији општине Чајетина издвајају се насеља: Чајетина као општински центар, насеље Златибор која захваљујући развијеној туристичкој функцији има статус градског насеља, Бранешци и Шљивовица са вишим нивоом опремљености услугама и јавним службама и добром саобраћајном повезаности која се остварује државним путевима I и II реда и железничким саобраћајем. Остала насеља/делови насеља на територији града Ужице, општина Прибој и Нова Варош чији су мањи делови обухваћени планским подручјем функционално гравитирају одговарајућим центрима у мрежи насеља града Ужице и општина Нова Варош и Прибој.

Јавне службе

Предшколско образовање организовано је у оквиру предшколске установе у Чајетини са радном јединицом на Златибору. Поред тога предшколска група постоји у Шљивовици. У насељу Бања на територији општине Прибој (које је малим делом обухваћено Просторним планом) постоји објекат предшколског образовања. Мрежу објеката основног образовања чине матична осморазредна школа у Чајетини и Златибору. Издвојена одељења четвороразредне основне школе постоје у насељима Шљивовица, Алин Поток, Гостиље, Љубиш, Доброселица, Јабланица, Бања, Драглица, Негбина и Бела Река. У општинском центру Чајетина постоји Средња угоститељско-туристичка школа.

За потребе физичке културе, постоје отворени спортски терени при основној школи у Гостиљу, Доброселици, Златибору, Јабланици, Љубишу, Шљивовици и Чајетини.

Мрежу објеката здравствене заштите чине: Дом здравља у Чајетини, здравствена станица на Златибору и амбуланте у Гостиљу, Љубишу, Јабланици, Негбини и Белој Реци. На Златибору постоји специјална болница за болести штитасте жлезде и болести метаболизма. У непосредној околини планског подручја, у Прибојској Бањи постоји рехабилитациони центар.

У општинском центру Чајетина функционише Центар за социјални рад. Објекти културе заступљени су само у Чајетини.

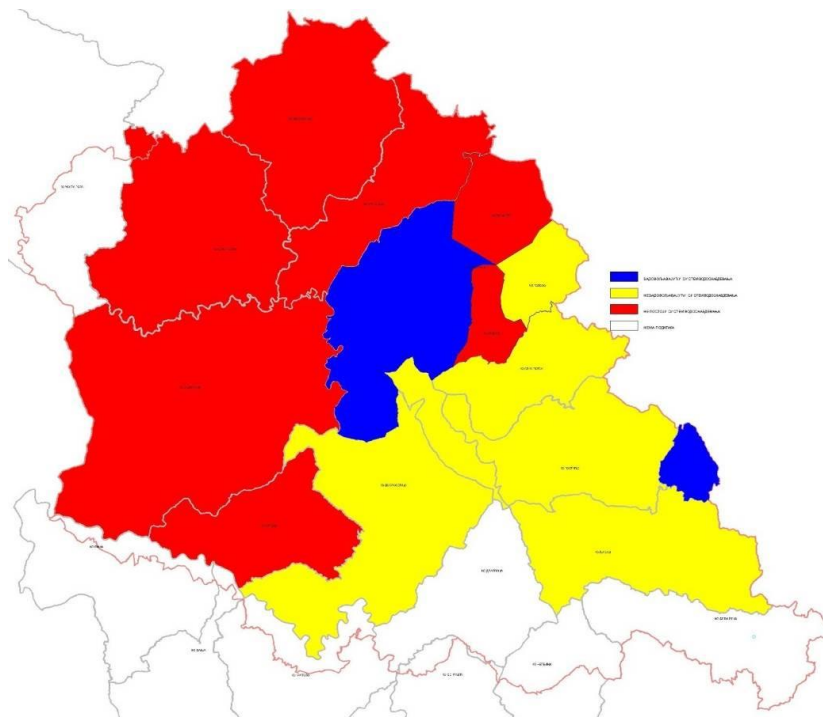
3.2.3. Инфраструктурни системи

3.2.3.1. Водна инфраструктура

Водоснабдевање

На територији Просторног плана за водоснабдевање становништва и индустрије користе се воде из јавног водовода, сеоских водовода и из индивидуалних бунара. Расута мрежа сеоских водовода и појединачних водозахвата, санитарно неодређених, има значајне осцилације у количини и квалитету воде.

Водом из јавног водовода, који се налази у надлежности КЈП Златибор (задовољавајући систем водоснабдевања), снабдевају се урбанизована насеља Чајетина и туристички центар Златибор. Водоводна мрежа снабдева 80% становништва. Водоснабдевање се врши из акумулационог језера Рибница на реци Црни Рзав, чија је запремина 3.500.000 m³. Магистралним водоводом, израђеним од армиранобетонских цеви пречника 600 mm, вода се одводи до резервоара Језеро, запремине 300m³ и 1500m³ и до резервоара „Караула” запремине 300 m³. Непосредно уз резервоар „Караула” налази се и други део резервоара, који се такође зове „Караула” запремине 500m³. Извориште располаже већом издашношћу од садашњих потреба, постоји мањак резервоарског простора и потребно је извршити реконструкцију дела водоводне мреже због старости и недовољног пречника.

Слика 1: Приказ решености водоснабдевања

Категорији „незадовољавајући систем водоснабдевања” припадају следеће месне заједнице: Голово, Алин Поток, Гостиље, Љубиш и Доброселица. Ове месне заједнице имају делом централизовано водоснабдевање, а делом се снабдевају водом из индивидуалних водовода. У селу Доброселица 220 домаћинстава има прикључке са више локалних водовода, који се снабдевају са изворишта Врело, Царева вода, Пољане,

Чигота и Попов колац. Вода је исправна за пиће, али не задовољава садашње потребе становника, а изворишта нису заштићена физичким и нормативним мерама. У селу Љубиш 90% домаћинстава (око 150 прикључака) има прикључке са 4 локална водовода, који се снабдевају са изворишта Ђоково врело, Водица и Студењак. Вода је исправна за пиће, задовољава садашње потребе становника, а изворишта су заштићена физичким, али не и нормативним мерама. У селу Гостиље домаћинстава се снабдевају са изворишта Врело и Туцовића вода, вода је исправна за пиће, задовољава садашње потребе становника, изворишта су физички заштићена, док нормативне мере заштите нису испоштоване.

Категорији насеља која немају решено питање водоснабдевања припадају територије МЗ Шљивовица, МЗ Бранешци, МЗ Мушвете, МЗ Рудине, МЗ Семеђево, МЗ Јабланица и МЗ Стубло где не постоји организован централизован систем водоснабдевања. За потребе водоснабдевања ових месних заједница користе се воде са извора које су примитивним системом ценовода спроведене до домаћинстава.

У селу Стублу 30 домаћинстава има прикључке са локалних водовода, који се снабдевају са изворишта Корита, Дуњића врело и Врело. Вода је исправна за пиће, делимично задовољава садашње потребе становника, а изворишта нису заштићена физичким и нормативним мерама. Прикључцима на око 20 локалних водовода, 250 домаћинстава насеља Шљивовица, снабдева се са изворишта Савине воде, Дохоши и Мићићево врело. Вода је исправна за пиће, углавном задовољава садашње потребе становника, изворишта су физички заштићена али нормативним мерама нису.

Домаћинстава у насељу Семеђево снабдевају се преко локалних водовода са изворишта Мало поље, Виотор, Благојевића стублина и Песковито врело. Вода се не контролише, а изворишта нису заштићена и у лошем су стању.

У селу Рудине 60 домаћинстава има прикључак са локалног водовода, који се снабдева са изворишта Хајдучко врело, вода је исправна за пиће, задовољава садашње потребе становника, изворишта су физички заштићена, док нормативне мере заштите нису испоштоване. У селу Мушвете 64 домаћинства има прикључке са више локалних водовода, који се снабдевају са изворишта Бошовића чесма, Грабовица и Стублина. Квалитет воде се врло ретко проверава, задовољава садашње потребе становника. Део изворишта је заштићен физички, али не и нормативним мерама.

У селу Бранешци око 180 домаћинстава има прикључке са 10 локалних водовода, који се снабдевају са изворишта Божовића, Боглуг и Џамбића врело. Квалитет воде се не прати, не задовољава садашње потребе становника, а изворишта су заштићена физичким, али не и нормативним мерама.

Каналисање и прикупљање отпадних вода

У обухвату Просторног плана прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода је веома скромно решено. Мрежа је конципирана по сепарационом систему.

У урбанизованим насељима – туристички центар Златибор и Чајетина постоји изграђена канализациона мрежа за употребљене воде и кишна канализација, која је у надлежности КЈП Златибор. Од примарних водова постоји армиранобетонски колектор за употребљене воде пречника 500mm (дужине 1450m) и армиранобетонски кишни колектор пречника 1000mm (дужине 1380m), из којих се воде без пречишћавања упуштају у отворене токове река Баласице и Обадовице, која се низводно улива у Црни Рзав. Од секундрних водова има укупно 32575m канализације за употребљене воде (бетонске, керамичке, ливено-гвоздене и ПВЦ цеви) и 1140m кишне канализације (бетонске и ПВЦ цеви). У мрежу се инфилтрира већа количина кишних вода у току пљускова уз стални прилив подземних вода.

У осталим сеоским насељима општине Чајетина отпадне воде се или упуштају у септичке јаме или немају никакав регулисан одвод, док се отпадне воде из пољопривредних објеката (потенцијалних загађивача) слободно изливају.

3.2.3.2. Саобраћајна инфраструктура

Путна инфраструктура

Мрежу друмског саобраћаја на подручју Просторног плана чине државни путеви (у даљем тексту: ДП), према Уредби о категоризацији државних путева („Службени гласник РС”, бр. 105/13, 119/13 и 93/15), и то:

1. ДП ИБ реда бр. 23, у дужини од око 31,8 km (од стационаже на граници Просторног плана km 158+675 до стационаже на граници Просторног плана km 190+300), кога чине деонице број: 02322,02323,02324 и 02325;

2. ДП ИБ реда бр. 28, у дужини од око 12,6 km (од стационаже на граници Просторног плана km 158+675 до стационаже на граници Просторног плана km 133+600), кога чини деоница број: 02811. Овај државни пут је у преклопу са државним путем ИБ реда бр. 23 од чвора 2319 до чвора 2321;

3. ДП ИА реда бр. 195, у дужини од око 25,1 km (од стационаже на граници Просторног плана km 22+090 до стационаже на граници Просторног плана km 42+725), кога чине деонице број: 19502,19503 и 19504;

4. ДП ИА реда бр. 196, у дужини од око 5,1 km (од стационаже на граници Просторног плана km 50+015 до стационаже коначног чвора бр. 19503 km 55+110), кога чини деоница број: 19602;

5. ДП ИБ реда бр. 406, у дужини од око 1,3 km (од стационаже на граници Просторног плана km 8+042 до крајњег чвора бр. 19502 на стационажи km 9+395), кога чини деоница број: 40601;

6. ДП ИБ реда бр. 404, у дужини од око 11,6 km (од чвора број 2322 km 0+000 до стационаже на чвору бр. 40401 km 11+648), кога чини деоница број: 40401;

7. ДП ИБ реда бр. 405, у дужини од око 5,7 km (од чвора број 2323 km 0+000 до стационаже на чвору бр. 40501 km 5+785), кога чини деоница број: 40501.

Саобраћајну мрежу, поред државних путева чине и општински путеви (у даљем тексту: ОП). Општински путеви, због претежно неповољних теренских услова, имају техничке елементе карактеристичне за планинска подручја: недовољну ширину коловоза, мале радијусе хоризонталних и вертикалних кривина, велике попречне и уздужне нагибе коловоза и др.

Железничка инфраструктура

На подручју Просторног плана и у његовом непосредном окружењу изграђена је следећа железничка инфраструктура или коридори:

1. магистрална једноколосечна електрифицирана пруга (Београд) Ресник–Пожега–Врбница–државна граница–(Бијело Поље) за јавни путнички и теретни саобраћај, деоница дужине око 34 km на подручју Просторног плана;

2. туристичка пруга узаног колосека Шарганска осмица, деоница Мокра Гора–Шарган Витаси, изван подручја Просторног плана.

Стање расположивости капацитета јавне железничке инфраструктуре, нарочито на магистралној прузи указује на дугогодишње недовољно улагање у одржавање, што је резултирало значајним смањењем поузданости железничког саобраћаја.

3.2.3.3. Енергетска инфраструктура

Електроренергетска инфраструктура

На подручју Просторног плана надлежност над електродистрибутивном мрежом има оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција” д.о.о. Београд, Огранак ЕД Ужице односно погони Ужице, Чајетина и Нова Варош.

Мрежу далековода у власништву „Електромержа Србије” А.Д., који једним својим делом пролазе кроз обухват Просторног плана или га тангирају, чине:

- 220 kV бр. 203/1 ТС Бајина Башта – Чвор Вардиште,
- 220 kV бр. 203/2 Чвор Вардиште – ХЕ Бистрица,
- 220 kV бр. 206/1 ТС Бајина Башта – граница/ТС Пљевља 2,
- 220 kV бр. 214/3 ТС Пожега – Чвор Вардиште,
- 220 kV бр. 266 ТС Пожега – граница/ТС Пљевља 2,
- 110 kV бр. 134/1 ТС Севојно – ТС Чајетина
- 110 kV бр. 134/2 ТС Златибор 2 – ХЕ Кокин Брод,
- 110 kV бр. 134/3 ХЕ Кокин Брод – ХЕ Потпећ
- 110 kV бр. 134/4 ХЕ Потпећ – граница/ТС Пљевља 1,
- 110 kV бр. 134/5 ТС Чајетина – ТС Златибор 2,
- 110 kV бр. 1117 ХЕ Потпећ – ТС Пријепоље.

Снабдевање потрошача електричном енергијом врши се из надземних електроенергетских водова свих напонских нивоа (110kV, 35 kV, 10kV и 0,4kV), подземних водова 10 kV и 0,4 kV и трансформаторских станица:

- ТС 110/35/10 kV „Златибор 2”,
- ТС 35/10 kV „Златибор 1”,
- ТС 35/10 kV „Чајетина”,
- ТС 35/10 kV „Бранешко поље”,
- ТС 110/35 kV „Сушица”, која је на граничном подручју обухвата Просторног

плана; и

- ТС 35/10 kV „Кокин Брод”, која је ван обухвата Просторног плана, али снабдева потрошаче са тог подручја.

Дистрибутивна мрежа напонског нивоа 10 kV и нисконапонска мрежа (0,4 kV) је претежно надземна на армирано-бетонским и дрвеним стубовима. Претежни део развода ове мреже је рађен као „антенска” са великим дужинама извода, где су велики губици и падови напона у мрежи, као и са немогућношћу двостраног напајања, што не пружа потребну сигурност у снабдевању. Трафостанице 10/0,4 kV су најчешће изведене као типске у објектима, зидане, типске МБТС, КБТС, „кула” и стубне и то различитих снага од 50 до 630 kVA.

Постојећи капацитети електродистрибутивног система на подручју Просторног плана тренутно задовољавају потребе потрошача. Проблем је у коришћењу електроенергетских потенцијала, велике и нерационалне потрошње енергије, као и мале енергетске ефикасности у производњи, преносу, дистрибуцији и коришћењу свих типова енергије. Коришћење електричне енергије за грејање и друге потребе за које је могуће пронаћи алтернативу, као и застарела технологија у аспектима потрошње енергије оптерећују електроенергетски систем.

Гасоводна инфраструктура

У обухвату Просторног плана налазе се изграђени објекти и мреже гасоводне инфраструктуре. Изграђен је транспортни гасовод од челичних цеви максималног радног притиска (MOP) 50 bar, пречника Ø 273 mm, РГ 08-19 Ужице–Чајетина–

Златибор и главна мерно регулациона станица (ГМРС) „Златибор Рудине”, 50/16 bar, Q = 10.000 m³/h, на катастарској парцели бр. 3987/3 КО Чајетина. Поред магистралне гасоводне инфраструктуре, изграђени су: дистрибутивни гасовод од челичних цеви МОР 16 bar, пречника Ø 273 mm, који је на једној деоници изграђен као транспортни гасовод МОР 50 bar и у делу између к.п. 4469/2 и к.п. 3987/3 КО Чајетина је у процесу преквалификације на дистрибутивни гасовод МОР 16 bar и станица за одоризацију на локацији бивше ГМРС „Златибор” на к.п. 4469/2 (ГМРС је стављена ван функције).

На територији Просторног плана не постоје централни системи топлификације и даљинског грејања. Обезбеђење топлотне енергије врши се углавном преко индивидуалних котларница, а малог броја објеката преко локалних котларница. Као енергенти за грејање се најчешће користе чврсто гориво (дрва и угаљ), електрична енергија и природни гас.

3.2.3.4. Електронске комуникације и поштански саобраћај

У погледу јавне телекомуникационе мреже Србије (у даљем тексту: ТК) Подручје Просторног плана припада мрежној групи 031 Ужице и 033 Пријепоље. Услуге фиксне мреже пружа оператор „Телеком Србија”. ТК инфраструктура је добро развијена, а поред телефонских услуга у знатном броју насеља се пружају и услуге преноса података, интернета, IPTV и друго. Инфраструктура фиксне мреже, у облику кабловске претплатничке мреже, постоји у свим насељима. Од битног утицаја на развој и квалитет ТК мреже и услуга на овом подручју је постојећа мрежа ТК оптичких каблова. Оптички кабови доведени су до већине насеља. Ови оптички кабови омогућили су да се ТК инфраструктура у већини насеља осавремени и омогући пружање свих врста услуга. Према подацима за прву половину 2018. године у раду је био велики број мултисервисних приступних чворова: 9 типа МСАН, 7 типа ДСЛАМ и 21 типа ИПАН и миниИПАН. Једино у насељима Семегњево и Јабланица нису инсталисани мултисервисни приступни чворови, већ истурени степени дигиталне телефонске централе.

Подручје Просторног плана покривају сва три оператора мобилне телефоније „Теленор”, ВИП и „Телеком Србија” – „Телеком Србија” има у раду 27 базних станица, „Теленор” има 14, док ВИП има 13. Покривеност сигнаlima је добра у свим насељима.

У обухвату Просторног плана и његовом контактном појасу лоциране су главне емисионе станице за ТВ и ФМ радио пренос – Торник, Мокра Гора, Цвијетњак, Пања Глава, Бић, Чајетина, Бела Река, Сирогојно, Забучје и Битовик, што обезбеђује добре услове за пријем ТВ и радиодифузије у дигиталном облику.

Према подацима ЈП „Пошта Србије”, у раду су јединице поштанског саобраћаја у насељима Мокра Гора (ван обухвата Просторног плана), Љубиш, Чајетина (1 и 2), Шљивовица, Златибор, Гостиље и Јабланица. Број и просторни распоред поштанских јединица је задовољавајући.

3.2.3.5. Третман отпада

Прикупљање комуналног отпада са територија у обухвату Просторног плана је једним делом у надлежности јавних комуналних предузећа. Због специфичне морфологије терена, са релативно малим селима разбијеног типа, већих сеоских депонија практично нема, а сав отпад одлаже на многобројним мањим и већим сметлиштима, у путне канале, поред или чак у корита река и потока.

На територији општина које су у обухвату Просторног плана налази се једна регионална депонија – „Дубоко” у Ужицу (ван граница Просторног плана) на коју се

одлаже отпад из Чајетине и Ужица. Општине Прибој и Нова Варош имају значајан проблем у управљању отпадом будући да се укупни токови отпада, поред неколико дивљих депонија одлажу на несанитарну депонију Говеђак. Постојећа депонија Говеђак је пред затварањем и у 2019. години се очекује привремено преусмеравање укупне количине отпада са целе територије планског подручја на регионалну депонију „Дубоко” (до изградње планиране депоније Бањица – за општине Нова Варош, Прибој, Пријепоље и Сјеница).

На регионалну депонију „Дубоко” се са целе територије града Ужице годишње се одложи 20.000 тона отпада, а из општине Чајетина 6.000 тона.

Не постоје званични подаци јавних комуналних предузећа о количини прикупљеног отпада, те је, за потребе анализе и детерминисања укупне количине отпада на територији Просторног плана узет у обзир Попис становништва из 2011. године и апроксимације дате Стратегијом управљања отпадом за период 2010-2019. године, према којима је просек дневне створене количине отпада око 0,6 kg/становник/дневно. На основу ових података процењено је да укупна годишња количина отпада који се продукује на подручју Просторног плана износи око 3900 t годишње. Узимајући у обзир целогодишњу туристичку понуду и број регистрованих туристичких лежаја (6030), количина отпада знатно премашује ову вредности и износи око 5200 t (од тога 1300 је генерисано из туристичких капацитета).

Табела 4: Постојеће и пројектоване количине отпада у насељима на подручју Просторног плана

ЈЛС	Катастарска општина	Насеље	2011.	Кол. отпада (kg)	2019.	Кол. отпада (kg)	2029.	Кол. Отпада (kg)	
Ужице	Мокра Гора	Мокра Гора	549	120231	500	109500	435	95265	
		Пањак	84	18396	60	13140	35	7665	
Чајетина	Стубло	Стубло	128	28032	50	10950	25	5475	
		Алин поток	190	41610	140	30660	80	17520	
	Бранешци	Бранешци	737	161403	730	159870	725	158775	
	Гостиље	Гостиље	242	52998	150	32850	40	8760	
		Раковица	60	13140	15	3285	8	1752	
	Доброселица	Доброселица	367	80373	335	73365	290	63510	
	Дренова	Дренова	96	21024	60	13140	20	4380	
	Јабланица	Јабланица	709	155271	520	113880	280	61320	
	Љубиш	Љубиш	515	112785	345	75555	135	29565	
	Семегњево	Семегњево	183	40077	80	17520	40	8760	
	Чајетина	Голово	Голово	169	37011	130	28470	85	18615
			Златибор	2821	617799	3245	710655	3775	826725
			Мушвете	242	52998	210	45990	170	37230
			Рудине	144	31536	130	28470	115	25185
Чајетина			3336	730584	3490	764310	3685	807015	
Шљивовица	Шљивовица	472	103368	380	83220	270	59130		
	Саиновина	646	141474	500	109500	320	70080		
Нова Варош	Бела Река	Горња Бела Река	165	36135	115	25185	45	9855	
		Доња Бела Река	257	56283	230	50370	195	42705	
	Драглица	Драглица	173	37887	100	21900	50	10950	
	Негбина	Негбина	352	77088	245	53655	105	22995	
	Сеништа	Сеништа	214	46866	170	37230	120	26280	

ЈЛС	Катастарска општина	Насеље	2011.	Кол. отпада (kg)	2019.	Кол. отпада (kg)	2029.	Кол. Отпада (kg)
Прибој	Бања	Бања	3013	659847	2705	592395	2320	508080
	Кратово	Брезна	26	5694	10	2190	5	1095
		Јелача	158	34602	75	16425	35	7665
	Рача	Рача	1904	416976	2005	439095	2135	467565
Укупно			17952	3931488	16725	3662775	15543	3403917

Поред наведених регионалних и општинских депонија, на подручју Просторног плана налази се и већи број несанитарних одлагалишта, евидентиран према Мапи депонија јавних комуналних предузећа и дивљих и старих депонија (Агенција за заштиту животне средине), и то у: КО Шљивовица (3 депоније уз постојећи државни пут IB реда бр 23), КО Чајетина (3 депоније – 1 уз постојећи државни пут IB реда бр. 23 у близини насеља Палисад и 2 на локалитетима Тусто брдо и Пандурица) и КО Драглица (2 депоније уз државни пут IB реда бр. 23, у близини насеља В. Расница)

На депонијама није присутан ни један облик обраде отпада, нити организовано издвајање и рециклирање. И поред тога што у руралним срединама, према карактеристикама отпада, постоје одговарајући услови за компостирање (велики садржај органског отпада), компостирање се не врши.

На подручју Просторног плана не произилази се опасни отпад, осим у случајевима одлагања батерија, акумулатора и електронских уређаја.

3.2.4. Заштита животне средине

Према категоризацији квалитета животне средине датој кроз Просторни план Републике Србије, подручје Просторног плана у великој мери припада територији са квалитетном животном средином. На подручју Просторног плана не врши се систематски (државни и локални) мониторинг животне средине, тако да се оцена елемената и показатеља стања животне средине може извести само посредно, на основу сазнања о објектима и активностима који могу бити извор загађења ваздуха и земљишта, односно који могу генерисати буку, отпад и зрачење.

Главни локални извори загађења ваздуха су издувни гасови моторних возила на саобраћајницама (државним путевима I (бр 23. и 28) и II реда (бр. 195), општинским путевима и железничкој прузи Београд-Бар (деоница Ужице-Пријепоље) и, знатно мање, ложишта на чврсто гориво у домаћинствима и другим објектима у насељима, као и у туристичким објектима, који су део туристичке дестинације Дрина-Тара-Златибор. Основано се претпостављају повремена (дневна и часовна или осмочасовна) прекорачења граничних вредности концентрација SO₂, NO_x, CO, суспендованих и таложних материја угљен монооксида и азотних оксида у непосредном појасу прометних државних путева Ужице-Чајетина-Нова Варош-Пријепоље-граница Црне Горе и Чачак-Ужице-Мокра Гора-граница Босне и Херцеговине, као и у туристичким комплексима Златибор, Чајетина и већим сеоским центрима и на другим локацијама у окружењу парка природе, али се на основу генералних резултата испитивања квалитета ваздуха у Србији може закључити да је ваздух на планском подручју у I категорији (чист или незнатно загађен ваздух). Тој категорији (која се утврђује на основу годишњих концентрација) одговарају прве три класе квалитета (одличан, добар и прихватљив), утврђене према вредностима дневних концентрација. Такође, на подручју Просторног плана нема извора дуготрајнијег прекорачења дозвољеног нивоа буке, осим непосредно поред наведеног државног пута и локалитета са високом концентрацијом туристичких објеката.

Иако не постоје мерења којима би се експлицитно потврдиле величине, односно концентрације и просторна дистрибуција утицаја извора загађења ваздуха и буке у контексту прописаних граничних вредности, може се констатовати да је стање животне средине у погледу квалитета ваздуха и буке на осталим деловима подручја Просторног плана добро. Нема индиција о појачаном, вештачком или природном, јонизујућем зрачењу. Извор нејонизујећег зрачења су далеководи, а заштита од њиховог електричног поља и магнетне индукције обезбеђује се у току пројектовања и погона далековода сходно домаћем законодавству и смерницама Светске здравствене организације. Имајући то у виду и постојеће и планиране далеководе, овај утицај на животну средину сматра се контролисаним и безбедним.

Испитивање квалитета вода реке Рибнице, на профилу Рибница (мост) у оквиру државног оперативног и надзорног мониторинга врши Агенција за заштиту животне средине. Узорци се узимају једном месечно, при чему се месечна испитивања разликују по обиму физичко-хемијских, хемијских и микробиолошких параметара (од тридесетак до преко 100 параметара). Централни положај овог водотока у парку природе изискује и детаљније разматрање њеног квалитета. Сапробни индекс износи 2,02, према рН припада I-IV класи квалитета, према суспендовани честицама I-II класи квалитета, БПК (II класа), нитрати и фосфор (I класа) и по садржају гвожђа у IV класи квалитета. Квалитет воде Црног Рзава није задовољавајући имајући у виду да се отпадне воде насеља Златибор испуштају у Обудојевицу, десну притоку на уласку у клисуру. Остали водотокови на планском подручју нису у систему националног мониторинга. Локални мониторинг квалитета површинских вода на подручју Просторног плана се не обавља.

Проблем представља и висок проценат непречишћених отпадних вода, који према Извештају Агенције за заштиту животне средине о стању животне средине у Републици Србији за 2017. годину износи 95-100%.

У обухвату Просторног плана прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода је углавном неадекватно. Отпадне воде испуштају се у септичке јаме, претежно водопрпусне или често, у пољопривредним домаћинствима и викендицама, директно на површину терена или реципијенте. Мрежа је конципирана по сепарационом систему, док у туристичким центрима Златибор и Чајетина постоји изграђена канализациона мрежа за употребљене воде и кишна канализација, која је у надлежности ЈКП Златибор.

Квалитет земљишта, према резултатима испитивања за подручје Златиборског округа, у односу на присуство загађујућих и штетних материја (кадмијум, бакар, жива, никл, цинк) је задовољавајући, са прекорачењем тзв. ремедијационих вредности односно нивоа који је безбедан за коришћење земљишта, с обзиром на просторно учешће пољопривредних површина на којима се примењују агрохемијска средства, релативно мали обим примене тих средстава и одсуство објеката и активности који могу бити извор загађења земљишта већег обима. У земљишту нису констатовани арсен, хром и олово. Изливање отпадних вода домаћинстава и других објеката у сеоским насељима, употреба ђубрива и хемијских средстава у пољопривреди не сматрају се фактором промене квалитета земљишта на подручју. Највећи део подручја Просторног плана, око 60%, обухваћен је процесима врло слабе ерозије, доста мање – око 30%, процесима слабе ерозије и под средњом ерозијом је око 10% подручја.

У обухвату Просторног плана не налазе се нити су планирани севесо постројења/комплекси, у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних.

3.2.5. Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље и у ванредним ситуацијама

На подручју Просторног плана налази се „перспективни” комплекс специјалне намене са зонама заштите који су неопходни за функционисање система одбране земље.

Подручје Просторног плана је изложено потенцијалној опасности од елементарних непогода, у првом реду изазваних интензивним снежним и кишним падавинама, као и другим атмосферским непогодама, а посебно опасностима од снежних сметова, одрона, клизања земљишта, удара ветра и др. Опасност од шумских пожара је веома изражена с обзиром на велико учешће чистих четинарских шума (око 150km², односно око 23% подручја Просторног плана).

На подручју Просторног плана могућа је појава неексплодираних убојних средстава с обзиром на интензитет војних операција вођених на ширем подручју.

У обухвату Просторног плана нема севесо постројења.

Присутна је одређена опасност од земљотреса с обзиром да је интензитет сеизмичког хазарда на ширем подручју Просторног плана, за повратни период од 475 година, у VII-VIII категорији (према ЕМС скали, EMS-European macroseismic scale). Ове вредности указују да је део подручја угрожен земљотресима који могу изазвати значајна оштећења објеката. Ипак, у периоду од 1901. до 2010. године забележене су вредности земљотреса између 3,7 и 4,9 MW (MW- скала моментне магнитуде), али чији су епицентри били претежно ван подручја Просторног плана, односно били су на територијама општина Прибој и Нова Варош.

3.3. Синтезни приказ потенцијала и ограничења просторног развоја подручја посебне намене

Основи **потенцијали** за развој су:

1. Природне вредности, биодиверзитет и богатство флоре и фауне, геолошко наслеђе највећег ултрамафитског масива у Србији и карактеристична слика предела;

2. Лечилишни и рекреативни значај субпланинско-планинске климе Златибора који се афирмисао као прва ваздушна бања у Србији;

3. Културно историјско наслеђе (са објектима народног, сакралног и другог градитељства и знаменитим местима) на подручју Просторног плана и у његовом непосредном окружењу;

4. Изворишта (површинских и подземних) вода за регионалне и локалне системе снабдевања насеља водом;

5. Положај у оквиру примарне туристичке дестинације Дрина-Тара-Златибор, са оптималним условима за целогодишњу понуду планинског туризма, са блиско окружујућим туристичким дестинацијама Златар-Пештер и Голија;

6. Развијена туристичка понуда стационарног, излетничког и транзитног одморишно-рекреативног туризма, са доминацијом одморишног туризма и значајним учешћем здравствено-рекреативног и спортско-рекреативног туризма, уз значајне потенцијале за диверзификацију туристичких производа, развој целогодишње туристичке понуде и повезивање са туристичком понудом примарним туристичких дестинација Дрина-Тара-Златибор и Златар-Пештер;

7. Развијени физички садржаји туристичке понуде у Туристичком центру Златибор (Краљева Вода, Палисад, Чоловића брдо и Зова - Око), викенд насељима (Рибница, Зарино Врело, Водице, Борова Глава, Смиљански Закоси, Царево Поље, Шаиновци, Гајеви, Валенски Гај) и у селима (домаћинске и викенд куће у Гостиљу,

Шљивовици, Рудинама, Доброселици, Мушветама, Љубишу и др.), уз значајне потенцијале за децентрализацију физичких садржаја понуде;

8. Развијени спортско-рекреативни садржаји јавног алпског скијалишта „Торник”, Културно-спортског центра Златибор, у склопу хотела у центру Златибора и у окружењу центра Златибор (јахачки и параглајдинг полигони, купалишта на малим језерима, излетничке, бицикличке и планинарске стазе), уз знатне потенцијале за унпређење постојећих и развој нових спортско-рекреативних садржаја и активности;

9. Пољопривредно земљиште и релативно очуване шуме као кључни елементи уникатних природних и предеоних вредности подручја;

10. Релативно добра приступачност подручја државним путевима I и II реда и магистралном железничком пругом, која ће у будућности бити унапређена изградњом државног пута IB реда (E-761) и активирањем аеродрома „Поникве” за цивилни ваздушни саобраћај; као и близина урбаног центра Ужице, а потом и близина других центара Чачка, Сарајева и Подгорице;

11. Мрежа насеља формирана у очуваном природном окружењу и релативно добра саобраћајна повезаност насеља, обнављане традиционалних делатности и могућности разноврсних туристичких и комплементарних активности, као основа активирања локалног становништва;

12. Очуван квалитет животне средине на преовлађујућем подручју Просторног плана.

Основа **ограничења** за развој су:

1. Недовољно истражено (неспроведено систематско рекогносцирање терена), неадекватно заштићено (32 евидентирана НКД) и неодговарајуће презентирано културно наслеђе на подручју Просторног плана и у његовом непосредном окружењу;

2. Недовољна заштита и одржавање природних вредности и животне средине на просторима интензивнијег туристичког коришћења (посебно у погледу третмана отпада и отпадних вода);

3. Ограничена понуда средњепланинског простора у зимским спортовима и рекреацији због морфометријских и климатских услова (посебно климатских промена);

4. Недовољна развијеност и организованост спортске, рекреативне, едукативне, забавне и друге понуде у простору – туристичке инфраструктуре, презентације природних и културних добара и др.;

5. Недовољна понуда савремених здравствених програма за превенцију и очување здравља, посебно у односу на инострану тражњу;

6. Недовољан квалитет туристичког смештаја и неусклађеност са класификацијом и категоризацијом у ЕУ, уз низак степен годишње искоришћености капацитета;

7. Недовољна развијеност саобраћајне и техничке инфраструктуре, у првом реду за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода;

8. Неповољна демографска и образовна структура становништва, пражњење удаљенијих села и запуштање сеоских активности, неопремљеност села комуналном инфраструктуром, јавним службама и сервисима;

9. Непоштовање просторне, урбанистичке и архитектонско-грађевинске регулативе, уз бесправну изградњу, девастацију и губитак појединих локација за туристичку изградњу.

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни принципи заштите, уређења и одрживог развоја подручја Просторног плана јесу:

- заштита природе, природних вредности, предела и културних добара, као приоритетних активности са којима ће бити усклађене све друге активности на подручју посебне намене;
- заштита и унапређење животне средине, посебно квалитета вода, ваздуха и земљишта;
- заштита и одрживо коришћење водног, пољопривредног и шумског земљишта, посебно од непланске изградње на заштићеном подручју и у његовом непосредном окружењу;
- просторно-функционална интегрисаност и усклађен интегрисан развој и заштита природних вредности и културних добара на обухваћеном подручју и на територији јединица локалних самоуправа у окружењу;
- реализација и унапређење туристичко рекреативне инфраструктуре (посебно панорамске гондолске жичаре на правцу Златибор-Рибничко језеро-Торник, панорамских путева, уређење и коришћење коридора атарских путева за бициклизам и рекреацију, уређење планинарских и шетних стаза и др.) и комуналне инфраструктуре;
- унапређење квалитета комуналне опремљености и саобраћајне приступачности туристичких центара и села;
- заштита јавног интереса, јавних добара и добара у општој употреби;
- релативизација конфликта у заштити простора, развоју туризма и одрживом развоју локалних заједница.

2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни циљ израде Просторног плана јесте дефинисање планског основа за заштиту и одрживи развој Парка природе „Златибор” и одрживи развој туризма на обухваћеном подручју у склопу примарне туристичке дестинације Дрина-Тара-Златибор. Одрживи развој подручја посебне намене ће се заснивати на заштити, унапређењу и коришћењу природних вредности и културних добара, развоју туризма, спорта и рекреације и функционалној интеграцији подручја Парка природе и ширег окружења.

Имајући у виду планске документе вишег реда, карактер посебне намене, као и препоруке и стандарде Европске уније у погледу одрживог развоја заштићених подручја, *општи циљеви* заштите, уређења и одрживог развоја планског подручја јесу:

- обезбеђење трајне и интегрисане заштите природних вредности Парка природе „Златибор”, њихово одрживо коришћење за едукацију, научна истраживања и презентацију јавности, развој комплементарних активности и сеоске економије, као и развој туризма и рекреације;
- уређење, одрживо коришћење и заштита предеоних вредности Златибора, хидрографске мреже са деловима клисура Увца, Црног Рзава и других река,

пашњачких зона, шумских комплекса и културне баштине за презентацију дуж панорамских путева и развој адекватних спортско-рекреативних активности;

- уређење, одрживо коришћење и заштита сливова акумулација намењених водоснабдевању;

- јачање регионалног идентитета планског подручја уз одрживи развој туризма као приоритетне и кључне функције, синхронизовано са развојем комплементарних делатности (пољопривреде - посебно сточарства, шумарства, сеоске економије и др.) планског подручја у целини;

- развој свих видова туризма и туристичких производа за које постоје потенцијали на подручју Просторног плана: целогодишњи одморишни туризам (планине и језера); спортско-рекреативни туризам (на садржајима зимских и летњих спортова и рекреације), здравствено-рекреативни туризам (типа ваздушне бање, wellness/spa и др.), туризам посебних интересовања (турно скијање, кањонинг, планинарење, пењање, параглајдинг, истраживање природе, спортски риболов, планински бициклизам, јахање, и др.), конгресни и пословни туризам, камповање (нпр. *glamping resort - аутентични кампови са додатним садржајима*), рурални туризам (агротуризам, еко-туризам, сеоски туризам, културни туризам и др.), тулинг туризам, и др.

Као **посебни циљеви** заштите, уређења и одрживог развоја планског подручја издвајају се:

- заштита, очување, унапређење и одрживо коришћење природних вредности, као и интегритета, лепоте и разноликости предела;

- унапређење услова за одмор, рекреацију и едукацију посетилаца о природним и културним вредностима подручја, организовањем садржајно заокружене туристичке понуде усклађене са режимима заштите Парка природе „Златибор” и интегрисане у понуду примарне туристичке дестинације Дрина-Тара-Златибор и туристичког кластера Западна Србија;

- усклађивање размештаја активности и физичких структура са режимима заштите природних и културних добара, водопривредних објеката, односно обезбеђивање услова за даље функционисање постојећих и планираних привредних активности (посебно развоја туризма и рекреације), насеља и инфраструктурних система;

- подршка развоју мултифункционалне пољопривреде, сточарства (посебно аутохтоних и старих раса домаћих животиња) и сеоске економије, заснованих на традиционалној производњи високовредних локалних производа и пружању агроеколошких и туристичких услуга, у складу са специфичним захтевима заштите и одрживог коришћења природних и културних вредности, биолошке и предеоне разноврсности;

- обезбеђење просторних услова за функционисање и даљи развој саобраћајних и инфраструктурних система, и то: на првом месту државног пута IB реда бр. 23; планираног пута IA реда (аутопут Е-761 Београд-Сарајево, деоница „Пожега-Ужице-Котроман”); железничке пруге Београд-Бар; постојеће и планиране туристичке пруге; и локалне мреже путева;

- даљи просторни развој локалних самоуправа и насеља у обухвату Просторног плана, посебно општине Чајетине (која обухвата преко 80% подручја), уз стварање услова за реализацију компензација локалном становништву у складу са ограничењима, кроз развој саобраћајне, туристичке и комуналне инфраструктуре и објеката, активности и функција јавног значаја, подршку аграрном реструктурирању и диверзификацији економских активности на селу, посебно у области еколошки прихватљивог туризма и других комплементарних делатности .

3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Подручје просторног плана налази се у региону Шумадије и Западне Србије, у обухвату Златиборског управног округа, на деловима територија града Ужице и општина Чајетина, Нова Варош и Прибој.

Највећи значај за саобраћајну доступност, интеграцију и трансгранично повезивање подручја Просторног плана са окружењем имају путеви: ДП ИБ реда бр. 23 (Ужице – Чајетина – Нова Варош – Пријепоље – граница Црне Горе), ДП ИБ реда бр. 28 (Чачак – Ужце – Мокра Гора – граница Босне и Херцеговине) и ДП ПА реда бр. 195 (веза са ДП ИБ реда бр. 23 – Бела Земља – Љубиш – Нова Варош), као и железничка пруга Београд-Бар (деоница Ужице-Пријепоље). За већу саобраћајну доступност и интеграцију подручја Просторног плана недостају квалитетнији попречни правци државних путева ПА реда и општинских путева за повезивање недовољно активираних делова западног и источног дела подручја са ДП ИБ реда бр. 23, ДП ИБ реда бр. 28 и и ДП ПА реда бр. 195.

У будућности ће повећању квалитета доступности и саобраћајне интеграције са ширим окружењем и јачању регионалног идентитета значајно допринети ревитализација и модернизација железничке пруге Београд-Врбница- граница Републике Црне Горе, и реализација планираног ДП ИА реда бр. 2 (Београд-Јужни Јадран, аутопут Е-763, деоница Пожега – Бољаре – граница Црне Горе) и планираног ДП ИА реда, аутопута Е-761 (Појате – Крушевац – Краљево – Чачак – Ужице – граница Босне и Херцеговине). Везе са планираним ДП ИА реда бр. 2 подручје Просторног плана оствариваће преко ДП ПА реда бр. 195 на источном делу подручја, ДП ПА реда бр. 196 (на подручју општина Чајетина и Ариље) и ДП ПА реда бр. 194 (на подручју општина Нова Варош и Ивањица).

Подручје Просторног плана има могућност остваривања прекограничних веза са Босном и Херцеговином и Црном Гором кроз институционалну сарадњу на међународном, међудржавном, међурегионалном и локалном нивоу.

Успостављање регионалне и трансграничне сарадње условљено је просторно-функционалним односима између урбаних центара различитог хијерархијског ранга у ширем окружењу подручја Просторног плана који опредељују формирање развојних осовина националног и трансграничног значаја: западноморавске развојне осовине (II ранга значаја) на правцу Краљево-Чачак-Ужице са везама ка Крагујевцу, Вишеграду-БиХ и Подгорици-Републици Црној Гори, моравичке развојне осовине (II ранга значаја) на правцу Краљево-Чачак-Ужице са везама ка Крагујевцу, Вишеграду-БиХ и Подгорици-Републици Црној Гори, моравичке развојне осовине (II ранга значаја) на правцу Пожега-Ариље-Ивањица са везом ка Републици Црној Гори и трансграничног дринског појаса на правцу Пријепоље-Прибој-Бајина Башта-Зворник-Лозница-Сремска Митровица, са везама ка БиХ. Од подједнаке важности за привредну су и правци регионалног и субрегионалног ранга којима се остварује веза са подручјем статистичко-планског региона Шумадија и Западна Србија и/или суседним државама на релацијама: Нови Пазар-Сјеница-Нова Варош-Прибој (са везом ка БиХ), Ужице-Бајина Башта (са везом ка БиХ) и др.

За просторно-функцијску трансформацију подручја Просторног плана најзначајнији су утицаји урбаног центра националног значаја Ужице, као и јачање функција општинског центра Чајетина и туристичког центра Златибор.

4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

4.1. Општа концепција

Општу концепција заштите и одрживог развоја опредељују посебне намене подручја Просторног плана. Кључне посебне намене су:

- заштићено подручје природних вредности од изузетног значаја (I категорије)
- Парк природе „Златибор” предвиђено за очување, унапређење, заштиту, културолошко коришћење и туристичку презентацију;
- непокретна културна добра са планираним границама зона за заштићена и евидентирана непокретна културна добра;
- делови сливова изворишта у Западноморавско-рзавском регионалном систему за снабдевање водом насеља – у регионалним подсистемима „Западна Морава” (акумулација „Врутци” и „Рибничко језеро”), „Рзав” и „Увац”;
- део примарне туристичке дестинације Дрина-Тара-Златибор.

Остале посебне намене на подручју Просторног плана су подручја инфраструктурних коридора: планираног аутопута Е-761 и енергетске инфраструктуре (постојећи и планирани далеководи 400, 220 и 110 кВ, постојећи и планирани разводни гасовод Златибор-Прибој-Нова Варош).

Општа концепција јесте интегрисана заштита природе, природних вредности, предела и културних добара као приоритетне посебне намене, са којом ће се усклађивати све друге активности на подручју посебне намене и на којој ће се заснивати одрживи развој заштићеног подручја и обухваћеног подручја у његовом окружењу.

Основно планско опредељење је да се са установљеним режимима заштите на подручју Парка природе и режимима заштите непокретних културних добара и сливова изворишта регионалних система снабдевања насеља водом усклађују све остале посебне и друге намене, планиране и реализоване активности које могу да допринесу одрживом развоју обухваћеног подручја и локалних заједница.

Следеће планско опредељење је да ће јачање регионалног идентитета бити остварено одрживим развојем туризма на подручју Просторног плана и његовим просторним и функцијским интегрисањем са непосредним и регионалним окружењем у примарној туристичкој дестинацији Дрина–Тара–Златибор и туристичком кластеру Западне Србије. Понуда туризма и рекреације на подручју Просторног плана биће заснована на природним условима, ресурсима и вредностима за зимске и летње активности, на капацитетима туристичког смештаја, рекреације, спорта, јавних служби и сервиса Чајетине, Златибора и сеоских центара, као и на потенцијалној понуди планинских села са здравствено безбедном храном, етно-вредностима и др. Туристичко-рекреативна понуда ће анимирати и задовољити тражњу у стационарном, излетничком и транзитном туризму кроз следеће видове планинског туризма: здравствено-рекреативни, одморишни, зимски и летњи спортско-рекреативни, пословно-конгресни, манифестациони, тулинг, еко и етно, образовни, посебних интересовања, рурални и др.

Планско опредељење је децентрализација туристичке понуде која ће се остварити развојем и промоцијом постојећих и будућих локалитета ван насеља Чајетина и центра Златибор, посебно у традиционалним селима кроз развој интегрисане руралне економије засноване на органској пољопривредној производњи са ознакама Туристичког центра и Парка природе Златибор, и на домаћој радиности у

сеоском туризму, уз обнову старих заната, ревитализацију традиционалних објеката и др. Развој, изградња и реконструкција великих постојећих и нових туристичких комплекса у центру Златибор, Чајетине, већим сеоским центрима и на другим локацијама реализоваће се у окружењу парка природе. Развој, изградња и реконструкција села и посебних локација на подручју Парка природе одвијаће се искључиво у зони III степена заштите. Приритет има заустављање и санација непланске туристичке изградње на подручју Парка природе (Водице, Кобиља Глава, Рибница и др.) и у његовом окружењу (центар Златибор и локалитети око тог центра).

Развој пољопривреде на подручју Просторног плана засниваће се на концепцији интегралног управљања природним ресурсима, на начин којим се обезбеђује опште побољшање стања животне средине, рехабилитација тла, воде, ваздуха и природних предела и очување флоре и фауне и њихових станишта. У тим оквирима, холистичким приступом биће разрађена решења за пуну валоризацију користи, вредности и услуга које заштићено подручје пружа одрживом пољопривредном и руралном развоју.

Саобраћајна интеграција насеља и туристичких комплекса на подручју Просторног плана међусобно, са скијалиштем, другим садржајима понуде у простору и окружењем оствариће се постојећим и новим друмским саобраћајницама (планираног аутопута Е-761), железничким саобраћајницама (железничка пруга Београд-Бар и продужетак уског колосека Шарган - Витаси до Бранешца и Златибора), гондолом Златибор – Торник, као и уређењем бициклических, пешачких, планинарских и излетничких стаза. Саобраћајној и функцијској интеграцији подручја Просторног плана са ширим регионалним и међународним окружењем знатно ће допринети активирање аеродрома „Поникве” за цивилни ваздушни саобраћај (на територији града Ужице).

Планско опредељење је унапређење и развој система водоснабдевања, одвођења отпадних вода и управљања отпадом.

4.2. Полазишта и принципи за релативизацију конфликтних интереса

Мере утврђене успостављањем зона заштите природних добара са посебним режимима заштите, наспрам планираних мера уређења и коришћења Парка природе „Златибор” и потреба за развојем туризма, саобраћајне и енергетске инфраструктуре и задовољавања других интереса локалних заједница изазивају значајне конфликте у простору. Један од основних задатака Просторног плана јесте обезбеђење решења за интегрални развој, коришћење и уређење подручја посебне намене, то јест релативизација и усаглашавање конфликтних интереса заштите и других корисника простора.

Конфликтни интереси су:

- Конфликт 1 – између положаја коридора планираног аутопута Е-761 (Просторни план подручја посебне намене за инфраструктурни коридор ауто-пута Е-761, деоница Пожега-Ужице-граница са БиХ, РЈУ, 2018) и успостављених режима заштите природе I, II и III степена;
- Конфликт 2 – између планираног скијалишта источни „Торник” и „Чигота”, делова насеља и спортско-рекреативних намена (Измене и допуне Плана генералне регулације Чајетине и Туристичког центра Златибор - II фаза) и успостављених режима заштите природе I и II степена и зона I и II санитарне заштите изворишта водоснабдевања;

- Конфликт 3 – између заштите природних вредности и интереса приватних компанија за експлоатацијом минералних сировина на заштићеном подручју;
- Конфликт 4 – између заштите природних вредности и интереса локалне заједнице за социо-економски развој.

Полазишта за релативизацију испољених и потенцијалних конфликтних интереса између посебних намена, као и у односу на одрживи развој подручја и локалних заједница су:

- усклађивање студије оправданости са идејним пројектом и просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор ауто-пута Е-761, деоница Пожега–Ужице–граница са БиХ са зонама и режимима заштите Парка природе;

- усклађивање развоја туристичких активности, садржаја и инфраструктуре са зонама и режимима заштите парка природе, уз редукацију производње отпада и учешће дела прихода од туризма у очувању и унапређењу природног и културног наслеђа на целом подручју Просторног плана;

- усклађивање развоја експлоатације минералних сировина са зонама и режимима заштите парка природе, непокретних културних добара и изворишта вода, и планираним развојем активности, садржаја и инфраструктуре туристичке понуде;

- реализација користи за локалну заједницу кроз укључивање становништва као најзаинтересованијег субјекта ефикасне заштите природних и културних добара и очувања предела и идентитета подручја – увођењем система еколошких услуга заштићеног подручја;

- обезбеђење одговарајућих компензација на име ограничења у производњи и активностима насталих успостављањем режима заштите.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ

Главну намену овог Просторног плана представља заштита природних вредности на територији Парка природе „Златибор”, чије су границе и површине просторних јединица са режимима заштите I, II и III степена дефинисане Уредбом о проглашењу Парка природе „Златибор” за заштићено подручје од изузетног значаја, односно I категорије („Службени гласник РС”, број 91/17).

Парк природе „Златибор” има 41.923,26 ха укупних површина, које се простиру на територији града Ужице (део КО Мокра Гора), општине Чајетина (КО Стубло у целости и делови КО Алин Поток, Бранешци, Гостиље, Доброселица, Дренова, Јабланица, Љубиш, Семегњево, Чајетина и Шљивовица), општине Нова Варош (делови КО Бела Река, Драглица, Негбина и Сеништа) и општине Прибој (делови КО Бања, Кратово и Рача).

1.1. Просторне јединице и локалитети по режимима заштите у Парку природе „Златибор”

На заштићеном подручју установљен је тростепени заштитни режим у оквиру следећих просторних јединица и локалитета:

1. **Режим заштите I степена**, укупне површине 1.968,89 ха, тј. 4,7 % подручја Парка природе

1) „Виогор”, површине 249,94 ха, општина Чајетина (КО Семегњево) и град Ужице (КО Мокра Гора) који обухвата западне падине узвишења Виогор (Полице – 1246 m н.в.), са изворишним челенкама Крсманског потока, Дубошца и Друганице усечене у стене перидотиског комплекса. Снажна дисекција терена условљена је тектонским разламањем издигнутог златиборског пинеплена и представља обод златиборске висоравни према западу. Обрастао је природним високим састојинама шума црног бора (*Erico-Pinetum nigrae*, *Euphorbio glabriflorum-Pinetum nigrae*) на иницијалним хумусносиликатним земљиштима на перидотитима и серпентинитима. Појединачно су заступљена и ретка стабла других врста четинара и лишћара, мада их има више на западним падинама, ка Камишни. Такође, део локалитета је обрастао шикаро црног граба и црног јасена (*Ostryo-Pinetum nigrae serbicum*). Овај локалитет је значајан за врсте птица које захтевају шумска станишта - четинарске шуме: *B. bonasia*, *E. rubecula*, *D. martius*, *D. major*, *F. coelebs*, *L. curvirostra*, *P. pyrrhula*, *C. familiaris*, *P. ater*, *Parus montanus*, *P. cristatus*, *R. regulus*, *R. ignicapilla*.

2) „Црни Рзав”, површине 374,96 ха, општина Чајетина (КО Јабланица и Бранешци), обухвата клисуру Црног Рзава низводно од ушћа Обудојевице до ушћа Рибнице, испод Белог камена (708 m н.в.). После ушћа Обудојевице, Црни Рзав улази у сужење, пробијајући се кроз Златиборску површ, све дубљом клисуром тако да на релацији Лисичина (1073 m) – Суви бор (908 m) достиже 400 m дубине. Лева страна клисуре је покривена вегетацијом, док је десна прилично огољена. Дужина тока на овој деоници (у правој линији) прелази 6 km, а апсолутни пад је 255 m. Црни Рзав гради и низ долињских меандара. Квалитет воде Црног Рзава није задовољавајући, пошто се отпадне воде насеља Златибор испуштају у Обудојевицу, његову десну притоку на уласку у клисуру. Клисура Црног Рзава се убраја у геоморфолошке, као и у

хидролошке објекте геонаслеђа Златибора и Србије. Клисуре је усечена у дунитске серпентините и лерзолити јурске старости. У клисури доминирају шумски типови станишта (храстове, борове и мешовите шуме) и серпентинитска вегетација. Очуване чисте састојине храста китњака налазе се на 780 m н.в. и то по стрмим падинама на десној страни реке и увалама дуж потока који утичу у Рзав. По брдима и косама, на левој страни се јавља комплекс борове шуме, најраспрострањенији и најзначајнији шумски тип на Златибору. У нижим деловима, почев од дна клисуре Црног Рзава, до 1000 m н.в., највише су заступљене састојине црног бора који се исто тако често јавља заједно са храстом китњаком и брезом. Основни тип састојине је висока шума црног бора (*Erico-Pinetum nigre*, *Euphorbio glabrifloram-Pinetum nigre*) на иницијалним хумусно-силикатним земљиштима на перидотитима и серпентинитима са примешаним бројним другим врстама (храст, леска, граб, бреза, *Sorbus*, *Ramnus*, липа). Природна црноборова станишта на серпентинитима, каква су и ова, не одликују се великим богатством дендрофлоре. Осим шума црног бора, бележи се и заједница црног и белог бора (*Pinetum nigraesilvestris*) са шашиком (*Sesleria rigida*). На стрмом каменитом терену развија се посебна фација *seslerietosum* чији је главни едификатор шашика која са својим јаким кореном може да одоли обрушавању и поточним бујицама које се повремено сливају са врха планина. Ова варијанта борове шуме најбоље је развијена у клисури на левој страни реке, на врло стрмом терену са крупним блоковима стена, чији нагиби износе и до 60°. На таквим местима нема ни храста китњака који је редован у овим састојинама црног бора, док се у приземном спрату срећу многе биљке влажног камења и маховине. Ендемична асоцијација *Potentillo mollis-Halascysetum sendtneri* заступљена је на стеновитим падинама и стенама са којима се најчешће јављају и *Campanula rotundifolia*, *Cerastium decalvans* и *Silene pusilla*. У току Црног Рзава евидентиране су следеће врсте риба: поточна пастрмка, плиска, уклија, поточна мрена, клен, гагица, брадавичарка, пеш, сунчица, као и поточни рак. Такође, регистроване су и значајане врсте птица које захтевају шумска станишта – четинарске шуме: *B. bonasia*, *E. rubecula*, *D. martius*, *D. major*, *F. coelebs*, *L. curvirostra*, *P. pyrrhula*, *C. familiaris*, *P. ater*, *Parus montanus*, *P. cristatus*, *R. regulus*, *R. ignicapilla*.

3) „Клисуре Увца”, укупне површине 1.121,10 ha, са три просторно блиска али физички одвојена локалитета: локалитет „3а” површине 129,01 ha, локалитет „3б” површине 75,49 ha и локалитет „3в” површине 916,59 ha, налази се на граници општина Чајетина (КО Јабланица, Доброселица и Стубло) и Прибој (КО Рача и Кратово). Обухвата ужи, ненастањени део клисуре и сам ток Увца са бројним долињским меандрима, са леве (мање) и десне (више) стране, од манастира Дубрава до Црног потока. Клисуре је, у овом делу тока, веома изразита, избраздана мноштвом увала, јаруга и потока, што условљава велики број истакнутих коса и висова. Истиче се својом дивљином, неприступачношћу и очуваношћу амбијента. На тако неприступачном терену, на стрмим странама клисуре, ни притоке Увца нису могле да се усецају другачије, већ дивљим јаругама и вододеринама формирајући кратке клисуре. Преовлађујући нагиб је око 30°, а надморске висине се крећу у распону 700 – 1100 m н.в. На појединим деоницама, граница локалитета се проширује обухватајући стране клисуре или долине притока: Дринчино брдо (Орлосед, 1027 m) са долињом Брезанске реке; Ћорову дубраву; кањон Крваваца; део клисура Шаранског и Црног потока и др. Такве су Јањин поток, Савин поток, Црни поток, Шарански поток, Крвавац, Омарски поток и др. Као геоморфолошки објекат геонаслеђа на овом локалитету налази се и клисура Крваваца – која гради клисуру дубоку преко 500 m, стеновитих литица, избраздану точилима и јаругама, прошарану жицама магнезита у перидотитима. Клисуре Увца се налази у јужном делу златиборског ултрамафитског масива и литолошки је представљена серпентинитним харцбургитима, харцбургитима

и серпентинитима. Воде Увца су у I класи квалитета (и са изузетним живим светом). Неприступачне и стрме долине притока, попут клисуре Крваца, са аспекта укупних природних вредности и био и геодиверзитета – чине овај локалитет једним од највреднијих у оквиру Парка природе. Термофилно еродирано станиште, са пуно сипара и голети, јако нагнут терен у клисури потока Крваца и реци Увац, условило је да преовлађујући тип вегетације буде термофилна шикара мешовитог састава. Стрме, снажно еродиране, камените и стеновита стране су обрасле вегетацијском формацијом у којој важну улогу има карактеристична ниска, жбунаста и ендемична млечика *Euphorbia glabriflora*. Нарочит значај заједнице се огледа у присуству ендемичних таксона где се истичу *Halacsya sendtneri*, *Stipa novakii*, *Genista frivaldszkyi*, *Iris reichenbachii* и друге врсте. Нарочито је добро изражена серпентинитска вегетација. Ендемична асоцијација *Potentilla mollis-Halascysetum sendtneri* заступљена је на стеновитим падинама, а са наведеним врстама најчешће се јављају и *Campanula rotundifolia*, *Cerastium decalvans* и *Silene pusilla*. На брду Малињак, на заравњеном делу платоа, налази се локалитет „Шаша вода”, који представља мало мочварно станиште – тресетиште. Са Прелиминарног списка врста за Црвену листу кичмењака Србије на овом подручју су од рибљих врста присутне младица и брица. Осим њих евидентиране су и следеће врсте: поточна мрена, плиска, кркуша, клен, гагица, као и поточни рак. Неколико инсекатских врста регистровано је у близини водотока овог локалитета: *Amphinemura triangularis*, *Leuctra fusca*, *Perlodes microcephala*, *Perla burmeisteriana*, *Rhyacophila tristis*, *Silo piceus*. У клисури се сусреће значајан број ретких и угрожених врста птица грабљивица, међу којима се посебно издвајају *Gyps fulvus*, *Aquila chrysaetos*, *Circaetus gallicus* и *Falco peregrinus*. Лешинари редовно долећу из својих гнездилишта на Увцу. Овај локалитет је значајан и за врсте птица које за станишта захтевају планинске камењаре: *A. spinoletta*, *Ph. ochrurus*, *S. rubetra*, *F. tinnunculus*, *Oe. Oenanthe*, као и стене и литице у клисурама: *Pt. rupestris*, *D. urbica*, *H. daurica*, *B. bubo*, *F. tinnunculus*, *M. saxatilis*, *Ph. ochrurus*, *C. livia*, *C. corax*. Такође, на тресетишту Шаше воде могу се срести следеће врсте: *A. trivialis*, *L. collurio*, *A. cannabina*, *C. crex*, *M. cinerea*, *M. alba*, *C. ciconia*, *C. nigra*.

4) „Клисура Гриже”, површине 222,83 ha, општина Чајетина (КО Стубло и Доброселица), обухвата леву страну клисуре Гриже при ушћу у Увац, доњи део клисуре Доброселичке реке и десну долинску страну Увца од Тиоског потока до Гриже. То је термофилно еродирано станиште са пуно сипара и голети, са јако нагнутим тереном. Највиши врх је Вис (1007 m.н.в.), а надморске висине се спуштају према клисури Увца до 650 m. Клисура реке Гриже се убраја у геоморфолошке објекте геонаслеђа и усечена је у стенама златиборског ултрамафитског масива. Осим клисурасте долине речице Гриже овом просторном јединицом обухваћен је и доњи ток Доброселичке реке. Подручје одликује снажна дисекција рељефа, а код Заступа Грижа улази у доњи део свог тока градећи кртаку али изразиту врлетну клисуру голих страна између Виса (1007 m), са леве и Чавке (1064 m) са десне долиנסке стране. На појединим деловима висинска разлика између дна долине и околних узвишења достиже 300 m. Грижа се код локалитета Пета, на 657 m н.м. улива у Увац као десна притока. Доброселичка река такође усеца живописну долину, све до ушћа у Увац испод Чукаре (828 m), на око 670 m н.м, на месту где Увац прави леп долински меандар. Терен је обрастао веома оскудном вегетацијом, ретким боровима по стењу и бројним врстама кржљавог дрвећа и грмља. Основни тип састојине је шикара црног граба на станишту шуме китњака и граба (*Quercus carpinetum moesiacum*) на смеђим и лесивираним смеђим земљиштима. Вегетацију камењара, али и стена серпентинитских клисура чине многе реликтне и ендемичне асоцијације, у којима су као едификатори заступљене карактеристичне серпентинофите (*Potentilla visiani*,

Halacsya sendtneri, *Potentilla mollis*, *Fumana bonapartei*, *Linaria rubioides*, *Silene paradoxa*, *Alyssum markgrafii*, *Notholaena maranthae*), али се јавља и низ других врста карактеристичних за серпентинске камењаре и стене (*Artemisia alba*, *Cytisus procumbens*, *Lembotropis nigricans* и друге врсте). Стрма, снажно еродирана каменита и стеновита подручја серпентинских клисура обрастају формацијама у којој важну улогу има карактеристична ниска, жбунаста и ендемична млечика *Euphorbia glabriflora*. На локалитету укупна површина под шумом у државном власништву износи 53,15 ha. У клисури реке Гриже евидентирани су следеће врсте птица: *Oe. oenanthe*, *S. rubetra*, *L. collurio*, *E. circlus*, *Ph. ochrurus*, *S. communis*, *M. alba*, *U. epops*.

2. **Режим заштите II степена**, укупне површине 19.255,59 ha, односно 45,9% подручја парка природе

1) „Семегњевска гора-Црни Рзав-Чавловац”, површине 5.858,89 ha, општина Чајетина (КО Семегњево, Јабланица и Бранешци) и град Ужице (КО Мокра Гора). Обухвата пространо подручје између Семегњевске горе (на северу) и десних долинских страна Црног Рзава и Рибнице на југозападу и југу, изузев централног насељеног дела атара села Семегњева. Окружујући простор првог степена заштите у клисури Црног Рзава, овим локалитетом је обухваћена северна страна слива Црног Рзава и изломљени и заталасани фрагменти златиборске површи испресецани десним притокама те реке. Са површи се издижу и усамљена узвишења заостала приликом уравнивања пинеплена (Чавловац, 1.101 m, Планиница, 1.037 m, Лисичина, 1.073 m, Тичија глава, 1.058 m). У северном подножју Семегњевске горе је површ Гуштерица, најсевернији део златиборског пинеплена. Осим атрактивних клисура, посебну вредност чине знатна пошумљеност и очуване борове шуме у самој клисури и на Чавловцу. Једним делом овога простора обухваћена је и клисура потока Скакавци у Семегњевоу. Јужни и југоисточни обод просторне јединице чини река Рибница. Речну мрежу чине река Камишна, са извориштима Друганчице, Крсманског и Црног потока и притоке средњег тока Црног Рзава са Семегњевском реком и више кратких десних притока. Од хидрографских занимљивости издвајају се: локалитет Гуштерица са извориштем Црног потока – са малим басеном Округле баре, која има одлике тресава, као и уска, меандарска клисура доњег тока Семегњевске реке, од железничке станице Златибор до ушћа у Црни Рзав. На локалитету Чавловац природну, високу састојину чини шуме црног бора (*EricoPinetum nigre*, *Euphorbio glabrifloram-Pinetum nigre*) на иницијалним хумусно-силикатним земљиштима, на перидотитима и серпентинитима. Ту се налазе и вештачки подигнуте састојине црног бора. Међу посебне природне вредности спадају велики столетни представници црног бора. Стрме и камените стране клисуре реке Рибнице обрасле су највише црним бором, али и брезовим шумама које освајају терен, као и кржљавим стаблима храста. У подрасту има доста руја и црног јасена, а на многим местима црни борови су засечени смоларењем. На ливадским и пашњачким стаништима забележене су популације линцуре (*Gentiana lutea*) значајне бројности. У речном току Рибнице евидентиран је поточни рак. Фауну риба чине: *Salmo truta*, *Barbus peloponnesius*, *Gobio sp.*, *Leuscius cephalus*, *Phoxinus phoxinus*, *Cottus gobio*. На подручју овог локалитета регистроване су следеће врсте птица: *D. syriacus*, *C. palumbus*, *C. oenas*, *C. brachydactyla*, *P. canus*, *S. europaea*, *P. caeruleus*, *B. buteo*, *S. turtur*, *G. glandarius*, *A. otus*. На Чавловцу је присутна лештарка (*Bonasa bonasia*). Осим природних вредности, на овом локалитету се налази и већи број колиба, објеката народног градитељства, које подручју дају изузетне предеоне карактеристике.

2) „Бијеле воде”, површине 523,74 ha, општина Чајетина (КО Шљивовица и Бранешци). Локалитет обухвата Бијелих вода као један од најбоље очуваних фрагмената златиборског пинеплена око Бијеле чесме, где је и најнижи део златиборске висоравни ове просторне јединице, са затресављеним делом, плитке и

широке долине потока Бијеле воде и благо заталасаним развођем (920-980 m надморске висине) са заравњеним теменима. Карактерише га препознатљив златиборски пејзаж – заталасана травната површ са изворишном челенком истоименог потока. Бијеле воде настају од више периодских кракова: средишњег – Бијеле воде, који креће од локалитета Око (958 m), Јакшића बारे, Суве луке и још пар безимених, али и сталних извора (Хајдучко врело и Бијела чесма), који су веома занимљиве хидрогеографске појаве. Долина је плитко усечена, упореднички усмерена ка западу до састава са Кани потоком, који тече са севера, а који представља југозападну границу овог локалитета. На овом локалитету налазе се стене јурске старости, литолошки представљене харцбургитима, стенама које су карактеристичне за златиборски ултрамафитски масив. На источном делу овог локалитета, у тектонском контакту са харцбургитима, налазе се серпентинити. У вегетацијском смислу локалитет је препознатљив по влажној ливади коју карактерише бујност и доминација различитих врста фамилије трава. Тамо где је током године тло делимично забарено развија се вегетација мочварних ливада (класа *Molinio-Arrhenatheretea*). Доминирају крупни бусенови трава (*Deschampsia caespitosa*). Забележено је неколико јединки линцуре. Поред пута, где су станишта сува и каменитија, расте *Echium russicum* (змијоглавка). У водама овог локалитета је нађен поточни рак. Од рибљих врста има поточне пастрмке, плиске, поточна мрене, кркуше, клена, гагице. Евидентирани су следеће врсте птица: *A. spinoletta*, *A. trivialis*, *A. campestris*, *A. arvensis*, *L. arborea*, *A. graeca*, *P. perdix*, *C. coturnix*, *S. rubetra*, *A. Cannabina*, *L. collurio*, *C. crex*, *A. spinoletta*, *M. cinerea*, *M. alba*, *C. ciconia*, *C. nigra*.

3) „Рибничко језеро”, површине 283,42 ha (100% у државној својини), општина Чајетина (КО Јабланица и КО Чајетина). Обухвата Рибничко језеро и простор у његовом окружењу, вештачку водоакумулацију површине око 40 ha и дужине око 2 km, формирану 1971. године преграђивањем Црног Рзава код места званог Варагин до. Благо заталасани делови висоравни накнадно су пошумљени боровим засадом у циљу заштите акумулације од околног спирања. И даље је веома изражен проблем бујичног спирања у околним речицама и запуњавања плитких долина сопственим наносом. Основна намена акумулације је била водоснабдевање туристичког центра Златибора и варошице Чајетине. Данас се она користи и у туристичко-рекреативне сврхе, за риболов и рекреацију. На подручју Рибничког језера налазе се серпентинити, изграђени од мрежастог серпентина, бастита, акцесорног хромита, секундарног праха оксида гвожђа, мало секундарног амфибола и талка. Вегетацију локалитета претежно чини вештачки подигнута састојина црног бора на станишту шуме црног бора (*Pinetum nigrae*) на иницијалним хумусно-силикатним земљиштима на перидотитима и серпентинитима. У вегетацијском смислу локалитет је препознатљив по влажној ливади коју карактерише бујност и доминација различитих врста фамилије трава. На локалитету су регистроване следеће врсте птица: *A. platyrhynchos*, *F. atra*, *T. ruficollis*, *A. ferina*, *A. querquedula*, *M. alba*, *M. cinerea*, *A. cinerea*, *A. hypoleucos*, *C. Crex*.

4) „Равни Торник”, површине 293,74 ha, општина Чајетина (КО Доброселица). Обухвата теме гребена Торник, звано Равни Торник (1.442 m) на дужини око 3 km и део североисточних и југозападних падина овог узвишења изграђеног од дијабаза и серпентинисаних перидотита и издигнутог дуж раседних одсека у односу на златиборски пинеplen, као његов некадашњи део. Борова шума је нараспрострањенији и најзначајнији шумски тип на Торнику. Очуване су природне састојине црног бора са појединачно примешаним стаблима белог бора, на јужно окренутим падинама (*EricoPinetum nigre*, *Euphorbio glabrifloram-Pinetum nigre*). На теренима од 1.200 до 1.400 m н.в, по његовим северним и западним странама, развила се просторно ограничена шума смрче и јеле (*Picetum abietis*). Делове где је земљиште мање скелетно и знатно дубоко, обраста шума белог и црног бора са примешаним бројним другим

врстама (храст, леска, граб, бреза, *Sorbus*, *Ramnus*, липа). На јужним до југоисточним експозицијама очуване су природне састојине смрче и јеле на хумусно–силикатним и смеђим земљиштима на перидотитима и серпентинитима. Само теме гребена Равног Торника је под пашњачком вегетацијом са местимично присутном матичном стеном на површини. Присутна је појединачна појава подмлатка бора.

5) „Чигота”, површине 3.910,35 ha, општине Чајетина (КО Доброселица, Алин поток, Гостиље, Љубиш и Чајетина) и Нова Варош (КО Драглица). Обухвата теме гребена Чиготе на дужини од око 8 km и веће делове његових југозападних падина (у сливу Црног Рзава) и североисточних падина (у сливу Великог Рзава). Геолошку подлогу углавном чине серпентинисани перидотити, сасвим мало кречњаци. Већ од Криве брезе и Смиљанских закоса главни гребен почиње постепено да се издиже преко Мале Чиготе (1.161 m), Чукера (1.359 m), Коњодера (1.337 m), Главице (1.324 m), до највишег врха (1.422 m) и Невоље (1.354 m). Јужне падине су континуелне и представљају издигнути али не и изломљени део старог златиборског пинеплена, док се северисточна падина Чиготе, разломљена стрмим раседима нагло спушта ка долини Катушнице. Гребен Чиготе се убраја у објекте геоморфолошког наслеђа Србије. Велики део подручја Чиготе је обешумљен, са непрегледним серпентинитским пашњацима. Већи део терена се пашари, а мањи део коси. Изворишна челенка Црног Рзава представља простор са најпознатијим златиборским пејзажима. Остаци борових шума (*Erico-Pinetum nigre*, *Euphorbio glabrifloram-Pinetum nigre*) су се задржали само по појединим дубодолинама. Од листопадних шума, бележе се остаци храстових и букових шума. На источним обронцима Чиготе (локалитет Дубрава, 1.031 m) налази се висока шума јеле и букве на станишту букве и јеле (*Abieti fagetum moesiacaе*) на кречњаку, а присутна је изданачка шума букве на станишту планинске букве (*Fagetum moesiacaе montanum*) на различитим смеђим земљиштима. Већи комплекс чисте букове шуме среће се на путу ка Гостиљу. На месту уништених белоборових шума развијена је вегетација сиромашних пашњака (и камењара) који су додатно деградирани некадашњом претераном испашом. Ливаде, ксерофилног типа, представљене су варијантама заједнице *Koelerio-Danthonietum alpinae* из класе *Festuco-Brometea*. Већи део терена се користи за пашарење, а мањи део коси. На овом локалитету су евидентиране следеће врсте птица: *A. spinoletta*, *A. trivialis*, *A. campestris*, *A. arvensis*, *L. arborea*, *A. graeca*, *P. perdix*, *C. coturnix*, *S. rubetra*, *A. cannabina*.

6) „Клисура Катушнице”, површине 220,35 ha, општина Чајетина (КО Дренова и Гостиље). Обухвата најизразитији део кречњачке клисуре Катушнице од локалитета Смицање до локалитета Попова крушка на дужини око 6 km (мерено дуж речног корита), као и ушће Гостиљске реке. Од морфо-хидролошких занимљивости, тј. објеката геонаслеђа локалитет обухвата и део бигрене акумулације и водопад Гостиљске реке висок преко 20 m и асцедентни извор Мало око у кориту Катушнице. Клисура је највећим делом изграђена од банковитих и масивних средњетријаских кречњака. Клисура Катушнице са алувијалним каменим наносима и простор око водопада са бигреним кадицама обрасти су дрвенастом вегетацијом коју чине глогови и јуниперус заједнице *Junipereto ostyatum crataegus monoginae*. На простору овог локалитета срећу се стабла дивље крушке и црне јове већих димензија. Са Прелиминарног списка врста за Црвену листу кичмењака Србије на овом подручју је од рибљих врста присутна бркица. Осим бркице може се наћи поточна пастрмка, плиска, поточна мрена, клен и гагица.

7) „Муртеница”, површине 2.466,08 ha (50,75% у државној, 49,25% у приватној својини), општине: Чајетина (КО Љубиш) и Нова Варош (КО Негбина, Драглица и Бела река). Обухвата планину Муртеницу, дуж раседа издигнути део некадашњег златиборског пинеплена, изграђен претежно од тријаских кречњака, са највишим

врхом Бријачем (1.480 m н.в.) који чине стене перидотитског комплекса. Под врхом Муртенице је и Врањевина, карстификовани, највише издигнут део златиборског пинеплена, изрван бројним вртачама и плитким увалама. У североисточном подножју, према Горњем Љубишу је скрашћена површ Шеварице са клисуром Мумлаве у којој су бројни крашки феномени (пећине, јаме, понори, прерасти у пећини и бројне вртаче). На јужном стеновитом одсеку Муртенице, под врхом Тулетина (1.433 m) у залеђу села Негбина, на 900 m надморске висине налази се и мала пећина Грлић. Централни део масива Муртенице, Рекачу, карактеришу типични крашки облици рељефа као што су бездани – вертикални већи или мањи отвори крашких јама који достижу дубину до 50 m и више метара. Ови отвори су често неприметни, необележени, па представљају опасност за неупућене. На Муртеници се налази неколико објеката геонаслеђа: *Грлић* (пећина под врхом Тулетина, на 900 m надморске висине, дуга је 68 m, површине 90 m²), *Чикина пећина* (2 km узводно од ушћа Мумлавског потока) и *јама Мумлава* (у долини Мумлавског потока, недалеко од Љубишке реке, на 900 m надморске висине). Муртеницу карактерише добра очуваност изворне вегетације и богатство флоре. Основни типови шума су висока шума јеле и смрче, висока шума јеле и букве (*Picea fago abietetum*), вештачки подигнута састојина смрче на станишту планинске букве и изданачка девастирана шума букве на станишту планинске шуме. У пределу потока Рекача налази се самоникла састојина смрче као најбоља шума на овом делу Златибора. На локалитету Муртеница налази се десет стабала мунике (*Pinus heldreichii*). Стабла мунике су у одељењу 75/a, ГЈ „Муртеница“, у деградираној шуми црног бора са примесама белог бора, смрче, јеле и мунике. Према селу Милићи налази се голет и усамљено стабло мунике велике старости. На Муртеници је евидентирана шумска шљука (*Scolopax rusticola*). Регистровани су свадбени летови мужјака, који сугеришу да се ради о добром гнездилишту са више гнездећих женки. Такође на овом простору је присутна и лештарка (*Bonasa bonasia*). Посебно је значајно присуство орла змијара (*Circaetus gallicus*). Од птица грабљивица присутан је мишар (*Buteo buteo*), јастреб (*Accipiter gentilis*), кобац (*Accipiter nisus*) и ветрушка (*Falco tinnunculus*), а локалитет повремено надлеђу и орлови и лешинари. Од рибљег фонда присутне су: калифорнијска пастрмка, плиска, уклија, поточна мрена, кркуша, клен, гагица, пеш и мрена. Посебно је разноврсна фауна водоземаца и гмизаваца, а на ширем подручју су забележене врсте: *Rana graeca* – грчка жаба, *Bufo bufo* – обична крастава жаба, *Rana ridubunda* – права жаба, *Natrix tessellata* - рибарица, *Lacerta viridis* - обични зелембаћ, *Podarcis muralis* - зидни гуштер, *Elaphe longissima* - ескулапов смук. Инсекатску фауну водотока чине врсте индикатори ниске загађености: *Protonemura intricata*, *Leuctra hippopus*, *Leuctra quadrimaculata*, *Isoperla graeca*, *Perla illiesi*, *Siphonoperla neglecta*, *Siphonoperla transsylvanica*, *Chloroperla tripunctata*, *Rhyacophila furcifera*, *Rhyacophila nubila*, *Rhyacophila tristis*, *Philopotamus variegatus*, *Wormaldia subnigra*, *Polycentropus flavomaculatus*, *Silo pallipes*. Поред поменутих, на локалитету су регистровани троглобионти који насељавају пећинске екосистеме и други специфични организми, као што су: *Nargus (Demochrus) wilkini*, *Nargus badius badius*, *Apocatops nigrita*, *Catops subfuscus subfuscus*, *Catops coracinus coracinus*, *Catops fuliginosus*, *Catops longulus*, *Catops nigricans*, *Catops kirbyi kirbyi*, *Catops neglectus*, *Sciodrepoides watsoni watsoni*, *Anisotoma orbicularis*, *Amphicyllis globiformis*, *Amphicyllis globus*, *Agathidium (s. str.) pisanum*, *Agathidium (s. str.) badium*, *Agathidium (s. str.) atrum*, *Agathidium (s. str.) rambouseki* (која представља балкански ендем). На простору познатом као Милевића ограда, сачувано је неколико тзв. сточарских станова, објеката који служе за боравак чобана и стоке током летњих месеци који су евидентирани као културна добра.

8) „Подручје око клисуре Увца”, површине 5.688,72 ha, општине Чајетина (КО Јабланица, Стубло и Доброселица), Нова Варош (КО Драглица и Сеништа) и Прибој

(КО Кратово, Рача и Бања). Представља појас дуж долине Увца приближно од Расничке реке низводно до ушћа у Лим, ужи са леве и знатно шири са десне стране реке, који у потпуности окружује просторне јединице са режимом заштите првог степена под именом „Клисура Увца” и „Клисура Гриже”. Обухвата крајње јужне делове златиборске површи који се као прсти утискују у клисуру и граде бочне гребене у челима меандара, са изванредно заравњеним теменима између којих су усечене притоке Увца, стрмих страна и уздужних профила. Дужина тока Увца кроз ову просторну јединицу је око 30 km и са десне стране прима већи број сталних и периодских притока које су често изградиле клисурасте дивље долине (Расничка река, Доброселичка река, Грижа, Крвавац, Шарански поток, Црни поток, Савин поток, Јањин поток и Вуч поток). Геолошку подлогу чине серпентинити а само у средњем делу тока Доброселичке реке, на месту где се налази позната прераст Шупљлица (Точковића пећина) налазе се тријаски кречњаци. Вегетацијска разноврсност је посебно изражена тако да се јављају различити типови шума: од очуваних шума црног бора до кржљавих шума на камењарима. На голетима су се одржали остаци борових шума са бројним примешаним врстама (храст, леска, граб, бреза, пасдрен и др.). Листопадне шикаре се јављају на кречњачкој подлози у клисури Доброселичке реке. На локалитету Радулова глава и Цукелино врело расте линцура а на сувљим местима је присутна врста *Echium russicum* (змијоглавка). Серпентинитска вегетација нарочито добро је изражена на каменитим падинама изнад манастира Дубрава (присуство ендемичних таксона где се истичу *Halacsya sendtneri*, *Iris reichenbachii* и др.) а значајан је и број ендемичних врста на другим местима ове просторне јединице (*Edraianthus jugoslavicus* и *Athamantha haynaldii* и др.). У клисури Доброселичке реке, осим беле врбе поред реке и старих стабала воћкарица, дивље јабуке и шљиве са интересантним хабитусима, налазе се и шибљачке заједнице (црни граб, граб, свиб, леска, глог, црни јасен, црна зова, црвена зова), уз појединачно присутне борове и ретку врсту врбе (*Salix eleagnus*). Основни тип шуме представља висока шума црног бора (*Erico-Pinetum nigre*, *Euphorbioglabrifloram-Pinetum nigre*) на иницијалним хумусно-силикатним земљиштима на перидотитима и серпентинитима, уз присуство високе шуме црног бора (*Humileto - Pinetum nigrae serbicum*) на иницијалним земљиштима и црницама (рендзинама) на кречњаку. На местима где се јављају термофилна, еродирана станишта са пуно сипара и камењара, по стењу расту појединачни црни борови, а по ободу шикаре, разне врсте лишћара, грмља и зељасте флоре. На овим голетима одржали су се остаци борових шума са бројним примешаним другим врстама (храст, леска, граб, бреза, пасдрен, и др.). Са Прелиминарног списка врста за Црвену листу кичмењака Србије на овом подручју су од рибљих врста присутне младица и брика. Од птица су регистроване следеће врсте: *A. spinoletta*, *Ph. ochrurus*, *S. rubetra*, *F. tinnunculus*, *Oe. Oenanthe*, *Aq. chrysaetos*, *F. peregrinus*, *Pt. rupestris*, *D. urbica*, *H. daurica*, *B. bubo*, *F. peregrinus*, *M. saxatilis*, *C. livia*, *C. corax*. Од потенцијалних споменика културе овде се налази манастир Дубрава и већи број објеката народног градитељства, пре свега колиба, сачувана је и понека кућа, што простору дају посебне предеоне карактеристике.

3. **Режим заштите III степена**, укупне површине 20.698,78 ha, односно 49,38% од површине укупне територије Парка природе и простиру се на теренима који нису обухваћени режимима заштите I и II степена.

1.2. Режији заштите природних вредности у Парку природе „Златибор”

Режији заштите у заштићеним подручјима генерално су уређени Законом о заштити природе и Уредбом о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12), а у Парку природе „Златибор” ближе прописани уредбом о његовом проглашењу.

Основне законске поставке заштитних режима су следеће:

- у III степену заштите могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, развој села и унапређење сеоских домаћинстава, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктурну и другу изградњу, као и развој туризма;

- у II степену заштите могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, без последица по примарне вредности њихових природних станишта, популација, екосистема, обележја предела и објеката геонаслеђа, обављати традиционалне делатности и ограничено користити природни ресурси на одржив и строго контролисан начин;

- у I степену заштите, као зони строге заштите забрањује се коришћење природних ресурса и изградња објеката у заштићеним подручјима или његовим деловима са изворним или мало измењеним екосистемима изузетног научног и практичног значаја; обавезна је строга заштита којом се омогућавају процеси природне сукцесије и очување станишта и животних заједница у условима дивљине.

Поред забрана радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе, уредбом о проглашењу парка природе установљена су следећа ограничења тростепеног режима заштите:

1. Режим заштите III степена

У просторним јединицама са режимом заштите III степена такође се забрањује:

- 1) образовање депонија;
- 2) слободно испуштање отпадних и загађујућих вода у водотоке;
- 3) експлоатација минералних сировина у зонама непосредне и уже заштите изворишта водоснабдевања, на подручјима или у близини подручја намењеног туризму, на подручју или у близини заштићене околине непокретних културних добара;

- 4) уништавање и сакупљање строго заштићених и заштићених биљних и животињских врста;

- 5) пустошење и крчење шума, као и чиста сеча шума, која није планирана као редован вид обнављања шума;

- 6) сеча појединачних старих стабала, импозантних дендрометријских карактеристика значајних за очување биодиверзитета и културног наслеђа;

- 7) уклањање аутохтоне вегетације;

- 8) уношење инвазивних алохтоних врста;

- 9) узнемиравање фауне и сакупљање јаја;

- 10) риболов речног и поточног рака.

Радови и активности ограничавају се на:

- 1) начин газдовања предвиђен и прописан посебним шумским основама за све газдинске јединице које су у заштићеном подручју;

2) изградњу енергетских објеката и мини хидроелектрана снаге максимално до 30 MW, изузимајући водотоке са изразито клисурастим и кањонским долинама (Доброселичка река, Рибница, Јабланица);

3) отварање нових површинских копова техничког камена унутар заштићеног подручја уколико се материјал таквих или сличних карактеристика не може наћи на подручју изван граница заштићеног подручја, а који се користи за побољшање услова живота локалне заједнице (изградња и одржавање локалних саобраћајница и сл);

4) риболов, у складу са прописима о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда;

5) начин газдовања на површинама на којима се истраживањима потврди присуство строго заштићених дивљих биљних и животињских врста које су ретке и угрожене и за које су потребне додатне мере заштите. Ограничења и забране дефинишу се прописивањем мера заштите у оквиру посебних услова заштите за дате врсте и њихова станишта.

2. Режим заштите II степена

У просторним јединицама са режимом заштите II степена спроводи се активна заштита ради очувања и унапређења природних вредности, посебно кроз мере управљања популацијама дивљих биљака и животиња, одржање и побољшање услова у природним стаништима и традиционално коришћење природних ресурса.

Према чл. 7. Уредбе о проглашењу Парка природе, осим забрана радова и активности које се односе на просторне јединице са режимом заштите III степена, забрањује се и:

1) изградња викендица и других породичних објеката за одмор;
2) изградња јавних скијалишта;
3) изградња ветрогенератора;
4) изградња рударских објеката;
5) експлоатација минералних сировина, тресета и материјала речних корита;
6) привредни риболов;
7) изградња објеката за рециклажу и спаљивање отпада и образовање депонија отпада;

8) измена морфологије терена, односно извођење радова који би могли да униште или наруше геоморфолошке и хидролошке карактеристике подручја;

9) превођење вода и измена хидродинамичких карактеристика и режима потока и река, као и сви други радови и интервенције које могу утицати на измену хидролошког режима подземних и површинских вода;

10) изградња хидротехничких објеката (брана-акумулација), преграђивање и регулација водотока, као и изградња хидроелектрана на водотоцима или њиховим деловима који су клисурастог или кањонског типа или им акумулације залазе у клисурасте и кањонске делове водотока;

11) промена намене водног земљишта;

12) изградња септичких јама пропусног типа и свако испуштање отпадних и осочних вода у водотокове и земљиште;

13) предузимање радњи и активности које би уништиле, измениле или нарушиле геоморфолошке и хидролошке карактеристике Гостиљског и водопада Скакавац;

14) обављање интервенција и активности које неповољно утичу на станишта или строго заштићену дивљу врсту биљака и животиња, чије присуство је утврђено истраживањима подручја а ограничења и забране дефинишу се прописивањем мера заштите у оквиру посебних услова заштите за дате врсте и њихова станишта;

15) сеча и уништавање стабала мунике, као и уништавање њиховог подмлатка;

16) постављање табли и других обавештења на стаблима;

- 17) неконтролисано сакупљање лековитог биља;
 - 18) паљење ватре, осим на местима одређеним за ту намену;
 - 19) сваки вид риболова у изворишним деловима Катушнице, на читавом току Љубишнице, Беле реке, Доброселичке реке и на току реке Увац у границама заштићеног подручја, изузев риболова у научноистраживачке сврхе;
 - 20) риболов речног и поточног рака, као и риболов на лињак и вијуницу;
 - 21) све радње и активности којима се угрожава фауна риба и ремети њихов мрест, раст, исхрана и кретање;
 - 22) уништавање гнезда птица и активности које доводе до узнемиравања птица у периоду размножавања (март-јул);
 - 23) сакупљање и стављање у промет свих врста биљака и животиња које су дефинисане Уредбом о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне;
 - 24) сакупљање, оштећење, хватање, убијање и узнемиравање свих врста биљака и животиња обухваћених Правилником којим се прописује проглашење и заштита строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива;
 - 25) формирање мрциништа на подручју карстних седимената природног добра;
 - 26) формирање позајмишта или отварање каменолома;
 - 27) површинска експлоатација минералних сировина.
- Радови и активности ограничавају се на:
- 1) традиционално коришћење камена, глине и другог материјала за локалне потребе;
 - 2) формирање засада шумских и пољопривредних култура;
 - 3) уношење врста страних за дивљи биљни и животињски свет регије у којој се налази заштићено подручје;
 - 4) извођење геолошких истраживања која подразумевају израду истражних објеката (бушотине, раскопи, усеци, засеци и сл), осим бушотина које служе за водоснабдевање становништва;
 - 5) каптирање извора за потребе водоснабдевања постојећих домаћинстава;
 - 6) газдовање шумама и шумским земљиштима утврђеним у плановима и основама газдовања шумама, газдовање блиско природном, којима се обезбеђује одржавање постојећих шумских екосистема и побољшање њиховог састава, структуре и здравственог стања, очување разноврсности и изворности дрвећа, жбуња и осталих биљних и животињских врста у шумским састојинама;
 - 7) сечу обнављања шума са мањим интензитетом у више наврата;
 - 8) очување ивице шуме;
 - 9) истраживања природног ширења мунике и примену узгојних мера којима би се омогућила природна обнова, формирање и очување састојине мунике, као и повећање бројности њеног подмлатка;
 - 10) примену одговарајућих биолошких мера против фитопатолошких и ентомолошких обољења шума;
 - 11) активности везане за унапређење популација ретких и угрожених биљних и животињских врста;
 - 12) контролисану посету у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе;
 - 13) спровођење активности у оквиру научноистраживачких радова и праћење природних процеса;
 - 14) спровођење одговарајућих мера противпожарне и противерозионе заштите;
 - 15) уклањање ниског растиња сходно орографији терена ради омогућавања несметаног пролаза дуж клисура и кањона;

16) изградњу објеката туристичког смештаја, угоститељства, туристичке инфраструктуре на изградњу мањих објеката за презентацију природних вредности или објеката у традиционалном стилу;

17) изградњу објеката саобраћајне, енергетске, комуналне и друге инфраструктуре, стамбених и економских објеката пољопривредних и шумских газдинстава, и то на објекте који не утичу негативно на повољнији положај животињских или биљних врста, њихових станишта, природних вредности, лепоту предела и тресетишта;

18) изградњу објеката за конвенционално гајење домаћих животиња и дивљачи у оквиру постојећих сеоских домаћинстава;

19) примену минералних ђубрива на обрадивим површинама, док се хемијска средства за заштиту биља могу користити само уз сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине;

20) риболов, рекреативни и научноистраживачки;

21) ловство, санитарни лов дивљачи.

3. Режим заштите I степена

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена спроводи се строга заштита којом се омогућавају процеси природне сукцесије и очување станишта и животних заједница у условима дивљине.

Осим забрана радова и активности које се односе на просторне јединице са режимом заштите III и II степена, у режиму заштите I степена, према чл. 8. уредбе о проглашењу парка природе, забрањује се и:

1) коришћење природних ресурса и изградња објеката;

2) слободна, неконтролисана посета и обилазак, кретање ван постојећих путева и специјално утврђених стаза.

Радови и активности ограничавају се на:

1) научна истраживања и праћење природних процеса;

2) контролисану посету у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе, а које нису у супротности са циљевима очувања природних вредности;

3) спровођење заштитних, санационих и других неопходних мера у случају пожара, природних непогода, удеса, реконструкције, санација и одржавања постојећих објеката од посебног значаја као што су постојећи објекти електроенергетске мреже и мреже за транспорт и дистрибуцију природног гаса, болести и пренамножења одређених биљних и животињских врста.

Мере режима заштите које се односе на изградњу објеката нису у супротности са циљевима социоекономског развоја сеоских насеља.

Границе и правила изградње и уређења простора у зонама изградње утврђеним овим Просторним планом ближе ће се утврдити одговарајућим актима органа локалне самоуправе и урбанистичким плановима у складу са условима заштите природе у поступку израде и сертификације документације за изградњу. Реконструкција, доградња и инвестиционо одржавање постојећих објеката не може се допустити уколико нису изграђени на законит начин.

Просторни и временски обим ограничења радова и активности утврђених мерама заштите ближе ће се одредити актом о унутрашњем реду и чуварској служби Парка природе који доноси управљач заштићеног подручја уз сагласност надлежног министарства.

Планска решења су, сходно закону, усклађена са Уредбом о проглашењу и Планом управљања парком природе и не индикују непожељне промене стања природе, односно вредности живог света, геонаслеђа и предела. Планирани просторни развој не изазива уништавање и нарушавање дивљих врста и њихових станишта, неповољне

промене површина под природном и полуприродном вегетацијом, оштећивање морфолошких и хидролошких обележја, подстиче традиционалне видове коришћења простора и обезбеђује контролу над процесима и активностима који могу изазвати загађивање животне средине, ерозију земљишта и прекомерно коришћење шума и обезбеђује очување значајних и карактеристичних обележја предела.

Изградња објеката у режиму заштите III степена, која је законом допуштена али уредбом о проглашењу није ближе регулисана, вршиће се према чл. 5. тч. 5, 6. и 9. Уредбе о режимима заштите којима се изградња одређених објеката и развој насеља ограничава на:

1) објекте туристичког смештаја и јавних скијалишта, инфраструктурне мреже и инфраструктурних објеката у складу са одрживим коришћењем природних вредности и капацитетом простора;

2) складишта индустријске робе и грађевинског материјала и викендица, и то на рубне делове заштићеног подручја и уз постојећа насеља;

3) изградњу насеља и ширење њихових грађевинских подручја на изградњу унутар и око постојећих насеља и на изградњу индивидуалних стамбених и малих индустријских и привредних објеката; није дозвољено ширење постојећих насеља у правцу подручја са режимом заштите I и II степена.

У спровођењу Просторног плана обавезна је примена мера заштите природних вредности, односно дивљих врста и њихових станишта, предела и геонаслеђа у складу са прписима којима се уређује заштита природе.

У поступку израде урбанистичких планова и пројектне документације за изградњу објеката и друге радове неопходно је обезбедити акт о условима заштите природе.

Сходно Закону о заштити природе, уколико се у току радова наиђе на геолошке и палеонтолошке појаве (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност налазач је дужан да о налазу обавести министарство надлежно за послове заштите животне средине у року од осам дана од проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.

Заштита природе и природних вредности на делу Просторног плана изван граница Парка природе обезбеђује се одговарајућом применом закона којима се уређују заштита природе, заштита животне средине, изградња и уређење простора и коришћење природних ресурса.

2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

На подручју Просторног плана, статус заштићеног непокретног културног добра, сходно Закону о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон), имају:

1. Манастирски комплекс Увац, општина Чајетина, КО Стубло, утврђен за споменик културе одлуком Владе Републике Србије 1997. године („Службени гласник РС“, број 51/97). Манастир са црквом Рођења Пресвете Богородице, подигнут је вероватно почетком 15. века и до краја 17. века, више пута је рушен, паљен и напуштан, а затим обнављан и дограђиван. Задња и изузетно темељна и опсежна обнова цркве, манастирских објеката и црквеног живота, после 300 година запуштености у рушевинама, извршена је у периоду 1995-1998. године.

2. Црква брвнара са старим гробљем и собрашицама, општина Чајетина, КО Јабланица, заштићена 1948. године, утврђена 1979. године за споменик културе од

великог значаја. Црква је подигнута 1838. године и посвећена је Покрову Пресвете Богородице. Поред цркве је дрвени звоник а у близини су објекти тзв. собрашица и сеоско гробље. 2014. године извршени су радови на поправци црквеног крова, покривци собрашица и уређењу простора.

3. Црква брвнара, општина Чајетина, КО Доброселица, заштићена 1948. године као споменик културе. Црква је подигнута (или обновљена) 1821. године и посвећена је светом пророку Илији. У близини цркве су дрвени звоник и неколико великих и старих борових стабала која су посебно заштићени општинском одлуком као споменик природе.

4. Родна кућа Димитрија Туцовића, општина Чајетина, КО Гостиље, заштићена 1950. године и утврђена за споменик културе од изузетног значаја 1979. године. Представља репрезентативни пример златиборске куће брвнаре и спомен музеј. Изграђена је 1855. године и у њој је 1881. године рођен Димитрије Туцовић. У периоду 2017-2018. године извршена је обимна обнова и уређење куће и окућнице (најпре је то рађено осамдесетих година прошлог века, али без промене крова): кућа је препокривена (после 65 година), постављена је дрвена ограда, урађен помоћни објекат, као и извршени други радови на уређењу дворишта у коме се налази и биста овог лидера социјалистичког покрета.

5. Вила Председништва владе на Палисаду, општина Чајетина, КО Чајетина, заштићена 1949. године као споменик културе. Вила представља специфично архитектонско-грађевинско дело, које је 1937. године подигао Александар Павловић, адвокат из Београда. Конфискована је 1945. године и увршћена у репрезентативне објекте Председништва владе ФНРЈ (због чега се и називала Титова вила), а 1967. године је пренета на коришећење РТС-у. У поступку реституције започетом 2102. године овај објекат је враћен потомцима/наследницима првог власника.

На основу акта о условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту, који је издао Завод за заштиту споменика културе Краљево и на основу документације општинских просторних планова, осим наведених заштићених непокретних културних добара на подручју Просторног плана налазе се простори и други објекти од интереса за службу заштите као археолошки локалитети, објекти народног, сакралног и другог градитељства и знаменита, културно-историјска места (Табела 5).

Табела 5: Евидентирана непокретна културна добра

Катастарска општина	Назив локалитета	Врста културног добра
Општина Нова Варош		
Бела Река	Градац	Археолошки локалитет
	Подосоје - Питомина	
	Црквина	
	Грчко гробље	
Драглица	Грчке куће	Народно градитељство
	Сточарски станови	
Град Ужице		
Мокра Гора	Чивутско гробље, село Пањак,	Археолошки локалитет
	Кнежевина, село Пањак,	Народно градитељство

Катастарска општина	Назив локалитета	Врста културног добра	
Општина Чајетина			
Гостиље	Манастир	Археолошки локалитет	
	Ватриште - Букалиште		
	Тузурска ливада		
	Центар села	Градитељско наслеђе	
	Воденице на Катушници		
Воденице на Гостиљском врелу			
Јабланица	Шанац, остаци утврђења	Археолошки локалитет	
	Заселак Цигла, старо гробље,	Народно градитељство	
	Заселак Брезовац		
Љубиш	Селиште	Археолошки локалитет	
	Црквине		
	Грчко гробље		
	Црква Константина и Јелене	Градитељско наслеђе	
Семегњево	Грчко гробље	Археолошки локалитет	
	Сеоско гробље	Народно градитељство	
	Кућа Будимира Божовића, Баре		
	Дебело брдо, колибе		
Трнава	Градина	Археолошки локалитет	
	Деоница турске калдрме		
Чајетина	Стара школа	Градитељско наслеђе	
	Црква Св. Архангела Гаврила		
	Стара Кафана		
	Летњи чобански станови, Чигота		Народно градитељство
	Летњи станови, Цареви поље		
Шљивовица	Црква рођења Пресвете Богородице	Градитељско наслеђе	
	Градина, праисторија, бронзано доба	Археолошки локалитет	
Укупно	17 локалитета: 8 археолошких локалитета, 5 локалитета народног градитељства и 4 локалитета градитељског наслеђа		

На непокретном културном добру, његовој заштићеној околини и добру које ужива претходну заштиту забрањене су мере техничке заштите и радови који могу оштетити или уништити културно добро, као и радови који могу мењати својства, изглед и намену културног добра без претходно прибављених услова и сагласности надлежне установе за заштиту културних добара.

Према потреби, за извођење мера техничке заштите и других радова прибављају се и услови, сагласности и дозволе у складу са законом којим се уређују изградња објеката и уређење простора.

За мере техничке заштите и радове на Споменику културе „Кућа Димитрија Туцовића” и његовој околини неопходно је прибављање услова и сагласности Републичког завода за заштиту споменика културе, а за остале заштићене споменике културе и за културна добра која уживају претходну заштиту, прибављање услова и сагласности Завода за заштиту споменика културе Краљево.

За СК „Кућа Димитрија Туцовића”, КО Гостиље, к.п. бр. 3941/2, условима за преузимање мера техничке заштите обезбеђују се:

- 1) очување изворне просторне структуре објекта народног градитељства;
- 2) очување екстеријера и ентеријера, оригиналног изгледа, хиоризонталног и вертикалног габарита, облика и нагиба кровова, стилских и функционалних карактеристика, аутентичних градитељских елемената, материјала и колорита, као и уређења припадајуће парцеле;
- 3) редовно праћење стања споменика културе, свих објеката, инфраструктуре, слободног простора, стања материјала и конструкција, надземних и подземних токова

воде, угрожености од влаге, противпожарне сигурности и других потенцијалних опасности које могу да угрозе споменик културе;

4) забрана свих интервенција и радњи које могу, непосредно или посредно, проузроквати промену облика, изгледа или особености споменика културе;

5) изградњу, реконструкцију и доградњу постојећих објеката могуће је преузети искључиво према условима и уз сагласност надлежног Републичког завода за заштиту споменика културе;

6) урбанистичко, инфраструктурно и хортикултурно опремање, уређење, одржавање и коришћење парцеле као јавног простора може се вршити само уз сагласност надлежног Републичког завода за заштиту споменика културе.

За остала непокретна културна добра (манастир Увац, цркве брвнаре у Јабланици и Доброселици и вила на Златибору), неопходно је примењивати мере заштите утврђене актима о проглашењу тих споменика културе, а на њима и њиховој околини не смеју се предузимати никакви радови без претходно прибављених посебних услова надлежног Завода за заштиту споменика културе Краљево.

За евидентирана односно културна добрима под претходном заштитом услови су следећи:

1) на тим добрима и у њиховој непосредној околини (радијус 100 m) не смеју се изводити никакви радови којима се могу нарушити споменичка својства културног добра;

2) за све радове неопходно је прибављање мера техничке заштите надлежног завода;

3) забрањује се извођење било каквих земљаних радова на просторима дефинисаним као археолошки локалитет, без претходно прибављених услова надлежне службе заштите.

На подручју Просторног плана у целисти, на локалитетима културних добара која уживају претходну заштиту и на местима на којима су идентификоване и евидентирани одговарајуће споменичке/културне вредности изградња се не може вршити без прибављених услова надлежне установе заштите културних добара која има право да пропише заштитна археолошка и друга истраживања, праћење радова или забрану радова који могу да деградирају културна добра и њихову околину.

Уколико се у току спровођења Просторног плана, израде урбанистичке и инвестиционо-техничке документације и извођења радова открију, истраже и утврде непокретна културна добра и њихова заштићена околина, основне мере заштите су: забрана изградње и постављање објеката трајног и привременог карактера који својим изгледом, габаритом, карактером или наменом могу да оштете или униште споменичка својства непокретног културног добра или деградирају изграђене и природне елементе његове заштићене околине.

Сходно Закону о културним добрима, надлежна установа заштите културних добара ће у поступку израде документације за изградњу објеката и уређење простора, на захтев и о трошку инвеститора, посебним актом утврдити конкретне услове чувања, коришћења и одржавања, као и услове за предузимање конкретних мера техничке заштите и друге радове за свако поједино заштићено и културно добро под претходном заштитом за које се у поступку израде те документације закључи да може трпети значајне неповољне утицаје услед планираних радова.

Прибављање и спровођење услова и мера истраживања, техничких мера и других радова на местима и објектима за које се на основу података надлежне установе или других сазнања претпоставља или зна да имају културне вредности уређени су Законом о заштити културних добара, посебно су значајне следеће обавезе инвеститора, извођача радова и установа заштите културних добара:

1) уколико се у току грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта и археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;

2) ако постоји непосредна опасност оштећења археолошког налазишта или предмета, надлежни завод за заштиту споменика културе привремено ће обуставити радове док се на основу овог закона не утврди да ли је односна непокретност или ствар културно добро или није;

3) ако надлежни завод за заштиту споменика културе не обустави радове, радове ће обуставити Републички завод за заштиту споменика културе;

4) инвеститор је дужан да обезбеди средства за истраживање, заштиту, чување, публикавање и излагање добра које ужива претходну заштиту које открије приликом изградње, до предаје добра на чување надлежној установи заштите.

Археолошки налази и објекти народног градитељства представљају важан сегмент културног наслеђа, а о њиховим својствима, хронологији и значају може са сигурношћу судити тек на основу спроведених систематских археолошких истраживања или претходних сондажних истраживања, односно одговарајућих истраживања архитектонско-грађевинских и културно-историјских обележја и садржаја етно и других објеката. Из тих разлога, препоручује се завршетак рекогносцирања целог подручја Просторног плана са аспекта културног наслеђа и детаљно и систематско истраживање значајних археолошких локалитета и других места и објеката, пре свега народног градитељства на подручју парка природе, уз обезбеђење потребних материјалних и финансијских услова за носиоце тих активности, пре свега за Завод за заштиту споменика културе Краљево и Народни музеј Ужице и уз одговарајућу помоћ и сарадњу управљача парка природе и министарства надлежног за заштиту животне средине.

Ради обезбеђења транспарентности и ефикасног спровођења заштите културних добара као и информисаности инвеститора и других носилаца развојних активности, неопходно је да установе надлежне и одговорне за заштиту културних добара утврде прецизне и детаљне локацијске карактеристике простора и објеката са културним вредностима под претходном заштитом, а за проглашена (утврђена) културна добра и локацијске карактеристике заштићене околине и мере и услове заштите и коришћења тих добара и њихове заштићене околине.

Планским решењима, посебно у домену основне планске намене, не угрожавају се или неповољно мењају физички интегритет, функције и услови истраживања, уређења и презентације непокретних културних добара подручја Просторног плана.

3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Подручјем Просторног плана обухваћени су делови сливних подручја постојећих акумулација „Врутци”, Радоињско и Златарско језеро, као и планираних акумулација „Сврачково”, „Велика Орловача” и „Роге” у склопу Западноморавско-рзавског регионалног система за снабдевање водом насеља. На обухваћеном делу слива акумулације „Врутци” примењују се режими заштите за зоне II и III санитарне заштите изворишта водоснабдевања који су утврђени Просторним планом подручја посебне намене слива акумулације „Врутци” („Службени гласник РС”, број 91/2018). На обухваћеном делу слива Радоињског и Златарског језера примењује се режим заштите за зону III санитарне заштите изворишта водоснабдевања који је утврђен Просторним планом подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Увац” („Службени гласник РС”, број 83/10). На обухваћеном делу слива планираних акумулација „Сврачково”, „Велика Орловача” и „Роге” примењује се режим заштите за зону III санитарне заштите изворишта водоснабдевања који је утврђен Просторним планом подручја изворишта водоснабдевања Регионалног подсистема „Рзав” („Службени гласник РС”, број 131/2004).

Овим просторним планом успостављају се зоне санитарне заштите за: обухваћени део слива изворишта Сушичко врело, сва површинска и подземна изворишта у сливном подручју реке Црни Рзав, узводно од бране акумулационог језера Рибница, као и објекти који чине функционалну целину са акумулацијом Рибница.

У циљу заштите квалитета воде у изворишту – акумулацији „Рибница” успостављају се:

- зона I акумулације – обухвата језеро при коти максималног успора (КМУ) воде и приобално подручје у ширини од 10m у хоризонталној пројекцији од коте максималног успора, као и деонице главних притока акумулације дуж зоне II;

- зона II акумулације – обухвата подручје чија ширина износи 500m у хоризонталној пројекцији од границе зоне I акумулације око језера, и ужи обухват изворишта реке Црног Рзава;

- зона III акумулације – обухвата подручје изван уже зоне санитарне заштите до границе површинског, надземног слива акумулације.

За све три зоне санитарне заштите акумулацији „Рибница” примењују се режими заштите у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС”, број 92/08), и то:

- 1) Зона I санитарне заштите акумулације – Дозвољава се уређење приобаља за планиране пешачке, риболовне и бицикличке стазе, одморишта и видиковце за потребе туристичко-рекреативног коришћења акумулације, уз претходно прибављање мишљења надлежних министарстава, односно јавног водопривредног предузећа (водни услови) и управљача водоводног система, у координацији са осталим корисницима акумулације (надлежним органом јединице локалне самоуправе и др.) и уз обезбеђење организованог прикупљања и одношења отпада. На акумулацији су могући спортови на води, контролисано коришћење пловила на електрични погон и весла, као и одвијање рекреативног риболова (уз строго ограничено коришћење хране за примамљивање рибе). Забрањен је кавезни узгој рибе и риболов мрежама, а порибљавање акумулације се може обављати искључиво на основу ихтиолошких студија и пројеката урађених од стране за то лиценциране институције. Није дозвољен прилаз моторним возилима, напајање стоке и сл.

2) Зона II санитарне заштите акумулације – Успоставља се режим контролисаног коришћења простора и сталног санитарног надзора са забраном изградње објеката који угрожавају здравствену исправност воде на изворишту. Забрањена је изградња нових стамбених и угоститељских објеката. Изградња нових саобраћајница ограничава се на категорију општинских јавних, пољских и шумских путева. Изградња дистрибутивне електроенергетске, електронске комуникационе мреже, локалне водоводне и канализационе инфраструктуре, усклађује се са режимом заштите акумулације. Дозвољава се уређење пешачко-излетничких, бицикличких и риболовних стаза, као и планирано уређење приобаља акумулације (за одморишта и видиковце - еколошке пунктове у функцији заштите изворишта и туристичко-рекреативне презентације акумулације и прилаз реверима за спортски риболов), уз претходно прибављање мишљења јавног водопривредног предузећа и водних услова, сагласности и дозволе надлежног органа јединице локалне самоуправе и уз обезбеђење организованог прикупљања и одношења отпада. Забрањена је експлоатација камена, шљунка, песка и сви други рударски радови. Забрањено је формирање депонија комуналног отпада. Забрањена је употреба фунгицида, инсектицида, хербицида и других пестицида хемијског порекла који су намењени заштити економски значајних биљака и животиња од корова, болести, штетних инсеката, гриња и других штетних организама, као и употреба минералних ђубрива и течног и чврстог стајњака. Употреба биолошких средстава за заштиту биља и дозвољених режима прихрањивања биљака у систему органске, односно интегралне производње, мора бити усаглашена, по врсти и количини, са агропедолошким условима и могућностима заштите вода. У погледу врста култура, предност имају ливаде са племенитим травама, лековитим биљем, махунаркама и др. Коришћење шума је у функцији антиерозивне заштите, те је дозвољена само селективна сеча, уз очување основне структуре шумске масе као заштитног елемента терена.

3) Зона III санитарне заштите акумулације – Успоставља се режим контролисане изградње и коришћења простора, који обезбеђује заштиту квалитета вода и здравствену исправност воде изворишта. У овој зони се примењују појачане мере санитације, али не и рестрикција која би угрожавала развој насеља. Дозвољена је изградња стамбених, економских, угоститељских, комерцијалних и туристичких објеката. Није дозвољено неконтролисано депоновање комуналног и другог отпада, лоцирање и уређење депонија чврстог отпада, депоновање, складиштење и транспорт опасних материја и материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде. Није дозвољено грађење производних погона, термоенергетских и других објеката, као ни обављање радова, чије отпадне воде садрже загађујуће материје или на било који начин угрожавају квалитет и режим вода. Дозвољена је реализација објеката виших нивоа финализације, са „чистим” технологијама које немају чврсте или течне отпадне и опасне материје. Дозвољено је градити мале занатско-индустријске погоне (објекти за прераду пољопривредних производа, мини-хладњаче, сушаре, млинове и др.), уз обавезу да се отпадне воде пречисте до прописане класе квалитета пре испуштања у реципијент. У насељима и зонама са стамбеним, туристичким, угоститељским и економским објектима, код којих се на било који начин могу угрозити изданске, површинске воде и акумулација, обезбеђује се санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање или одвођење отпадних вода ван слива акумулације, што условљава реализацију канализационих система и одговарајућих ППОВ. За насеља, у којима због конфигурације терена и разуђености, реализација канализационог система није реална – примењује се санитација на нивоу домаћинства или групе кућа, подизањем прописних сенгрупа и резервоара/таложница за сакупљање отпадних вода. Спровешће се санитарно уређење насеља уз забрану депоновања комуналног и другог отпада, те

материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде. Извршиће се лоцирање и санитација одлагалишта чврстог отпада, као и санација постојећих мини фарми, мерама којима се обезбеђује испуњавање свих санитарно-техничких услова у погледу потпуне сигурности од загађивања вода и тла. Забрањено је обављање рударских радова (површински и подповршински радови, минирање тла), продор у слој који застире подземну воду и одстрањивање слоја који застире водоносни слој, и других радова чије отпадне воде садрже загађујуће материје или на било који начин угрожавају квалитет и режим вода. Забрањено је комерцијално складиштење нафте и нафтних деривата, изузев станица за снабдевање погонским горивом. Транспорт опасних материја дозвољен је искључиво уз контролисани превоз и под пратњом. Развој и уређење локалне саобраћајне и техничке инфраструктуре реализује се без посебних захтева у погледу заштите акумулације. За потребе туристичко-рекреативног коришћења слива акумулације дозвољава се реализација излетничких, риболовних, пешачких, бицикличких стаза и друге пратеће инфраструктуре и санитарно обезбеђених мањих објеката за потребе информисања и предаха туриста (одморишта, видиковци, ресторани, заклони за склањање од невремена и сл).

На обухваћеном делу слива изворишта Сушичко врело успоставља се зона III санитарне заштите изворишта водоснабдевања (Реферална карта 2. Просторног плана, на основу Елабората о зонама санитарне заштите изворишта Сушичко врело) у којој се примењује режим заштите из тачке 3) претходног става.

За сва остала површинска и подземна изворишта водоснабдевања у сливном подручју реке Црног Рзава примењују се зоне и режими заштите у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС”, број 92/08).

Најзначајнија риболовна вода је Рибничко језеро, како по броју врста (11), тако и по густини популација и биомаси. Између осталих врста, поточне пастрмке има у језеру, Увцу и Катушници, младице у Увцу, пијора у Црном Рзаву, поточне мрене у сва три наведена водотока. Риболов из чамца није дозвољен, а салмоинидне врсте могу се ловити искључиво на вештачке мамце и по принципу „улови па пусти”. За алохтоне врсте дневна маса улова је неограничена а за аутохтоне врсте (осим младице и пастрмке), дневна маса је 5 kg или је улов ограничен на одређени број комада прописане величине.

4. ТУРИЗАМ

4.1. Планска опредељења просторног развоја туризма

Развој туризма и рекреације на подручју Просторног плана засниваће се на следећим планским опредељењима:

- туризам и рекреација, као активности изразито компатибилне заштити, ревитализацији и културолошком коришћењу природних и културних добара, представљаће водећу привредну грану одрживог развоја подручја Просторног плана и агенс развоја других комплементарних активности, посебно пољопривреде, ловства, чисте енергетике, занатства и домаће радиности, као и активности усмерених на унапређење друштвеног стандарда (саобраћај, комуналне службе, јавне службе и сервис) локалног становништва;

- развој туризма и рекреације на подручју парка природе биће функцијски подређен и прилагођен захтевима заштите, очувања, ревитализације и културолошког коришћења природе, природних вредности, непокретних културних добара и животне

средине, док ће са захтевима и потребама туризма и рекреације биће усклађене све остале економске активности на том подручју;

- организована презентација природних и културних добара оствариваће се итинерерима кроз подручје Просторног плана до природних и културних добара у његовом окружењу (Шарган-Мокра Гора, Златар, Национални парк Тара, Прибојска Бања, Увачка језера и др.);

- ревитализација руралних насеља, уз очување народног градитељства и оригиналне туристичке понуде, засноване на реафирмацији традиционалних делатности и обичаја планинске руралне културе, представљаће услов трајне заштите аутентичности и идентитета заштићеног подручја и прдела Златибора;

- развој туризма и рекреације, изградња, уређење, заштита и коришћење туристичких и рекреативних простора одвијаће се по средњорочним етапама, у функцијским међузависностима са заштитом, ревитализацијом и презентацијом природних и културних добара, као и са развојем функција ваздушне бање, пољопривреде, мале привреде и осталих комплементарних активности;

- плански концепт развоја туризма и рекреације подручја Просторног плана биће постављен на основу вредновања природних и створених услова и ресурса, сагласно утврђеним параметрима еколошког, културолошког, туристичко-рекреативног и здравствено-рекреативног капацитета подручја, у оквиру утврђених услова и режима заштите, ревитализације и културолошког коришћења вредности парка природе;

- понуда туризма и рекреације на подручју Просторног плана биће заснована на природним условима, ресурсима и вредностима за зимске и летње активности, на капацитетима туристичког смештаја, рекреације, спорта, јавних служби и сервиса Чајетине, Златибора и сеоских центара, као и на потенцијалној понуди планинских села са здравствено безбедном храном, етно-вредностима и друго;

- туристичко-рекреативна понуда на подручју Просторног плана ће анимирати и задовољити тражњу у стационарном, излетничком и транзитном туризму, кроз следеће видове планинског туризма: здравствено-рекреативни, одморишни, зимски и летњи спортско-рекреативни, пословно-конгресни, манифестациони, тулинг, еко и етно, образовни, посебних интересовања, рурални и др.

- децентрализација туристичке понуде оствариће се промоцијом постојећих и будућих локалитета ван насеља Чајетина и центра Златибор, посебно у окружењу парка природе, уз креирање туристичких производа у које ће бити укључени сви туристички ресурси и вредности подручја;

- развој, изградња и реконструкција великих постојећих и нових туристичких комплекса у центру Златибор, Чајетине, већим сеоским центрима и на другим локацијама реализоваће се претежно ван заштићеног подручја; развој, изградња и реконструкција села и посебних локација на подручју парка природе одвијаће се искључиво у зони III степена заштите природних вредности;

- приоритет има заустављање и санација непланске туристичке изградње на подручју парка природе (Водице, Кобиља Глава, Рибница и др.) и у његовом окружењу (центар Златибор и локалитети у његовом ближем окружењу);

- изградња нових викенд насеља биће планска, а санација и уређење постојећих викенд насеља биће засновани на унапређењу стандарда и комерцијализацији туристичког смештаја, опремању јавним службама и сервисима, комуналном опремању и др.

- развој и уређење насеља Рибница биће засновано на повезивању са постојећим и планираним скијалиштем „Торник”, уз унапређивање саобраћаја, јавних служби и комуналне опреме;

- стимулисање очувања традиционалних села засниваће се на развоју интегрисане руралне економије са ознакама Туристичког центра и Парка природе Златибор, засноване на органској пољопривреди и домаћој радиности у сеоском туризму, уз обнову старих заната, ревитализацију традиционалних објеката и друго;
- саобраћајна интеграција туристичких комплекса и насеља на подручју Просторног плана међусобно, са скијалиштем, другим садржајима понуде у простору и окружењем оствариваће се друмским саобраћајницама, железничким пругама (реконструкција и модернизација постојеће железничке пруге и продужетак уског колосека Шарган-Витаси до Бранешца и Златибора), гондолом Златибор-Торник и активирањем аеродрома „Поникве” за цивилни саобраћај;
- планирање и наставак изградње алпских скијалишта „Торник” и „Лиска”, са жичарама и ски-стазама усмериће се искључиво у III степен заштите парка природе, уз коришћење најпогоднијих терена и без већих просека кроз шуму;
- формирање диференциране мреже зимских нордијских ски-стаза и летњих излетничких и планинарских стаза на теренима изнад 1000 m н.в. у зонама II и III степена заштите Парка природе и у II зони санитарне заштите Рибничког језера, са пратећим садржајима природно уређених видиковаца и одморишта у III степену заштите парка природе;
- уређење и активирање очуваних бачија у III степену заштите парка природе и на преосталом подручју Просторног плана, у функцији излетничких и планинарских итинерера, активности посебних интересовања и др.

4.2. Усклађивање просторног развоја туризма са планским документима и режимима заштите природних вредности

Планска решења просторног развоја туризма на подручју Просторног плана усклађена су са одредбама Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године (2010) и Регионалног просторног плана Златиборског и Моравичког управног округа (2013).

За однос планских решења просторног развоја туризма овог Просторног плана према одредбама осталих планских докумената нижег реда (просторним плановима јединица локалне самоуправе и урбанистичким плановима) и секторских докумената у туризму, полазећи од режима заштите природних вредности, непокретних културних добара и изворишта водоснабдевања заузети су следећи ставови:

- У Мастер плану туристичке дестинације Златибор - Златар (2007) за подручје Просторног плана начелно су прихватљиве све одредбе, осим великих нових скијалишта „Чигота” и „Муртеница” и већег проширења скијалишта „Торник” у парку природе, због режима заштите природних добара и због климатских услова (посебно климатских промена), који све више ограничавају зимске спортове. У вези с тим, није прихваћена ни подела подручја на туристичке секторе и рејоне, јер се ова подела заснивала првенствено на обухвату делова наведених потенцијалних скијалишта.

- У Просторном плану општине Чајетина прихватљиве су све одредбе које се односе на подручје Просторног плана изван граница парка природе. Одредбе о постојећим и планираним наменама из Просторног плана општине Чајетина на простору парка природе су преиспитане и кориговане на следећи начин: намена се искључује са мање површине у I степену заштите (зона Црног Рзава); а намене се коригују на површинама у II степену заштите, тако што није могућа нова изградња супраструктуре, док се постојећа изграђеност у овим зонама задржава, без могућности нове изградње и уз поштравање мера заштите природе (на локалитетима у зонама

Семегњева, Црног Рзава, Водица и Рудина). Начелно је прихваћена подела територије општине на целине.

- Донете Измене и допуне Плана генералне регулације Чајетине и туристичког центра Златибор – I фаза (2016) односе се на подручје Просторног план изван граница парка природе и прихваћене су у целини.

- Измене и допуне Плана генералне регулације Чајетине и туристичког центра Златибор – II фаза, Нацрт плана у изради. Обухвата централни, најизграђенији простор подручја Просторног плана ван центра Златибор (одређен у Просторном плану општине Чајетина), који се простире на подручју парка природе и изван њега. Одредбе нацрта овог ППР прихваћене су за подручје Просторног плана изван граница парка природе. Одредбе које се односе на подручје парка природе детаљно су преиспитане и кориговане на следећи начин: свака намена се искључује са мање површине у I степену заштите (зона Црног Рзава у целини 9. Семегњево); а намене се коригују на површинама у II степену заштите, тако што није могућа нова изградња супраструктуре, док се постојећа изграђеност у овим зонама задржава, без могућности нове изградње и уз поштравање мера заштите природе – на локалитетима Семегњева и Црног Рзава (целина 9. Семегњево), на локалитету Попов колац (целина 5. Водице), на локалитетима Рудине (целина 2. Рудине) и на мањем локалитету Кобиља глава (целина 8. Кобиља глава), с тим да су зона II степена заштите парка природе и II зона санитарне заштите преклопљени су на Рибничком језеру;

- План детаљне регулације ски-центра „Торник” (2017) за простор на подручју парка природе начелно је прихватљив, уз услов да се у даљој разради преиспитају и коригују следећи елементи: полазна станица планираног ски-лифта је на стрмом терену; делови новопланираних алпских ски стаза су са превеликим попречним нагибима (због којих би било потребно веће засецање терена, што је неприхватљиво), а једна стаза је и са погрешним подужним нагибом;

- Измене и допуне Плана генералне регулације за гондолу на Златибору (2015) начелно су прихватљиве на целој траси, уз захтев сповођења строге заштите Рибничког језера од садржаја међустанице. У конципирању трасе гондоле пропуштене су неке друге функционално или економски повољније варијанте. Станица или међустаница у подножју скијалишта „Торник” у зони насеља Рибница је неопходна за развој Рибнице као врло перспективног насеља уз алпско скијалиште и његове летње садржаје спорта и рекреације.

4.3. Планирани видови туризма

Планира се да се на подручју развијеног планинског туристичког центра, какав је Златибор, настави развој свих видова туризма који су предвиђени релевантним планским документима вишег реда и секторским плановима, уз обогаћивање понуде новим туристичким производима и корекције условљене режимима заштите природних вредности на подручју Просторног плана.

На подручју Просторног плана изван граница Парка природе и у зони III степена заштите Парка природе реализоваће се сви предвиђени видови туризма: одморишни туризам, спортско-рекреативни туризам (на садржајима зимских и летњих спортова и рекреације), здравствено-рекреативни туризам (типа ваздушне бање, wellness/spa и др.), туризам посебних интересовања (лов, спортски риболов, планинарење, планински бициклизам, јахање, голф и др.), камповање у очуваним пределима и еколошком окружењу (нпр. *glamping resort* - аутентични кампови са додатним садржајима и др.), конгресни-пословни и рурални туризам у стационарним, излетничким и транзитним облицима.

Туристичку понуду треба обогатити активностима туризма посебних интересовања (турно скијање, кањонинг, пењање, параглајдинг, истраживање природе и др.), туринг туризма, манифестационог туризма, едукативног туризма, еко-туризма, етно-туризма, споменичког туризма и др.

Туристичке активности у режиму II степена заштите Парка природе ограничене су искључиво на рекреацију, која ће се одвијати на стазама за турно и нордијско скијање, трекинг планинарење, планински бициклизам, јахање, кањонинг и др., са видиковцима и одмориштима, као и на пунктовима за пењање, параглајдинг, спортски риболов и др. У овом режиму заштите није дозвољена изградња садржаја супраструктуре било које намене, као ни алпских скијалишта.

Туристичке намене у режиму I степена заштите парка природе стриктно су ограничене на истраживања и едукацију (по природњачким програмима) као и на контролисану туристичку презентацију (у групама до 10 посетилаца, обавезно са стручним водичем).

Већина развијених видова туризма - одморишни, спортско-рекреативни, здравствено-рекреативни, конгресни и др., у погледу смештаја, спортско-рекреативних садржаја, јавних служби и сервиса у функцији туризма, концентрисана је у централној туристичкој зони Златибора (обухват Измена и допуна ППР Чајетине и ТЦ Златибор – I и II фаза са продужењем и на територији општине Нова Варош дуж државног пута IБ реда бр. 23 и државних путева IIБ реда бр. 404 и бр. 405), претежно у окружењу Парка природе, уз планирано обогаћивање туристичких активности и садржаја. Ван ове туристичке зоне, преовладаваће екстензивни рурални туризам у сеоским насељима и екстензивна понуда у простору (лов, спортски риболов, планинарење, планински бициклизам и други видови посебних интересовања), уз планирано обогаћивање и интензивирање понуде.

У оквиру туринг излетничког и транзитног туризма планирано је обогаћивање итинерера у оквиру подручја Просторног плана (Торник, Чигота, Муртеница, Црни Рзав, кањон Увца и др.) и према туристичким мотивима у окружењу – Музеј народног градитељства у Сиројојну са етно-занатским производима, Стопића пећина, град Ужице, Парк природе Шарган-Мокра гора са Међавником-Дрвенградом, скијалиштем „Ивер” и Шарганском осмицом, етно насеља Кремна и Врутци, планина Златар, Национални парк Тара, Прибојска Бања са манастиром Св. Николе, језера Врутци, Радоињско, Златарско, Потпећко и Сјеничко и др. Као подршка повезивању Златибора са туристичким мотивима окружења, предвиђено је продуживање ускоколосечне пруге Шарган - Витаси преко Кремне до железничке станице Бранешци на Барској прузи и до Златибора, а пре тога изградња директног пута од центра Златибор до железничке станице Бранешци.

4.4. Туристичке зоне на подручју Просторног плана

Североисточно подручје Просторног плана, ван граница Парка природе, предвиђено је по Просторном плану општине Чајетина из 2010. за производну зону (прерађивачка и друга индустрија, занатство и интензивнија пољопривреда). Ова зона разграничава се са туристичким простором највећег дела подручја Просторног плана на линији: граница општине у КО Шљивовица - Шљивовица - Бранешци - Чајетина - Мушвете - граница подручја Просторног плана у КО Чајетина.

Туристички простор подручја Просторног плана подељен је на следеће туристичке зоне:

1. Централна туристичка зона Златибора (ЦТЗ) са интензивним развојем туризма свих постојећих видова, посебно у северном делу.

Зона је највећим делом утврђена Просторним планом општине Чајетина и разрађена у плановима генералне регулације Чајетине и центра Златибор – I (2016) и II фаза (у изради, 2018), уз допуне насељима Бранешци, Мушвете, Рудине и Доброселица и скијалиштем „Лиска” на територији општине Чајетина, и продужењем у коридору државног пута IB реда бр. 23. на територији општине Нова Варош.

У оквиру општине Чајетина зона се простире на деловима катастарских општина Бранешци, Чајетина, Семегњево, Јабланица, Доброселица, Љубиш, Гостиље и Алин Поток, а у оквиру општине Нова Варош зона се простире на деловима катастарских општина Драглица, Негбина и Сеништа.

Зона је подељена на следеће целине:

- 1) Центар Златибор (Измене и допуне ППР - I фаза),
- 2) Чајетина,
- 3) Рудине (са ограничењем режима II степена заштите Парка природе),
- 4) Гајеви,
- 5) Смиљански закос,
- 6) Водице (са ограничењима режима II степена заштите Парка природе),
- 7) Шаиновци - Рибничко језеро (са ограничењима I и II зоне санитарне заштите језера),
- 8) Торник,
- 9) Кобиља глава,
- 10) Семегњево (са ограничењима режима I и II степена заштите Парка природе),
- 11) Драглица (са ограничењима режима II степена заштите Парка природе у КО Сеништа и КО Негбина) на територији општине Нова Варош;

2. Источна туристичка зона (ИТЗ) са наглашеним руралним туризмом и почетком развоја других видова туризма (етно туризам, неке активности посебног интереса).

Зона обухвата КО села Алин Поток, Гостиље, Љубиш (у општини Чајетина) и Бела Река (у општини Нова Варош). Зона је приближно утврђена Просторним планом општине Чајетина на деловима КО Чајетина, КО Алин Поток и КО Љубиш, на целим КО Гостиље и КО Дренова (све у оквиру општине Чајетина) и на целој КО Бела Река и деловима КО Драглица и КО Негбина (у оквиру општине Нова Варош);

3. Западна туристичка зона (ЗТЗ) са екстензивним руралним туризмом (изузев села Шљивовица).

Зона обухвата села Шљивовица, Семегњево и Јабланица. Зона је приближно утврђена Просторним планом општине Чајетина на деловима КО Шљивовица, КО Семегњево, КО Јабланица, на целој КО Стубло и делу КО Доброселица (све у оквиру општине Чајетина), на делу КО Мокра Гора (у оквиру општине Ужице), на деловима КО Рача, КО Бања, КО Кратово (у оквиру општине Прибој) и на делу КО Сеништа (у оквиру општине Нова Варош).

Тенденција ширења централне туристичке зоне у правцу Семегњева (и према Мокрој гори), као и развој скијалишта „Торник” отварају шансе за активирање западне туристичке зоне.

На подручју Просторног плана до 2030. године може се очекивати повећање стварног броја туристичких лежаја на око 18.000, уз побољшање односа основних и комплементарних у корист основних лежаја.

Изразита већина туристичких лежаја од око 16.000 биће заступљена у Централној туристичкој зони (укључујући и обухваћена села Бранешци, Мушвете, Рудине и Доброселица), уз изразитије повећање удела основних капацитета. Изградњом нових саобраћајница и планиране гондоле омогућиће се у централној зони одређена децентрализација смештајних капацитета према истоку, западу и југозападу.

У Источној туристичкој зони до 2030. може се очекивати укупно око 1.300 лежаја и то изградњом уз границу са централном туристичком зоном и у селима Алин Поток, Гостиље, Љубиш, Бела Река и другим.

У Западној туристичкој зони до 2030. може се очекивати укупно око 700 лежаја и то изградњом уз границу са централном туристичком зоном и у селу Шљивовица, као и у селима Семегњево, Јабланица и другим.

4.5. Просторно-функцијска организација туризма и рекреације

На подручју Просторног плана предвиђена је следећа просторно-функцијска организација туристичких и рекреативних садржаја:

1. Туристички центар Златибор, са главним садржајима туристичког и мешовитог смештаја, спортско-рекреативним садржајима и садржајима јавних служби и сервиса у функцији туризма (просторни обухват ПГР Златибора – I фаза);

2. Градско туристичко насеље Чајетина и шири простор Туристичког центра Златибор са селима Бранешци, Мушвете, Рудине и Доброселица у оквиру Централне туристичке зоне, са осталим садржајима туристичког и мешовитог смештаја, спортско-рекреативним садржајима и садржајима јавних служби и сервиса у функцији туризма (проширени просторни обухват ПГР Чајетине и Златибора – II фаза);

3. Ски-центар „Торник - Лиска” са садржајима зимске и летње туристичке инфраструктуре, у оквиру Централне туристичке зоне (проширени просторни обухват ПГР Чајетине и Златибора – II фаза);

4. Кабинска жичара - гондола „Златибор” од центра Златибор до врха Торник, са спортско-рекреативним центром уз међустаницу у широј зони Рибничког језера, у оквиру Централне туристичке зоне (просторни обухват ПГР Златибора – I фаза и ПГР Чајетине и Златибора – II фаза);

5. Туристичка села - Алин Поток, Гостиље, Љубиш и Бела Река у Источној туристичкој зони и Шљивовица, Семегњево и Јабланица у Западној туристичкој зони;

6. Викенд насеља уз туристичка села (Шљивовица, Семегњево, Љубиш, Гостиље и Рудине) и на засебним локацијама, у Источној и Западној туристичкој зони;

7. Садржаји дисперзне понуде у простору (стазе и пунктови) у Источној и Западној туристичкој зони.

У оквиру Туристичког центра Златибор (обухват ПГР Златибора – I фаза) предвиђени су следећи туристички и спортско-рекреативни садржаји:

- туристички смештај као основна намена (хотели у центру, хотели у насељу, хотели на периферији, туристичко насеље у центру, туристичко насеље ван центра, етно-еко насеље и камп);

- туристички смештај као компатибилна намена становању (са високим, средњим и ниским густинама), јавним спортско-рекреативним центрима СЦ1 и СЦ2, осталим спортско-рекреативним центрима СП1 и СП2 и Тржном центру Ц1;

- јавни центри и локалитети са основном спортско-рекреативном наменом СЦ1, СЦ2 и СЦ3;

- остали центри и локалитети са основном спортско-рекреативном наменом СП1, СП2, СП3 и СП4.

У оквиру градског туристичког насеља Чајетина и ширег простора Туристичког центра Златибор са обухваћеним селима у Централној туристичкој зони (проширени просторни обухват ПГР Чајетине и Златибора – II фаза), предвиђени су следећи туристички и спортско-рекреативни садржаји:

- туристички смештај као основна намена (хотели на периферији и туристичко насеље ван центра);

- туристички смештај као компатибилна намена становању (са високим, средњим и ниским густинама), у спортско-рекреативном центру остале намене СП1, центрима услуга Ц1 и Ц2 и радној зони Р1;

- јавни центри и локалитети са основном спортско-рекреативном наменом СЦ1 и СЦ2;

- остали центри и локалитети са основном спортско-рекреативном наменом СП1, СП2, СП3 и СП4.

Планирано јединствено скијалиште „Торник - Лиска” у Централној туристичкој зони биће формирано од постојећег скијалишта „Торник”, његовог проширења по ПДР скијалишта „Торник” и накнадног проширења са југоисточне и северозападне стране (у оквиру обухвата ПГР - II фаза и његовог проширења), уз отварање новог скијалишта на локалитету Лиска. Накнадно проширење скијалишта „Торник” и изградња новог скијалишта „Лиска” нису предвиђени у ПГР Чајетине и Златибора – II фаза, те Нацртом ПГР треба обавезно третирати проширен обухват на овом делу простора. Укупан капацитет скијалишта „Торник - Лиска” биће око 4.000 једновремених скијаша, од тога на проширеном скијалишту „Торник” око 2.500 и на новом скијалишту „Лиска” око 1.500. Системом алпских ски стаза и путева, ова два скијалишта биће интегрисана у јединствен спортско-рекреативни простор. При конципирању скијалишта потребно је обухватити и насеље Рибница у његовом подножју.

Планирана кабинска жичара – гондола „Златибор” намењена је транспорту скијаша од центра Златибор до скијалишта „Торник”, транспорту летњих рекреативаца, панорамским возњама и др. Да би сама извезла 4.000 једновремених скијаша на планирано скијалиште „Торник - Лиска” за око 2 сата (што је уобичајена норма) пожељно је да жичара оствари крајњи капацитет од 2.000 успона на сат (док се то не оствари, или ако се не оствари, недостајући капацитет жичаре остваривао би се друмским саобраћајем до подножја скијалишта). До полазне и излазне станице, као и до међустанице жичаре неопходно је обезбедити јавни колски приступ са паркингом, као и садржаје прихвата и отпремања путника (информације, билетарнице, скијашница са гардеробом, сервисом за изнајмљивање и одржавање ски опреме, продајом спортске опреме, угоститељским објектима и др. око ширег приступног простора станица), техничке садржаје жичаре и др. Садржаји међустанице жичаре у зони Рибничког језера не смеју ни на који начин да угрозе језеро.

Спортско-рекреативни центар уз међустаницу кабинске жичаре (који није предвиђен по ПГР Чајетине и Златибора – II фаза), ван режима II степена заштите Парка природе и II зоне санитарне заштите Рибничког језера, биће у категорији јавних спортских центара са следећим садржајима: аква-парк снабдевен водом из Рибничког језера, спортско-рекреативни парк са двораном и спортским теренима, трим стазе и др., уз адекватан саобраћајни приступ, неопходне пратеће садржаје сервиса и комуналну опрему.

Села Алин Поток, Гостиље, Љубиш, Бела Река, Шљивовица, Семегњево и Јабланица су са започетим развојем руралног туризма, или са потенцијалима за овај вид понуде. Туристички смештај планиран је у мешовитој намени са становањем малих густина, у традиционалним руралним амбијентима и објектима народног градитељства. Понуда ће се обогаћивати етно-манifestацијама, традиционалним занатима, пласманом домаће хране и пића, уз спортско-рекреативне активности пешачења, јахања, лова и других активности посебних интересовања. До села је потребно обезбедити квалитетнији саобраћајни приступ, а у селима је предвиђено комплетирање садржаја јавних служби и сервиса, као и комуналне опреме.

Дозвољено је настављање започете изградње викенд насеља уз туристичка села (Шљивовица, Семегњево, Љубиш, Гостиље и Рудине) и на засебним локацијама,

започета су и могућа у Источној и Западној туристичкој зони, са мотивима сезонског и викенд боравка на природно атрактивним локацијама. Туристички смештај на овим локацијама условљена је изградњом квалитетног саобраћајног приступа, прописне комуналне опреме и неопходних јавних садржаја, на основу одговарајућих планских докумената, уз сузбијање нелегалне изградње.

Дозвољена је реализација аутентичних кампова са додатним садржајима (тзв *glamping resort*, као најудобнија верзија екотуризма данашњице) у очуваним пределима и еколошком окружењу уз туристичка села/засеоке, као и саобраћајни приступ и комуналну опрему. Туристички смештај на овим локацијама предвиђен је у аутентичним шаторима или кућицама, у којима је комфор на нивоу бољих апартмана или хотела. Ову врсту смештаја прати и пољопривредна производња и понуда домаће квалитетне хране коју припремају домаћинства или власници поседа на коме се налази глампинг. Количина енергије и материјала који се користе за реализацију глампинга је у спреси са природним окружењем: даје се предност природним материјалима, могућности постављања соларних панела и осталих технологија којима боравак у глампингу не оставља последице по природу.

Садржаји дисперзне понуде у простору (стазе и пунктови) у Источној и Западној туристичкој зони обухватају нордијске и турно ски стазе, излетничке и планинарске стазе са видиковцима, одмориштима и склоништима, риболовне стазе, ревитализована традиционална бачишта, пунктове екстремних/авантуристичких спортова, планинарске и ловачке домове, ван грађевинског земљишта, на шумском и необрадивом пољопривредном земљишту.

5. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ

5.1. Природни системи

5.1.1. Заштита и коришћење пољопривредног земљишта и развој пољопривреде

Будући да пространи пашњачко-ливадски екосистеми и друге скромно заступљене пољопривредне културе представљају иманентно природно добро Парка природе „Златибор”, који у целости има својство заштићеног подручја, неопходно је да се на том подручју обезбеди подршка одрживом пољопривредном и руралном развоју, тј. развоју који не угрожава животну средину, технички је применљив, економски исплатив, друштвено прихватљив и продуктиван на дуги рок.

Подршку према шеми Заједничке политике ЕУ за период 2014-2020. године у коју је преко инструмента IPA Rural Development II (IPARD II) укључена и Република Србија, требало би усмерити на:

- унапређење тржишне конкурентности и увођење стандарда ЕУ, кроз: инвестирање у пољопривредна газдинства ради реструктурирања и приближавања европским стандардима; инвестирање у прераду и маркетинг производа пољопривреде и рибарства, и подршку формирању организација пољопривредних произвођача;
- припремање и спровођење активности од значаја за природну средину и рурални предео, и припремање и спровођење локалних стратегија руралног развоја; и
- развој руралне економије кроз: унапређивање и развој руралне инфраструктуре, развој и диверсификацију економских активности на селу, обуку за унапређење вештина и знања особа ангажованих у пољопривредно-прехранбеном

сектору и шумарству, и техничку помоћ за припрему, праћење, евалуацију, информисање и контролу активности на спровођењу пројекта.

Основна планска поставка јесте да се успешна заштита пољопривредног земљишта и других вредности Парка природе „Златибор” може остварити само под условом пуног уважавања стратешких циљева и интереса развоја локалних заједница, подршком:

- увођењу надокнада, тј. дирекних буџетских плаћања пољопривредницима за умањене користи услед поштовања ограничења у коришћењу пољопривредних ресурса, у складу са успостављеним режимима заштите природних и културних добара, укључујући ЕМЕРАЛД мрежу, односно потенцијална НАТУРА 2000 станишта;

- реализацији програма обнове традиционалног пашњачког сточарења, којима се утврђују оптимални капацитети, начин коришћења и мере за унапређивање травних заједница, с једне, и савремени санитарно-хигијенски стандарди стајских објеката и здравствене исправности сточних производа и тржишни изгледи, с друге стране;

- примени конзервационих метода обраде земљишта, које укључују плодород, увођење заштитних/покривајућих усева у постојеће плодореде, редуковано орање, малчирање, угаровање, затрављивање маргиналних ораничних површина и одржавање ливада и пашњака редовним кошењем, односно контролисаним напасањем стоке, а затим и рециклирање инпута у комбинованој биљно-сточарској производњи и сл.;

- потпунијем искоришћавању локалних погодности за развој органског и/или интегралног система у производњи аутохтоних или ретких сорти житарица високе нутритивне вредности, као што су хељда, просо, спелта, раж и др., као и у производњи свежег поврћа и воћа одговарајућег сортимента за локално туристичко тржиште;

- обезбеђењу стручно-саветодавне подршке, лабораторијског атестирања, система контроле, одговарајуће тржишне инфраструктуре и других услова за сигуран пласман органских производа по ценама којима се компензирају умањени приноси услед поштовања законом прописаних агротехничких стандарда;

- успостављању строге контроле сакупљања шумских плодова и самониклог лековитог биља, упоредо са ширењем праксе плантажног гајења одговарајућих сорти, пожељно аутохтоног генофонда, а затим и унапређивању пчеларства и рибарства уз предузимање активности за сертификацију ових производа и њихових прерађевина;

- задржавању млађег становништва на пољопривредном газдинству и стимулисању процеса концентрације земљишта, стоке и техничких средстава у економски и биолошки виталним домаћинствима, што је условљено развојем локалног тржишта земљишта, односно стимулисањем дугорочног закупа земљишта; и

- дефинисању технолошких и других стандарда за добијање и очување препознатљиве ознаке „златиборског” производа заштићеног географског имена порекла, упоредо са успостављањем система контроле примене тих стандарда; поред постизања специфичних конкурентских предности, оваква маркетиншка стратегија доприноси и повезивању пословних субјеката у ланцу и промоцији подручја, што значајно доприноси развоју агротуризма, предузетништва и укупном руралном развоју.

С обзиром на посебну намену подручја Просторног плана, нарочиту пажњу требало би поклонити пуној валоризацији агроеколошких услуга које нису обухваћене општеобавезујућим стандардима заштите животне средине и добре пољопривредне праксе, увођењем компензација, односно субвенционисањем производних пракси које доприносе:

- заштити екосистемског диверзитета, применом паралелних мера заштите врста (специјског диверзитета) и станишта, које се спроводе: одржавањем традиционалних система испаше и сакупљања сена; одложеном скидањем летине са поља, односно одложеном кошњом ливада ради заштите гнезда; одржавањем међа,

живица, јаркова, појасева слабо продуктивних ливада, старих воћњака, бара и сл.; постављањем и одржавањем гнезда за птице које се хране инсектима штетним по усеве; засејавањем заштитних појасева одређеним биљним врстама намењеним исхрани заштићених врста фауне; уклањањем грмља, папрати и коровских биљака са ливада и пашњака и другим мерама конзервације природних ресурса;

- очувању генетичког диверзитета, гајењем аутохтоних сорти поврћа, воћа и других пољопривредних биљака, раса и сојева стоке, живине и сл.; и

- заштити и обликовању традиционалне структуре предела, карактеристичне за локално поднебље и његов културно-историјски идентитет (очување пространих пашњака на валовитој планинској површи са појединачним или групним стаблима црног и белог бора, бројних пропанака, разуђене насељске мреже и сл.).

5.1.2. Заштита и коришћење шума и шумског земљишта и развој ловства

Основна концепција уређења и коришћења шума и шумских земљишта јесте унапређивања стања постојећих шума, и повећање површина под шумом – пошумљавањем.

Унапређивање стања постојећих шума обезбедиће се:

- очувањем и увећањем обраслости и квалитета у високим шумама китњака на 305 ha;

- очувањем обраслости и негом високих шума букве на површини од 32 ha;

- индиректном конверзијом изданачких чистих и мешовитих шума сладуна, цера, китњака и букве, на површини од 50 ha;

- директном конверзијом и делом супституцијом врста у изданачким деградираним и девастираним шумама храстовим шумама сладуна, цера и китњака, као и у шумама букве на површини од 100 ha;

- увећањем обраслости побољшањем квалитета и поправком пребирне структуре и размера смесе пребирним сечама у мешовитим шумама букве и јеле на површини од 68 ha;

- увећањем обраслости побољшањем квалитета и поправком пребирне структуре и размера смесе пребирним сечама у мешовитим шумама јеле, смрче и букве на површини од 400 ha;

- увећањем обраслости побољшањем квалитета и поправком групично пребирне структуре и размера смесе у мешовитим шумама јеле и смрче на површини од 290 ha;

- очување стабилности и поправка квалитета борових шума (чисте и мешовите састојине црног и белог бора) узгојно санитарним сечама неге и групично оплодном сечом обнове на површини од 5400 ha;

- интезивним мерама неге (чишћењем и проредама) у културама и вештачки подигнутим састојинама четинара (смрче, црног и белог бора, оморице и осталих четинара) на површини од 2300 ha;

- директном конверзијом и делом супституцијом врста у високим деградираним и девастираним шумама борова на површини од 40 ha;

- интезивним мерама неге (чишћењем и проредама) у високим младим и средњедобним састојинама и изданачким шумама храстова и букве одговарајућег квалитета на површини од 300 ha;

- форсирањем, природним и вештачким путем, обнављања аутохтоних врста дрвећа водећи рачуна о динамици промена станишних граница услед негативног деловања фактора ризика и климатских промена;

- спровођење мера (превентивне и репресивне) заштите шума на површини од 28.000 ha; с обзиром на доминацију борових шума у овим комплексима посебна пажња се мора посветити њиховом свакогодишњем мониторингу, противпожарном осматрању и изградњи противпожарних пруга;

- спровођење мера (превентивне и репресивне) заштите специјалног природног резервата у циљу очувања његове природне вредности и реткости;

- забраном сече ретких, реликтних и ендемичних врста као што су: горски јавор, планински брест, бреза, јасика, ц.јова, ц.граб и посебно оморика;

- посебна заштита у односу на засад оморике;

- одржавање саобраћајница и објеката који служе одрживом газдовању шумама.

Мере за унапређење заштите шума састоје се у интензивирању следећих радова:

- прогнози појаве штетних инсеката;

- развијању и унапређивању извештајне и дијагнозно-прогнозне службе;

- стручном оспособљавању оперативаца на терену за препознавање економски штетних инсеката;

- стварање збирке најважнијих економски штетних инсеката у циљу едуковања особља;

- довођењу у ред сечишта, санирање ветролома и снеголома, односно места која би могла да послуже као погодна локација за појаву инсектских жаришта;

- заштити подмладка (што је посебно важно у деградираним састојинама).

Повећање површина под шумом обезбедиће се пошумљавањем које је прелиминарно планирано на шумском земљишту V, VI, VII и делом VIII категорије, потенцијално и фактички површина угрожених ерозијом земљишта, пошумљавањем површина у прикупиштима (извориштима и језерима) питке воде, рекреативних просторних целина. Укупна површина необраслог шумског земљишта на Планском подручју је 1483 ha. Планом пошумљавања површина у државном власништву у наредном десетогодишњем периоду обухваћено је 770 ha, и то: 500 ha у општини Чајетина, 100 ha у граду Ужицу, 150 ha у општини Нова Варош и 20 ha у општини Прибој.

С обзиром на то да травне површине на Планском подручју покривају 22.244 ha (33,9% од укупних површина), и при том се простиру на земљиштима најлошијег бонитетета (скелетно, плитко до врло плитко земљиште, најчешће на серпентиниту), на врло стрмим странама потенцијално угроженим водном ерозијом и спирањем (посебно уз све чешће појаве великих вода), у залеђу изворишта вода са израженом водозащитном функцијом, у рекреативном и туристичком подручју у коме шума има изражену рекреативну и естетску улогу, у план пошумљавања треба накнадно убацили очекивано оснивање шумских засада на око 3800 ha (већим делом на територији општине Чајетина, тј. на ширем подручју Златибора). Просторна прерасподела пошумљавања обезбедиће се одговарајућим секторским планом пошумљавања полазећи при томе од принципа одрживости и вишефункционалности шума. Врсте дрвећа примерене овим стаништима ће се одабрати сагласно станишном потенцијалу и функцијама шума – при том приоритет је аутохтоност и у могућој мери форсирана биоразноврсност врста.

Одрживо ловно газдовање популацијама дивљачи оствариваће се на начин и у обиму који не води ка дугорочном смањењу бројности, генетичке разноврсности и ареала њихових популација, одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Основна концепција за узгој дивљачи и развој ловства јесте:

- значајно повећање бројности популација ситне дивљачи;

- повећање бројности крупне дивљачи, нарочито аутохтоних и економски највреднијих врста (медвед, дивља свиња, срна и зец);
- побољшање структуре (полне и старосне) популација крупне дивљачи и побољшање квалитета трофеја;
- очување ретких и угрожених врста ловне дивљачи (медвед, тетреб, камењарка, п.јаребица и др.) и остале фауне (соколови, орлови) и других врста евидентираних студијом вредновања Парка природе „Златибор”.

5.1.3. Заштита и коришћење геолошких ресурса

На подручју Парка природе „Златибор” налазе се геолошки ресурси за која надлежно министарство издало дозволе/одобрења за:

1. експлоатационо поље магнезита на локалитетима Торник (површине 0,05 km²) – у режиму заштите III степена ;
2. извођење геолошких истраживања магнезита на локалитетима Драглица, Стубло и Рибница– у режиму заштите III степена и малим делом у режиму заштите II степена.

Све активности на коришћењу минералних сировина на наведеним и новим локалитетима усклађују се са режимима заштите Парка природе, непокретних културних добара и изворишта водоснабдевања утврђеним овим Просторним планом у делу „III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА”, главе „1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ”, „2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА” и „3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ”.

5.2. Становништво, мрежа насеља и јавне службе

Становништво

Имајући у виду да је становништво подручја Просторног плана изложено процесу депопулације, може се очекивати пад укупног броја становника до 2029. године од око 13% у односу на 2011. годину. Наведене процене броја становника обухватају цела статистичка насеља чији се делови налазе у обухвату подручја Просторног плана и треба их посматрати оквирно.

Промене у кретању становника зависиће од укупног социоекономског развоја подручја. Очекује се повећање броја становника у насељима Чајетина и Златибор, као и повећање сезонског становништва у одређеним деловима године у туристичким селима.

Табела 6: Пројекција становништва по насељима на подручју Просторног плана до 2029. године

ЈЛС	Насеља	2011.*	2029.
Ужице	Мокра Гора, Пањак	633	470
Чајетина	Алин Поток, Бранешци, Гостиље, Голово, Доброселица, Дренова, Златибор, Јабланица, Љубиш, Мушвете, Раковица, Рудине, Саиновина, Семегњево, Стубло, Чајетина, Шљивовица	11057	10063
Нова Варош	Горња Бела Река, Доња Бела Река, Драглица, Негбина, Сеништа	1161	515
Прибој	Бања, Брезна, Јелача, Рача	5101	4495
Укупно		17952	15543

*Извор: РЗС (2014), Упоредни преглед броја становника 1948 – 2011.

Мрежа насеља

Насеља на подручју Просторног плана треба посматрати у контексту развоја мреже насеља на територији града Ужице и општина Чајетина, Нова Варош и Прибој. Полазећи од остварених просторно-функцијских односа и веза на подручју Просторног плана предвиђа се даље јачање осовине полифункционалног развоја коју чини Чајетина са претежно административно-привредно-просветним функцијама, Златибор са претежно туристичко-здравственим функцијама и Бранешци са претежно привредно-туристичким функцијама. Насеља Шљивовица, Гостиље и Доброселица врше функцију центара заједнице насеља, док су центри заједнице села Семегњево, Јабланица и Стубло. На подручју општине Нова Варош издваја се Негбина као секундарни општински центар коме гравитирају околна примарна сеоска насеља. На територији општине Прибој и града Ужице издвајају се Мокра Гора и Бања као насеља са специфичним функцијама која према степену развијености имају развојну улогу у мрежи околних насеља.

У наредном периоду развој насеља ће се заснивати на стварању услова за социоекономску трансформацију сеоских насеља у складу са прописаним зонама заштите Парка природе „Златибор”.

Развој мреже насеља ближе се утврђује просторним плановима јединица локалне самоуправе.

Јавне службе

Развој мреже јавних служби заснива се на постојећој мрежи објеката јавних служби, очекиваним демографским променама, на развоју туризма и насељских функција. У том контексту једно од основних планских опредељења је побољшање доступности и квалитета услуга који су прилагођени потребама корисника (интегрисано пружање услуга здравствене и социјалне заштите, организовање мобилних служби, организовање специјализованог превоза за децу предшколског и школског узраста, мобилна културна понуда и др.)

Просторним плановима јединица локалне самоуправе ближе се утврђује развој мреже објеката и услуга јавних служби за сва насеља која се налазе на подручју Просторног плана.

5.3. Просторни развој инфраструктурних система

5.3.1. Водна инфраструктура

У снабдевању насеља водом приоритетно је максимално коришћене локалних изворишта подземних и површинских вода. Недостајуће количине воде ће се обезбеђивати из регионалних система, са ослањањем на изворишта законом заштићена од загађења (која се димензионишу за обезбеђеност од 97%). Приоритет у коришћењу вода има планска рационализација потрошње, вишекратно коришћење вода у технолошким процесима (рецикулација) и унапређење технолошких процеса производње и прераде.

Водоснабдевање корисника са подручја Просторног плана ослањаће се на изворишта водоснабдевања из подземних вода и водотока Црног Рзава, као и на водотоке нижег квалитета. У насељима са малом густином и дисперзивном насељеношћу задржаће се постојећи начин водоснабдевања, са већим бројем индивидуалних и сеоских водовода и непосредних водозавата на локалним изворима. У насељима са јавним водоводима (Голово, Алин Поток, Гостиље, Љубиш,

Доброселица) предвиђено је проширење капацитета водозахвата и ревитализација постројења за пречишћавање воде за пиће.

Водоснабдевање ваннасељских туристичких и других садржаја решаваће се посебним водозахватима, у оквиру расположивих капацитета локалних извора, уз обавезу обезбеђења гарантованог минимума.

Планска решења снабдевања насеља водом обухватају:

- проширења резервоарских простора на мрежи водовода, који снабдева туристички центар Златибор и насеље Чајетина: резервоар „Караула” на 1500m³, коришћење резервоара „Језеро” изнад постројења за пречишћавање питке воде у капацитету од 500m³ и резервоар „Јеврејско брдо” на 300m³;

- санацију акумулације „Рибница” и пратећих објеката, и контролу ерозионих процеса у сливу реке Црни Рзав; у случају престанка коришћења акумулације „Рибница” за потребе водоснабдевања, основни правац из ког ће се обезбеђивати вода су Сушичка врела;

- проширење водоводне мреже у насељеном месту Чајетина.

Планска решења одвођења употребљених и отпадних вода обухватају:

- изградњу главних колектора;

- изградњу водонепропусних септичких јама одговарајуће запремине, као и водонепропусних јама за осоку и отпадне воде са фарми, где не постоји могућност за прикључење на фекалну канализацију.

Планиране су следеће активности на развоју система за пречишћавање отпадних вода:

- изградња централног постројења за пречишћавање санитарних отпадних вода (у даљем тексту: ППОВ) за насеље Чајетину и туристички центар Златибор. Проверити валидности и иновирати постојећу пројектну документацију везану за ППОВ, поштујући чињеницу да реципијенти са малим могућностима разблажења имају мању отпорност на загађење. Размотрити варијанту фазне израде ППОВ-а, с обзиром на то да је планирано зацељено одвођење фекалних вода и њихово пречишћавање и за насеља Торник, Шљивовица, Водице и Гајеви;

- појединачна постројења за предтретман индустријских отпадних вода (пречишћавање отпадних вода из месара, кланица и других погона), пре упуштања у колектор санитарних отпадних вода;

- за индивидуалне сеоске куће или групе сеоских кућа, за које није исплатива изградња система канализације, предвиђена је изградња септичких резервоара који функционишу као мала постројења за пречишћавање санитарних отпадних вода, из којих се пречишћени ефлуенти инфилтрирају у земљу или упуштају у отворен ток;

- за комплексе са резервоарима за складиштење нафте и нафтних деривата (бензинске станице) и јавна паркиралишта, предвидети сепараторе зауљених вода, у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода у редовном раду и случају акцидентних ситуација.

Пречишћене отпадне воде које се испуштају у реципијент морају испунити услове граничних вредности емисије за одређене групе загађујућих супстанци, према Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, бр. 67/11 и 48/2012). Мерење количина и испитивање отпадних вода урадити сходно Правилнику о начину и условима за мерење количине и испитивање отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС”, број 33/2016).

5.3.2. Саобраћајна инфраструктура

Развој саобраћајне инфраструктуре на подручју Просторног плана усмерен је ка стварању услова за безбедно и функционално одвијање различитих видова саобраћаја у складу са режимима и мерама заштите природних вредности, непокретних културних добара и изворишта водоснабдевања.

Просторним планом утврђују се следеће смернице за развој:

1. Путне инфраструктуре

1) изградња аутопута Е-761, деоница Пожега-Ужице-граница са Републиком Српском;

2) изградња продужетка (наставка) ДП ПА бр. 196 по траси постојећег општинског пута број 42. до укрштаја са постојећим ДП ИБ реда бр. 23. код насеља Доброселица;

3) изградња државног пута од ДП ИБ реда бр. 28 до ДП ИБ реда бр. 404, делимично по траси постојећег општинског пута, у дужини од око 7,2 km;

4) побољшање саобраћајне доступности подручју постојећим ДП ИБ реда бр. 23, подржан квалитетном везом преко планираног аутопута ДП ІА реда бр. 2 (Београд-Јужни Јадран, Е-763);

5) реконструкција и доградња општинских путева;

б) реконструкција и опремање постојећих и изградња нових паркинга на приступним путевима ка туристичким комплексима и локалитетима, као и реализација туристичке сигнализације на локалним, шумским и пољским путевима.

2. Железничке инфраструктуре:

1) ревитализација и модернизација магистралне једноколосечне електрифициране пруге (Београд)-Ресник-Пожега-Врбница-државна граница-(Бијело Поље) како би се створили услови за одвијање контејнерског и свих технологија интермодалног транспорта, са доградњом неопходних капацитета;

2) реализација инфраструктуре вертикалног транспорта, за шта се обезбеђује потенцијални коридор жичаре „Златибор-Торник”.

На Рефералној карти 1. Просторног плана назначен је оријентациони положај коридора аутопута Е-761, деоница Пожега-Ужице-граница са Републиком Српском. У току израде Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор ауто-пута Е-761, деоница Пожега-Ужице-граница са Босном и Херцеговином и техничке документације преиспитаће се положај коридора аутопута у односу на подручје Парка природе и режиме заштите природних вредности.

5.3.3. Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура

Основни захтеви даљег развоја електроенергетског система односе се на стварање оптималног решења за сигурно, квалитетно и економично снабдевање електричном енергијом свих потрошача у обухвату овог Просторног плана. Предвиђене су следеће активности:

1. изградња нове 400 kV интерконекије између Србије, БиХ и Црне Горе. Овај далековод је утврђен Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода интерконекија 2 x 400 kV Република Србија (Бајина Башта) – граница Црне Горе – граница Босне и Херцеговине;

2. увођење ДВ 400 kV ТС „Бајина Башта – ТС Вишеград” у будуће РП 400 kV „Пожега” по траси ДВ 220 kV бр. 214/3;

3. изградња нове ТС 220/110 kV „Бистрица” са расплетом водова (ван обухвата Просторног плана), предвиђено је да се у првој фази изврши увођење ДВ 110 kV бр. 134 ка ТС „Златибор 2”, а постројење 220 kV би се прикључило на далековод 220 kV бр. 266.

За потребе обезбеђења електричне енергије за све кориснике у обухвату Просторног плана извршиће се даља доградња и реконструкција постојеће електроенергетске мреже 10 kV, изградњом трафостаница 10/0,4 kV одговарајућих снага и далековода 10 kV, а где год техничко-финансијски услови то дозвољавају, као и полагањем подземних каблова 10 kV. Изградњу нових извода 10 kV из трафостаница 35/10 kV до објеката или простора са посебним карактеристикама, извршиће се у складу са локалним планским документима и развојним плановима надлежних оператера дистрибутивне електромереже.

Потребно је сагледати потрошњу енергије у свим аспектима на подручју Просторног плана и предузети мере за већу енергетску ефикасност и мању потрошњу енергената. Као стимуланс, потребно је увести подстицајне мере за индустрију и становништво за примену мера енергетске ефикасности.

Гасоводна инфраструктура

На подручјима где је преовладајући систем породичног система градње – становања ниже и средње густине није рационално увођење централног топоводног система, па се из тих разлога на подручју Просторног плана не планира изградња централизованог система топлификације. Снабдевање тог подручја природним гасом планира се са мерно регулационих станица одакле ће се водити гасовдне мреже максималног радног притиска (МОР) 16 bar до потрошача у насељима у обухвату Просторног плана.

Потрошачи у обухвату Просторног плана снабдеваће се природним гасом из правца Ужица транспортним гасоводом максималног радног притиска 50 bar РГ 08-19 Ужице–Чајетина–Златибор.

У циљу гасификације подручја Просторног плана неопходно је изградити мерно-регулациону станицу (16/4 bar) на к.п. 4469/2 КО Чајетина (локација бивше ГМРС „Златибор”), одговарајућег капацитета у складу са потребама. Планира се наставак изградње дистрибутивних мрежа МОР 16 bar у складу са густином становања и претежном наменом простора у обухвату Просторног плана.

Планира се изградња транспортног гасовода од ГМРС „Златибор Рудине” трасом ка Прибоју (предвиђеног Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. и Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2025. године). На Рефералној карти 2. Просторног плана назначен је оријентациони правац трасе гасовода до Прибоја. У току израде планске и техничке документације утврдиће се траса овог транспортног гасовода и припадајућих ГМРС, који ће се на подручју Парка природе ускладити са просторним целинама у режиму I и II степена заштите.

При избору трасе планираних гасовода мора се осигурати безбедан и поуздан рад гасовода, као и заштита људи и имовине, тј. спречити могућност штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину. При избору трасе гасовода мора се осигурати да гасовод не угрожава постојеће или планиране објекте и планирану намену у складу са планским документима.

5.3.4. Електронске комуникације и поштански саобраћај

Планирани развој фиксне телефонске мреже и мобилне телефоније на подручју Просторног плана заснива се на побољшању постојећег стања телекомуникационе

мреже осавремењивањем приступних мрежа, као и заменом постојећих застарелих дигиталних комуникација (центра) новим мултисервисним приступним чворовима у свим насељима где такве центре постоје. Тиме ће се омогућити побољшање приступа интернету и мрежи за пренос података у свим насељима у којима постоји телефонска мрежа.

У условима оператора „Телеком Србија” наведено је да није планирано проширење постојеће мреже магистралних оптичких каблова на подручју Просторног плана. Та констатација значи да су капацитети постојећих каблова довољни да се покрију потребе подручја.

Модернизација ТК инфраструктуре на подручју Просторног плана оствариће се:

- изградњом оптичких каблова (краћих привода) за насеља Јабланица и Семегњево;
- постављањем мултисервисних приступних чворова у насељима Јабланица и Семегњево, ако се у тим насељима укаже потреба за пренос података, приступ интернету, и других савремених сервиса;
- већом применом оптичких каблова у приступним мрежама свих насеља;
- изградњом планираних базних станица мобилних оператора „Телеком-МТС” и „Теленор”.

Емисиона мрежа у дигиталном облику и постојеће емисионе станице омогућавају добру покривеност подручја Просторног плана.

Број и просторни распоред постојећих јединица поштанског саобраћаја задовољава садашње потребе. Отварање нових поштанских јединица усклађиваће се са потребама развоја туризма.

5.3.5. Третман отпада

Спровођењем Националне стратегије управљања комуналним отпадом у Србији, којом се утврђују регионални процеси са циљем смањивања и већег искориштавања отпада, проблем депоновања отпада на територији подручја Просторног плана, делимично је решен укључивањем планског подручја у пројекат регионалне депоније „Дубоко” у граду Ужицу. Будући да капацитети ове депоније не могу да задовоље општине које су привремено укључене у процес прикупљања и депоновања, реалну опцију представља преусмеравање отпада са планског подручја и на депонију „Бањица” у општини Нова Варош.

У области управљања отпадом на подручју Просторног плана примењиваће се следећи принципи: смањење количине отпада (превенција стварања отпада, поновна употреба производа за исту или другу намену); рециклажа отпада ради добијања сировина за производњу истог или другог производа; коришћење вредности отпада (компостирање, коришћење енергије из отпада и др.); безбедно одлагање отпада на регионалне депоније и др.

Управљање отпадом на подручју Просторног плана, до изградње регионалног центра за управљање комуналним отпадом „Бањица”, подразумева санирање и рекултивацију подручја нелегалних депонија и локација на којима се врши неадекватно управљање отпадом и унапређење система сакупљања отпада и транспорта комуналног и другог отпада до депонија повећањем броја становника обухваћених организованим прикупљањем комуналног отпада. Неопходно је зауставити досадашњи тренд или појаве просторне дисперзије депонија дуж путева и речних токова и у близини сеоских насеља на територији Парка природе „Златибор” имплементацијом пројеката изградње рециклажних дворишта (центра за сакупљање и сепарацију отпада са кратким временом складиштења) у границама Просторног плана и ослањањем на планиране

трансфер станице ван граница планског подручја. Управљање отпадом на заштићеном подручју подразумева примену досадашњег система, односно организовано прикупљање и одвожење отпада на места примарне селекције, спровођење забране одлагања свих врста отпада (комуналног, грађевинског, амбалажног, опасног и другог) осим на начин и на местима како је то одређено планом управљања заштићеног подручја, уклањање и санитацију тзв. „дивљих депонија”.

План управљања отпадом ће се утврдити и спроводити као саставни део Плана управљања Парком природе „Златибор”, у непосредној сарадњи надлежних комуналних служби/предузећа општина Чајетина, Прибој, Нова Варош и града Ужица.

Ради ефикаснијег спровођења система управљања отпадом, приоритет има санација и рекултивација постојећих дивљих одлагалишта која су у процесу затварања утврђивањем: механизма санације на основу детаљних анализа еколошке угрожености земљишта и квалитета подземних вода у непосредној близини сваке дивље депоније; и начина рекултивације земљишта ради привођења новим наменама (а према постојећој планској и пројектној документацији), која би (заједно са истраживањима) требало да се обави у периоду од 1 до 3 године након затварања несанитарних одлагалишта.

Узимајући у обзир постојећи начин евакуације отпада на подручју Парка природе, концептуално одређење је лоцирање рециклажних дворишта на локалитетима затворених несанитарних одлагалишта у КО Чајетина, Драглица и Шљивица.

5.4. Заштита животне средине

Концепција заштите животне средине дефинисана је полазећи од односа заштите животне средине и посебних намена на подручју Просторног плана. Полазећи од стања квалитета животне средине на подручју Парка природе, утврђене су следеће категорије животне средине са главним изворима загађивања (а на основу категоризације Просторног плана Републике Србије (2010) и истраживања рађених за потребе овог просторног плана):

1) виши степен загађености (подручје загађене и деградиране животне средине) – постојећи и планирани државни путеви I и II реда, железничке пруге, коридор планираног пута Е761 Пожега–Ужице-граница са Републиком Српском, локације са епизодним загађењима животне средине (ваздуха, земљишта и река, са могућношћу угрожавања буком, непријатним мирисима, депонија и саобраћаја);

2) средњи степен загађености (подручје угрожене животне средине) са повременим прекорачењем граничних вредности загађујућих материја у ваздуху и повећаним нивоима буке – локалитети централне туристичке зоне Златибор и градског туристичког центра Чајетина, зоне интензивне пољопривреде, шири коридори државних путева I и II реда, места са појавама бесправне изградње – сеоска и викенд насеља (Водице, Кобиља Глава и Рибница), зоне јаке ерозије, локације постојећих несанитарних сметлишта (КО Шљивица - 3 депоније уз постојећи државни пут IB реда бр 23; КО Чајетина - 3 депоније, од којих једна уз постојећи државни пут IB реда бр. 23 у близини насеља Палисад и 2 на локалитетима Тусто брдо и Пандурица; и КО Драглица – 2 депоније уз државни пут IB реда бр. 23, у близини насеља В. Расница);

3) мали степен загађености (подручје претежно квалитетне животне средине) - подручја и локалитети на већем делу подручја са: релативно неизмењеном природном средином; рурална залеђа подручја Парка природе са неадекватно регулисаним саобраћајем, индивидуалним грејањем, нерешеним системом прикупљања и канализације отпадних вода, неадекватном употребом агрохемијских средстава која

проузрокују загађивање земљишта; као и туристички комплекси и места са недовољно контролисаном посетом;

4) незагађена подручја (подручја квалитетне животне средине) – подручја и локалитети са скоро неизмењеном или неизмењеном природном средином који се углавном налазе у заштићеном подручју природних вредности и који су погодни за живот људи, уз извесни ризик од елементарних непогода; локалитети у режиму заштите I степена (Виогор, Црни Рзав, Клисуре Увца, Клисуре Гриже) и режиму заштите II степена (Семегњевска гора-Црни Рзав-Чавловац, Бијеле воде, Рибничко језеро, Равни Торник, Чигота, Клисуре Катушнице, Муртеница, Подручје око клисуре Увца).

Овакав квалитет животне средине представља додатну, комплементарну вредност за високо рангирање подручја у односу на еколошке захтеве и могућности туристичког развоја.

Тростепеним зонирањем режими заштите Парка природе, за које се везује одређен обим рестрикција у односу на делатности, објекте и радове који могу загадити животну средину, темељним лиценцирањем и ефикасном контролом активности које утичу на животну средину обезбедиће се на већем делу подручја висок квалитет главних чинилаца животне средине и смањити ризик од загађивања и деградације простора.

Делови подручја Просторног плана на којима се већа сеоска и мешовита насеља, као и постојећи и планирани туристички центри и туристичка насеља где је регистрован или индикован могући утицај или оптерећење животне средине идентификовани су, означени и квалификовани одговарајућим степеном квалитета и угрожености животне средине и за њих ће се у Извештају о стратешкој процени утврдити детаљнији сет планских мера.

Планска решења не индикују значајнији неповољан утицај на главне елементе и показатеље стања животне средине, који се не могу умањити/неутрализовати применом мера прописаних овим планом, као и мерама заштите животне средине Регионалног просторног плана Златиборског и Моравичког управног округа, Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Увац”, Просторног плана подручја посебне намене слива акумулације „Врутци”, Просторног плана подручја изворишта водоснабдевања Регионалног подсистема „Рзав” и других просторних планова који оибухватају делове овог подручја.

Интегрална заштита природе и животне средине на подручју Парка природе и у његовом непосредном окружењу (у и ван обухвата овог просторног плана) засниваће се на спровођењу следећих **мера и смерница**:

1) Мере заштите подземних и површинских вода

- Изградња и реконструкција јавних канализационих система и изградња ППОВ за ТЦ Чајетину у ЦТЗ Златибор.

- Сакупљање отпадних вода домаћинстава и јавних и других објеката у селима у непропусне септичке јаме или њихов третман у малим уређајима за пречишћавање, изградња канализације и пречишћавање отпадних вода индустријских загађивача предвиђени су у овом и наведеним просторним плановима. Активности на заштити вода су обавеза установљена националним законодавством и одговарајућим европским документима, рокови за њихово извршење/имплементацију нису прецизно утврђени али се не могу одлагати дуже од десет година, док се за нове привредне објекте мере заштите вода одмах примењују, у току израде пројектне документације и њене еколошке и урбанистичко-грађевинске сертификације.

- Строга контрола постојећих извора загађења из постојећих мањих привредних објеката (месара и кланица); препознавање и уклањање извора загађивања

река испитивањем квалитета отпадних вода и праћењем хаваријских загађења из индустрије и енергетике (према Закону о водама, чл. 106.); пречишћавањем отпадних вода до нивоа који одговара ГВИ, односно до нивоа којим се не нарушавају стандарди квалитета животне средине реципијента (према Закону о водама, чл. 99.); успостављањем система интегралног управљања отпадом на територијама свих општина у складу са планским решењима; спречавањем одрањања и спирања смећа са постојећих сметлишта до њиховог затварања и ремедијације; и рационалном и стручном употребом пестицида и вештачких ђубрива на подручју Просторног плана.

- Дислоцирање постојећих дивљих депонија комуналног отпада које филтратима атмосферских вода, као о процедурним водама са депоније значајно угрожавају квалитет речних токова и локалних изворишта на подручју Парка природе и преосталом подручју у обухвату Просторног плана; уклањање смећа са обала и из корита река које угрожава квалитет воде.

- Утврђивање узрока, врсте и опсега загађивања, оцена степена угрожености еколошке функције вода, здравља и живота људи, као и могућности ширења загађења.

- Надзор над насталим загађењем и његовим ширењем, информисање јавности и корисника воде о њеном квалитету и, по потреби, забрана употребе вода.

- Обављање санацијских радова над насталим загађењем у складу са оперативним плановима, као и уклањање узрока изненадног загађења.

- Доследна примена Европске директиве о водама¹ (2000/60/ЕС) и Закона о водама РС („Службени гласник РС”, број 30/10) у домену: утврђивања и координације мера за површинске и подземне воде које припадају истом еколошком, хидролошком и хидрогеолошком сливу; спречавања или смањења утицаја незгода код којих долази до изненадног загађивања вода; одређивања општих правила за контролу загађивања и акумулирања количине воде, како би се осигурала еколошка одрживост слива; осигуравања одговарајућих информација о планираним мерама и извештајима о напредовању њиховог спровођења, ради укључивања јавности у процес доношења и остваривања управљања речним сливовима.

- Систематско праћење квалитета вода: редовно праћење вредности показатеља квалитета вода и редовно праћење састава отпадних вода пре испуштања у реципијент.

- Ограничена и пажљива примена органских и минералних ђубрива и хемијских средстава у пољопривреди и санитарно безбедно складиштење стајског ђубрива и оцедних вода из објеката узгоја и силажа; пажљиво руковање бензином, дизел горивом и другим нафтним дериватима и забрана прање возила и машина у водотоцима ради заштите водотока и извора од загађивања.

- Обезбеђивање инструмената финансијске подршке за изградњу и пражњење септичких јама домаћинства, викендица и других објеката на подручјима са статусом заштите.

2) Мере за смањење утицаја на квалитет ваздуха

- Смањење емисија загађујућих материја из постојећих извора загађивања (из саобраћаја, индивидуалних ложишта и др.), контролом граничних вредности имисија загађујућих материја од стране локалних јединица управе на основу утврђених европских и националних стандарда.

- Ограничавање емисија из нових потенцијалних извора загађивања (повећање обима саобраћаја услед изградње аутопута Е-761 и даљег развоја туристичке понуде, повећање антропопресије простора услед повећаног броја корисника простора због развијања туристичке понуде у простору).

¹ Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy

- Систематско праћење квалитета ваздуха, у складу са Европском директивом о процени и управљању квалитетом амбијенталног ваздуха (96/62/EC)², у оквиру државне мреже мерних станица за мерење регионалног и прекограничног атмосферског преноса загађујућих материја у ваздуху и аероседиментима у оквиру међународних обавеза а у складу са Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 10/13) и Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 11/10 и 63/13).

3) Мере заштите земљишта

- Очување економских и екосистемских функција земљишта спровођењем техничких и биолошких радова и мера заштите на евидентираним ерозионим теренима.

- Строги надзор над сечама и другим шумарским радовима у шумама сопственика, извођење планираних радова на природном и вештачком обнављању шума у државној својини, подстицај и подршку земљопоседника за пошумљавање пашњака и другог за пољопривреду неподесног земљишта, затрављивање и пошумљавање земљишта оштећеног грађевинским радовима.

- Спречавање загађења токсичним материјама које се користе у пољопривреди: лекови, боје, пестициди, минерална ђубрива.

- Ограничавање на најмању могућу меру коришћења и фрагментације квалитетног пољопривредног земљишта за непољопривредне намене, у првом реду заштитом од трајног губитка изградњом објеката и инфраструктуре.

- Припрема превентивних и оперативних мера заштите, реаговања и поступака санације земљишта у случају хаваријског изливања опасних материја у околину.

4) Мере за еколошко управљање комуналним и опасним отпадом

- Фазно решавање депоновања комуналног отпада – затварањем несанитарних депонија у КО Шљивовица, Чајетина и Драглица и утврђивање механизма санације постојећих депонија и начина рекултивације земљишта ради привођења новим наменама (а према постојећој планској и пројектној документацији).

- Дефинисање зона за лоцирање рециклажних дворишта за примарну селекцију отпада.

- Утврђивање локација за депоновање опасног и медицинског отпада са територије Парка природе у складу са регионалним стратегијама и плановима управљања отпадом и Стратегијом управљања отпадом за период 2010-2019. године и касније.

5) Мере заштите од буке

- Утврђивање надлежности за спровођење мерења буке и заштите од буке у оквиру туристичких насеља, мањих привредних постројења, као и изграђених подручја.

- Прописивање 24-часовног мониторинга буке на територији ЦТЗ Златибор и ТЦ Чајетина, као и повремена мерења буке у оквиру инфраструктурних коридора и изграђених подручја.

- По потребни, израда акустичких зона буке на територији ЦТЗ Златибор и ТЦ Чајетина.

- Прописивање мониторинга буке за све постојеће објекте на територији туристичких центара и зона за планиране објекте (у фази изградње и експлоатације).

Конкретне мере заштите, односне мере за елиминисање или смањивање утицаја на животну средину приликом изградње објеката и уређења простора у оквиру планираних намена, утврдиће се у поступку израде пројектне документације, кроз

² Council Directive 96/62/EC of 27 September 1996 on ambient air quality assessment and management, Official Journal L 296, 21/11/1996

студије утицаја на животну средину или на други начин утврђен у складу са законом. Кроз услове и мере заштите природе и културних добара, планирани радови и активности код којих је индикован значајнији неповољан утицај у домену квалитета вода и ваздуха, буке и отпада могу се оценити као сасвим неподесни са становишта циљева заштите природних или културних вредности или условно прихватљиви, уз јача ограничења и строжије мере заштите.

Просторним планом се препоручује доследна примена мера заштите животне средине прописаних законом, посебно мера које се односе на испуштање (емисију) загађујућих, опасних и штетних материја у воду и земљиште, одлагање и елиминацију отпада, антиерозивне и противпожарне заштите, рекултивацију и ремедијацију, како подстицајног тако и репресивног карактера. Утицај планиране изградње инфраструктурних, услужних, спортско-рекреативних, туристичких и других објеката, посебно утицај на воде, може се успешно контролисати наведеним мерама заштите животне средине и одговорном еколошком сертификацијом урбанистичке и пројектне документације.

5.5. Заштита од акцидентата, елементарних непогода и обезбеђење интереса за одбрану земље

Просторним планом су, у складу са Условима и захтевима Министарства одбране утврђене одговарајуће зоне заштите перспективних комплекса неопходних за функционисање система одбране. Ове зоне представљају простор са посебним режимом коришћења, уређења и изградње, а правилима уређења дефинишу се као:

а) зона забрањене изградње која подразумева забрану било какве градње осим оне за потребе система одбране;

б) зоне ограничене градње, која подразумева забрану изградње одређених објеката где је за градњу објеката обавезно прибављање услова и сагласност Министарства одбране;

в) зоне контролисане градње, где је за градњу објеката обавезна сагласност Министарства одбране;

г) зона санитарне заштите са забраном градње.

Комплекси специјалне намене са зонама заштите обрађен је у посебном делу – Анексу овог просторног плана који, у складу са Законом о планирању и изградњи, није доступан јавности.

Пре извођења земљаних радова неопходно је урадити процене ризика од присуства неексплодираних убојних средства, мина и касетне муниције.

Општина Чајетина, као и друге јединице локалне самоуправе чије територије се мањим делом налазе у обухвату подручја Просторног плана, урадиће процену угрожености од елементарних непогода и других несрећа, на основу којих ће се дефинисати планови заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Налази процена угрожености треба да буду третиране и у локалним планским документима. Такође, све јединице локалних самоуправа су дужне да донесе планове за одбрану од поплава за воде другог реда и одлуке о проглашењу ерозивних подручја.

У изради плана заштите од пожара обезбедиће се саобраћајна приступачност шумским подручјима мрежом јавних, службених и шумских путева, стаза за туристичка теренска возила, бицикле и пешаке, рачунајући ове објекте истовремено и као противпожарне баријере које деле шуму на мање сегменте.

6. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Намена простора на подручју Просторног плана (површине око 656,17 km²) има следећу структуру:

- Преовлађују шуме и шумско земљиште са око 55,8% (366,4 km²),
- Пољопривредно земљиште и травна вегетација са око 40,9% (268,1 km²)
- Остало земљиште (изграђено, неплодно и др. са око 3,1% (20,73 km²)
- Водене површине и влажна подручја 0,5% (0,97 km²)

Одредбе овог Просторног плана не подразумевају значајније промене у начину коришћења земљишта, осим незнатног повећања осталог земљишта (изграђено, неплодно и др), на рачун пре свега травнатих површина ван подручја Парка природе „Златибор“. Ове промене се односе на обухват детаљне разраде у склопу Просторног плана и на обухват Плана генералне регулације Чајетине и туристичког центра Златибор – I фаза (донета) и II фаза (у изради).

Планским решењима овог Просторног плана не мења се начин коришћења земљишта, већ се утврђују зоне заштите са правилима коришћења.

Табела 7: Приказ биланса коришћења простора (у ha)

Година	Пољопривредно	Шумско	Водене површине	Остало земљиште (грађевинско и др.)	Укупно
Режим I степена заштите природе (1)					
2019.	541,88	1421,76	4,01	1,24	1968,89
2029.	541,88	1421,76	4,01	1,24	
2029/2019	0	0	0	0	
Режим II степена заштите природе (2)					
2019.	8260,79	10888,95	52,25	53,60	19255,59
2029.	8260,79	10888,95	52,25	53,60	
2029/2019	0	0	0	0	
Режим III степена заштите природе (3)					
2019.	8265,07	12106,78	25,73	301,20	20698,78
2029.	8265,07	12106,78	25,73	301,20	
2029/2019	0	0	0	0	
Укупно „Парк Природе Златибор“ (1+2+3)					
2019.	17067,74	24417,49	81,99	356,04	41923,26
2029.	17067,74	24417,49	81,99	356,04	
2029/2019	0	0	0	0	
Ван режима заштите природе (4)					
2019.	9741,61	12220,8	14,73	1716,93	23694,07
2029.	8921,98	11800,95	14,73	2956,41	
2029/2018	-819,63	-419,85	0	+1239,48	
Укупно Подручје просторног плана (1+2+3+4)					
2019.	26809,35	36638,29	96,72	2072,97	65617,33
2029.	25989,72	36218,44	96,72	3312,45	
2029/2019	-819,63	-419,85	0	+1239,48	

Извор: Републички геодетски завод, 2018, стање 2011. година

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ЗОНЕ СА ПОСЕБНИМ РЕЖИМОМ ЗАШТИТЕ

На површинама на којима се преклапају зоне и режими заштите природних вредности, непокретних културних добара и изворишта водоснабдевања примењује се режим заштите и коришћења простора који је утврђен за зону са најстрожијим режимом заштите.

1.1. Заштита природних вредности

Изградња и уређење простора на подручју Парка природе „Златибор” спроводиће се на основу одредаба овог Просторног плана у делу „III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА”, глава „1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ”, у складу са утврђеним режимима заштите природних вредности.

1.2. Заштита непокретних културних добара

Уређење простора утврђених непокретних културних добара (НКД) и њихове заштићене околине, добара која уживају претходну заштиту и простора на којима су евидентиране или индиковане културне вредности третираће се у складу са одредбама овог Просторног плана у делу „III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА”, глава „2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА”.

За утврђена НКД и културна добра која уживају претходну заштиту, непокретности тј. земљиште и објекти на којима се примењују одговарајуће мере и услови заштите и коришћења одређују се актом о утврђивању културног добра односно актом о евидентирању добра које ужива претходну заштиту. Те непокретности обухватају простор на коме се налази културно добро и његову заштићену околину.

Сходно члану 29. Закона о културним добрима, за идентификована НКД, док се не изврши њихово евидентирање, односно проглашавање за културна добра, простором од значаја за примену мера и услова њихове заштите и коришћења сматраће се земљиште и објекти које као такве у одговарајућем поступку утврди надлежна установа заштите културних добара.

За идентификована НКД у границама Парка парка, простор за примену мера и услова њихове заштите и коришћења одредиће се у поступку израде Плана управљања Парком природе, а на преосталом подручју Просторног плана, ван граница Парка природе, просторним планом јединице локалне самоуправе и урбанистичким планом, или појединачно, на основу захтева власника или корисника непокретности, инвеститора или органа локалне самоуправе.

1.3. Заштита изворишта водоснабдевања

Изградња и уређење простора на сливним подручјима изворишта регионалних и локалних система водоснабдевања третираће се у складу са одредбама овог Просторног плана у делу „III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА”, глава

„3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ”, у складу са утврђеним режимима заштите за зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања.

Заштита водног земљишта (ВЗ) спроводи се на начин који је дефинисан Просторним планом Републике Србије и Законом о водама.

За нерегулисане водотоке на подручју Просторног плана се до завршетка картирања свих зона које се плаве великим водама вероватноће до 1% успоставља водно земљиште на појасу ширине 10 m дуж обала водотока. За ВЗ дуж водотока утврђују се следећа правила уређења и изградње простора:

1) забрањена је градња било каквих сталних објеката и легализација постојећих објеката, осим хидротехничких објеката, али се може користити за пољопривредну производњу, засаде шуме и спортско-рекреативне отворене површине;

2) не дозвољава се подужно вођење саобраћајних и инфраструктурних система; у случају да је неопходна изградња појединих деоница инфраструктурних система са подужним положајем трасе иста се условљава извођењем линијских одбрамбених система за заштиту од поплавних вода вероватноће 0,5%;

3) на преласку плавних зона објекти линијских и комуналних инфраструктурних система (саобраћајнице, објекти за пренос енергије, цевоводи) морају се висински издићи и диспозиционо тако решити да буду заштићени од поплавних вода вероватноће 0,5% (тзв. двестогодишња велика вода);

4) формирање заштитне шумске зоне ширине 10-15.0 m дуж свих водотока, и

5) регулацију водотока у зони туристичких комплекса и насеља поред функционалних критеријума треба примерити складном повезивању насеља са акваторијом; дуж обала река се мора оставити слободан простор од најмање 7 m ширине.

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ИЗГРАДЊЕ ЗА ТУРИСТИЧКЕ И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ САДРЖАЈЕ

Правила уређења и изградње простора за туристичке и спортско-рекреативне садржаје на подручју Просторног плана утврђују се на следећи начин:

1. За простор центра Златибор обухваћен донетим Планом генералне регулације Златибора – I фаза, важе и примењују се правила уређења и изградње из тог планског документа;

2. За простор градског туристичког насеља Чајетина и ширег подручја Туристичког центра Златибор, обухваћен Планом генералне регулације Чајетине и Златибора - II фаза (Нацрт плана), важе и примењују се правила уређења и изградње из тог планског документа, изузев у случајевима:

2.1. Мање површине у I степену заштите Парка природе (зона Црног Рзава у целини 9. Семегњево), са које се искључује свака намена осим научног истраживања, едукације и трого контролисане презентације; и

2.2. Површина у II степену заштите Парка природе, на којој није могућа нова изградња супраструктуре, док се постојећа изграђеност у овим зонама задржава, без могућности нове изградње и уз поштравање мера заштите природе – на локалитетима Семегњева и Црног Рзава (целина 9. Семегњево), на локалитету Попов колац (целина 5. Водице), на локалитетима Рудине (целина 2. Рудине) и на мањем локалитету Кобиља глава (целина 8. Кобиља глава);

3. За остале туристичке и спортско-рекреативне садржаје, који нису обухваћени претходним тачкама 1. и 2., овим Просторним планом утврђују се следећа правила уређења и изградње за:

3.1. Садржаје у проширењима централне туристичке зоне на територији општине Чајетина ван ПГР Чајетина и Златибор – II фаза (села Бранешци, Мушвете, Рудине и Доброселица), у Централној туристичкој зони на територији општине Нова Варош (део села Драглица у коридору ДП IБ реда бр. 23) и у туристичким селима Источне и Западне туристичке зоне;

3.2. Проширење јавног скијалишта „Торник” у оквиру и ван ПГР Чајетина и Златибор – II фаза и ново јавно скијалиште „Лиска” у оквиру Централне туристичке зоне ван ПГР Чајетина и Златибор – II фаза;

3.3. Нови јавни спортско-рекреативни центар уз међустаницу планиране гондоле у оквиру ПГР Чајетина и Златибор – II фаза;

3.4. Садржаје викенд насеља у Источној и Западној туристичкој зони; и

3.5. Садржаје дисперзне понуде у простору (стазе и пунктови) у Источној и Западној туристичкој зони.

За остале туристичке и спортско-рекреативне садржаје из тачке 3. претходног става утврђују се следећа правила уређења и изградње:

3.1. За села Бранешци, Мушвете, Рудине и Доброселица у Централној туристичкој зони на територији општине Чајетина ван ПГР Чајетина и Златибор – II фаза, у Централној туристичкој зони на територији општине Нова Варош (део села Драглица у коридору ДП IБ реда бр. 23) и за туристичка села Шљивовица, Семегњево, Јабланица, Бела Река, Љубиш, Гостиље и Алин Поток у Источној и Западној туристичкој зони, правила уређења и изградње у функцији туризма су:

- на подручју Парка природе изградња је дозвољена само у зони III степена заштите природних вредности;

- туристички смештај је предвиђен у индивидуалним објектима (мешовите функције за становање и туризам и засебни пансиони) и мањим туристичким насељима;

- могућа је изградња компатибилних помоћних објеката на парцели;

- ниска густина становања – до 70 ст./ha;

- површина парцеле за изградњу објеката у функцији туризма – за индивидуалне објекте најмање 4 ара, за туристичка насеља од 6 до 15 ари;

- индекс заузетости парцеле – до 30%;

- индекс изграђености парцеле – до 0,6;

- спратност објеката – до П+1+Пк;

- зеленило – најмање на 20% површине парцеле, приликом озелењавања користити врсте природне, потенцијалне вегетације;

- ширина парцеле према улици – најмање 15 m;

- ширина појаса регулације јавних саобраћајница – 10 m;

- ширина коловоза саобраћајног приступа парцели – најмање 3 m;

- растојање од грађевинске линије објекта до регулационе линије улице – најмање 5 m;

- растојање објеката од границе суседних парцела – најмање 2,5 m;

- архитектура објеката – по узору на традиционалну градњу подручја, уз употребу природних локалних материјала на видљивим деловима грађевина;

- изградња објеката бруто грађевинске површине до 500 м² биће заснована на одредбама Просторног плана општине Чајетина и Просторног плана општине Нова Варош, а за изградњу већих објеката и комплекса обавезна је израда Урбанистичког пројекта.

3.2. За проширење јавног скијалишта „Торник”, у оквиру и ван ПГР Чајетина и Златибор – II фаза, и ново јавно скијалиште „Лиска” у оквиру Централне туристичке

зоне, ван ПГР Чајетина и Златибор – II фаза, правила уређења и изградње у функцији туризма су:

- на подручју Парка природе скијалиште се гради искључиво у зони III степена заштите природних вредности;

- утврђивање траса жичара и алпских ски-стаза у зони III степена заштите Парка природе условљено је ограничењима дужих просека кроз шуму, терена са истакнутим морфометријским облицима гребена и врхова и неповољних климатских услова (ветар, лед и друго), као и захтевима оптималног уклапања у природне пределе;

- при уређењу скијалишта дозвољавају се минималне интервенције на терену, а у летњем одржавању ски-стаза обавезна је заштита од ерозије (затрављивањем огољеног тла, одржавањем травњака прегонском испашом, летњим поливањем, регулацијом малих водотока, дренажом терена и друго), регулисање прелаза преко водотока и слично;

- скијалиште се уређује као јединствен, повезан систем скијашке инфраструктуре са два сектора – сектором „Торник” и сектором „Лиска”;

- до подножја скијалишта се обезбеђује јавни саобраћајни приступ, са јавним паркингом и пратећим објектима (информативни пункт са билетарницом, сервис, најам и продаја спортске опреме, амбуланта, ГСС, полигон ски-школе и тјубинга, угоститељски објект и др.);

- до врха скијалишта „Торник” (Бандера - исходишта планиране гондоле и постојећег шестоседа), обезбедиће се квалитетнији саобраћајни приступ са паркингом и пратећим објектима (информативни пункт са билетарницом, најам спортске опреме, постојећи визитор центар и угоститељски објект);

- скијалиште се опрема објектима водоснабдевања, канализације, електроенергије и телекомуникација;

- за уређење и функционисање јединственог система алпског скијалишта обезбеђују се: превезивање главних ски-стаза на полазиштима и исходиштима жичара и између њих путем везних стаза (ски путева), уз остваривање максималних висинских разлика и дужина ски-стаза са оптималним жичарама;

- жичаре и алпске ски-стазе се лоцирају, по правилу, на планинским пашњацима и на шумском земљишту без шуме или са посеченом шумом;

- алпско скијалиште се планира и уређује на теренима нагиба 15-60%, претежно на хладнијим експозицијама (север, североисток, исток и северозапад), на континуално повољним морфометријским облицима, уз избегавање квалитетне шуме, стеновитих, нестабилних и еродираних терена;

- минималне ширине коридора жичара су: (а) ван шуме - 8,0 m за ски-лифтове, 12,0 - 16,0 m за седежнице и 18,0 m за кабинске жичаре, и (б) у просечној шуми ширина свих коридора је просечно већа за око 50%;

- просечна ширина алпских стаза је 50,0 m (минимално 40,0 m), а минимална ширина везних ски-стаза (ски путева) мањих нагиба је 10,0 m;

- капацитет једновремених алпских скијаша обрачунава се на основу капацитета планираних алпских ски-стаза, према нормативу од најмање 333 m² стазе по скијашу;

- у подножју скијалишта обезбеђује се техничка база, а скијалиште се снабдева опремом за вештачки снег и одговарајућим малим акумулацијама и водозахватима;

- главни објект вертикалног транспорта на подручју Просторног плана биће планирана кабинска жичара – гондола од центра Златибор до врха Торника (главни улаз у скијалиште, транспортне и панорамске вожње), а на подручју скијалишта

објекти седежница и ски-лифтова (за потребе скијања и летњих рекреативних активности);

- за проширење постојећег јавног скијалишта „Торник” и изградњу новог јавног скијалишта „Лиска” доноси се План детаљне регулације (најбоље уз обухват насеља Рибница у подножју скијалишта), у складу са важећим прописима за изградњу скијалишта.

3.3. За нови јавни спортско-рекреативни центар уз међустаницу планиране гондоле, у оквиру ПГР Чајетина и Златибор – II фаза, правила уређења и изградње су:

- спортско-рекреативни центар биће лоциран у зони III степена заштите Парка природе и ван зоне II зоне санитарне заштите Рибничког језера, уз обезбеђење стриктне заштиту језера од свих могућих облика угрожавања;

- јавни спортско-рекреативни центар уредиће се као аква-парк и парк летњих копнених спортова, са пратећим садржајима, без туристичког смештаја;

- аква-парк садржаће отворене базене за одрасле и децу са тобоганима, рекреативну тјубинг и кајак стазу на вештачким брзацима и др., уз реверзибилно коришћење воде из Рибничког језера;

- парк летњих копнених спортова садржаће дворану за мале спортове, отворено зимско клизалиште, отворене терене за фудбал и атлетiku, терене за мале спортове (мали фудбал/рукомет, кошарка и одбојка), тенис терене, отворену теретану, полигоне стрелаштва ваздушним оружјем и стреличарства, трим стазе, пешачке и бицикличке стазе и др.;

- пратећи садржаји спортско-рекреативног центра биће: технички објекти одржавања, објекти свлационица и санитарнија, клубске просторије и угоститељски објекти за исхрану и пиће;

- до спортско-рекреативног центра обезбедиће се јавни саобраћајни приступ са јавним паркингом и опремање центра водоводном, канализационом, електро-енергетском и комуникационом инфраструктуром; од центра до међустанице планиране гондоле центар „Златибор - Торник” уредиће се пешачки прилаз;

- индекс заузетости земљишта центра отвореним и затвореним садржајима биће до 60%; под зеленилом ће бити најмање 40% земљишта центра;

- индекс зграђености објеката супраструктуре у центру биће до 0,1;

- спратност објеката супраструктуре биће II;

- за изградњу новог јавног спортско-рекреативног центра донеће се План детаљне регулације, у складу са прописима за изградњу спортско-рекреативних садржаја.

3.4. За садржаје викенд насеља уз туристичка села (Шљивовица, Семегњево, Љубиш, Гостиље и Рудине) и на засебним локацијама, у Источној и Западној туристичкој зони, правила уређења и изградње су:

- изградња на подручју Парка природе дозвољена је искључиво у зони III степена заштите природних вредности;

- објекти који су незаконито изграђени након доношења овог Просторног плана не могу да се озаконе;

- побољшаће се саобраћајно повезивање, комунално опремање и опремање јавним службама и сервисима постојећих и нових викенд насеља;

- туристички смештај је предвиђен у индивидуалним објектима; могућа је изградња помоћних објеката на парцели;

- ниска густина становања – до 50 ст./ha;

- површина парцеле – 5 ари;

- индекс заузетости парцеле – до 30%;

- индекс изграђености парцеле – до 0,4;

- спратност објеката – до П+Пк;
- зеленило – најмање на 30% површине парцеле, приликом озелењавања користити врсте природне, потенцијалне вегетације;
- ширина парцеле према улици – најмање 12 m;
- ширина појаса регулације јавних саобраћајница – најмање 8 m;
- ширина коловоза саобраћајног приступа парцели – најмање 3 m;
- растојање од грађевинске линије објекта до регулационе линије улице – најмање 5 m;
- растојање објеката од границе суседних парцела – најмање 2,5 m;
- архитектура објеката биће по узору на традиционалну градњу подручја, уз употребу природних локалних материјала на видљивим деловима грађевина;
- изградња објеката биће заснована на Урбанистичком пројекту насеља или дела насеља, у складу са одредбама просторних планова општина Чајетина, Нова Варош и града Ужица.

3.5. За садржаје дисперзне понуде у простору (стазе и пунктови), у Источној и Западној туристичкој зони, правила уређења и изградње су:

- нордијске и турно ски стазе могу се градити на подручју парка природе у зонама са режимом заштите II и III степена;
- нордијске ски-стазе се, по правилу, планирају и уређују изнад 1.000 m н.в., на планинским пашњацима и шумском земљишту без просека кроз шуму, претежно на трасама шумских и пашњачких путева и стаза, уз отварање нових траса само на неопходним краћим деоницама;
- нордијске ски-стазе се уређују са профилем од 3,0 m и максималним нагибом до 20%, са дужинама које су диференциране за рекреативце и за такмичаре (ланглауф и бијатлон);
- на дужим деоницама нордијских ски-стаза у режиму заштите II и III степена Парка природе и ван његових граница, нордијске ски-стазе се опремају уређеним одмориштима и склоништима од невремена;
- излетничке и планинарске стазе могу да се лоцирају на подручју Парка природе у зонама са режимом заштите II и III степена;
- излетничке и планинарске стазе као доминантна летња понуда у простору парка природе уређују се истовремено у функцији туризма, рекреације, заштите и презентације природних и културних вредности;
- излетничке и планинарске стазе се, по правилу, планирају и уређују на планинским пашњацима и шумском земљишту без просека кроз шуму, претежно на трасама шумских и пашњачких путева и стаза, уз отварање нових траса само на неопходним краћим деоницама;
- излетничке и планинарске стазе уређују се са профилем од 2,0 m и максималним нагибом до 30%, на двосмерним и кружним трасама;
- излетничке и планинарске стазе се уређују за кретање пешака, јахача и планинских бициклиста, са маркацијом и пратећим објектима видиковаца и отворених одморишта, наткривених склоништа за људе и коње, на атрактивним локацијама у близини природних и културних вредности на подручју Просторног плана;

Риболовне стазе и ревири

- риболовне стазе и ревири на малим акумулацијама и већим водотоцима у зонама II и III степена заштите Парка природе и ван његових граница уређују се на погодним деоницама обале, са приручним склоништима;
- у зони III степена заштите Парка природе и ван његових граница, на излетничким и планинарским стазама, могућа је ревитализација традиционалних бачишта, са сточарством и транзитним услугама угоститељства;

- пунктови екстремних/авантуристичких спортова у зонама II и III степена заштите Парка природе и ван његових граница (алпинизам, слободно пењање, параглајдинг и др.) уређују се на одговарајућим природним локацијама, уз приступе са излетничких и планинарских стаза;
- видиковци, одморишта и склоништа на излетничким, планинарским и риболовним стазама уређују се као приземни рустични објекти у духу локалне традиционалне архитектуре, од приручних материјала и треба да буду максимално уклопљени у природни предео;
- планинарски и ловачки домови на подручју Парка природе градиће се по правилу у зони III степена заштите природних вредности, изузетно и у зони II степена заштите природних вредности по одобрењу надлежне службе заштите;
- спратност објеката планинарских и ловачких домована биће до П+Пк, на парцелама површине до 15 ари, са заузетомшћу парцеле до 25% и њеном играђеношћу до 0,3;
- за планинарске и ловачке домове обезбедиће се приступ са јавног пута, прикључак на електромрежу, локални водовод, бунар или уређен извор, као и септичка јама;
- уређење стаза, пунктова и пратећих објеката дисперзне понуде у простору вршиће се на основу иницијатива и програма спортско-рекреативних и других асоцијација, у складу са одредбама просторних планова јединица локалне самоуправе.

3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

3.1. Правила уређења и грађења инфраструктурних система

3.1.1. Правила уређења појасева регулације инфраструктурних система

Појас регулације јесте путно земљиште и земљишни појас других објеката инфраструктурних система.

Просторним планом утврђује се оријентациона ширина појаса регулације за:

- државни пут IV реда ширине око 25,0 m, државни пут II реда ширине око 20,0 m и општински пут ширине око 15,0 m;
- железничку пругу ширине 25,0 m од осе крајњег колосека.

Утврђују се следећа правила уређења појаса регулације јавног државног пута II реда и општинског пута:

1) на изграђеном простору туристичког комплекса и насеља уз коловоз се изводи аутобуско стајалиште најмање ширине 3,0 m, обострани тротоари с ивичњацима најмање ширине од по 1,5 m, а само изузетно једностранни тротоар ширине два и више метара, док се ван изграђеног простора изводе обостране банке ширине по 1,5 m с тврдим застором;

2) саобраћајни прикључци на државни пут утврђују се на основу услова и сагласности управљача државним путевима, преко реконструисаних постојећих саобраћајних прикључака општинских путева или преко сервисне саобраћајнице, тако да:

- парцеле које излазе на државни пут не могу, свака за себе појединачно, да имају директан излаз на пут већ се приступ таквих парцела мора остварити преко сервисне саобраћајнице на основу прибављене сагласности управљача пута;

– прикључивање прилазног на јавни пут врши се првенствено његовим повезивањем са другим прилазним или некатегорисаним путем који је већ прикључен на јавни пут, а на подручјима на којима ово није могуће, прикључивање прилазног пута врши се непосредно на јавни пут и то првенствено на пут нижег реда;

– земљани и шумски путеви који се укрштају или прикључују на државне путеве, морају имати ширину од најмање 5,0 m са тврдом подлогом или са истим коловозним застором као и пут на који се прикључује или са њим укршта, у дужини која одговара најмање укупној ширини непосредног појаса заштите државног пута;

– предметна деоница државног пута у изграђеном простору туристичког комплекса и насеља може да се предложи за јавни пут у насељу на основу овог просторног плана или одговарајућег урбанистичког плана;

3) саобраћајни прикључак општинског пута и прикључна саобраћајница улице на државни пут има минималну ширину саобраћајних трака од 2,75 m и минимални радијус кривине 10,0-12,0 m;

4) пејзажно се уређују косине усека, засека и насипа, као и друге косине у путном земљишту;

5) дуж свих путева обезбеђује се инфраструктура за прикупљање и контролисано одвођење атмосферских вода, са уграђеним сепараторима нафтних деривата на државним путевима у Парку природе и у зонама I и II санитарне заштите изворишта вода; и

6) рекламне табле и панои, ознаке којима се обележавају туристички објекти, природне вредности и други слични објекти, могу се постављати поред државних путева на удаљености од 7,0 m од ивице коловоза, односно поред општинског пута на удаљености од 5 m од ивице коловоза, односно према условима управљача пута.

Ширина појаса регулације и правила уређења за државни пут IA реда утврђују се Просторним планом подручја посебне намене за инфраструктурни коридор ауто-пута E-761, деоница Пожега-Ужице-граница са Босном и Херцеговином.

Правила уређења појаса регулације за високонапонски далековод интерконекција 2 x 400 kV утврђена су Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода интерконекција 2 x 400 kV Република Србија (Бајина Башта)–граница Црне Горе–граница Босне и Херцеговине.

3.1.2. Правила уређења и грађења за заштитне појасеве инфраструктурних система

На подручју Просторног плана установљавају се следећи обострани заштитни појасеви траса и објеката постојећих и планираних инфраструктурних система:

- 1) непосредни појас заштите – простор заштитног појаса од:
 - ивице појаса регулације пута ширине 20,0 m за државни пут IB реда, 10,0 m за државни пут II реда, 5,0 m за јавни општински и некатегорисан пут;
 - осе крајњег колосека железничке пруге ширине 25,0 m;
 - крајњег фазног проводника далековода од 400 kV ширине 30,0 m; 110 kV ширине 25,0 m, 35 kV ширине од 15,0 m и нижег напона ширине 6,0 m;
 - осе цевовода гасовода максималног радног притиска 50 bar ширине 30,0 m; и гасовода максималног радног притиска до 16 bar ширине до 3,0 m;
 - осе оптичког кабла ширине 2,5 m;
- 2) шири појас заштите – простор контролисане изградње од границе непосредног појаса заштите ширине 20,0 m за државни пут IB реда, 10,0 m за државни пут II реда и 5,0 m за јавни општински пут, то јест ширине 100,0 m од осе крајњег колосека железничке пруге и ширине 200,0 m од осе цевовода гасовода;

3) појасеви заштите животне средине од утицаја инфраструктурног система:

– појас I степена загађења – са веома великим еколошким оптерећењем животне средине, због емисија аерозагађења, повећане буке и загађивања земљишта, поклапа се са непосредним појасима заштите јавних путева;

– појас II степена загађења – са великим еколошким оптерећењем животне средине због повећане буке и загађивања земљишта поклапа се са ширим појасима заштите јавних путева.

У непосредном појасу заштите трасе и објеката постојећих и планираних инфраструктурних система – државних и општинских путева, железничке пруге, далековода, гасовода и оптичких каблова, успоставља се режим ограничене и строго контролисане изградње и уређења простора са следећим основним правилима:

1) забрањује се реконструкција и доградња постојећих и изградња нових објеката који нису у функцији инфраструктурног система који се штити;

2) дозвољава се изградња функционалних и пратећих садржаја, објеката, постројења и уређаја у функцији инфраструктурног система;

3) могу се постављати планиране паралелно вођене трасе осталих инфраструктурних система, објеката и постројења на минималном међусобном растојању на основу закона и прописа донетих на основу закона, а под условима и на начин који утврди надлежно јавно предузеће, односно управљач јавног инфраструктурног система; и

4) дозвољено је извођење потребних радова и спровођење мера заштите окружења од негативних утицаја инфраструктурног система на природне вредности и животну средину, формирања заштитног шумског појаса ширине 10,0-15,0 m за државни пут II реда, односно на растојању од минимум 16-18 m од осе колосека, као и потребне мере заштите инфраструктурног система.

У ширем појасу заштите трасе и објеката постојећих и планираних инфраструктурних система – државних и општинских путева, железничке пруге, далековода, гасовода и оптичких каблова успоставља се режим селективне и контролисане изградње и уређења простора са следећим основним правилима:

1) дозвољава се изградња објеката, реконструкција и доградња постојећих и изградња нових објеката на основу урбанистичког плана, с тим да је за повећање густине корисника, степена изграђености и заузетости површина предуслов предузимање мера заштите на основу процене утицаја и ризика од инфраструктурног система на животну средину;

2) сви планирани паралелно вођени инфраструктурни системи који нису постављени у непосредном појасу заштите смештају се у ширем појасу заштите на минималном међусобном растојању на основу закона и прописа донетих на основу закона; и

3) дозвољено је извођење потребних радова и спровођење мера заштите окружења од негативних утицаја инфраструктурног система на природне вредности и животну средину, формирања заштитне шумске зоне ширине 10,0-15,0 m за државни пут II реда, као и потребне мере заштите инфраструктурног система које нису реализоване у непосредном појасу заштите.

Правила уређења и грађења за заштитне појасеве државног пута IA реда утврђују се Просторним планом подручја посебне намене за инфраструктурни коридор ауто-пута Е-761, деоница Пожега–Ужице–граница са Босном и Херцеговином.

Правила уређења и грађења за заштитне појасеве високонапонског далековода интерконекција 2 x 400 kV утврђена су Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода интерконекција 2 x 400 kV Република Србија (Бајина Башта)–граница Црне Горе–граница Босне и Херцеговине.

3.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Правила уређења и грађења за објекте јавне намене утврђују се урбанистичким пројектом или урбанистичким планом за туристички комплекс и део туристичког насеља на подручју Просторног плана у границама Парка природе.

Правила уређења и грађења за објекте јавне намене на преосталом подручју Просторног плана ван граница Парка природе утврђују се просторним планом јединице локалне самоуправе и урбанистичким планом.

4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА

4.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ СТАМБЕНЕ НАМЕНЕ

Забрањује се изградња стамбених објеката у просторним јединицама са режимом I и II степена заштите природних вредности на подручју Парка природе.

У просторним јединицама са режимом III степена заштите природних вредности на подручју Парка природе дозвољена је изградња стамбених објеката на постојећем грађевинском подручју и на планираном грађевинском подручју насеља које је утврђено шематским приказом уређења насеља за Гостиље, Љубиш, Јабланицу, Семегњево, Доброселицу и Алин Поток у склопу Просторног плана општине Чајетина и шематским приказом уређења насеља за Белу Реку и Драглицу у склопу Просторног плана општине Нова Варош. Постојеће грађевинско подручје и планирано грађевинско подручје насеља на подручју Парка природе преузето је из наведених просторних планова јединица локалне самоуправе, проверено у односу на режиме заштите Парка природе и приказано на Рефералној карти 1. Просторног плана. На простору ван постојећег и планираног грађевинског подручја насеља у просторним јединицама са режимом III степена заштите Парка природе дозвољена је реконструкција и доградња постојећих стамбених и економских објеката пољопривредних домаћинстава. Примењују се правила уређења и грађења за објекте стамбене намене која су утврђена просторним планом јединице локалне самоуправе.

Грађевинско подручје насеља и правила уређења и грађења за објекте стамбене намене на преосталом подручју Просторног плана ван граница Парка природе утврђују се просторним планом јединице локалне самоуправе и урбанистичким планом.

4.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ПОСЛОВНЕ И ПРИВРЕДНЕ НАМЕНЕ

Дозвољена је изградња пословних објеката у функцији туризма и управљања заштићеним подручјем једино у просторним јединицама са режимом III степена заштите природних вредности на подручју Парка природе. Правила уређења и грађења за наведене објекте пословне намене утврђују се урбанистичким пројектом или урбанистичким планом за туристички комплекс и део туристичког насеља на подручју Просторног плана у границама Парка парка.

Правила уређења и грађења за објекте пословне и привредне намене на преосталом подручју Просторног плана ван граница Парка природе утврђују се просторним планом јединице локалне самоуправе и урбанистичким планом.

5. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА У ОБУХВАТУ ДЕТАЉНЕ РАЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

5.1. Обухват и опис подручја детаљне разраде Образовни и спортско-рекреативни комплекс „Крива бреза”

Укупна површина обухвата подручја детаљне разраде је око 190 ha, на подручју катастарске општине Чајетина и приказана је на рефералним картама Просторног плана и на картама детаљне разраде. У обухват подручја детаљне разраде улази парцела 7005/23 КО Чајетина на којој су планиране нове намене и делови катастарских парцела који омогућавају саобраћајно и инфраструктурно повезивање предметне парцеле са ширим окружењем: 7010/4, 7010/5, 7010/6, 7040/2, 7041/2, 7310/4, 7310/10, 7310/12, 7310/14, 7357, 4618, 4619, 4621/2 КО Чајетина.

Површине обухвата целина детаљне разраде описане су преломним тачкама граница детаљне разраде у деловима који се не поклапају са граница катастарских парцела, са тачношћу која одговара класи размере картографско-топографске подлоге. Уколико се јави неслагање пописа обухваћених катастарских парцела са стањем приказаним на картама, меродавна је ситуација приказана на картама детаљне разраде, у размери 1:2.500.

Положај подручја детаљне разраде на подручју Просторног плана приказан је на рефералним картама Просторног плана, у размери 1:50.000.

У складу са просторном поделом на подручју Просторног плана, описаном у поглављу 4.4. „Туристичке зоне на подручју Просторног плана“ подручје детаљне разраде припада Централној туристичкој зони Златибора, односно целини „Кобиља глава“ у оквиру ове зоне.

У складу са важећом планском документацијом простор северно и јужно од подручја за детаљну разраду планиран је за изградњу: северно су планирани садржаји етно-еко туризам поред постојећег привредно-индустријског садржаја. Јужно од подручја детаљне разраде планирано је проширење викенд зоне „Зарино врело“ са услужно-туристичким функцијама и садржајима.

Подручје детаљне разраде налази се изван границе Парка природе и у оквиру њега се не налазе заштићене ни предвиђене за заштиту природне вредности и непокретна културна добра. Мали део подручја детаљне разраде – јужно – припада заштитној зони III акумулације „Рибница“ и за њега важе мере заштите описане у поглављу 3. „Воде и водно земљиште“. У овој зони се примењују појачане мере санитације, али не и рестрикција која би угрожавала развој насеља. Дозвољена је изградња стамбених, економских, угоститељских, комерцијалних и туристичких објеката.

Земљиште у обухвату подручја детаљне разраде је градско грађевинско земљиште – пашњаци, ливаде и шуме – у јавној својини. У оквиру предметног подручја не постоје изграђени објекти. Парцела државног пута протеже се западном границом подручја детаљне разраде. Паралелно са северном границом подручја детаљне разраде пролази локални пут „Пржуљев суват“.

Табела 8: Постојеће намене површина на подручју детаљне разраде

Ознака	Постојећа намена површина	Површина (ha)	Катастарске парцеле КО Чајетина
С	Саобраћајне површине	7,93	делови 7310/12, 7357
П	Пашњаци и остале зелене површине	170,05	делови 4618, 4619, 4621/2, цела 7005/23
ЗЗ	Заштитно зеленило	11,75	део 7310/10, 7310/4, целе 7010/4, 7010/5, 7010/6, 7040/2, 7041/2, 7310/14
УКУПНО		189,73	

Постојеће стање приказано је на карти детаљне разраде I, лист I-1. „Постојећа намена површина“, у размери 1:2.500.

5.2. Планирана намена површина, врста и намена објеката

У подручју детаљне разраде планиране су следеће намене површина (Табела 9):

- Саобраћајне површине – државни пут и планирана приступна саобраћајница;
- Образовни кампус;
- Спорт и рекреација;
- Заштитно зеленило;
- Зелене површине;
- Верски објекат.

Табела 9: Планиране намене површина на подручју детаљне разраде

Ознака	Планирана намена површине	Површина (ha)	Обухваћене катастарске парцеле (све КО Чајетина)
Јавна намена			
С1	Саобраћајна површина – државни пут	7,92	делови 7005/23, 7310/10, 7310/12, 7357
С2	Саобраћајна површина – приступна саобраћајница	6,02	делови 7005/23, 7310/10, 4618, 4619, 4621/2
ОК	Образовни кампус	39,28	део 7005/23
СР	Спорт и рекреација	30,55	део 7005/23
ЗЗ	Заштитно зеленило	18,80	делови 7005/23, 7010/4, 7010/5, 7010/6, 7040/2, 7041/2, 7310/4, 7310/10, 7310/14
З	Зелене површине	86,11	део 7005/23
Остала намена			
В	Верски објекат	1,05	део 7005/23
УКУПНО		189,73	

Планирана намена површина приказана је на карти детаљне разраде I, лист I-2. „Планирана намена простора“, у размери 1:2.500.

Све планиране површине и објекти су јавне намене осим верског објекта.

У оквиру намене образовни кампус планиране су следеће врсте објеката и површина: објекти за наставу и студентски смештај, као пратећи садржаји – површине за огледна пољопривредна добра (у функцији образовања), површине за спорт и рекреацију (терени малих спортова, трим стазе кроз комплекс), као и пејзажно уређене зелене површине.

У оквиру намене спорт и рекреација, поред спортских терена и игралишта на отвореном планиране су следеће врсте објеката: пратећи садржаји (мање спортске хале; свлачионице; мањи угоститељски објекти); шетне и рекреативне стазе са уређеним пејзажом). Могућа је изградња објеката специјализованих школа (спортских и тренерских) или спортских кампуса који користе садржаје спортског центра, спортски сервис, спремништа и оставе за опрему; пратећи објекти спратности П+0 за свлачионице, санитарне просторије, најам и сервис спортске опреме и реквизита, магацин опреме и алата, просторије за запослене и др.; повезујуће зеленило-пејзажно уређене зелене површине са стазама, парковским мобилијаром и опремом, које ће заузимати најмање 60% локације.

5.3. Правила уређења

Површине и објекти јавне намене у обухвату детаљне разраде су: саобраћајне површине, образовни кампус, спорт и рекреација, заштитно зеленило и зелене површине.

Табела 10: Површине јавне намене

<i>Саобраћајне површине</i>	КО Чајетина, делови катастарских парцела број: 7005/23, 7310/10, 7357, 4618, 4619, 4621/2
<i>Образовни кампус</i>	КО Чајетина, делови катастарских парцела број: 7005/23
<i>Спорт и рекреација</i>	КО Чајетина, делови катастарских парцела број: 7005/23
<i>Заштитно зеленило</i>	КО Чајетина, делови катастарских парцела број: 7005/23, 7010/2, 7010/4, 7010/5, 7010/6, 7041/2, 7310/4, 7310/10, 7310/14
<i>Зелене површине</i>	КО Чајетина, делови катастарских парцела број: 7005/23

5.3.1. Саобраћајне површине

Западну границу подручја детаљне разраде чини државни пут IB реда бр. 23 Појате - Крушевац - Краљево - Прељина - Чачак - Пожега - Ужице - Чајетина - Нова Варош - Пријеполје - државна граница са Црном Гором (катастарска парцела 7357 КО Чајетина).

Планирана приступна саобраћајница има регулациону ширину од 30 m. Димензионисана је за несметано двосмерно кретање меродавног возила – туристичког аутобуса. Профил саобраћајнице чине коловоз ширине 10,0 m, обострани тротоари ширине 2,0 m и обострани појас зеленила у профилу саобраћанице. Овај појас, осим што има заштитну улогу, планиран је за потребе корекције нивелете при изради техничке документације или изградњу бицикличких стаза, уколико се при реализацији плана јави ова потреба.

Место прикључка планиране приступне саобраћајнице са државним путем предвиђено је у чвору државног пута број 2323 на стационажи 171+679 и то преко кружне раскрснице.

У северном делу подручја детаљне разраде планирана приступна саобраћница се прикључује постојећи пут.

У средишњем делу комплекса планиран је простор намењен стационарном саобраћају. На овом простору планирано је паркирање 74 путничких возила. Величина паркинг места на отвореном не сме бити мања од 2,5 m x 5,0 m. При изради техничке документације могуће је прилагодити паркинг простор будућим потребама.

Осовине саобраћајница дефинисане су графичким путем у ситуационом плану са бројем темена, потребним координатама и свим елементима хоризонталних

кривина. Због проблема која могу настати после детаљног геодетског снимања терена код израде каснијих планских документација и главних пројеката може се десити да код неки делова планираних саобраћајница мора доћи до малих ситуационих промена. За овакве ситуације надлежна је општинска служба у сарадњи са обрађивачима плана. Сва потребна проширења коловоза у хоризонталним кривинама за пролазак меродавног возила обавити на унутрашњој страни кривина.

Нивелационо решење саобраћајница прилагодити што више теренским условима уз поштовање задате концепције регулације одвођења површинских вода. Попречно вођење површинских вода обезбеђују попречни падови за коловоз мин. 2,5% у правцу, за паркинге 2,5%-4,0% у зависности од површинске обраде и 2,0% за тротоаре. Подужно вођење воде вршиће се подужним нагибом који не смеју бити мањи од 0,5%, ни већи од 12%. Приликом нивелационог регулисања целог простора треба лоцирати сва ниска места и на њима предвидети одговарајуће пропусте, а до њих обезбедити доток површинске воде путем отворених канала.

Геомеханичка испитивања потребна за димензионисање коловозних конструкција радиће се у каснијим фазама пројектовања а на основу геомеханичких испитивања и предвиђеног саобраћајног оптерећења према важећим прописима за ову област.

Регулационе ширине и основни елементи нормалних попречних профила дати су у ситуационом плану.

Ради безбедног одвијања саобраћаја нарочито на раскрсницама треба предвидети одговарајућу хоризонталну и вертикалну сигнализацију. На свим саобраћајницама у зони плана који служе за проточни саобраћај забранити паркирање.

Саобраћајно решење приказано је на карти детаљне разраде I, лист I-3 „Регулација и нивелација са елементима синхрон плана“, у размери 1:2.500.

5.3.2. Инфраструктура

У поступку израде Просторног плана нису добијени конкретни подаци о постојећем стању нити посебни услови за детаљну разраду од стране надлежних јавних предузећа. Постојеће стање сагледано је на основу непотпуних и недовољно детаљних података, добијених за ниво просторног плана, и рекогносцирањем на терену.

Постојеће и планиране мреже и објекти инфраструктуре приказани су карти детаљне разраде I, лист I-3 „Регулација и нивелација са елементима синхрон плана“, у размери 1:2.500.

Позиције инфраструктурних водова дате на ситуацији и карактеристичним пресецима су илустративне и могу се по потреби мењати приликом израде техничке документације, с тим да су минимална растојања и дубине обавезујући.

У коридорима државних путева, паралелно вођење инфраструктурних мрежа по правилу планирати на удаљености од најмање 3 m од крајње тачке попречног профила – ножице насипа пута, или спољашње ивице путног канала за одводњавање.

Услови за укрштање инсталација са државним путем су:

- да се укрштање врши искључиво управно на пут, механичким подбушивањем испод трупа пута, у прописаној заштитној цеви, која мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3 m са сваке стране;

- укрштање надземног високонапонског далековода са државним путем предвидети по могућности под углом од 90°; изузетно је дозвољено одступање у складу са важећим техничким прописима. Планирани далековод мора бити трасиран тако да не угрожава нормално одвијање и безбедност саобраћаја у складу са важећим

законским и техничким прописима и нормативима који регулишу ову материју, и условима надлежних институција;

- минимална дубина инсталација и заштитних цеви испод пута износи, у зависности од конфигурације терена, од 1,35 m до 1,5 m од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;

- минимална дубина инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) износи, у зависности од конфигурације терена, од 1,2 m до 1,35 m од коте дна канала до горње коте заштитне цеви;

- укрштање планираних инсталација удаљити од укрштаја постојећих инсталација најмање 10 m;

- стубове далековода и стубне трафостанице предвидети изван заштитног појаса државних путева, у појасу контролисане градње, поштујући ширину заштитног појаса. У случају да је висина стуба већа од прописане ширине заштитног појаса пута, стубове предвидети на минималној удаљености за висину стуба предметног далековода од спољне ивице земљишног појаса државног пута;

- обезбедити ваздушни простор (сигурносну висину високонапонског електровода) изнад коловоза, рачунајући од горње коте коловоза државног пута, до ланчанице при најнеповољнијим температурним условима, са предвиђеном механичком или електричном заштитом.

За све предвиђене интервенције и инсталације које се воде кроз земљишни појас (парцелу пута) државног пута потребно је обратити се управљачу државног пута за прибављање услова и сагласности за израду пројектне документације за изградњу и постављање истих у складу са важећом законском регулативом.

5.3.2.1. Водовод и канализација

Увидом у постојећу документацију констатовано је да не постоје мреже водовода и канализације на подручју обухваћеном разрадом. Планом се предвиђа водоснабдевање прикључком на постојећи цевовод из акумулационог језера Рибница, на два прикључна места како би се формирао прстен кроз обухват детаљне разраде. Цевовод је планиран у регулационом појасу будуће саобраћајнице, тачније у западном зеленилу, на око 5,0 m у односу на западну ивицу тротоара. Димензије нових водоводних линија одредити на основу хидрауличког прорачуна узимајући у обзир и потребну количину воде за гашење пожара како се то противпожарним прописима захтева. Минималан пречник цеви за јавну мрежу је 100 mm. На водоводним линијама предвидети потребан број противпожарних хидраната на основу Закона о заштити од пожара и Правилника о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара. Препоручује се уградња надземних противпожарних хидраната.

Минимална дубина укопавања разводних водоводних линија је 1,2 m а магистралних цевовода 1,8 m до темена цеви.

Приликом укрштања водоводне цеви треба да буду изнад канализационих.

Минималан размак између водоводних линија и других инсталација је 1,5 m.

Појас заштите око магистралних цевовода је минимум по 2,5 m са сваке стране осовине цевовода. У појасу заштите није дозвољена изградња објеката, постављање уређаја и вршење радњи које на било који начин могу загадити воду или угрозити стабилност цевовода.

Коришћење подземних вода као природног ресурса, може се остварити према:

- условима заштите природе по којима се врше геолошка истраживања;
- одобрењу за детаљна хидрогеолошка истраживања;
- елаборату о утврђеним резервама и квалитету подземних вода;

- овери билансних резерви подземних вода.
- Сагласност за коришћење ресурса подземних вода обухвата следеће:
- сагласност - одобрење за коришћење ресурса подземне воде;
 - границе простора на коме ће се користити ресурс подземних вода;
 - утврђене и оверене резерве ресурса подземне воде;
 - пројекат коришћења ресурса подземних вода;
 - акт органа надлежног за послове урбанизма општине о усаглашености коришћења подземне воде са просторним и урбанистичким планом;
 - процена утицаја на животну средину за коришћење ресурса подземне воде;
 - водни услови надлежног јавног водопривредног предузећа.

Наведена правила не примењују се за изградњу бунара са снабдевање водом за пиће и санитарне потребе једног домаћинства.

Канализација је планирана као сепаратни систем. Употребљене воде са дела северног подручја Плана, предвиђеног за еко-туризам, одвешће се планираном канализацијом до постојеће мреже која је изграђена са западне стране магистралног пута ка Честарском потоку. Остало подручје гравитира ка јужном делу подручја, ка планираним групним водонепропусним септичким јамама или постројењу за пречишћавање отпадних вода са механичко-биолошким системима за пречишћавање са упуштањем пречишћене воде у реципијенте. Пречишћене отпадне воде које се испуштају у реципијент морају испунити услове граничних вредности емисије за одређене групе загађујућих супстанци, према Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Сл. гласник РС" бр.67/11) и Измена Уредбе ("Сл. гласник РС" бр.48/2012). Мерење количина и испитивање отпадних вода урадити сходно Правилнику о начину и условима за мерење количине и испитивање отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима ("Сл. гласник РС" бр.33/2016). Локација постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), т.ј. септичке јаме оријентационо је приказана на графичком прилогу, а тачно ће се одредити приликом израде техничке документације. У случају сакупљања употребљених вода у водонепропусне септичке јаме оне морају бити потребног капацитета у складу са пројектованим количинама отпадних вода, са организованим пражњењем и одвозом садржаја од стране правних лица регистрованих и овлашћених за ту делатност. Септичке јаме морају бити изграђене без испуста и прелива у околни терен с водонепропусним дном и зидовима, о чему треба приложити атест правног лица које управља јавном канализацијом. Изградњу водонепропусних септичких јама вршити према следећим условима:

- да су приступачне за возило - аутоцистерну које ће их празнити;
- да су коморе изграђене од водонепропусних материјала;
- да су удаљене од свих објеката и међа према суседима најмање 3,0 m;
- да буду удаљене од бунара најмање 10 m.

Траса канализације за употребљене воде планирана је у западном зеленилу саобраћајнице, на око 1,5m – 2,0m у односу на западну ивицу тротоара и на 3,0m у односу на планирани цевовод.

Атмосферске воде треба мрежом површинских канала или канализационих цеви одвести до најближег водотока. Воде са зауљених површина (паркинга, манипулативних површина) обавезно пречистити пре упуштања у неки од уличних сабирних канала. Трасе и димензије канала (канализационих цеви) дефинисаће се изградом техничке документације.

Избор грађевинског материјала од кога су начињене канализационе цеви, пад цевовода и остале техничке карактеристике, препушта се пројектанту на основу хидрауличког прорачуна и услова на терену. За контролу рада канализације и

могућност благовремене интервенције: на месту вертикалног прелома цевовода, на месту промене хоризонталног правца пружања цевовода и на месту улива бочног огранка, предвидети ревизионе силазе. Радове, око ископа рова, разупирања зидова рова, полагања и међусобног повезивања цеви, затрпавања цевовода и рова песком и ископаним материјалом, испитивања цевовода и пуштања у рад, извршити на основу важећих техничких прописа и услова за ову врсту радова и инсталација. Приликом паралелног вођења цевовода или његовог укрштања са постојећим објектима инфраструктурне мреже треба поштовати међусобна хоризонтална и вертикална одстојања.

Забрањено је упуштање употребљених вода у водоток и канализацију за атмосферске воде.

5.3.2.2. Електроенергетска инфраструктура

Потрошачи у обухвату подручја детаљне разраде налазе се у конзумном подручју ТС 110/35/10 kV „Златибор 2“ која се налази ван обухвата подручја детаљне разраде. У обухвату подручја детаљне разраде не постоје трафостанице и потрошачи из захвата се снабдевају са трафостаница из простора наслоњених на захват разраде. Тренутно ове трафостанице задовољавају потребе потрошача у захвату.

У захвату плана се налази и 10 kV далековод ТС 110/35/10 kV „Златибор 2“ – постројење за прераду воде, који се простира правцем југозапад-североисток, а овај далековод је потребно изместити и кабловски сложити у земљу у простор регулације новопланираних саобраћајница.

За обезбеђење електричне енергије за нове кориснике у обухвату подручја детаљне разраде положиће се кабловски водови 10 kV који иду по траси планираних 10 kV водова у оквиру регулације саобраћајница - претежно у простор тротоара. Новопланирани кабловски водови 10 kV прикључују се на постојећу мрежу у северном и јужном делу подручја чиме се подиже заштита и ниво сигурности напајања планираних потрошача.

Планирана је трафостаница 10/0,4 kV, за снагу 1x630(1000) kVA и која ће се на 10 kV-ну мрежу прикључити полагањем нових кабловских водова по систему „улаз – излаз“.

Прикључење крајњих корисника и потрошача на 0,4 kV мрежу вршити полагањем каблова подземно према условима прикључења издатим од стране надлежне електро-дистрибуције. Уколико се приликом извођења врши реконструкција или измештање осталих инфраструктурних инсталација, треба водити рачуна о минимално дозвољеном растојању при укрштању или паралелном вођењу са осталим инсталацијама.

У оквиру подручја детаљне разраде дозвољава се полагање каблова 10 kV и 0,4 kV у заједнички ров а у складу са важећим прописима и техничким препорукама.

Напајања јавног осветљења у захвату Плана радити подземним кабловима са размаком између стубова и типом светиљки који ће се одредити израдом техничке документације, а у складу са важећим прописима и техничким препорукама. За подземну линију кабловског напајања јавног осветљења користити типове каблова који су у складу са условима прикључења на електроенергетску мрежу оператера мреже.

Постојеће локације за стубове јавног осветљења могуће је измештати у складу са новопланираним и интерним саобраћајницама и то се неће сматрати изменом Плана.

Стабла уличног дрвореда морају по правилу бити посађена на средини растојања између два стуба јавног осветљења.

5.3.2.3. Електронске комуникације

Подручје детаљне разраде припада приступној мрежи телефонске централе "Златибор", чија је претплатничка мрежа претежно положена са северне и западне стране подручја. ТК приступна мрежа је претежно подземна у главним саобраћајницама и ваздушним приводима ка корисницима.

Обезбеђење потребног броја телефонских прикључака за комуницирање корисника у комплексу извршиће се полагањем кабла и прикључивањем на постојећи оптички кабл које је положен северно од подручја детаљне разраде. Уколико се због специфичности коришћења простора укаже потреба за инсталирањем активних уређаја, могућа ће бити и инсталација мултисервисног приступног чвора (MSAN) или мини IPAN уређаја (ови уређаји, који замењују класични MSAN/DSLAM уређај би снабдевали мањи број корисника на мањем подручју, радијуса неколико стотина метара). Активни уређаји ће се на вишу раван телекомуникационе мреже повезати оптичким кабловима без металних елемената.

За кориснике у комплексу положиће се кабловски водови који иду претежно у простор тротоара саобраћајница и пешачких стаза и са којих ће се градити приводи до планираних и постојећих објеката.

Начин прикључења и радове на постављању ТК прикључака обавити према условима издатим од стране надлежног оператера фиксне телефоније односно власника постојећих телекомуникационих инсталација.

5.3.2.4. Термоенергетска инфраструктура

У обухвату подручја детаљне разраде нема постојећих и планираних топоводних и гасоводних мрежа и објеката гасификације. Загревање објеката у обухвату плана вршиће се индивидуално, или у случају потребе блоковски - локалним котларницама за снабдевање већег броја објеката истовремено. Препорука је да се као погонско гориво користе горива која нису велики загађивачи ваздуха (течни нафтни гас (ТНГ), огревно дрво и сл). Коришћење електричне енергије за ове потребе препоручљиво је искључиво у спрези са енергетски ефикасним термотехничким системима – топлотним пумпама. Соларну енергију је могуће користити за обезбеђивање топле санитарне воде и додатне топлоте за грејање. Системи грејања, начин прикључивања на котларнице и системи хлађења и вентилације детаљно ће се дефинисати израдом техничке документације. Све радове на термотехничким инсталацијама изводити у складу са техничком документацијом и важећим прописима. Поједини елементи термотехничких инсталација (спољне јединице, вентилатори и сл.) могу се, уколико је то неопходно, налазити и изван габарита планираног објекта (монтажа на фасади, крову, на тлу непосредно уз објекат и сл.).

5.3.3. Општи услови за зеленило

У Парку природе „Златибор“ доминирају аутохтоне шуме црног и белог бора и мешовите шуме црног и белог бора, које су сврстане у приоритетна NATURA 2000 станишта, а присутна је и строго заштићена мунике као и заштићене врсте клокочика, дрен, хајдучка опута и бреза. У обухвату Плана налазе се састојне: букве, борова, сладуна, цера, китњака, граба, јеле, смрче, шибљак и шикара као и вештачки подигнуте састојне: белог бора, смреке, црног бора, оморице, јеле и осталих четинара. Предвидети максимално очување и заштиту високог зеленила као и вреднијих примерака

дендрофлоре, а приликом озелењавања користити врсте природне, потенцијалне вегетације.

Како би се уклањање вегетације svelo на најмању могућу меру потребно је прибавити сагласност надлежних институција за извођење радова који обухватају евентуалну сечу одраслих и вредних примерака дендрофлоре.

5.3.3.1. Заштитно зеленило

Заштитни појас зеленила обухвата јавну зелену површину чија основна функција јесте заштита од негативних утицаја (урбанизације, саобраћаја..), од природних негативних утицаја (ветра, наноса снега и др.), као и визуелна заштита. Може бити линијске или тракасте форме. Приликом формирања заштитног зеленила сачувати квалитетну дрвенасту вегетацију. Обезбедити спратовност заштитног зеленог појаса употребном зељасте, жбунасте и дрвенасте вегетације. На равном терену дозвољена је висина засада од око 2,5m, а ако је терен у виду корита засади морају бити виши. Предвидети израду одговарајуће пројектне документације којој претходе геоморфолошка, педолошка, климатска и биолошка истраживања предметног подручја.

На потезу државног пута IB реда бр. 23 Појате-Крушевац-Краљево-Прељина-Чачак-Пожега-Ужице-Чајетина-Нова Варош-Пријепоље-државна граница са Црном Гором (катастарска парцела 7357 КО Чајетина), у сагласности са просторним могућностима, предвидети заштитни појас против буке, прашине и од бљеска, ширине мин 10m, у комбинацији дрвећа густе крошње и жбуња. Сачувати квалитетну дрвенасту вегетацију и интегрисати је у форму планираног заштитног зеленог појаса

Заштитни зелени појас треба да чине врсте које имају већу моћ апсорпције штетних загађујућих материја, ублажавања буке, а не угрожавају неопходну видљивост за возаче и безбедно одвијање саобраћаја. У зони око државних путева препоручује се примена аутохтоних, брзорастућих врста, које имају фитоцидно и бактерицидно дејство и изражене естетске вредности. Избежавати врсте које су детерминисане као алергене (тополе и сл.), као и инвазивне (багрем, кисело дрво и сл.).

Приликом израде пројектне документације за формирање заштитног зеленог појаса предвидети одговарајућа геоморфолошка, педолошка, климатска и биолошка истраживања предметног подручја.

5.3.3.2. Зелене површине

Простор представља природно подручје и намењен је за туризам и рекреацију. Користе се постојеће ливаде, пашњаци и стазе у целокупном обхвату предметног подручја. Опрема се само шетним и планинарским стазама, надстрешницама или склоништима уз које се обезбеђују веће отворене површине са објектима за задржавање и рекреацију у природи.

Њихово уређење подразумева извођење стаза, одморишта, надстрешница и других прихватних грађевина. Код уређивања простора за рекреацију обавезна је примена природних материјала без интервенција на терену које доводе до промена природних карактеристика земљишта. Сви изграђени објекти треба да буду од камена и/или дрвета у складу са неимарском традицијом подручја и правилима грађења датим у поглављу 5.4.1.6.

Предвидети израду одговарајуће пројектне документације пејзажног уређења са приказом детаљног уређења, коришћења и опремања простора. Уређење, опремање и обележавање вршити у складу са Законом о туризму („Службени гласник РС“, бр.

36/09, 88/2010, 99/11 и 93/12) и Правилником о садржини и начину истицања туристичке сигнализације („Службени гласник РС“, бр. 22/2010).

5.4. Правила грађења

5.4.1. Општа правила грађења

5.4.1.1. Услови за формирање грађевинске парцеле

Положај парцеле утврђен је регулационом линијом у односу на површину јавне намене и разделним границама парцеле према суседним парцелама. Овим планом утврђују се регулационе линије, односно, издвајају се површине јавне намене од површина осталих намена. Међне линије између парцела осталих намена, као и између парцела које припадају истој јавној намени (саобраћајне површине и сл), одређују се у поступку спровођења Плана, кроз израду пројеката парцелације и препарцелације, у складу са правилима из овог плана и важећом регулативом.

Грађевинска парцела мора имати приступ јавној саобраћајној површини, који може бити непосредан или посредан (преко интерне, сукорисничке, саобраћајне површине која није јавна, уз обавезно решене имовинско-правне односе).

Грађевинска парцела има облик који омогућава изградњу објекта у складу са решењима из плана, правилима струке и важећим техничким прописима. Новоформиране парцеле треба да имају облик што ближе правоугаонику или трапезу, са бочним међама управним на регулациону линију, а одступања су могућа изузетно, у циљу прилагођавања терену или затеченој парцелацији.

Дозвољава се деоба катастарских парцела до минимума утврђеног овим планом, ради корекција затечене парцелације у циљу формирања грађевинских парцела оптималних величина и облика за изградњу објекта у складу са решењима из Плана, правилима о грађењу и техничким прописима, као и ради обезбеђења саобраћајних и других инфраструктурних коридора.

Дозвољава се формирање нове грађевинске парцеле спајањем делова две или више катастарских парцела под условом да новоформирана парцела није мања од минимума утврђеног овим планом за поједине намене. Мање парцеле могуће је формирати само за објекте инфраструктуре

Најмања дозвољена површина грађевинске парцеле је 15 а. Најмања ширина фронта грађевинске парцеле је 20 m.

5.4.1.2. Положај објекта на парцели

Грађевинска линија се утврђује овим планом у односу на регулациону линију и представља линију до које је дозвољено грађење основног надземног габарита зграде. Грађевинске линије дефинисане су на карти детаљне разраде I.3 – „Регулација и нивелација са елементима синхрон плана“ у размери 1:2.500.

Површина дела грађевинске парцеле на којој се може вршити извођење грађевинских радова – зона грађења – одређена је грађевинским линијама, минималним растојањима од бочних и задњих граница парцеле, индексом заузетости и процентом зелених и слободних површина на парцели.

Није дозвољена никаква изградња у простору између грађевинске и регулационе линије.

Објекти се по правилу постављају као слободностојећи.

За међусобна растојања објеката и растојања објеката од граница парцеле примењују се правила из важећег Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу. Изузетно, мања растојања, условљена постојећим стањем изграђености, обликом парцела и морфологијом терена, могу се утврдити кроз израду урбанистичког пројекта, уз сагласност суседа. Прописана растојања и грађевинске линије не односе се на објекте нискоградње и уређење терена, уколико њихова висина не прелази максималну дозвољену висину оградe.

5.4.1.3. Услови за оградивање

Ограда, стубови оградe и капије морају бити на грађевинској парцели која се оградјује. Изузетно, када постоји писана сагласност суседа, могу се постављати на међу суседних грађевинских парцела. Ограда објекта на углу саобраћајница, својом висином и материјализацијом не сме да угрожава прегледност раскрснице. Капије се не смеју отварати на споља.

Није дозвољена изградња потпорних зидова, виших од највеће дозвољене висине оградe, на граници парцеле. Уколико је неопходно извршити нивелацију и каскадирање терена уз примену потпорних конструкција виших од највеће дозвољене висине оградe, за њих важе правила о растојању од суседних парцела и објеката иста као за саме објекте.

5.4.1.4. Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Свака грађевинска парцела мора имати приступ на јавну саобраћајну површину. Приступ се по правилу остварује непосредно, целом ширином фронта парцеле. Изузетно, приступ се може остварити преко приступног пута у оквиру саме грађевинске парцеле и посредно, преко интерне, сукорисничке, саобраћајне површине која није јавна. Минимална ширина приступног пута и интерне сукорисничке саобраћајне површине је 3,5 m.

За паркирање возила корисника простора у оквиру грађевинске парцеле, мора се обезбедити паркинг место на предметној грађевинској парцели. Нормативи за одређивање броја паркинг места дати су у правилима грађења за појединачне намене.

5.4.1.5. Минимални степен опремљености инфраструктуром

Грађевинска парцела мора имати прикључак на електроенергетску инфраструктуру, као и решено водоснабдевање, одвођење отпадних вода и евакуацију отпада.

5.4.1.6. Правила архитектонског обликовања

Архитектонско обликовање објеката треба да буде савремено у духу регионалне архитектуре. Волумен и габарит објекта прилагодити условима окружења, водећи рачуна о очувању предела. Архитектура објеката треба да тежи високим естетским донетима. Није дозвољена примена архитектуре историјских стилова нити псеудостилских елемената.

Посебну пажњу посветити избору материјала за финалну обраду фасадних равни, водећи рачуна о њиховом квалитету, трајности, боји и текстури, пажљивом и ненападном избору боја на фасади. Примењени материјали морају бити природни и могу се применити: дрво, малтерисана фасада бојена у бело и камен; зидови

подрумских етажа, сутерена или подзида који су видни, обрађују се облогом од камена. Кровни покривач је шиндра (по правилу дрвена, изузетно, керамичка) или бибер цреп. Материјализација свих објеката на парцели мора бити међусобно усклађена, а архитектонским облицима, употребљеним материјалима и бојама мора се тежити успостављању естетски јединствене визуелне целине у оквиру грађевинске парцеле.

Није дозвољена примена пе-ве-це фасадне столарије. Није дозвољено произвољно постављање спољашњих јединица клима-уређаја на фасадама, без одговарајући обликоване „маске“. У пројектима објеката одредити позиције спољашњих јединица клима-уређаја.

Нису дозвољени мансардни и лучни кровови. Највећи дозвољени нагиб косог крова је 40°; изузетно може бити и већи, уколико је већи нагиб кровова постојећих суседних објеката. Висина назитка није ограничена, уз услов да се поштује максимална висина венца дата у правилима грађења. Нису дозвољене кровне баце.

5.4.2. Образовни кампус

Површине и објекти за образовање решавају се у складу са посебним програмским захтевима за одређену врсту објеката у функцији образовања.

Табела 11. Нормативи за димензионисање парцеле и објекта

Капацитет	оптимално 500 ученика
Парцела m ² /кориснику	40–45 m ² / по ученику
БРГП површина објекта	20–25 m ² / по ученику

Општа правила уређења и грађења:

- потребна величина земљишта за образовни кампус одређује се у зависности од броја корисника, као и на основу посебних захтева, односно специфичности појединих образовних профила, према нормативима датим у табели 11;

- индекс заузетости грађевинске парцеле до 25%;

- објекти у оквиру образовног кампуса могу бити максималне спратности П+2. Могуће је коришћење сутерена и подрума за помоћне и техничке просторије;

- дистрибуција објеката у оквиру образовног кампуса треба да буде функционална и економична. У изградњи објеката поштовати стандарде из области енергетске ефикасности изградње и експлоатације објеката, у складу са важећом регулативом, као и стандарде приступачности за несметано кретање и приступ особа са посебним потребама (уклањање или ублажавање архитектонских препрека). Комплетан образовни кампус планирати на једној грађевинској парцели – објекти за наставу, објекти за смештај ученика, пратећи објекти и површине за спорт и рекреацију, угоститељство, отворени терени, пољопривредне површине у функцији образовања и зелене површине.

- објекте у функцији спорта и рекреације градити одвојено од објеката за наставу и смештај ученика, тако да се могу користити и од стране спољних корисника и када нема наставе. Објекте у функцији спорта и рекреације градити у складу са важећим прописима који регулишу ту област.

- слободне и зелене површине опремити одговарајућим материјалом, водећи рачуна о избору материјала;

- комплекс може бити ограђен оградом максималне висине 2,0 m, а на делу комплекса где се налазе спортски терени, максимално до 3,0 m; зидани парпетни део може бити максимално 0,5 m висине, остатак ограде треба да је транспарентан

(челични профили, жица са одговарајућом подконструкцијом и сл.); могућа је комбинација зелене/живе ограде и транспарентне.

- паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; 1 ПМ на 70 m² корисне површине простора (1 ПМ на 6 запослених).

- за зеленило и слободне површине предвидети минимално 40% површине парцеле и 20% зелених, незастртих површина у директном контакту са тлом (без подземних објеката и/или подземних етажа);

- пејзажно уређење подразумева слободно непарковско уређење свих слободних небетонираних површина. Зелене површине имају декоративну функцију, тако да је приликом избора врста за озелењавање потребно користити репрезентативне и школоване саднице дрвенасте вегетације, лисно декоративне и цветне форме жбуња, сезонско цвеће и травнате површине. Распоред дрвећа ускладити са положајем објекта, наменом и распоредом прилазних стаза, водећи рачуна о засенчењу. Зелене површине испред објекта и/или на улазно излазном правцу комплекса треба да су декоративно уређене са више цветног материјала, декоративног шибља и дрвећа. Остале зелене површине се озелењавају такође ниским формама зеленила са појединачним примерцима дрвенастих врста средњег и ниског зеленила;

- у оквиру самог комплекса, ускладу са просторним могућностима, користити различите вртно-архитектонске елементе и предвидети садњу дрвенастих стабала тако да се обезбедити засена минимално 50% укупне површине отвореног простора (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа);

- инвеститор је у обавези да изради пројекат пејзажног уређења, при чему је обавезна сарадња или прибављање услова надлежног комуналног предузећа.

Посебна правила уређења и грађења за ову намену и интерна саобраћајна мрежа утврђују се кроз израду урбанистичког пројекта, уз поштовање општих правила из овог плана и важећих прописа који регулишу ту област.

5.4.3. Спорт и рекреација

Површине и објекти за спорт и рекреацију решавају се у складу са посебним програмским захтевима за одређену врсту рекреације, односно, спорта.

Правила уређења и грађења за ову намену одређују се кроз израду урбанистичког пројекта, уз поштовање Правилника о ближим условима за обављање спортских активности и спортских делатности („Сл. гласник РС“, бр. 42/17), Правилника о коришћењу јавних спортских објеката и обављању спортских активности у јавним спортским објектима („Сл. гласник РС“, бр. 55/13) и других важећих прописа који регулишу ту област.

- минимална површина парцеле је 1000 m²;

- највећи дозвољени индекс заузетости (Из) је 20%;

- највећа дозвољена висина објекта одређује се кроз пројекат, у складу са функционалним и технолошким захтевима спортског објекта и Правилником о ближим условима за обављање спортских активности и спортских делатности („Сл. гласник РС“, бр. 42/17). Други, пратећи објекти могу имати максималну висину П+1;

- дозвољена је изградња више објеката у функцији планиране намене (спортске хале и терени, трибине, свлачионице, просторије управе), као и пратећих објеката (продавнице спортске опреме, кафеи);

- положај објеката у односу на регулацију одређен је грађевинским линијама;

- растојање објеката од бочних граница парцеле је најмање половина висина објекта, али не мање од 4 m, уз услов поштовања растојања између суседних објеката;

- објекти се по правилу постављају као слободностојећи;
 - минимално растојање објекта од задње границе парцеле је 1 висина објекта, али не мање од 8 m;
 - међусобна удаљеност објеката на суседним грађевинским парцелама је најмање 8 m, али не мање од 1 висине вишег објекта. За одређивање овог растојања меродавна је висина фасаде објекта окренуте ка суседу;
 - није дозвољено пројектовање отвора са транспарентном испуном према суседним објектима, који су на растојању мањем од 8 m;
 - није дозвољено пројектовање отвора са транспарентном испуном према бочним границама парцеле на растојању мањем од 4 m;
 - отвори помоћних просторија могу бити и на мањем растојању, али не мање од 2 m; У том случају морају имати парапет висине најмање 180 m и морају имати нетранспарентну испуну;
 - ката приземља не сме бити нижа од нулте коте; ката приземља може бити максимално 1 m изнад нулте коте;
 - у прорачун зелених површина не узимају се травнати спортски терени;
 - дозвољена је изградња помоћних објеката у функцији спорта уз услов да не угрожавају друге објекте на парцели и на суседним парцелама; помоћни објекти могу бити искључиво приземни; висина венца помоћног објекта је највише 3 m, према границама парцеле; помоћни објекти се могу градити на растојању не мањем од 4 m од бочних и задњих граница парцеле.
 - није дозвољено ограђивање; изузетно, терени за спортове с лоптом могу имати заштитну транспарентну ограду до висине 3 m, са окцима величине усклађене са величином лопте која се користи у предметном спорту;
 - обезбедити простор за паркирање возила: 1 ПМ на 2 запослена + 1 играча + 1 члана управе + 8-12 посетилаца или 1 ПМ на 50 m² БРГП.
 - приликом подизања нових зелених површина у неопходно је сачувати квалитетну вегетацију затечену на терену и уклопити је у ново пејзажно уређење;
 - обезбедити минимално 40% зелених површина и 30% зелених, незастртих површина у директном контакту са тлом (без подземних објеката и/или подземних етажа);
 - места која су изложена јаким сунчевим зрацима потребно је озеленити биљкама ситнијег лисног мозаика са маљавим листом, у комбинацији са четинарима чији асимилациони органи највише упијају сунчеве зраке и дају зеленим површинама мекоћу (гледичија, млеч, брест и скоро сви четинари);
 - обезбедити стандардну инфраструктуру и систем за наводњавање као и вртно-архитектонске елементе (стазе, мобилијар...);
 - изградња надземних и/или подземних објеката није дозвољена, осим инфраструктурних објеката од општег интереса утврђених на основу закона;
 - паркинг просторе за запослене застрти полупорозним застором и засенити дрворедним садницама, по једно стабло на свака 2-3 паркинг места;
 - инвеститор је у обавези да изради Главни пројекат пејзажног уређења, при чему је обавезна сарадња или прибављање услова надлежног комуналног предузећа.
- Посебна правила уређења и грађења и интерна саобраћајна мрежа утврђују се кроз израду урбанистичког пројекта, уз поштовање општих правила из овог плана и важећих прописа који регулишу ту област.

5.4.4. Верски објекат

Правила грађења утврђују се урбанистичким пројектом, уз поштовање градитељске традиције цркве или верске заједнице за коју је објекат намењен и архитектонско-урбанистичког контекста.

Пратећи и помоћни објекти уз богомоље (палионице свећа, продавнице верских предмета и књига, и сл.) могу се градити уз обавезну израду урбанистичког пројекта и уз услов да просторно и визуелно не угрожавају главни верски објекат те да се уклапају у окружење.

Верски објекат на подручју овог плана могу градити само оне регистроване цркве и верске заједнице које имају вернике на територији општине Чајетина.

Усмеравајући критеријум за одређивање максималне бруто развијене површине богомоље је 0,075-0,15 m² по вернику.

Општи принципи грађења богомоља и других верских објеката:

- поштовање карактера амбијенталне целине;
- очување слике формираног пејзажа / културног предела
- архитектонско и урбанистичко уклапање у окружење;

Правила грађења богомоља и других верских објеката:

- највећи дозвољени индекс заузетости 10%;
- највећа дозвољена висина: 8,5 m;
- паркирање за клирике – припаднике црквене јерархије (свештенослужитеље и црквенослужитеље) решава се на парцели, уз услов да визуелно не угрожава богослужбени објекат; паркирање за вернике планира се на јавним паркинзима у непосредном окружењу;

- предвидети минимално 50% зелених површина у директном контакту са тлом;

- у складу са просторим могућностима, планирати простор са клупама и чесмом у коме је могућ боравак већег броја верника или гостију;

- одговарајућим избором биљног материјала и распоредом истаћи храм као и просторну организацију самог објеката.

- архитектонско обликовање у складу са правилима цркве или верске заједнице, духом места и правилима струке; важе и правила из поглавља 5.4.1.6. „Правила архитектонског обликовања“, која су применљива на ову врсту објеката.

Посебна правила уређења и грађења утврђују се кроз израду урбанистичког пројекта, уз поштовање општих правила из овог плана и важећих прописа који регулишу ту област

5.5. Смернице за спровођење плана у границама детаљне разраде

Планска решења овог Просторног плана за подручје у границама детаљне разраде представљају основ за:

- издавање локацијских услова за јавне саобраћајне површине;
- израду урбанистичких пројеката за све друге намене;
- утврђивање јавног интереса и спровођење поступка експропријације;
- израду пројеката парцелације и препарцелације.

Уколико се пројектом парцелације предвиђа формирање више парцела у оквиру једне планиране намене, обавезна је претходна израда урбанистичког пројекта.

Обавезно је да се границама урбанистичких пројеката за намене „образовни кампус“, „спорт и рекреација“ и „верски објекат“ обухвате целе површине планиране за наведене намене.

За потребе израде техничке документације обавезно је:

– снимање постојеће вегетације (стабала) и унос у геодетску подлогу, уз обавезу задржавања квалитетног зеленила и заштићених групација шумског дрвећа;

– извршити теренска геомеханичка истраживања на локацији и урадити елаборат о геотехничким условима изградње.

За све планиране интервенције, пре израде техничке документације, неопходно је прибавити услове и сагласности надлежних органа, организације и јавних предузећа у складу са законом.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Имајући у виду принципе и препоруке Просторног плана Републике Србије, одговарајућих националних стратегија и европских политика у области одрживог социо-економског и просторног развоја, заштите природе и културних добара, одређен је оквир имплементације Просторног плана као подручја на којем је, поред очувања и унапређења природних и културних вредности, потребно плански подржати развој туризма и комплементарних делатности на селу, унапређење инфраструктурног опремања и уређења простора и заштите животне средине.

Кључни учесници у имплементацији Просторног плана, у складу са својим надлежностима и делокругом рада су републички ресорни државни органи, јавна предузећа и установе, посебне организације и јединице локалне самоуправе Ужице, Чајетина, Нова Варош и Прибој. По потреби, у имплементацију Просторног плана могу се укључити и друге јединице локалне самоуправе у окружењу, као и други заинтересовани субјекти, које у реализацији планских решења виде шири регионални интерес.

Поред наведених учесника неопходно је анимирати и организовати учешће других актера у остваривању овог Просторног плана, у првом реду власнике непокретности, привредна предузећа, асоцијације произвођача, невладине организације и друге актере.

Управљање заштитом, развојем и уређењем простора у складу са планским решењима и правилима утврђеним Просторним планом подразумева развој информационалних и мониторинг система и унапређење контролних система у различитим областима, које ће у складу са законом обезбедити:

- министарство надлежно за послове заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије и ЈП „Србијашуме” управљач заштићеног подручја, означавањем просторних јединица са режимима заштите природе на терена, спровођењем мера заштите тих режима, праћењем стања природних вредности и ефеката примене мера и режима заштите природе, даљим истраживањима и учешћем у дефинисању политике просторног развоја и презентације природних вредности и културних добара;

- министарство надлежно за послове културе, Републички завод за заштиту споменика културе и Завод за заштиту споменика културе Краљево, мониторингом ефеката примене мера и режима заштите културних добара, даљим истраживањима и учешћем у дефинисању политике просторног развоја и презентације културних добара;

- министарство надлежно за шумарство, у сарадњи са ЈП за газдовање шумама „Србијашуме” успостављањем информационог и мониторинг система о шумама;

- министарство надлежно за интегрално планирање развоја туризма, у сарадњи са управама јединица локалне самоуправе, формирањем информационог система о туризму и утицајима туризма на животну средину, као и активностима, садржајима и осталим елементима туристичке понуде;

- управе јединица локалне самоуправе Ужице, Чајетина, Прибој и Нова Варош спречавањем незаконите изградње, посебно појачаним надзором у Парку природе;

- управе јединица локалне самоуправе Ужице, Чајетина, Прибој и Нова Варош појачаним надзором над стањем комуналних објеката, пружањем комуналних услуга и обављањем комуналних делатности, приоритетно прикупљања и одношења отпада из

зона заштите и туристичко-рекреативних центара, комплекса и насеља на подручју Просторног плана.

Управљање заштитом, развојем и уређењем подручја Просторног плана требало би да се заснива на координисаном деловању државне управе, локалних самоуправа и других корисника простора, путем јавног институционално-организационог аранжмана за имплементацију компензационих шема и програма.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план се спроводи, у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи, на следећи начин:

А. Директно:

1) Издавањем локацијских услова на основу детаљне разраде (Образовни и спортско-рекреативни комплекс „Крива бреза“) за саобраћајне површине;

2) Издавањем локацијских услова за објекте стамбене намене на постојећем и планираном грађевинском подручју насеља у просторним јединицама са режимом III степена заштите Парка природе на основу: мера заштите за одговарајуће режиме заштите природе датих у овом Просторном плану – поглавље II, део „1.ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ“ и поглавља IV, део „4.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ СТАМБЕНЕ НАМЕНЕ“, као и правила уређења и грађења за објекте стамбене намене утврђене просторним плановима јединица локалне самоуправе (Просторни план општине Чајетина и Просторни план општине Нова Варош).

Б. Индиректно:

1) Урбанистичким пројектима за све планиране намене у оквиру детаљне разраде овог Просторног плана (Образовни и спортско-рекреативни комплекс „Крива бреза“), осим за јавне саобраћајне површине;

2) Применом и разрадом планских решења овог просторног плана у другим просторним плановима подручја посебне намене;

3) Применом и разрадом планских решења овог просторног плана у планским документима јединица локалне самоуправе - просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и урбанистички пројекти.

2.1. Смернице за спровођење Просторног плана у другим планским документима и однос према донетим планским документима

Важећи плански документи донети до дана ступања на снагу овог просторног плана, примењују се на следећи начин:

1) У границама просторних јединица са режимом I и II степена заштите Парка природе и на подручју детаљне разраде овог просторног плана не примењују се плански документи, Просторни план општине Чајетина и Просторни план општине Нова Варош.

2) Примењују се планска решења и правила Просторног плана општине Чајетина и Просторни план општине Нова Варош, у границама просторних јединица са режимом III степена заштите Парка природе и ван граница Парка природе која су у складу са планским решењима и правилима овог просторног плана.

3) На подручју овог Просторног плана не примењују се одредбе Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“ (2010).

4) Примењују се планска решења и мере за заштиту изворишта регионалних система за снабдевање насеља водом које су утврђене Просторним планом подручја

изворишта водоснабдевања Регионалног подсистема „Рзав” (2004), Просторним планом подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Увац” (2010) и Просторним планом подручја посебне намене Специјалног слива акумулације „Врутци” (2018).

5) Примењују се у целини Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода интерконекција 2x400 kV Република Србија (Бајина Башта) – граница Црне Горе–граница Босне и Херцеговине (2017).

6) Примењују се у целини следећи урбанистички планови: Измене и допуне Плана генералне регулације Чајетине и туристичког центра Златибор – I фаза (2016) и План детаљне регулације ски-центра „Торник” (2017).

7) Примењују се планска решења и правила Измена и допуна Плана генералне регулације за гондолу на Златибору (2015) која су у складу са зонама и режимима заштите акумулацији „Рибница”.

Плански документи чија је израда у току (2018-2019) усклађују се са овим просторним планом на следећи начин:

1) Просторни план подручја посебне намене за инфраструктурни коридор ауто-пута Е-761, деоница Пожега-Ужице-граница са Босном и Херцеговином се усклађује са режимима заштите подручја Парка природе (РЈУ, 2018).

2) Измене и допуне Плана генералне регулације Чајетине и туристичког центра Златибор – II фаза (Нацрт плана 2018) усклађују се са режимима I и II степена заштите Парка природе и акумулације „Рибница” који су утврђени овим Просторним планом, и то: зона Црног Рзава у целини 9. Семегњево; локалитети Семегњево и Црног Рзава у целини 9. Семегњево; локалитет Попов колац у целини 5. Водице; локалитет Рудине у целини 2. Рудине; локалитет Кобиља глава у целини 8. Кобиља глава; као и са планским решењима за развој туризма (проширење обухвата на ски-центар „Торник - Лиска”) утврђеним овим Просторним планом.

Надлежни органи јединица локалне самоуправе Чајетина и Нова Варош, чији су делови територије у обухвату овог Просторног плана, донеће одлуку и покренути поступак усаглашавања (измене и допуне) донетих планских докумената са овим Просторним планом, у року који не може бити дужи од две године од дана доношења овог планског документа.

Надлежни органи јединица локалне самоуправе Чајетина и Нова Варош донеће одлуке о изради планова детаљне регулације и урбанистичког пројекта за туристичке села и викенд насеља, према динамици коју утврде локалним програмима развоја туризма.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе Чајетина донеће одлуку о изради плана детаљне регулације за зону Рибничког језера, након престанка коришћења ове акумулације за водоснабдевање.

2.2. Смернице за спровођење Просторног плана у секторским плановима и програмима

Спровођење и разраду планских концепција, решења и пропозиција утврђених Просторним планом у секторским плановима и програмима у складу са законом обезбеђују:

- 1) ЈП „Србијашуме” у својству управљача заштићеног подручја, реализацијом Плана управљања Парком природе за период 2018-2027. године;
- 2) Републички завод за заштиту споменика културе и Завод за заштиту споменика културе Краљево систематским и детаљним истраживањима археолошких локалитета и објеката;
- 3) Министарство здравља, у сарадњи са Републичком дирекцијом за воде и ЈП „Србијаводе”, израдом Елабората санитарне заштите акумулације „Рибница”, успостављањем и обележавањем зона I и II заштите акумулације;
- 4) Управа за шуме, ЈП „Србијашуме” и управе јединица локалне самоуправе ревизијом основа газдовања државним шумама и израдом програма газдовања шумама приватних сопственика;
- 5) Јавно предузеће „Путеви Србије” надлежно за управљање државним путевима, у сарадњи са надлежним управама јединица локалне самоуправе, усклађивањем средњорочних и годишњих програма изградње, рехабилитације и одржавања државних путева.

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Приоритетна планска решења и пројекти одређени су у складу са основним циљем обезбеђење просторних услова за одрживи развој подручја посебне намене, који ће се заснивати на заштити, унапређењу и коришћењу природних вредности и културних добара, развоју туризма, спорта и рекреације и функционалној интеграцији Парка природе у шире окружење.

Приоритетна планска решења и пројекти у периоду до 2022. године су:

- 1) У области заштите природе и непокретних културних добара:
 - успостављање, обележавање и спровођење мера заштите просторних јединица са режимом I, II и III степена заштите Парка природе;
 - успостављање мониторинга заштићених вредности на подручју Парка природе;
 - утврђивање статуса претходне заштите за евидентирана непокретна културна добра;
- 2) У области развоја туризма:
 - заустављање непланске изградње туристичких капацитета;
 - обнова и модернизација постојећих капацитета туристичког смештаја;
 - изградња гондоле од центра Златибор до Торника и комплетирање скијалишта „Торник” са садржајима зимске и летње туристичке инфраструктуре;
 - прва етапа изградње спортско-рекреативног центра уз међустаницу гондоле у зони акумулације „Рибница” (терени малих спортова и тениса, пешачке и излетничке стазе, угоститељски објект);
 - уговорно обједињавање туристичке понуде са афирмисаним дестинацијама у окружењу (Мокра гора, Златар са увачким језерима, Тара) и заједнички наступ на привлачењу домаће и иностране тражње;

– формирање информационог система за праћење капацитета стварног туристичког смештаја и стварног туристичког промета;

3) У области коришћења пољопривредног земљишта и развоја пољопривреде:

– увођење правног реда у власничке односе, укључујући дефинисање сигурности дугорочних права закупа и обавеза корисника пашњака у државном власништву;

– израда привредно-еколошких планова управљања пашњацима и ливадама, у првом реду, у функцији обнове и развоја традиционалног система сточарске производње, утврђивањем капацитета појединих пашњачких серија, еколошки безбедних режима испаше и прикладних мера конзервације, као и компензација локалном становништву за одговарајуће агроколошке услуге;

– јачање стручно-саветодавне подршке дифузији знања и информација по питањима примене правила добре пољопривредне праксе у условима заштићеног подручја, развоја интегралне и органске производње, спровођења одговарајућих мера и техника конзервационе обраде земљишта и пружање агроколошких услуга;

– убрзавање процеса удруживања сточара, воћара, пчелара, рибара и произвођача лековитог биља, у циљу: заједничких улагања у капацитете за дораду, прераду, складиштење и транспорт својих финалних производа; увођења савремених стандарда и система контроле квалитета хране; заштите географског имена порекла локалних високовредних производа и унапређивања њиховог маркетинга; и

– обезбеђење кредитно-инвестиционе подршке и пореских стимулација за младе и образоване становнике села који преузимају напуштена газдинства, оснивају матични запат за пашњачко сточарење, уводе методе органске производње, улажу у развој агротуризма, оснивање микро предузећа за откуп, складиштење и примарну прераду локалних производа, сервиса за пољопривредну механизацију и сл.

4) У области развоја саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре:

– реконструкција и доградња ДП ПБ реда број 404 до Семегњева;

– реконструкција и доградња ДП ПБ реда број 405 до Јабланице;

– директно путно повезивање центра Златибор са железничком станицом Бранешци на магистралној прузи;

5) У области развоја комуналне инфраструктуре и заштите животне средине

– припремни радови и почетак изградње централног постројења за пречишћавање отпадних вода за насеље Чајетину и туристички центар Златибор;

– припремни радови и почетак проширења резервоарских простора на мрежи водовода, који снабдева туристички центар Златибор и насеље Чајетина: резервоар „Караула” на 1500m³, коришћење резервоара „Језеро” изнад постројења за пречишћавање питке воде у капацитету од 500m³ и резервоар „Јеврејско брдо” на 300m³;

– проширење водоводне мреже у насељеном месту Чајетина.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

За остваривање планских концепција, решења и пропозиција Просторног плана најзначајнија је примена следећих мера и инструмената:

1) Планско-програмске мере и инструменти имплементације

– спровођење Плана управљања Парком природе „Златибор” за период 2018-2027. године;

– израда измена и допуна Просторног плана општине Чајетина;

- израда и усклађивање Измена и допуна Плана генералне регулације Чајетине и туристичког центра Златибор – II фаза;
 - израда Програма развоја туризма општине Чајетина.
- 2) Административно-правне и организационе мере и инструменти имплементације (уз претходно дефинисане препоруке за унапређење институционално-организационе подршке):
- обезбеђење мера појачаног надзора урбанистичке и грађевинске инспекције ради контроле режима коришћења, уређења и заштите простора у зонама заштите природних вредности и културних добара;
 - оглашавање и информисање становника од стране стручних служби надлежних јединица локалне самоуправе о планским решењима и режимима коришћења, уређења и заштите простора, као и информисање о правима и обавезама власника и корисника обухваћених непокретности и пружање других потребних обавештења у вези са спровођењем Просторног плана;
 - систем компензација (услова, обрачуна, модалитета и аранжмана) власницима земљишта и титуларима својине над земљиштем за евентуалне настале штете, ускраћивање и умањење добити (у развоју пољопривреде и села, локалних инфраструктурних система, комуналних објеката, јавних служби, туризма и др.) због ограничења у развоју локалних заједница на подручју Просторног плана ради спровођења режима и мера заштите.